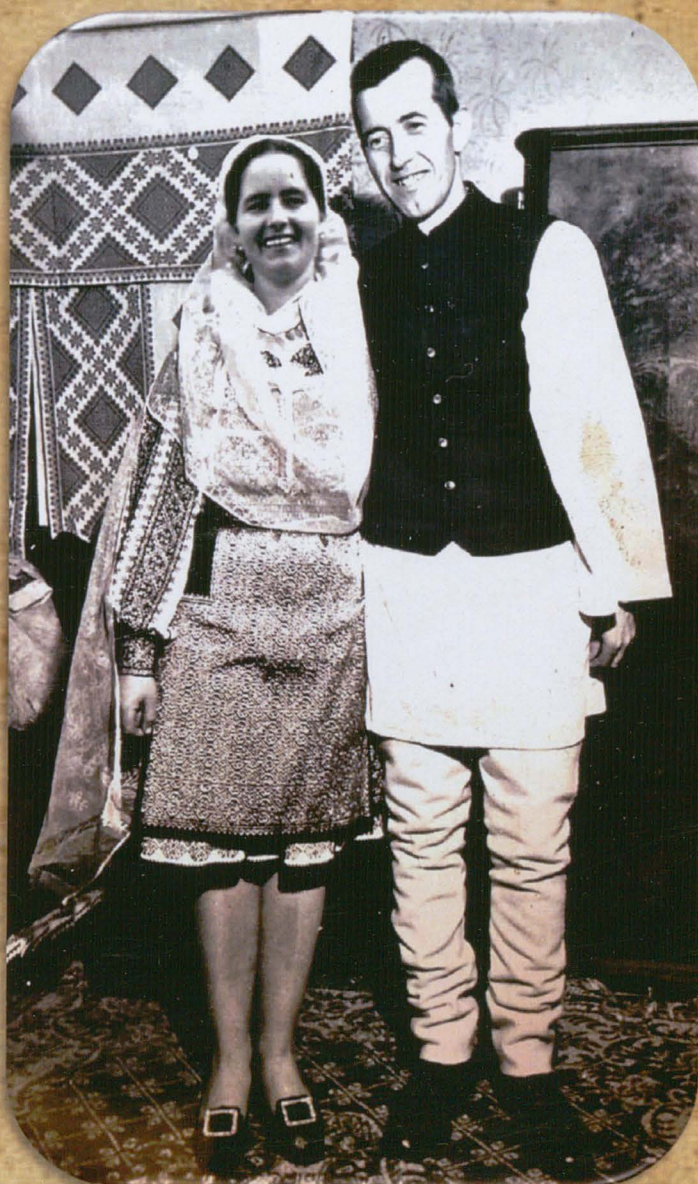

Piatra Craiului

Revistă trimestrială de actualitate, cultură și tradiții

Editată de către Cenaclul "Mihail Lungianu"
Rucăr, Muscel

An 6 Nr. 10-11/2020 -2021

Rucăr, Muscel

Piatra Craiului

Revistă trimestrială de actualitate,
cultură și tradiții

Editată de către Cenaclul
“Mihail Lungianu”

An 6 Nr. 10 – 11/2020-2021

Editura Larisa
2021

TIPOGRAFIA S.C GIG S.R.L.

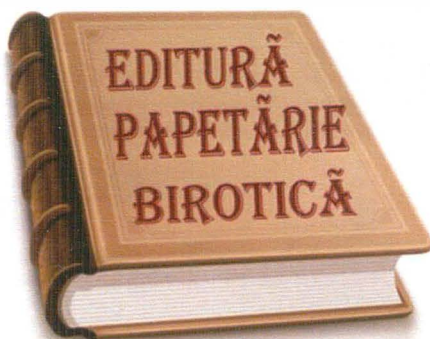
EDITURA LARISA

Câmpulung Muscel, jud. Argeș

B-dul. Ion Mihalache, nr. 119

Tel/ Fax 0248.533.454

: 0745.082.021

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Cenacul “Mihail Lungianu”

Piatra Craiului An 6 Nr. 10 – 11/2020-2021

Câmpulung Muscel – 2021

ISSN 2247-1553

ISSN-L 2247 – 1553

EDITURA LARISA

CĂLĂTORUL, ÎNȚELEPTUL ȘI PRINȚESA

Tânărul negustor dintr-o țară îndepărtată, din Răsărit, se pregătea din nou de călătorie. Familia sa se ocupa cu negoțul pe toate drumurile de uscat și de apă, vreme de multe generații. Deși era cât se poate de bogat, era în același timp foarte darnic și generos, era foarte educat, și folosea toate călătoriile de negoț drept mijloc spre a cunoaște lumea și oamenii.

Avusese mulți dascăli remarcabili, dar, doar unul dintre ei îi pătrunsese pe deplin sufletul, pentru că reușise ca nimeni altul, să-l conducă pe drumurile cele de taină lăuntrice. **Înțeleptul**, care cunoștea toate tainele vieții, cerului, pământului și sufletului, îl numise pe tânăr **Călătorul**, văzându-i dorința arzătoare a acestuia de a merge cât mai mult, pe cărările din afară dar și pe cele lăuntrice. Călătorul se pregătea din nou de plecare, corabia era plină cu mărfuri de preț, ce urmau să fie vândute cu ajutorul unui prieten dintr-o țară din Apus. Mai înainte de a pleca, se duse -așa cum făcea întotdeauna-să ceară sfat Înțeleptului, mai ales că de la o vreme avea un sentiment nedeslușit, simțea cumva că această călătorie nu va fi ca toate celelalte.

Înțeleptul îl primi cu mare bucurie, știa din prima clipă ce-l frământă pe tânăr, și-i spuse cuvinte pline de adevăr și de putere. „Îți vei întâlni și împlini destinul, în această călătorie. O vei găsi pe Ea, iar o mare parte din drumurile sufletului se vor potoli, într-o nemăsurată fericire.” „Dar cum voi ști care este Ea, cea aleasă întreabă tânărul ?”, „Vei avea un semn în destin care-ți va arăta totul, trebuie doar să fii atent”. „Voi fi fericit și împlinit cu Ea mai întreabă Călătorul”?

„Te vei simți împlinit în toate ale sufletului tău, doar atunci când vei reuni cu nemăsurată dragoste, apusul ei, și răsăritul tău. Și nu te gândeai că nu înțelegi acum, drumurile minții ajung mereu mai greu, acolo unde sufletul este deja din prima clipă”.

Călătorul mulțumi și ieși din casa Înțeleptului, dar mai înainte de a urca pe corabie, un fluture albastru se apropie de el, zbură un timp lângă el, și apoi se pierdu în înaltul cerului. Călătoria a decurs cu bine, prietenul l-a așteptat în port, l-a găzduit la el acasă și după câteva zile i-a spus să se pregătească, de un mare bal pe care-l dădea familia sa.

În seara stabilită, intrară împreună în marea sală unde se desfășura balul. Lumea era într-o permanentă mișcare, muzica îi unea pe toți cu o stare sufletească de bucurie, iar din loc în loc perechi de tineri se țineau de mână pregătindu-se de dans. Călătorul văzu deodată, într-un grup de prieteni, o fată neasemuit de frumoasă.

Trupul înalt, mlădios, proporționat fără cusur, fața albă plină de armonie, încadrată de un păr castaniu bogat, inelat care-i ajungea până la talie îl făcu să-și piardă sufletul și mintea într-o admirație care creștea cu fiecare clipă, privind-o fără aș mai lua ochii de la ea.

Pe rochia din fâșii de mătase galbenă, împletite cu fâșii de mătase violetă, avea în dreptul inimii o bijuterie de safir albastru, în formă de fluture, care strălucea sporindu-i frumusețea ei desăvârșită.

Îl întrebă pe prietenul său cine este acea măiastră făptură, și află că este fata unei familii bogate, avea un nume care i se potrivea pe deplin frumuseții ei, dar toți îi spuneau **Prințesa**, pentru făptura ei plină de grație, mintea ei cultivată cu tot ce este mai frumos și mai nobil, și mai ales pentru sufletul ei plin de bunătate și dăruire... Îl rugă să le facă cunoștință, și abia stăpânindu-și emoțiile, o invită la dans.

Fata acceptă, și se lasă amândoi în voia muzicii și a destinului. La un moment simțind o undă de tristețe în firea ei, Călătorul spuse dintr-o dată, cuvintele ieșind de undeva din taințele neștiute ale sufletului:

- Fie ca eu să fiu cel care va aduce apusul tristeților tale, zise Călătorul...

- Atunci și eu voi fi cea care va aduce răsăritul dragostei tale, răspunse Prințesa.

În clipa aceea, Călătorul își aduse aminte de vorbele înțeleptului, iar sufletul său se transformă îndată într-un soare de iubire, razele lui reflectându-se ca într-o oglindă fermecată, în safirul de pe rochia Prințesei.

Au dansat nedespărțiți până la sfârșitul balului. Părea că întreaga lume dispăruse, și erau numai ei doi, învăluiți de sunetul unei muzici neasemuit de frumoase, de parcă orchestra cânta numai pentru ei.

La scurtă vreme, au plecat împreună, cu corabia spre țara Călătorului. Într-o zi admirând cerul și marea care păreau a fi împreună un safir uriaș cu nenumărate fațete, doi fluturi, unul alb și celălalt albastru, se opriră o clipă lângă cei doi tineri apoi își continuă zborul. Călătorul și Prințesa zâmbiră și se simțiră în acea clipă, nedespărțiți pentru totdeauna.

În odaia sa, plină de cărți și manuscrise vechi și valoroase, Înțeleptul îi vedea cu ochii minții și ai sufletului, pe cei doi tineri. Zâmbi și își aduse aminte de vorbele Maestrului său, cel care-l inițiase în tinerețe: „*Omul trebuie să-și cunoască destinul întru zidire, dar trebuie cineva care să-i deslușească cu înțelepciune la vremea potrivită, semnele sorții*”.

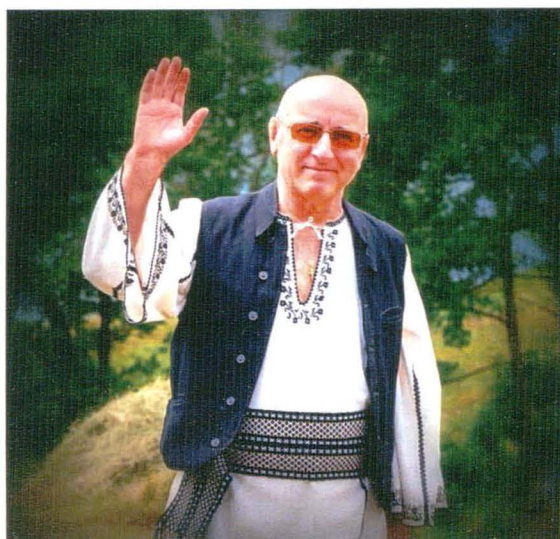

*Povestitor din alt veac....prof. Tudor Vlad,
Rucăr - Muscel*

CÂNTEC ȘI VERS PENTRU MAESTRU

Iosif Nistor pentru câțiva, Viciu Nistor pentru cei mai mulți, și Maestrul pentru foarte puțini...și mai ales pentru mine. N-aș fi vrut ca vreodată să scriu despre el în revistă altceva decât ceea ce făcea el în mod inegalabil, adică artă, cultură și muzică. Dar Dumnezeu a hotărât că-i trebuia încă un solist în corul ceresc. Și în ziua de 7 ianuarie 2019 l-a chemat la el. L-a chemat în zi de mare sărbătoare, ca să arate tuturor, cât de mult l-a iubit și l-a prețuit.

Doar că noi, colegii de cenaclu, familia, prietenii și toți cei care l-au cunoscut, au rămas frânți, pustiiți și nemângâiați. Îi ascultam piesele, ne uităm la fotografii și clipuri, ne aducem aminte cu sfâșietoare durere de tot ce a făcut Iosif Nistor pentru toți. Aproape că n-a existat eveniment cultural în Rucăr vreme de 4 decenii în care **Maestrul** să nu fi fost implicat. Casa lui primitoare, pensiunea „**Liniștea Serii**”, a devenit și casa noastră, cafeneaua literară a membrilor Cenaclului Literar-Artistic „**Mihail Lungianu**”, și în același timp sediul asociației „**Ruffa Arbor**”. Acolo s-au creat picuri de eternitate, acolo s-au întâlnit oameni de cultură de talie națională. La „**Liniștea Serii**” s-au scris pagini de cultură contemporană rucăreană, vrednice de orice antologie. Soția, Lucia Nistor și copiii: Iosif Nistor jr. și Codruț Nistor, au împărtășit și sporit

darul și harul său, într-o nesfârșită binecuvântare.

Iosif Nistor a compus o piesă de succes național, „**Suflet de Român**”, adică cea mai bună definiție a ceea ce era el cu adevărat. A legat o strânsă și nobilă prietenie cu Gheorghe Zamfir, dar și cu toți artiștii de talie națională care i-au trecut pragul casei sale. Ar trebui să scrie cineva o antologie despre tot ce a făcut el. Și tot n-ar ajunge...

Tot ce pot spune eu, coleg și prieten „**Mister President**”, cum mă onora în stilul său caracteristic, sunt următoarele cuvinte: „**Maestre, știm că n-o să ne părăsești niciodată, dar oricum ai da-o, ne este din ce în ce mai dor de tine. Dor fără leac...**”

*Prof. Tudor Vlad,
Rucăr - Muscel*

DIN VOLUMUL „TIMPUL FUGE...FUGE...SPRE VREMURI VIITOARE”- ANTOLOGIE/2019 CUVÂNTUL AUTORULUI

Am sosit în această lume pe 29.12.1943 – zodia Capricorn, în plin Război Mondial.

M-am născut în Rucărul Muscelan, o așezare pitorească, înconjurată de munți, păduri și brăzdată de râuri mai mari sau mai mici.

La naștere zânele mi-au prezis un destin care nu prea m-a avantajat în viață. Am crescut o perioadă fără tată – părinții au divorțat și am fost dat în grija bunicii materni.

Încă de la o vârstă fragedă am ciobănit după animalele bunicilor, practic am avut o copilărie nefericită, nu m-am putut bucura de frumusețile copilăriei.

Am absolvit 4 clase primare, după care am fost oprit de la școală și am ajuns din nou la „stăpân”, mi-am luat vechea îndelnicire „ciobănia”, la baciul Nae Răuță – Rucăr.

După recăsătoria mamei, eu și tatăl adoptiv Iosif (Vică) Stoian – pe timpul verii ciobăneam la stâne în munți, iar în restul timpului din an lucram la pădure.

Am avut o viață grea, am căutat să fug de ea și n-am mai ascultat de părinți, am plecat la școală în clasa a V-a, 1959 și am absolvit 7 clase în 1962, la vârsta de 17 ani și jumătate, cu rezultate foarte bune, fiind premiant cu coroană în fiecare an.

Eram prea mare, am alergat la toate organele comuniste pentru dispensă, fiind refuzat și din acest motiv nu am putut să dau la o școală mai bună.

Din nou soarta nu a ținut cu mine, dar aveam o voință de „fier”, cu „aripile frânte”, am urmat o școală comercială cu rezultate bune, la Slatina și Râmnicu Vâlcea.

M-am angajat în comerț și în paralel am urmat cursurile liceale la fără frecvență, „**Dinicu Goleescu**” Câmpulung, pe care le-am absolvit cu diplomă de maturitate în 1968 – dând examenul la Liceul „**Nicolae Bălcescu**” – Pitești (obținând aprobare de la armată, fiind militar).

Dar și aici destinul a fost împotriva mea – conducătorul de raion nu mă lăsa să fac liceul – am trecut și peste voința acestui om, cu riscul de a-mi pierde serviciul.

Deși aveam livret militar, cu ocazia intervenției Pactului de la Varșovia în Republica Socialistă Cehoslovacia, am fost încorporat în armată la Brașov la o armă de elită, Vânători de Munte, având funcțiile: curier și furier – birou D.S.

Revenind din armată m-am angajat la fosta unitate, în comerț și m-am apucat să învăț istoria și geografia pentru a da la facultate, dar am cunoscut actuala soție și m-am căsătorit, și tot ceea ce vroiam să fac s-a dus de „răpă”, dar nu-mi pare rău.

Am format o familie frumoasă, de unde au rezultat trei copii (o fată și doi băieți), care azi sunt oameni la casele lor, realizați din toate punctele de vedere prin munca lor, iar de la ei am cinci nepoți (un băiat și patru fete), care se pregătesc cu ajutorul părinților pentru viață și societate, sunt mândru de ei, dar și de părinții lor.

În urmă cu 10 ani m-am lansat cu toată forța, dragostea și pasiunea mea în lumea culturală și artistică de pe „**muscele**” și nu numai, în lumea selectă a scriitorilor, publiciștilor, a cârților și revistelor, în media audio-vizuală, locală, județeană și chiar națională, în presa scrisă.

Particip la evenimente culturale-artistice, spiritual-religioase cu contribuția mea „**umilă**”, caut să-mi aduc aportul meu de bun organizator.

Nu sunt un om de cultură, nu sunt un intelectual (mai curând un „autodidact”), dar iubesc tot ceea ce înseamnă cultură, artă, cu mult drag și pasiune.

Am îndrăgit cărțile încă de mic copil, nu m-am săturat nici acum la vârsta a treia de acest „**microb**”, citesc foarte mult, de asemeni și public, începând cu anul 2011.

Iubesc tot ceea ce e frumos și util pentru mine.

Sunt multe de spus, dar las publicul să se pronunțe asupra „**OMULUI**”-**CORNEL STOIAN**, lecturând Antologia – „**TIMPUL FUGE... FUGE... SPRE VREMURI VIITOARE**” și aștept sugestiile domniilor voastre.

Sincere mulțumiri d-nei Gabriela Ilie care m-a ajutat enorm la tehnoredactarea acestei antologii și domnului manager Gheorghe Grigoriu pentru sprijin și înțelegere!

Aduc mulțumiri inginerului – scriitor CONSTANTIN - AGRICOLA MIU din Godenii Muscelului care m-a îndemnat încă de acum trei ani să scriu o carte, ceea ce am și făcut.

Mulțumiri pentru înțelegere și sprijin soției mele – Angela, copiilor mei: Cornelia-Claudia, Iosif-Cornelius, Ion-Ciprian, precum și nepoților mei: Ionuț, Gabriela - Olivia, Eliza - Maria, Roxana-Maria și Anastasia – Ioana.

**Publicist - Cornel Stoian,
Rucăr - Muscel**

FLOAREA DE COLȚ A RUCĂRULUI

Mereu cu vorba blândă, cu privirea ageră izvorâtă din ochii de culoarea cerului Dumnezeuirii noastre, deschis la suflet și mereu iscoditor al înțelepciunii, dornic de a învăța și a ști, iscoditor al arhivelor rucărene și nu numai, argintul viu al vieții spirituale a Rucărului istoric, economistul Cornel Stoian, muscelean neaș, rucărean din tată în fiu, adunând nestematele culturale ale zonei, transformându-le în „*florile de colț*” ale lezerului și Păpușii, prinzând glas de simțire și cuget în publicațiile câmpulungene și chiar rucărene, dacă ne gândim la revista „*Piatra Craiului*”, al cărei pion principal este, apărută pe marea tablă de șah a spiritului rucărean. După cum se știe, „*Piatra Craiului*” este o revistă de notorietate în cadrul pleiadei de reviste ale Argeșului.

Plin de inițiativă, a moștenit dragostea de muncă, de implicare, de la mama sa, Ecaterina, de la bunicii materni, trăitori la Podu Dâmboviței, un sat din comuna Dâmbovicioara, Argeș. Nu îi este rușine să spună că a „*ciobănit*” vitele din gospodăria proprie, de la Fântâna, Dealul Sasului.

Chiar după terminarea celor patru clase primare, în Rucăr, se întoarce la viața de cioban și, concomitent, lucrător în pădure, în ciuda vârstei de numai unsprezece ani. Și asta, din cauza greutăților financiare ale familiei.

După patru ani, se reînscrie la școală, în clasa a V-a, absolvind cu brio cele șapte

clase de pe acea vreme, dar și o școală profesională de comerț-cooperatie.

Conștiincios, ambițios, conștient că liceul e de bun augur, îl absolvă la „*Dinicu Golescu*”, în Câmpulung, la cursuri fără frecvență.

Atașat de viața cultural-artistică, Cornel Stoian (după tatăl adoptiv) interpretează roluri în piese de teatru, cântă în corul Căminului Cultural din Rucăr, fiind deseori laureat la diverse concursuri. Privindu-și viața de acolo, de sus, de pe înălțimile Pietrei Craiului, scăldat de soarele dimineților înroșate, oglindindu-și ochii albaștri în cerul senin al muntelui, privindu-și chipul în apele Dâmboviței, (ale cărei ape sunt purtătoare ale istoriei adevărate a locurilor și care au fost deseori înroșite de sângele jertfelnicilor Armatei Române, în luptele din culoarul Rucăr - Bran), Cornel Stoian uită de necazurile copilăriei, copleșit de dragostea pentru cei trei copii și, mai ales, pentru bogăția dăruită de Dumnezeu, cei cinci nepoți ai săi.

Deși pensionar, îndeletnicirile cultural-artistice îl preocupă în continuare, fiind „*vioara întâi*” în acțiunile de acest gen, și nu numai ale Rucărului.

Lansări de carte, vernisaje, simpozioane, participă la toate, și este coorganizator, printre alții, al Festivalului „*Cavalerii Templieri*”, al „*Expopastoralis Rucăr*” etc.

Apoi urmează interviuri, filmări, emisiuni TV,

articole în reviste și ziare, lista preocupărilor domniei sale fiind destul de mare.

Și, cum pot uita faptul că neobositul Cornel Stoian este unul dintre cei șapte fondatori ai Cenaclului Literar-Artistic „*Mihail Lungianu*” sau că, undeva, în volumul al doilea al enciclopediei publicată de subsemnatul, „*Neosteniți întru Lumină*”, același Cornel Stoian semnează două materiale deosebite, ale unui adevărat condeier, două portrete ale unor „*neosteniți*”, musceleni prin adopție, doi medici de o înaltă ținută profesională, medicul Remus-Coriolan Roșca (fondatorul Societății Culturale „*Ion Barbu*” din Rucăr și care a lăsat „*brazdă adâncă*” în viața spirituală de aici) și medicul Liviu Rion Predescu.

Salut inițiativa de a lansa această carte, în care OMUL Cornel Stoian își etalează, cu modestie, o părticică a activității sale.

A făcut aceasta la îndemnul talentatului scriitor, autor al „*Bulevardului cu tei*”, epigramistul ing. Constantin Agricola Miu.

Vă îndemn să o citiți!

*Prof. Ion C. Hiru,
Domnești - Muscel*

CUVINTE DE ÎNCEPUT

De la bun început nu-ți vine să crezi că viața unui om poate să fie atât de bine ilustrată prin **"declarațiile"** nepărtinitoare ale colegilor săi de generație. Autorul a reușit să înmănuncheze în această carte, toate razele de soare reflectate de ochii iscoditori ai tovarășilor săi de drum, obținând unul din C.V.-urile cele mai reușite ale lui Cornel Stoian.

Sunt obligat să mă supun regulilor jocului și să întăresc parcursul unei vieți care s-a desfășurat spectaculos acolo unde a vrut să se îndrepte, dând peste cap prezicătoarele care își spusese rărea asupra viitorului cioban de pe Valea Dâmboviței. Cornel, cu grija și ajutorul Domnului, a început ca pui de cioban îmbrăcat în cojoc de miel. Unde a ajuns? Cartea de față răspunde la toate întrebările noastre.

Dotat cu o voință de fier, nimic nu i-a stat în cale atunci când a hotărât să iasă de sub vraja muntelui și să devină, prin muncă, personalitatea acestor plaiuri mușcelene.

A ajuns la o vârstă onorabilă, un om onorabil, tată a trei copii realizați și bunic cu cinci nepoți care-l vor avea ca exemplu de urmat.

În actuala carte întâlnim nume de rezonanță ale culturii românești care apreciază cu

cuvinte emoționante activitatea în toate domeniile în care s-a implicat Cornel Stoian.

Mă gândesc la Ambasadorul Cultural al României la Tokyo, Domnul Epure, la scriitorii Ion Hiru din Domnești și Nicolae Podișor din - Rucăr, la George Baciș din Domnești, la poeta Maria Chirtoacă din Câmpulung și șirul de nume poate continua.

Încerc să folosesc cuvinte puține, adresate cu multă mulțumire celui care m-a ajutat foarte mult la venirea mea aici unde nu cunoșteam pe nimeni. A fost o întâmplare fericită să-l întâlnesc pe inimosul rucărean, care pe lângă căciula mare cu care l-am cunoscut la „Iepurașul”, are o inimă mare, de prieten adevărat, căruia nu am nimic ai reproșa.

Mă rog la Dumnezeu ca să-l țină sănătos, să-și poată termina toate lucrările programate de el, ca un intelectual care a plecat de jos și care a muncit din greu ca să ajungă aici. Viața ne învață cum să trăim și să nu uităm că îngerii nu zboară. Îngerii plutesc.

Așa cum nu putem opri lacrima de emoție și recunoștință pe care o dăruim, cu

sau fără voia noastră, unui prieten adevărat!

*Inginer – scriitor,
Constantin - Agricola Miu,
Godeni - Muscel*

LUI CORNEL STOIAN

Este fin ca o mânășă,
La câștig cu el mergeam,
Că de-l dai afar' pe ușă,
El se cațără pe geam!

SECRETARULUI
CENACLULUI
„MIHAIL LUNGIANU”

Rucărean de viță-veche
Cunoscut peste Muscel
Curios fără pereche
Ăsta....e Stoian Cornel.

FELICITARE!

Membrii Clubului Umoriștilor „Muscelul” din Câmpulung, de pe lângă Casa de Cultură „Tudor Mușatescu” se alătură în a transmite „junelui” ION DUMBI, cu ocazia aniversării a 92 de ani, tradiționalul „La Mulți ani!”, multă sănătate, bogăție și sprinteneală în idei!
Semnează: Miu Agricola Constantin, președinte, Cornel Stoian, secretar general.

RÂNDURI PENTRU UN MARE SUFLET

Viața așează mereu, fără să realizăm uneori, oameni care vor ajunge să joace un rol extrem de important, unii în viețile celorlalți. La vremea rostuită de legi nepământene, legăturile se realizează, iar scopul pentru care unii oameni sunt meniți să fie împreună, începe a se țese din mers, printr-o măiastră urzeală.

Nea Cornel Stoian are o viață de poveste. A depășit cu succes total, toate provocările unei vieți chiar deloc ușoare. A făcut totul foarte bine: familie, gospodărie, serviciu.

A fost și consilier local, două mandate și consilier județean, de unde și-a dat demisia, fiind forțat de politicienii vremii. Dar a reușit ceva mai mult decât toate astea. A devenit un profesionist în iubirea de cultură. Este începând cu anul 2011, membru fondator și secretar al Cenaclului Literar – Artistic „**Mihail Lungianu**”, și apoi sufletul tuturor manifestărilor culturale legate de revista „**Piatra Craiului**” și cele ale Asociației Culturale „**Ruffa Arbor**”, fondată în 2015, la care este de asemenea fondator și secretar - general.

N-a pregetat nici o clipă, în tot ceea ce a făcut, pentru difuzarea revistei în aproape

toată țara, dar și pe teritorii din 5 continente.

A dat bani din pensia sa modestă, pentru o cauză nobilă, aceea de a trimite mesajul cultural al comunei Rucăr acolo unde era menit să ajungă...la oamenii care-l prețuiesc așa cum merită.

Nea Cornel este și secretar - trezorer la Societatea de Științe Istorice, filiala din Muscel unde face ce știe el mai bine... se implică maxim în tot pentru a face toate lucrurile bune și frumoase.

A implicat revista și cenaclul în activități culturale de rang județean și național, asigurându-le un succes meritat pe deplin.

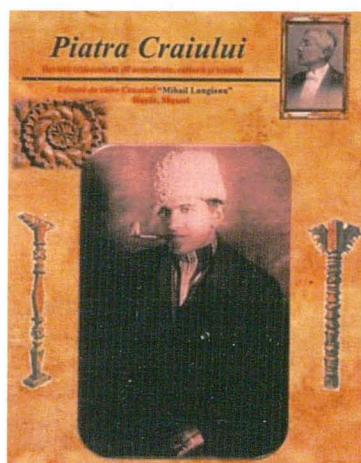
A rămas modest și bun, răbdător și responsabil.

Cu drag și dăruire.

Pentru tot ceea ce ai făcut și faci în continuare, primește te rog dragă Nea Cornel mulțumirile și prețuirea mea sinceră.

Cu onoare și recunoștință de la colegul și prietenul tău, cu bucurie și înțelepciune zic: Dumnezeu să te țină sănătos alături de cei dragi !

*Profesor - Tudor Vlad,
Rucăr-Muscel*

*Nicolae Vlad – bunicul
profesorului Tudor - Vlad*

**VINTILĂ - NAPOLEON PURNICHİ
O VIAȚĂ DEDICATĂ MUSCELENILOR
PRIETENII LUI VINTILĂ NAPOLEON PURNICHİ ȘI GÂNDURI ALE
UNOR OAMENI CARE L-AU CUNOSCUȚ**

AUTOR: PROF. SCRITOR, NICOLAE MAVRODIN – OLTENIȚA, CĂLĂRAȘI

Mulți intelectuali din Câmpulung, Curtea de Argeș și Rucăr i-au fost prieteni, l-au sprijinit în activitatea sa.

Printre aceștia: profesoara de limba și literatura română, Maria Chirtoacă, vecină de bloc, președintele, profesor - doctor George Baci, economistul Cornel Stoian, directorul Casei de Cultură din orașul Câmpulung-Muscel, **Liviu Cioacă** și consăteanul doamnei Petruța Purnichi, rucăreanul Cornel Stoian, în gândurile sale despre oamenii locului, despre Vintilă în special, după ce face o mică incursiune în biografia neobositului profesor, amintind data nașterii acestuia, 30 mai 1942, și pe părinții săi, Lucreția și Napoleon Purnichi, spune că a cunoscut, la **Nicolae** -

George Podișor, un scriitor și istoric din Câmpulung-Muscel.

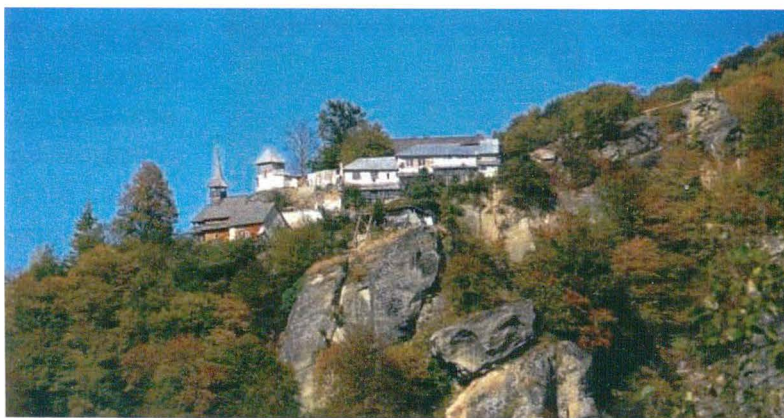
În continuare, gândurile sale se opresc la publicistul și redactorul revistei „**Muscelul**” Vintilă Napoleon Purnichi, la acela care a ridicat prestigiul cultural al orașului Câmpulung - Muscel și al județului Argeș.

Redau un fragment de o încărcătură emoțională deosebită, din articolul domnului Cornel Stoian, publicat în revista „Muscelul” Nr.9/2017:

„A plecat acolo, pe drumul fără întoarcere, unde se va întâlni cu colegii și cu prietenii săi: profesor universitar doctor, Pârnuță Gh., prof.- scriitor, Nicolae George -Podișor, poet Moșandrei,

inginer-fotograf Gheorghe Chița, Maria Ion, Jinga Maria, etc.. și va constitui o nouă societate de istorie pe care o va patrona și o va concura pe cea lăsată de el pe pământ.”

Mănăstirea „Cetățuia Negru -Vodă” – Meteora, Cetățeni, Muscel

LANSARE DE CARTE LA LICEUL TEORETIC „DAN BARBILIAN” – CÂMPULUNG - MUSCEL

Într-o zi superbă de toamnă târzie, pe 12 octombrie 2019, într-o atmosferă încărcată de emoții, alături de prof. Nicolae Mavrodin din Oltenița, autorul cărții **„Vintilă Napoleon Purnichi”**.

O viață dedicată muscelenilor”, împreună cu familia defunctului, profesorul Petruța Purnichi și fiica Laura-Liliana Purnichi, venite de pe meleagurile însorite ale insulei Corsica, au organizat o tristă aducere aminte a celui ce a fost istoricul Vintilă Napoleon Purnichi.

La eveniment au participat membri ai Societății de Științe Istorice din Câmpulung, societate ce s-a născut la inițiativa profesorului Purnichi, adunând în jurul lui istorici, prieteni, foști elevi, oameni de cultură din alte domenii de activitate.

Evenimentul cultural a fost deschis de actualul președinte al S.Ș.I. Câmpulung, prof. Ion Oană, apoi au vorbit despre activitatea istoricului Vintilă Purnichi ca dascăl, scormonitor al locurilor natale, soț și părinte, soția sa prof. Petruța Purnichi și fiica sa Laura-Liliana Purnichi, stabilite în frumoasa insulă Corsica.

Despre carte a vorbit autorul, profesorul Nicolae

Mavrodin, fost coleg de facultate și prieten vechi.

S-au amintit și alți colegi de facultate, cu care prof. Purnichi ținea o legătură permanentă.

Profesorul Purnichi, a venit pe lume și a copilărit în Comuna Cetățeni. Învățătorul său din comuna Cetățeni îi va insufla micului elev Purnichi, dragostea de țară, de tradiții și istorie, dar mai ales de locurile natale, care prezentau o încărcătură istorică aparte.

Așa a crescut prof. Purnichi de mai târziu, cu dragoste nemărginită față de locul natal. Lucrarea sa de licență:

„Monografia Com. Cetățeni”.

În anul 2008 publică **„Așezarea de la Cetățeni-Muşcel în epoca veche și medie”, „METEORA ROMÂNEASCĂ” sau CETĂȚUIA, SCHITUL NEGRU VODĂ de la CETĂȚENI, 460 ani de la prima atestare documentară**. La întâlnirile pe care le aveam la S.Ș.I. Câmpulung, tot timpul promova minunatele locuri de la Cetățeni, respectiv Mănăstirea Cetățuia ca fiind **„cea mai aspră sihăstrie românească”**.

Au mai vorbit despre profesor: ing. Constantin - Agricola Miu, preot Gheorghe Cristina, prof. Maria Chirtoacă, scriitor, membră U.S.R.,

publicistul-economist Cornel Stoian, subsemnata și mulți alții.

De o sensibilitate aparte discursul economistului rucărean Cornel Stoian, înlăcrimat a umplut de emoție sufletele zecilor de participanți.

După emoționanta întâlnire, în memoriam, prof. Vintilă Napoleon Purnichi, familia a oferit un parastas la restaurantul Piatra Craiului, cinstit și binecuvântat de preotul Gheorghe Cristina din Dragoslavele, prieten de suflet al marelui dispărut.

Si în acest context, s-a deșirat caierul amintirilor care au făcut să lăcrimeze prietenii profesorului muscelan de înaltă ținută intelectuală.

Odihnească-l Dumnezeu în pace!

**Publicist - Nușa Cantemir,
Pitești - Argeș**

9 ANI DE EXISTENȚĂ A REVISTEI RUCĂRENE „PIATRA CRAIULUI” DIN MUSCEL

Rucărul Muscelan – vatră strămoșească din cele mai vechi timpuri – așezată în apropierea graniței cu Transilvania, fiind atestată istoric la 19.11.1377, a dat acestei țări și acestui popor mari valori, mari personalități în toate domeniile de activitate, cu care comunitatea rucăreană se mândrește.

Din punct de vedere geografic, Rucărul „RUFFA ARBOR” – COPACUL ROȘU – este așezat la poalele munților: Căpitanul, Țefeleica, Iezer-Păpușa, Piatra Craiului, Ghimbavul, Vârful Crucii etc. și este brăzdat de râurile: Râușor, Roghină, Valea Iecle, Valea Iei, Dâmbovița, etc.

După această descriere istorico-geografică a așezării Rucărului am să intru în subiectul ce mi l-am propus.

Anul 2011 a marcat două evenimente culturale de mare importanță pentru rucăreni, ele vor rămâne în veci în istoria Rucărului Muscelan.

Pe plaiurile mioritice rucărene s-a constituit la 19.01.2011 – Cenaclul Literar – Artistic „Mihail Lungianu” din 7 membrii fondatori.

Inițiativa „Scânteia” a aprătinut profesorului Iosif (Viciu) Nistor care din păcate nu mai este printre noi. Nu ne-am oprit la constituirea cenaclului și am trecut la înființarea unei publicații, care a apărut la 21.04.2011 sub denumirea „Piatra Craiului” – revistă de actualitate, cultură și tradiții cu apariție trimestrială.

Apariția revistei a îmbogățit presa scrisă muscelană, argeșeană, și de ce nu și națională.

Pentru a fi corecți cu noi înșine și cu publicul la care ne adresăm, paternitatea nu ne aparține nouă, ci vecinilor noștri dragosloveni.

Pentru prima dată denumirea de „Piatra Craiului” a apărut la Câmpulung – Muscel, cu subtitlu „Foaie pentru luminarea poporului”.

Primul număr a apărut în aprilie 1928 la Câmpulung-Muscel.

În localitatea vecină – Dragoslavele – a fost exilat dr. George Ulriu din motive politice, convingerile și acțiunile sale nu erau agreate de regimul la putere.

Aici a cunoscut oameni valoroși, mari personalități:

preot – paroh Ioan Răuțescu și învățător Iosif Catrinescu și împreună cu domniile lor au pus bazele revistei „Piatra Craiului” având o existență scurtă – din aprilie 1928 – mai 1929.

Sursa:

Cartea „ARGEȘ ÎN SPIRIT ROMÂNESC” – autor Silvestru Voinescu.

Dacă primul număr ieșit pe piață înainte de Paștele anului 2011- 21 aprilie - avea trei rubrici și 36 pagini, ultima revistă din 2019 a ajuns la 8 rubrici și 86 pagini, color, un mare salt cantitativ, dar mai ales calitativ, efort depus de cenacliști și de colegiul redacțional de-a lungul timpului

fiind apreciată de publicul cititor, de mari personalități culturale și din alte domenii, de presa scrisă și audio-vizuală.

O perioadă revista a apărut trimestrial, după care din motive diferite a apărut semestrial – două numere într-unul.

Am întâmpinat pe parcurs multe greutăți, nu de ordin financiar, ci de faptul că din anul 2015, redactarea revistei s-a făcut de o echipă din trei, prin faptul de neimplicare și fuga de răspundere a unora din cenacliști, pe care din bun simț nu-i nominalizez.

Cu toate greutățile obiective, în special subiective, cei ce s-au ocupat de revistă nominalizez în ordine alfabetică: ec. Cornel Stoian, prof. Tudor Vlad și profesorul Cristina Vlădescu, au mers mai departe și vor merge în continuare.

Timp de 7 ani revista a fost distribuită gratuit și cu toate eforturile depuse personal, nu am mai găsit sponsori, 4 numere ale revistei au fost sponsorizate de ing. Ionel Dulamă - primar și un an de o rucăreancă cu suflet mare, care nu a dorit să i se știe numele.

Există marele risc ca revista să nu mai vadă lumina tiparului și s-a hotărât de cenacliștii activi în urmă cu doi ani să fie distribuită contracost, hotărârea fiind înțeleaptă și de bun augur.

Depinde de noi, de calitatea revistei, de autorii colaboratori, pentru a nu ne opri din drumul nostru.

La început revista era distribuită în Rucăr, comunele limitrofe, Câmpulung, dar destul de repede a ajuns în fostul județ Muscel și actualul județ Argeș.

În ultimii 5 ani, revista a pătruns în centrul țării și în cele 4 puncte cardinale ale României: sate, comune, orașe și municipii – reședințe de județ.

Am avut ca preocupare permanentă ca aria de extindere a revistei să ajungă în 30 județe ale țării.

Îmi permit să redau constatarea și aprecierea unui profesor eminent mățăoan:

„Revista dumneavoastră este una din cele mai bune reviste din țară și poate concura cu orice publicație de gen.”

Exemple de aprecieri elogioase sunt foarte multe și așa aminti:

-diplomat-scriitor, Mihai Epure, București;

- inginer – scriitor, Constantin Agricola Miu, Godeni;

- profesor, Cezar Neacșu, Mățău;

- inginer – scriitor, Damian Avrănescu, Constanța;

- inginer, Ion Pietrăreanu, Pitești;

- profesor – scriitor, Ion Hiru, Domnești de Muscel;

- profesor doctor – scriitor, George Baci, Domnești de Muscel;

- artist, – Ștefan Radu Tatan, Schitu Golești;

-artist plastic, –Nelu Constantin, Câmpulung Muscel;

-profesor, Cezar Bădescu, Arefu;

- jurist, Ioan Octavian Bănică, Boteni;

-colonel, Gigi Lungoci, Brașov;

- preot – paroh, Gheorghe Cîrstina, Dragoslavele;

-scriitor, Sorin Durdun (membru al U.S.R.), Câmpulung–Muscel;

-profesor, Ion Moiceanu – Rucăreanu, Constanța;

-economist-poet, Nicu Petrescu, București;

- economist –finanțist, Bogdan Lungeanu, București.

Consider că cea mai mare realizare în care m-am implicat total și cu rezultate este faptul că revista a fost distribuită și a ajuns pe 5 continente în 25 de state de pe mapamond.

A. CONTINENTUL EUROPA

a. ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

1. Austria
2. Belgia
3. Danemarca
4. Finlanda
5. Franța
6. Germania
7. Grecia
8. Italia
9. Republica Irlanda
10. Olanda
11. Spania
12. Ungaria

b. ÎN AFARA UNIUNII EUROPENE

1. Marea Britanie
2. Republica Moldova
3. Norvegia
4. Ucraina

B. CONTINENTUL ASIA

1. Republica India
2. Republica Mongolia
3. Regatul Nepal

C. CONTINENTUL AFRICA

1. Camerun
2. Ghana
3. Nigeria

D. CONTINENTUL AMERICA DE NORD

1. S.U.A.
 - a. California
 - b. Florida
2. Canada

E. CONTINENTUL AUSTRALIA

1. AUSTRALIA

Voi continua și pe viitor să merg pe acest drum pentru ca revista prin mijloacele pe care le am la dispoziție să ajungă și în alte țări, la românii stabiliți temporar sau definitiv, precum și la mari personalități din aceste țări.

Ultimii 9 ani am participat la foarte multe manifestări și evenimente culturale, artistice, de artă, spirituale și religioase în diferite locații, unde am prezentat Cenaclul, Revista și Asociația Culturală „RUFFA ARBOR”, fiind prezente televiziuni, presa scrisă și audio, dând interviuri.

Am scris articole despre cenaclu, revistă și asociație în ziare și reviste din Câmpulung, Domnești și Pitești, cu care am colaborat și am să continui cu această misiune pe care mi-am asumat-o voluntar, în calitate de secretar Cenaclu și Asociație Culturală, precum și de redactor al revistei.

**Publicist -Cornel Stoian,
Rucăr, Muscel**

**BUNĂ REVENIRE! – „PIETRELE DOAMNEI” - DOMNEȘTI, MUSCEL
PUBLICAT ÎN: PIETRELE DOAMNEI NR. 1-2 / 2015**

În prag de primăvară, în luna lui Făurar, comunitatea domneșteană va primi cu bucurie și interes reapariția revistei „**Pietrele Doamnei**”, revistă de cultură, editată de Fundația „**Petre Ionescu - Mușcel**”.

Din motive obiective, revista și-a încetat apariția pentru mai mult de un an.

Acest lucru a sărăcit comunitatea musceleană și argeșeană, fapt resimțit atât de membrii Cănaclului „**Mihail Lungianu**”, cât și de membrii colectivului redacțional al revistei „**Piatra Craiului**” din Rucăr.

Este o cinste și o acțiune demnă de toată stima, pentru grupul de personalități domneștene care s-au înghămat din nou la drum, depășind greutățile inerente și revenind în peisajul cultural al Muscelului.

În numele Cănaclului, revistei și a iubitorilor de cultură și frumos din Rucăr, doresc revistei dumneavoastră mulți ani de apariție și urările mele de sănătate membrilor și colaboratorilor revistei. Mă adresez în primul rând **neobosiților și neosteniților profesori domnișani, George Baci și Ion Hiru**.

Aș dori în încheiere, ca între publicațiile noastre să punem bazele unor relații de colaborare, de sprijin și ajutor reciproc, spre binele publicului cititor. Menționez că am realizat, în parte, acest lucru și cu cele trei reviste care apar la Câmpulung-

Mușcel, „**Acidava**” (prin dl. Constantin – Agricola Miu)

„**CARTE.. de la Curtea Veche**”, (prin dl. Sergiu - Aurel Monea), revista SȘIR, filiala Mușcel, „**Muscelul**” (prin dl. Vintilă – Napoleon Purnichi) -, cât și cu revista „**Curtea de la Argeș**”, patronată de dl. academician Gheorghe Păun.

Cu sincere gânduri și sentimente curate, cu aleasă prețuire vă urez „La mulți ani!”

BUN VENIT ÎN PRESA ROMÂNESCĂ – „SUFLET ROMÂNESC” – DOMNEȘTI, MUSCEL PUBLICAT ÎN SUFLET ROMÂNESC NR. 1/ 2019.

În 13 martie 2019, prof.dr. **George Baci** din Domneștii Muscelului, redactor-șef al prestigioasei reviste „**PIETRELE DOAMNEI**”, cu prilejul manifestării culturale „**GÂNDURI LA - NCEPUT DE SEARĂ**”, pe care împreună cu col.(rtg.) **Laurențiu Domnișoru** din Curtea de Argeș, președintele Filialei Județene Argeș „**POSADA**” a ANCMRR, o organizează lunar în orașul regal, ne-a comunicat nouă, auditoriului, constituirea „**ASOCIAȚIEI CULTURALE A ARTIȘTILOR ȘI SCRITORILOR – ARGEVILO**”, pe teritoriul a trei județe: Argeș, Vâlcea și Olt., asociație ce va edita o revistă de cultură și conștiință națională „**SUFLET ROMÂNESC**”.

Din diverse motive nu s-a putut realiza, în schimb s-a constituit „**Asociația Creatorilor de Artă și a Scriitorilor**” –

A.C.A.S. Asociația Culturală „**RUFFA ARBOR**”, Cănaclul Cultural - Artistic „**MIHAIL LUNGIANU**” și revista de actualitate, cultură și tradiții „**PIATRA CRAIULUI**” din Rucărul muscelean se bucură de apariția unei noi reviste, care va promova cultura și conștiința acestui neam, va aduce un suflu nou în presa românească.

Oamenii de cultură rucăreni, musceleni, argeșeni și nu numai, iubitori de cultură, de frumos, urează acestei publicații viață lungă în presa scrisă și realizarea tuturor obiectivelor propuse..

Comitetul de redacție al revistei „**PIATRA CRAIULUI**” dorește celor ce vor conduce revista „**SUFLET ROMÂNESC**”, cât și colaboratorilor ei, multă putere de muncă, suflet și pasiune în promovarea și păstrarea elementelor spirituale ce definesc identitatea națională.

Vom căuta să colaborăm cu asociația și revista spre binele culturii locale și naționale.

***Publicist - Cornel Stoian,
secretar- general al Asociației
Culturale „Ruffa Arbor”,
Rucăr - Muscel***

LOCUIITOR ÎN MUSCELE

Urmare a evenimentelor provocate de Fundația „Simion Mehedinți-Miorița”, din Soveja în ultima vreme, subsumate sugestiv unei acțiuni simbolice MERIDIANUL MIORIȚA, am reluat legăturile culturale, de suflut cu „**vatra**” de origine a sovejenilor, cei din muscelele Argeșului, RUCĂR și DRAGOS-LAVELE, dar și cu confrății întru origine istorică, de la Cașin, generând câteva întâlniri care au fost de bun augur.

Printre mulți oameni valoroși de cultură, de acțiune, de la „**vatră**”, am cunoscut și pe Cornel Stoian. O revelație!

Un om modest, care la primă vedere, poate trece neobservat. Și totuși....

Domnia sa mi-a pus în mână o carte a cărui titlu m-a șocat.-TIMPUL FUGE ... FUGE ..SPRE VREMURI VIITOARE, a pus sub un avertisment – ANTOLOGIE, avertisment care sugerează o întoarcere în timp.

Și totuși, autorul, într-o antonimie șocantă ne invită într-un timp ce nu fuge înapoi, ci în viitor.

M-am pregătit să intru în ritmul sugerat, adică alert – fuga. Și am pornit.

Încă de la început, sub semnătura autorului, alergătorul de cursă lungă, (autorul are și el vârsta mea, o vârstă frumoasă, mulțumitoare, motiv de mulțumire Domnului), dedicația vorbește de o „**chiar cronică de vreme de acum**”.

Și descopăr că printre cei cărora o dedică, mă regăsesc și eu, fiindcă, din curiozitate, dar mai mult din setea și bucuria de a găsi, de a descoperi oameni cu „**neliniști**” ca ale mele, trăsături care m-au fericit, mă regăsesc și eu între acei „**tuturor celor care vor găsi timp că sufletul și munca dezinteresată a unui om care a vrut să lase lumii tot ce a adunat mai frumos în viața sa**”. Aici am descoperit, din start, ce este această carte!

Adică o „**cronică de vreme de acum**”.

Vreme de ACUM – acest timp al lui Cornel Stoian ce are hotarele între anul 1943 și acest an al începutului de secol tulbure, douăzeci și unu.

Și timp în care suntem contemporani, noi și, har Domnului!, cu atâți oameni de valoare ce ne înconjoară, sau poate mai bine spus ne înconjurăm. Căci spune o vorbă străbună: „**Cine se aseamănă se adună**”.

Și Cornel Stoian, OMUL de-o vârstă și de aceleași neliniști ca mine, am trăit și trăim bucuria ce ne alimentează „**neliniștile**” noastre - de a ne aduna noi cei care ne asemănăm. El – pe culmile Muscelor argeșene, între Oameni ai Muscelului, EU pe culmile povârnișurilor Vrancei, între „**Oameni de la munte**”, întinzându-ne o mână întru împlinire și adăugire culturală peste Carpați. Și, mulți, chiar foarte mulți, dacă nu toți chiar ai celor două ținuturi istorice, vechi, oameni cu un numitor comun –

VALOAREA. Încât trebuie să spunem precum cronicarul:

„**NASC ȘI LA MUSCEL, ȘI LA VRANCEA OAMENI**”.

Și fericit sunt că-s sunt și eu printre Ei și fericit să fie și prietenul meu, de acum încolo, CORNEL! Și, în limitele admise ale unei lipse sau nu de modestie, declar că trăiesc sentimentul datoriei împlinite.

Așadar, la drum...la fu-gă! Numai că lectura mi-a domolit alergarea gândurilor, stăruind, chiar de câteva ori între paginile scrise cu grijă, cu migală de om ce caută în scrinul amintirilor, cu emoție, cu grijă, luminând timpuri, oameni, fapte, întâmplări demne de redat contemporanilor.

Am pornit la drum cu acest radar ce surprinde ritmuri, mișcări ascunse, tainice în gala scrisului și a zbuciumului muscelian din RUCĂR și DRAGOSLAVELE.

Admir răsărituri și apusuri de stele, de luceferi, în calea lactee culturală a muscelor, într-o continuă redimensionare.

Merg pe noi căi ale robilor scrisului, ale trudei comune pentru cultură cu „**saricile pline/ hrănindu-ne**...” pe toți însetații și flămânzii locului.

Și aflu că în aceste noi căi ale robilor s-a integrat Cornel încă din tinerețe, treptat, cu răbdare, cu stăruință, cu trudă, simțind chemarea spre „**vremuri viitoare**”, îmbogățindu-se cu experiențe din cele mai grele ale timpurilor grele, încă din

copilărie, urcând de la munca de jos, cea dătătoare de putere, de curăţenie sufletească, de răbdare. Şi mândru îl descopăr că e de acele vremuri pe care le crede izvor de credinţă, de nădejdi, de putere- TEMELIE.

Cornel Stoian s-a născut într-un timp al afirmării eroismului românesc întru apărarea fiinţei naţionale. Zodiile, așa cum spune, nu i-au prezis un destin care l-a avantajat, orfan de tată rămânând, a crescut sub binefacerea înţelepciunii bunicii după mamă.

Frumosul, bucuria copilăriei, i s-au refuzat în aceste împrejurări. Şcoala a cucerit-o, dreptul la învăţătură l-a cerşit, luptând „cu aripile frânte” să ajungă la o şcoală mai mare. Şi a ajuns la „şcolile cele mari”, precum Budulea Taichii, la Şcoala Comercială, apoi la cea liceală, în ciuda opreliştilor ce i s-au ridicat în cale. Armata, mai apoi căsătoria i-au spulberat visul universitar. Dar nu şi elanul, nu şi setea de a învăţa, bucuria de a fi, devenind un autodidact în multe ale culturii, ale literaturii.

Şi soţ, tată, bunic s-a avântat în lumea culturală şi artistică a Muscelului, a scriitorilor ce i-au devenit prieteni, a publicisticii, a cărţilor şi a revistelor, într-un cuvânt în media audio-vizuală judeţeană, şi naţională, ca un radar spiritual, un „toboşar al timpurilor”.

A rămas, aşadar un locuitor al muscelor, dar nu unul oricare, ci implicat în lumea spirituală cu toată fiinţa,

„iubitor de frumos” cum se declară, şi se şi vede.

Şi cu certitudine are ce iubi. Dincolo de familie, o lume a culturii ce se plămădeşte în Rucărul şi Dragoslavele de care este legat, prin neliniştile atâtor nume de rezonanţă naţională şi nu numai. Un ţinut al istoriei în mic a celei naţionale, o lume cu o mare încărcătură emoţională, valorică generată de oameni frumoşi în fapte şi gânduri, în gesturi, căroră li s-a alăturat.

Un frumos ce, cu patru sute de ani în urmă a migrat peste Carpaţi, în Vrancea, la Soveja, în Moldova, la Caşin, rodind alte frumuseţi. E lumea „pe care-o iubesc şi mi-e temelie”, cum spune cu mândrie Cornel.

Şi, iubind frumosul, robind la „noi frumuseţi şi preţuri noi”, merge la braţ, de mână cu timpul care „fuge ... fugă ... spre vremuri noi”, căroră le este şi le rămâne prieten.

Şi, o permanenţă în mijlocul evenimentelor locului şi nu numai, activ şi vibrând, a adunat experienţe, a cules, precum albinele din florile câmpului, mierea evenimentelor în stupul sufletului LUI mare, cât muscelele. Şi a pus-o în fagurii vieţii sale, acum împărţind-o-n cuvinte puse în pagină de carte..

Gânduri de înţelept, fotografii, scrisori, dedicaţii, autografe, distincţii, puse în pagina cărţii pe care o aşează „cu credinţă căpătâi”, ca fiind „hrisovul vieţii cel dintâi” al tinerilor mlădiţe literare de care s-a aropiat şi le-a încurajat, mărturie a timpului ce fugă...

Cornel Stoian este un animator, dar şi actor cultural în spaţiul ce i l-au hărăzit ursitele. Şi i-au marcat trecerea cu însemnul de primă mărime – unul din cei şapte fondatori şi apoi secretar al Cenaclului Literar Artistic „Mihai Lungianu”.

Publicist, este fondator susţinător, secretar-general al Asociaţiei „Ruffa Arbor”.

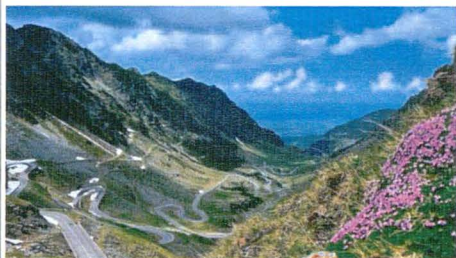
Este suflet al tuturor manifestărilor culturale ale revistei „Piatra Craiului”- revistă emblematică pentru ţinutul Muscelului, revistă ce a ajuns în toată ţara, dar şi mai departe peste hotarele româneşti, acolo unde români sunt.

A fost, este, şi va fi, locuitor în Muscele, flacăra vie în lumea culturală rucăreană, ajuns la maturitatea gândirii şi trăirii, purtând pe umerii săi învăţăturile pe care le seamănă celor ce vin.

Acum a descoperit că „timpul fugă...fuge...spre vremuri viitoare” şi se ţine de el, cu sprinteneala minţii, cu ochii senini ca cerul şi sufletul limpede ca undele Dâmboviţei, mândru că este „locuitor în Muscele”.

La mulţi ani, Cornele, prieten şi coleg în truda-ne comună, alături de prietenii tăi, ai mei- minunaţii, ei înşişi conlocuitori în Muscele.

*Constantin Macarie- profesor,
Preşedinte fondator al
Fundaţiei „Simion Mehedinţi
Mioriţa” SOVEJA-VRANCEA*

RÂNDURI ȘI GÂNDURI PENTRU UN IUBITOR DE CULTURĂ

Este greu de găsit un termen, de comparație pentru a surprinde esența personalității publicistului și promotorului cultural, Cornel Stoian.

Nu exagerez dacă-l asemăn cu un munte, răsărit în arealul Rucărului Muscelan, cu care se identifică în determinările sale esențiale.

Volumul memorialistic-antologic, „Timpul fuge ... fuge ... spre vremuri viitoare”, extrem de laborios, readuce în memoria cititorului momente semnificative din viața comunității rucărene, în care eroii principali, printre care și autorul, fac corp comun pentru păstrarea și perpetuarea obiceiurilor, tradițiilor și datinilor locale.

Cu cele mai sincere aprecieri din Buzoiești-Argeș.

Colonel - Bratu Ion

ÎNTREBAREA ȘI JUDECATA VEȘNICIEI

Tempi passati! Timpuri trecute!

Tempus edax nerum! Timpul înghite totul!

Timpul trece! Aceasta este expresia ce definește, imperativul solemn al umanității. Este și întrebarea și judecata veșniciei.

Pentru a rămâne în aceeași gamă, iată încă o aserțiune: **TIMPUL FUGE... FUGE... SPRE VREMURI VIITOARE.**

Cu această expresie, am devoalat titlul cărții de antologie, semnată de dl. Cornel Stoian neobosit căutător și descoperitor de izvoare și de valori istorice, culturale și sociale din zona Muscelului, în general, și a Rucărului, în special.

Apărut la Editura „Larisa” Câmpulung-Muscel, volumul este un eveniment publicistic.

Pentru că, în România noastră de acum, am fost părăsiți ori ne-am lepădat de limba maternă decentă, de bun simț, de competență, de zidari, de tâmplari, de medici, de țărani..

Dar am rămas cu, sau am importat, medicamente, țigări, mall-uri, zile libere.

Trăim din plin, fără să ne do-rim, realitatea unor crize ce nu stau la rând, nu se programează. Pur și simplu ele vin când se produc.

În asemenea circumstanțe, neprietenoase, un Om precum Cornel Stoian, se încapă-

ținează, să-și exprime prin scris ceea ce simte, și o face sincer, direct, nepărtinitor.

Autodidact, prin excelență, autorul aparține acelei categorii restrânse, care iubește ceea ce face, și face ceea ce iubește. Pentru a fi credibil, acesta, își lasă o parte din suflet în ceea ce produce.

Cel care semnează florilegiul menționat, este un destoinic mărturisitor al timpului său, descrie cu pasiune, evenimente la care a participat activ. Cartea sa este un adevărat letopisetz, despre oameni, locuri și întâmplări, din această zonă binecuvântată de Dumnezeu cu un farmec fără egal, Rucăr-Muscel.

Cornel Stoian, un om simplu, deloc sofisticat, debordând de energie pozitivă, pune atâta determinare și patos în ceea ce întreprinde, încât le propun ceva mai marilor dregători ai Rucărului. Cât mai este timp, să îl cloneze, să rezulte mai mulți, semeni ca el. Este o nevoie acută de oameni precum dânsul.

Confrate priceput într-ale scrisului, confirmă, dacă mai era nevoie, că nu există barieră de vârstă, atunci când este vorba de creație prin apariția volumului, reușește să ducă până la capăt o iubire de o viață.

Să nu uităm că ilustrul om politic și ziarist francez ,

Georges Clemenceau (1841-1929), a ajuns scriitor celebru, și a mers la vânatoare de elefanți, în India, la vârsta de 70 de ani.

Bravo, domnule Cornel Stoian! să vă ajute Cel de Sus, să fiți sănătos și inspirat!

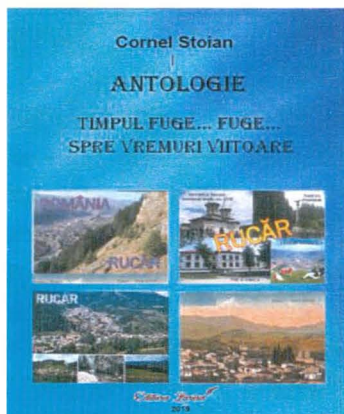
Cu atât mai mult cu cât atenția și grija dumneavoastră, trebuie îndreptate permanent și asupra Doamnei Angela, soție încercată de suferință.

Septembrie 2020,

*Diplomat -Scriitor, Mihai Epure,
Rucăr-Muscel*

PUNCTE DE VEDERE LA VEDERE

CARTEA DE-O VIAȚĂ A UNUI OM

De laudă este isprava scriitoricească a lui Cornel Stoian „Timpul fuge ... fuge ... spre vremuri viitoare”, 2019, de a aduna între copertile sale fel și fel de scrieri de la scriitori de diferite profesii și meserii care au lăsat prin cărțile lor povestiri, amintiri, descrieri care vibrează în mod constant cu oamenii și locurile Rucărului...

Antologia este un act tipografic ordonat ca prezentare grafică și fotografii artistice ce reprezintă peisaje din lumea Rucărului cu o istorie specială. Astfel de cărți după felul sumarului conceput pot fi incluse în categoria cărților document, iar această carte indiscutabil că este o carte document în toată plenitudinea ei...

Trebuie lămurit în același rând că acest autor „**auto-didact**” cum singur se prezintă în puținele descrieri despre sine, manifestă o plăcere deosebită și interes de a cunoaște scriitori, artiști, oameni de ști-

ință și nu numai, fapt pentru care este prezent la evenimentele culturale artistice din orașul lui și nu numai.

Astfel de întâlniri i-au oferit posibilitatea să interacționeze cu aceștia ca și conștiință artistică dinamică, dornică de cunoaștere aducându-și contribuția după silința și știința lui culturală. Am avut ocazia să-l cunoaștem și noi în mai multe rânduri, invitați fiind de bunul lui prieten și al nostru coleg și colaborator, scriitorul Nicolae George Podișor, plecat prematur dintre noi la cele veșnice. Cornel Stoian îndreptățit scrie despre acesta, nu să-și justifice prietenia directă pe care a avut-o de pe vremea copilăriei lor, ci pentru a-i face portretul de scriitor valoros: **„Ne-am cunoscut din fragedă copilărie, ne-am jucat împreună, am corespondat când era plecat la studii și la serviciu, am organizat împreună manifestări culturale, lansări de carte și revistă, și în alte domenii cultural-spirituale.”**

A avut o copilărie nefericită (ca și a mea), plină de griji și nevoi, lipsurile și greu-tățile urmărindu-l la orice pas.

A crescut fără tată, mama l-a părăsit, noroc cu maica și taica, oameni care l-au înconjurat cu multă dragoste și l-au ținut în școli până a ajuns profesor de istorie. Pe unde a profesat și-a făcut datoria cu prisosință, și-a pus cunoștințele sale în slujba țării și a zeci de generații de elevi.

Suntem în asentimentul scriitorilor, dezaproband însă

lauda excesivă, nemeritată pe care o aduce Ligiei - Maria Vișoiu: „o mare doamnă a culturii românești”...

Asemenea superlative lansate de autor în spațiul public am mai întâlnit și la alți autori, înțelegem elanul autorului și respectul ce vrea să-l aducă rucărenilor lui, totuși puțină grijă la vorbe nu strică... Reținem însă felul pragmatic al autorului de a fi sintetizat antologia fără o selecție a autorilor pe care i-a citit și le-a selectat din creații și datele lor biografice, aplecându-se cu același zel scriitoricesc și asupra dascălilor care au învățat generații întregi de rucăreni, muzicienilor, primarilor și altor categorii de oameni, fără să lase nimic neconsemnat, făcând adesea recurs la date de ordin statistic, de sociologie...

Nu degeaba se spune că omul sfintește locul. Cornel Stoian prin această carte nu doar că a sfințit locul, a pus în paginile ei o parte din sufletul lui, pentru generațiile care vor veni, materiale scriitoricești în care se regăsesc descrieri din lumea Rucărului patriarhal...

Gestul lui nu poate fi nici ignorat și nici disprețuit, dimpotrivă... A nu se înțelege că pâna la el nu s-a mai scris despre Rucăr.

Lucrări de asemenea factură au scris și alți rucăreni de-a lui de-a lungul vremii.

Chiar dumnealui aduce în discuție, prin glasul celor antologați, câteva titluri de lucrări de anvergură în acest sens, lăsând o zestre spirituală de neuitat pentru cei care vor veni

după dâșii, ca fii ai Rucărului, să-i ia ca exemplu dar și aminte la un titlu de carte poetic „**Tim-pul fuge... fuge... spre vremuri viitoare**”.

Cine este Cornel Stoian, omul, economistul, prietenul cărții din Rucăr am aflat din pagina cinci, din cuvântul înainte semnat cu deprindere scriitoricească, prin simțurile lui umane, firești, ca deținător al unui vocabular literar poetic plin de frumusețe și căldură sufletească semnat de Ion C. Hiru, Domnești-Muscel: Mereu cu vorba blândă, cu privirea ageră izvorâtă din ochii de culoarea cerului Dumnezeirii noastre, deschis la suflet și mereu iscoditor al înțelepciunii, dornic de a învăța și a ști, iscoditor al arhivelor rucărene și nu numai, argintul viu al vieții spirituale a Rucărului istoric, economistul Cornel Stoian, muscelean neaș, rucărean din tată în fiu, adunând nestematele culturale ale zonei, transformându-l în „**florile de colț**” ale lezerului și Păpușii, prinzând glas de simțire și cuget în publicațiile câmpulungene și chiar rucărene, dacă gândim revista „**Piatra Craiului**” este o revistă de notorietate în cadrul pleiadei de reviste ale Argeșului.

Plin de inițiativă, a moștenit dragostea de muncă, de implicare de la mama sa Ecaterina, de la buncii materi, trăitori la Podu Dâmboviței, un sat din comuna Dâmbovicioara, Argeș. Nu îi este rușine să spună că a „**ciobănit**” vitele din gospodăria proprie de la Fântâna - Dealul Sasului.

Chiar după terminarea celor patru clase primare în

Rucăr se întoarce la viața de cioban și, concomitent, lucrător în pădure, în ciuda vârstei de numai unsprezece ani. Și asta din cauza greutăților financiare ale familiei „**Scrieri emoționante**”.

De reținut este starea socială a copilului Cornel Stoian, vitregit de un trai precar, care pe unii oameni îi doboară, pe alții îi ajută să urce la apogeul reușitei lor în viață... Autorul face parte din categoria învinătorilor iar că este așa ni se legitimează pentru a-l cunoaște mai bine, ca un act de mare responsabilitate artistică și curaj scriitoricesc: „dedic din tot sufletul această modestă strădanie de literatură, cultură și chiar cronică de vreme de acum, tuturor celor care vor găsi timp să înțeleagă sufletul și munca dezinteresată a unui om care a vrut să lase lumii tot ce a adunat mai frumos în viață.

„Timpul fuge... fuge... spre vremuri viitoare” este cartea de-o viață a unui om care în sinceritatea lui vorbește cu atâta pasiune despre oamenii care și-au dedicat din timpul creațiilor lor Rucărului, în care unii au văzut lumina zilei iar alții au fost adoptați.

E mult? E puțin? Cornel Stoian crede în scrisul lui, ba mai mult, în rucărenii săi, iar cartea la care ne-am referit îi scoate în evidență nu doar taletul, ci volumul de muncă aprig aflat în fața colii albe de hârtie, ca un meșteșugar rafinat cu bun simț și respect față de mijloacele de exprimare.

**SCRITOR- ION MACHIDON,
BUCUREȘTI**

O CARTE DOCUMENT

A apărut. Ce a apărut? De ce a produs o surpriză atât de mare apariția pe piață a acestei cărți cu un titlu așa de frumos: „**Timpul fuge ...fuge ...spre vremuri viitoare?**”

Pentru că această *ANTOLOGIE* este semnată de un nume foarte cunoscut în nordul județelor Muscel și Argeș, și nu numai, un nume simplu și curat, stimat și respectat de iubitorii de cultură: Cornel Stoian.

Povestea acestui personaj este cunoscută de apropiații săi din zona Rucărului, unde s-a născut în anul 1943 în luna decembrie. Provenit dintr-un șir de familii de ciobani, oameni serioși și muncitori, luptători cu greutățile inerente generate de munte, a fost planificat de familie să ducă mai departe meseria de cioban.

Când povestește despre aceste lucruri, îi surprinzi o lăcrămioară care îi joacă în lumina ochilor, rebelă și supusă, în același timp. El dorea să învețe, să devină un om învățat, să spargă norii neputinței și să se apropie de încăpățânarea lupului, cel care făcea legea în poienile rucărene.

Nu era simplu să spargi zidul sonic al conceptului de libertate primară, bazată pe compendiul datinilor strămoșești.

A muncit și pe munte, și acasă, a făcut sacrificii, chiar dacă a început școala mai târziu, a reușit să ia bacalaureatul la liceul N. Bălcescu din Pitești, și-a continuat studiile devenind un specialist în domeniul economic. Cartea de față ține să întărească aprecierile pozitive la adresa autorului.

Să parcurgem pas cu pas cele două sute de foi.

Ia să vedem Comele de ce ești tu capabil.

Cineva, cineva de valoare a văzut cartea, a răsfoit-o fugitiv și a declarat că n-a înțeles nimic. Și e normal. Nu este o carte cu poze sau cu povești întârziate. Este o carte în care găsim tot ce dorim, **tot** am spus.

Privitor la viața culturală și a oamenilor ei. Este istoria preocupărilor acestor indivizi talentați, bogați în talent și săraci din punct de vedere material. Nu oricine, niciun „cine” nu poate scrie o astfel de carte. Numai o gândire analitică, cu imaginație și memorie de inviat poate să „pagineze” două sute de pagini. Nu este ușor să-ți pui ordine în gânduri. Și mai este ceva; dacă n-ai participat tu, efectiv, la o activitate, nu poți, nu ai dreptul să dai calificative și nici să măsoari efortul și calitățile unei persoane angrenate în aceasta.

Cartea este frumos copertată.

Fotografiile ne aruncă în realitatea musceleană, iar cele câteva cuvinte ale autorului, mie, colegului de la Acidava, mi-au luat *piuitul*!

De ce? Pentru că a reușit să *lase lumii*, cum emoționant se exprimă, *tot ce a adunat mai frumos în viața sa*.

Lucrarea de față este compusă din 6 părți și anume:

Partea I-materiale compuse de Cornel Stoian și apărute în revista Piatra Craiului.

Conține tot, regăsești toată activitatea, cu amănunte care te duc cu gândul la sentimentele și amintirile noastre.

Am citit cele 11 capitole ale acestei părți pe nerăsuflăte și după peste o sută de pagini m-am simțit mai tânăr. Ajung să cred că am fost mai valoros atunci și că de fapt cartea de față nu este a lui Cornel Stoian ci a mea!

Extraordinar!

Mulțumesc domnule Cornel Stoian!

Ne-ai demonstrat prin adevăratele prezentate în această cronică că am anticipat concluzia prezentei antologii, că „*timpul fuge ... fuge ... spre vremuri viitoare.*”

Această parte a cărții trebuie recităta neapărat.

Partea 2- Conține un singur capitol care ne introduce în istoria acestui popor și se

încheie cu un regal de epigrame care ne dă posibilitatea să ne odihnim câteva clipe.

Partea 3 - Manifestări cultural - artistice ale cenaclului de la Rucăr. Șezătoarea rucăreană, datini, tradiții, obiceiuri.

Partea 4 - Oamenii de cultură scriu **"de față și în fața lui"** Cornel Stoian, cel care **"tulbură"** somnul liniștit al muscelenilor. Profiluri de învingători.

Partea 5 -Aprecierile unor personalități de prestigiu despre Rucăr, despre revista **„Piatra Craiului"**, despre Cenaclul Literar-Artistic **"Mihail Lungianu"**.

Partea 6 -Tinere speranțe, colaborări, diplome, cărți acordate de mari personalități culturale. Fotografii și tot ce se atribuie unui autor de literatură matematicizată, cu elasticitate relativă care dă nervul ce te urcă în pomul vieții și te amăgește promițându-ți nemurirea.

Citiți cartea ucenicului specialist în procesarea laptelui de oaie, dar în același timp a neînfricatului căutător de cultură, omul care la nevoie nu așteaptă să facă altul.

Profesorii sunt mulți, făcătorii de cultură puțini și pot fi comparați cu numărul de picioare ale miriapodului.

Pământul muscelan mustește de cultură.

Această carte document dovedește că **„triburile"**musce-

lene n-au stat degeaba, n-au așteptat cu inima mică să apară virusul criminal pe fondul degradării cetății.

Domnule CORNEL STOIAN, această carte nu trebuie să se termine aici. Ea trebuie continuată la aceiași parametrii, cu același atașament față de voința Domnului.

Prietenul d-voastră din Godenii de Muscel, vă dorește viață lungă ca să aveți timp să treceți toate evenimentele în cronicile scrise de Cornel Stoian, Cronicarul de la Rucăr.

Să mulțumim Domnului pentru că ne-a dat puterea să ducem la bun sfârșit această lucrare pe care acum o prețuim la adevărata ei valoare.

GODENII DE MUSCEL
-10 OCTOMBRIE 2020
INGINER-SCRIITOR
CONSTANTIN AGRICOLA
MIU

Parcul National Piatra Craiului

Parcul National Piatra Craiului

- Masivul Piatra Craiului (germană Königstein), adeseori Munții Piatra Craiului, doar Piatra Craiului sau chiar Crai, este un lanț muntos calcaros aflat la sud-vestul Carpaților Orientali.

- Din punct de vedere petrografic, Masivul Piatra Craiului se deosebește geologic și morfologic de masivele și grupele muntoase înconjurătoare.

- Altitudinea maximă a Pietrei Craiului este atinsă în vârful Omu(Baciului), având 2244 metri.

Rezervatia Naturala Piatra Craiului

- A fost instituită în anul 1938 și cuprinde mai mult de 1.200 de hectare din Piatra Craiului.

ISTORII NECONVENȚIONALE DIN MUSCEL – VOL. IV/2016

Câteva considerații personale despre importanța revistei „Piatra Craiului”

De-a lungul documentării mele prin diverse arhive, am descoperit numeroase materiale inedite despre Rucăr.

O parte le-am publicat în cele șase volume de „**Istории Neconvenționale din Muscel**” care au apărut până acum, o altă parte își așteaptă rândul pentru a fi prezentate cititorilor.

La rugămintea prietenilor de la „**Piatra Craiului**” – prin Stoian Cornel, am acceptat ca texte apărute în cărțile mele să fie preluate de revista din Rucăr. Precizez că aceasta nu îmi aduce niciun avantaj personal, din contră, e o formă de concurență pentru volumele care sunt pe piață.

La insistențele îndeosebi ale inimosului Cornel Stoian, mă alătur, și de această dată, acestui demers, prin publicarea unor pasaje despre Rucăr. O fac în semn de solidaritate și de apreciere pentru eforturile redacției „**Piatra Craiului**” de a menține vie flacăra culturii și a istoriei în legendara comună muscelană.

Căci în afară de lucrurile, indiscutabil, foarte bune!, care se fac la Rucăr pe tărâm cultural și artistic, impresia mea este că revista de aici nu este susținută pe măsura importanței sale pentru memoria locului și pentru promovarea imaginii Rucărului.

Dacă este așa, atunci este un păcat de neiertat, căci Rucărul are o istorie fabuloasă care se cuvine să fie restituită publicului. Și, apoi, reviste locale apar în comune cu un trecut mult mai sărac, dar și cu posibilități materiale mai restrânse.

Iată de ce îmi place să cred că va exista mai multă aplecare, mai multă înțelegere și, mai ales, mai mult sprijin și mai multă considerație pentru colectivul de entuziaști care se îngrijesc de apariția „**Pietrei Craiului**”, o revistă care este și trebuie să rămână o coordonată principală a activității culturale locale.

Cu mare bucurie voi colabora de fiecare dată când voi fi solicitat, cu condiția de a simți solidaritatea și susținerea acelora din Rucăr care au căderea și chiar obligația să o facă. Cred însă că rucărenii înșiși ar trebui să fie interesați de promovarea și descoperirea propriului lor trecut, fiindcă au cu ce se mândri!

Pentru această ediție a revistei „**Piatra Craiului**”, am selectat și vă ofer spre lectură câteva pasaje din volumul 4 de „**Istории Neconvenționale din Muscel**”.

Mai întâi, două anecdote cu rucăreni culese și publicate în revista satirică „**Ciulinul**”, din data de 1 septembrie 1885, sub semnătura Nicodem (unul dintre pseudonimele umoristului cu origini muscelene Dumitru Marinescu).

Precizez că pentru păstrarea autenticității, am reprodus textele după normele de scriere de atunci.

**O CĂLĂTORIE SATIRICĂ
PRIN MUSCEL:
AVENTURILE UNUI
AMOREZ ȘI ANECDOTE
CU RUCĂRENI**

Încă de la începuturile ei, presa românească a apelat la satiră și umor pentru a descrie personaje sau evenimente, fie ca o critică a moravurilor societății, fie ca formă de expresie a intrigilor și a luptelor politice.

*În acest sens, au apărut chiar și reviste de profil, iar una dintre acestea, intitulată „**Ciulinul**”, a publicat, la sfârșitul secolului al XIX-lea, un serial cuprinzând relatările acide dintr-o călătorie turistică pe traseul Pitești-Câmpulung-Nămăești-Rucăr.*

CĂLĂTORIILE UNUI „CIULIN”

*Pitești - Câmpulung-
Rucăr*

*Pe la Nămăești la Rucăr
am făcut excursiune*

*Tot popicele sunt cură,
și ca mare pasiune*

*Este țuica!... dar în
Rucăr se mai află un model,*

*O maimuță ca figură
forte demn de Rafael*

*Este dascălul Năstase
renumit în mojicii,*

*Bătăuș în aste locuri,
capul cetei stacojii!*

*Școla e la Moldoveanu,
ce în sat este primar!*

*Având cârciume destule,
ba mai este și birjar.*

*Aș vrea să scriu mai
multe de a mea călătorie*

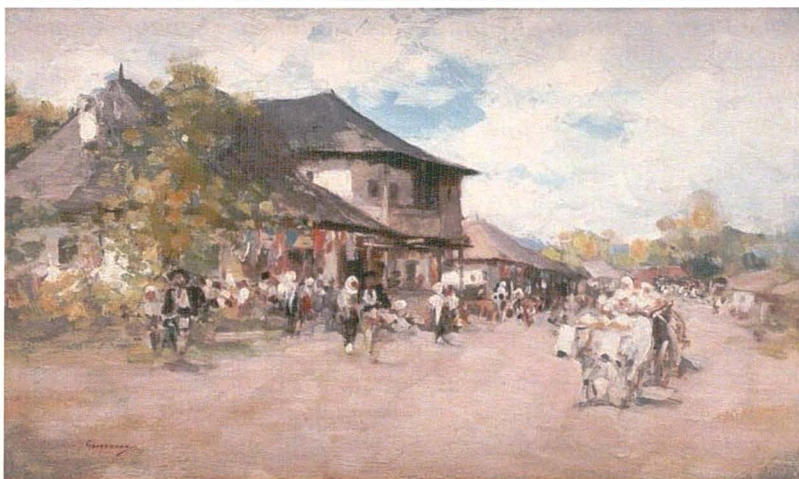
*Poșta plecă însă acuma
... și mă iscălesc ... Scufie”.*

După efortul de a colinda localurile Piteștiului și după o noapte în care nu s-a putut odihni din cauza puricilor, reporterul „Scufie” pleacă a doua zi spre Câmpulung.

Orașul, ca și Rucărul, cealaltă destinație a sa, este asaltat de turiști, preocupările principale fiind jocul de popice și, bineînțeles, țuica!

Din Rucăr sunt încondeiate și unele personaje locale: dascălul Năstase, „renumit în mojicii și bătăuș” și „șeful cetei stacojii” (adică al bețivilor satului), dar și primarul Moldoveanu, în casa căruia era școala și care, pe deasupra, era și cârciumar, și birjar.

Dar despre personajele pitorești și despre întâmplările de pomină din Rucăr aveau să

Cârciumă la Rucăr. Pictură în ulei de Nicolae Grigorescu

fie relatate, ulterior, și alte amănunte hazlii...

La o lună de la publicarea reportajului satiric în versuri, „Ciulinul” a recidivat, de această dată cu un serial de relatări din Câmpulung, Nămăești și Rucăr. Pseudonimul cu care sunt semnate materialele este „Nicodem”, de fapt, așa după cum au confirmat istoricii literari, tot „Scufie”, care reia în textele sale același traseu și aceleași personaje.

În ciuda pseudonimului din „Ciulinul”, și identitatea reală a lui Nicodem este cunoscută.

El este scriitorul Dumitru Marinescu, o mai veche cunoștință de-a noastră din vol. 3.

Dar Nicodem avea să-și continue călătoria, ajungând la Rucăr, iar impresiile sale de aici au fost publicate în „Ciulinul”, din data de 1 septembrie 1885.

Rucărenii sunt descriși ca fiind cartofori înrăiți, având idei năstrușnice, care îi asemănă cu un fel de Tândală și Păcală ai acelor vremuri.

De aceea, textele reproduse integral în capitolul care urmează nu mai au nevoie de nici un comentariu!

ANECDOTE CU RUCĂRENI DE LA SFÂRȘITUL SEC. XIX EȘTI ROMÂN? NU, SUNT RUCĂREAN!

Căletorii Ciulenești

Rucăr.

Iată-mă în Rucăr, în mijlocul munților, admirând cu nesățiu minunile și frumusețile naturii.

E dulce viața în acest satu muntos!

Aerul curat, apa rece și limpede ca cristalul; excursiunile prin munți, contribuiesc a face să uiți de București, și de zăbușala și prăfuiala lui Cuptor, și să ți să pară că te afli în raiul atât de fermecător al lui Adam.

Dar acest rai costă al dracului de scump! Pentru mâncare, odaie și... altele; locuitorii niște urși de munte, caută să ia zece piei dupe tine, ca să potă să joce Ramzul,

care e la tavore în această Universitate a Cărților, sau după cum se zice p'aici a foiților!

Să umbli întreaga țară, de la Severin la Dorohoi, și nu vei găsi un oraș care să întrecă în jocul cărților pe acest Monaco al României.

Pichetul, preferanța, stoul, macaua, ramzul, sunt jucării pentru acești titani și doctori ai foițelor!

Nu e un singur locuitor în această comună, devenită urbană, mulțumită somnoroșului senator Iorgulescu din Câmpu-Lung, care să nu aibă în fiecare buzunar al hainelor cel puțin câte o pereche de cărți.

De la primar la vătășel și de la popă până la cel din urmă cioban, joacă și iar joacă din zori până în zori.

Ș'apoi acești meșteri cărturari sunt plini de înțelepciune! Și, ca să vă dau o probă de marea lor deșteptăciune, ascultați următoarele povestiri:

Într-o zi celui mai mare cărturar al satului, învățătorul Nae Ghica Năstăseanu, îi veni ideea să clădească o școală comunală.

Spre acest scop se aduse cele necesare și ajunse cu construcțiunea până la învelitoare! Aci lucrarea încetă, vrea să facă ceva ne mai pomenit în analele lumefști.

Luă două scânduri, le așeză d'asupra casei pe bârne și cără în timp de un an de zile pământ, pe care îl așeză ca un fel de piramidă. Și în vârful căreia puse un steag cu

inscripțiunea: Școala Comunală.

Dar, fiindcă pământul adus, conținea mulțime de rădăcini de buruieni, de ierburi și boabe de porumb, după vr'o câteva ploi bune, se acoperi cu verdeață.

Dascălul nostru, avea o vacă, și văzând iarba după casă, i-a venit gust s'o cosească pentru dânsa...

Dar fiindcă aceasta cerea timp mult și muncă, care nu'i prea plăcea, s'a gândit în mintea lui înțeleaptă, să sue vaca acolo ca să manânce singură.

Și iată'i a doua zi cu duoi argați legând vaca de gât c'o frînghie și trăgând'o de cea l'altă parte a casei ca s'o sue sus!

Vaca ajunsă sus sugrumată scoase limba și dascălul nostru văzând'o strigă cu bucurie, bătându'și palmele:

- Ia uita-ți-vă cu ce poftă mănâncă! V'am spus eu că o să'i placă! De plăcere a scos limba! Bravo eu!...

* * *

Iacă acum și trei anecdote de înțelepciunea consilierului comunal din Rucăr, în fruntea căruia strălucește ca primar d. Moldoveanu.

În odaia în care țineau ședințele era grozav de întuneric din pricina unui stajar secular ce astupa fereastra.

Se chibzuiră frunțașii satului cam ce ar face ca să scape de întuneric. Nu prea le venia să'l taie, căci țineau la el ca la ochii din cap, dar fiind că li se întâmplase o mulțime

de boșoroage după urma lui, se hotărîră să'l vînză cuiva care să comită acest sacrilegiu.

Se puse la licitație și fu cumpărat de un sătean din Dragoslavele, sat din apropiere.

Așteptară să'l taie, dar spre marea lor mirare văzură că trecu un an și nici o frunză nu i se clinti din loc.

Vezând așa se duseră la cumpărător și îl întrebă de ce nu'l taie că d'aia i l'a vîndut.

■ Apoi să vedeți oameni buni de ce, răspunse dânsul, pentru că stajarul ăsta mi-e de mare folos când viu pe la d-voastră, sub el mă odihnesc, mănânc, și dorm adesea.

Înainte mi-era teamă să nu mă gonească cineva de sub frunzișul lui, l'am cumpărat ca să fie numai al meu d'aia nu'l tai.

Consiliul comunal rămas cu gura căscată fu nevoit să cumpere înapoi stajarul însă cu un preț împătrit ca cel cu care ei vînduse, căci săteanul nu voia altfel și astfel scăpă de întuneric, întunecatului consiliu.

* * *

Și fiind vorba de întuneric, iacă a doua din anecdotele promise.

Nu se văzuse în Rucăr luna de vr'o săptămână, așa că înțelepții funțași dau unul peste altul când umblau pe ulițe.

Deci, după o desbatere lungă, se hotărîră să caute luna, și o căutară până o găsiră într'un puț.

- *Iat'o, strigă primarul, a dracului unde s'a ascuns! Ai s'o scoatem iute!*

Și după ce se gândiră mult cum s'o scoată găsiră ingeniosul plan d'a se lăsa în puț unul ținut de altul de picioare și mâini și ăl care o ajunge jos s'o înhațe și s'o dea celui care venea după dânsul și așa mai încolo până la cel din urmă, care s'o arunce în cer.

Când cel d'întâiu ajunsesese în puț și se căsnea să prindă luna cel de sus care îi ținea pe toți, strigă:

■ *Stați nițel să'mi scuip în palme!*

Și când să'i apuce în-tregul consiliu bălăbănea d'a valma în puț.

* * *

Iată și a treia anecdotă:

Primarul se gândea cum să'și aducă din munte o piatră de moră ce i-o făcuse niște pietrari.

După multă muncă de minte găsi ce căuta.

Puse pe un argat să vâre capul prin scobitura pie-trei ca s'o oprească, când o dau dadura să nu se spargă și îi dete drumul.

Când ajunse jos capul bietului argat ia-l de unde nu e.

■ *O fi rămas în căciulă, zise atunci înțeleptul primar.*

Și ca să sfârșesc:

Când întreabă cineva pe vr'un locuitor din acest sat: Ești român?

Respunde:

- *Nu; sunt Rucărean! Nicodem.*

* * *

LUPTELE DIN 1916 DE LA RUCĂR ȘI MATEIAȘ RELATATE DE DOI MARTORI GERMANI

**Correspondentul de război
Adolf Koester și confesorul
Julius Weis**

Este binecunoscut faptul că preotul cărturar dragoslovean Ioan Răuțescu (1892-1974) a fost și un ade-vărat cronicar al luptelor care s-au dat în zona Bran-Rucăr-Câmpulung, în timpul primu-lui război mondial. El a cules și a prezentat mărturii nu doar ale localnicilor și milita-rilor români, ci și ale foștilor inamici. În acest sens, cea mai cunoscută lucrare a sa a fost traducerea din limba ger-mană a cărții „Luptele din regiunea Bran-Dragoslavele”, o reconstituire a operațiu-nilor militare realizată de către subofițerul de artilerie Fritz Ortlepp, carte care a fost reeditată în anul 2003.

Însă aceste lupte au fost subiectul unor cărți scrise și de către alți autori germani, iar printre aceștia s-au numă-rat correspondentul de război Adolf Koester și confesorul Julius Weis.

Fragmente din aceste memorii de război au fost, de asemenea, traduse și publica-te de preotul Răuțescu și ele fac obiectul materialului de față.

*Locotenent – colonel,
Gheorghe Poenaru Bordea*

Cum s-au dat luptele la Bran- Dragoslavele - Câmpulung

Pentru a intra în atmo-sfera anului 1916 și pentru a înțelege evenimentele de a-tunci, este necesară o minimă prezentare a contextului istoric al aceluia moment.

Astfel, după doi ani de neutralitate, România a intrat efectiv în război în seara de 27 august 1916 (stil nou), princi-palele operațiuni militare ur-mărind trecerea trupelor noas-tre peste munți, pentru elibera-rea fraților transilvăneni și realizarea idealului unirii ro-mânilor într-un singur stat.

Operațiunile armatei noastre au început chiar prin culoarul Rucăr-Bran, la Fun-data, unde primul ofițer ro-mân care a pierit în război, lângă hotarul nedrept, a fost locotenent-colonelul Gheorghe Poenaru Bordea, adjunctul co-mandantului Regimentului 30 Muscel. De altfel, muscelenii au fost în primul eșalon care a intrat în luptă!

Practic, odată cu întoar-cerea la vechile granițe din munți, războiul s-a transformat

pentru noi într-unul de apărare, iar trecătoarea de la Bran-Rucăr avea o importanță strategică deosebită deoarece de aici începea traseul cel mai scurt către București.

Principală linie românească de rezistență a fost organizată în zona Giuvala (Fundata), unde „Grupul de acoperire Rucăr-Bran” al Corpului II de armată executase ample lucrări de fortificații, inclusiv cu turele blindate de artilerie.

Primele formațiuni ale corpului alpin austriac au atins Rucărul în seara zilei de 13 octombrie și, după o noapte de adevărate lupte de stradă, a doua zi au reușit să alunge complet trupele românești. Tot pe data de 14 octombrie a ajuns la Rucăr și divizia 76 infanterie prusacă și, de aici, s-a continuat ofensiva germană, cucerindu-se, după lupte grele, Dragoslavele, pe data de 16 octombrie.

Murdărie balcanică

Dacă la Dragoslavele preotul Ioan Răuțescu a fost, prin forța împrejurărilor, un fel de reporter de front, luptele din nordul Muscelului au fost relatate și de un corresponsent adevărat de război.

Este vorba despre germanul Adolf Koester, cel care însoțea, chiar în această calitate oficială, trupele generalului Falkenheyn.

Din cele 134 de pagini ale cărții sale, luptele din Muscel sunt rezumate în circa patru pagini din capitolul inti-

tulat *“La nord de Câmpulung”*.

Reportajul propriu-zis începe cu prima impresie despre Rucăr: *“murdărie balcanică”*, urmată de câteva scurte secvențe care conturează atmosfera: *“Murmurul râșorului de afară dă impresia ploii. Caii zornăiesc lanțurile. Dela Câmpulung se aud în pauze lungi tunurile. (...) Dinții albi ai unui cal mort rânjesc din groapă”*. După ce creează cadrul general, Koester își începe relatarea propriu-zisă: *„Am pătruns adânc în noua țară dușmană. Casele albe cu verande turcești - plugurile de lemn din curți, pătulele vechi cu porumb - totul are o înfățișare nouă și streină, iar în timpul nopții, parcă se tânguiesc în fața ta. Între grădini și garduri căzute jos e o biserică veche zugrăvită în stil bizantin, în care doi bosniaci păzesc granate de mână și pesmeți capturați. (...)*

Resturile unei case mari fumegă încă. Miroase a postav încins. Din ruinele caselor arse, se ridică în sus coșurile din cărămidă care în întuneric și fum par niște gi-ganți”.

Atenția reporterului se îndreaptă apoi către oameni: *“Înainte bisericii o baionetă. Înăuntru gemete, sforăituri, suspinuri. Un miros sufocant străbate prin ușe în aerul liber. Biserica e lagărul refugiaților și al celor cu case arse. Cei mai mulți dorm în semiîntuneric. La lumina unei făclii, patru țărani români joacă cărți: au cojoace de oaie și căciuli înalte și negre. În colț,*

o mamă româncă, cântă copilului său, gata să adoarmă. Pe o căldare răsturnată un valah bătrân cu părul și barba fâlfâind; o înfățișare regească, homerică. El vrea să povestească multe cu tot ceasul târziu al serii. Nu-i înțeleg graiul, dar totuși bănuiesc ce vrea să spună”...

Confesiunile bătrânului rucărean

Jurnalist cu talent, Adolf Koester, pus în imposibilitatea de a dialoga cu localnicii din cauza necunoașterii limbii române, improvizează prin a-și închipui ce i-ar relata bătrânul valah cu plete și barbă homerică internat în biserica din Rucăr.

Astfel, acesta îi invocă viața patriarhală de dinainte de război: femeile culegeau porumbul (!) și spălau rufele la râu, bărbații munceau la pădure, preotul își citea în tihnă litaniiile iar „duminica veneau excursioniști de la Câmpulung și Pitești, se juca hora și se câștigau bani”.

Dar pe neașteptate, un afiș la primărie și titluri mari de gazete au anunțat că a început războiul! Apoi, coloane lungi de soldați cântând au trecut prin sat, înspre Giuvala. Sătenii îi priveau cu mândrie de la porți și le ridicau arcuri de triumf din ramuri de brad: se zvonea că întreaga Ungarie urma să fie împărțită țăranilor români (sic!).

Dar nu mult timp după aceea, au început să se întoarcă înspre Câmpulung soldați răniți gemând de durere, automobile grăbite și cete tot mai dese de militari. Bubuitul tunurilor se auzea din ce în ce mai aproape.

Un plutonier i-a spus bărbierului satului că armata română trebuie să se retragă. În sat n-a mai rămas nici un soldat, ba au fugit și învățătorul, și primarul. În schimb, au apărut apoi călăreți străini, în haine cenușii, cu tunuri nemaivăzut de mari.

Le-au așezat în marginea satului și au început să tragă, zguduind casele de lemn; dinspre Câmpulung, cădeau obuzele românești care au distrus și au ars partea de jos a Rucărului.

În casele rămase întregi s-au cazat soldații străini. Cei rămași pe drumuri, s-au adăpostit în biserică **„în acelaș loc cei bogați și cei săraci”**. Zi sau noapte, se auzeau neconținut detunături și împușcături.

„De ce oare toate acestea?” - se întreba, retoric, bătrânul rucărean.

Folosindu-l ca pe un simbol al populației civile pe bătrânul rucărean, Adolf Koester prezintă suferințele umane și pagubele pe care le aduce războiul. E un reproș adus țării noastre, cea care e declanșase războiul împotriva Austro-Ungariei, aliata Germaniei, deci, din punctul de vedere al autorului, România era stat agresor. Cum nu este specificată data când el a ajuns la Rucăr, din menționarea alinamentului frontului, se poate deduce faptul că Adolf Koester a ajuns aici în ultima decadă a lunii octombrie.

O imagine panoramică a Rucărului distrus de bombardamente

(foto: arhivele militare germane)

Însă reporterul german nu cercetează sau nu prezintă și abuzurile ocupanților, o parte dintre acestea fiind trăite, aflate și relatate de preotul Răuțescu.

În schimb e greu de înțeles de ce ocupanții cei așa de civilizați în comparație cu **„balcanicii murdari”** au ars arhivele școlii, obștii, băncii populare, serviciului sanitar și ale primăriei, au devastat locuințe și mobilier și au pus pe foc inclusiv butoaie și putini.

În cele mai bune case rămase în picioare au fost încartiruiți militarii, dar au fost adăpostiți și caii și catării.

Dar cel mai mare abuz al ocupanților, o adevărată crimă de război, a fost internarea forțată a localnicilor rămași în Rucăr și Dragoslavele, majoritatea dintre ei bătrâni sau neputincioși, în biserica din Joseni și în niște barăci de lemn improvizate în curtea acesteia.

În prag de iarnă, sub pază armată strictă, localnicii au suferit cumplit de frig, de lipsa

igienei elementare și, mai ales, de foame. „Rația de hrană” pentru civili acordată de către ocupanți era de doar o jumătate de pâine la trei zile!

În aceste condiții, care amintesc de viitoarele lagăre de concentrare naziste, au murit de foame câteva zeci de persoane, printre care și Paraschiv Baștea, cel mai mare bogătaș din Rucăr. Însă mulți dintre aceia care au supraviețuit au rămas cu sechele și traume psihice pentru tot restul vieții, mortalitatea fiind apoi foarte mare în rândurile lor.

Această realitate contrazice acalmia prezentată de către Koester, cu țărani jucând cărți și cu bătrânul valah cugețând adânc despre nesăbuința României de a intra în război!

Modul inuman în care s-a acționat la Rucăr și Dragoslavele, precum și natura și dimensiunile acestor adevărate jafuri în rândurile comunităților de aici demonstrează și situația tot mai grea în care erau aliații germani și austri-

eci, care sufereau din cauza aprovizionării tot mai precare de peste munți, de la Brașov.

În perioada interbelică, și în localitățile din Muscel jertfelor eroice din primul război mondial aveau să le fie dedicate monumente, cimitire militare și complexe memoriale. Cel mai important astfel de obiectiv de aici, Mausoleul de la Mateiaș, a fost ridicat din inițiativa filialei locale a societății „Cultul eroilor”.

Impozantele scări de acces către terasa principală au fost sculptate manual, cu dalta și ciocanul, treaptă cu treaptă, timp de 4 ani, de către cioplitorul în piatră Țăru Constantin, din Rucăr...

Relatarea unui german despre ocuparea Rucărului în primul război mondial

Alăturându-mă trendului european de comemorare a centenarului Primului Război Mondial, am publicat în ultimele trei volume de „Istorii Neconvenționale din Muscel” texte care să evoce luptele grele care s-au purtat în Muscel.

Într-o arhivă germană am descoperit un astfel de text: este vorba despre relatările corespondentului de război Adolf Koester, cel care însoțea, chiar în această calitate oficială, trupele generalului Falkenheyn care avea ca misiune spargerea apărării românești din culoarul Rucăr-Bran (este vorba despre cartea lui Adolf Koester - „Die Sturmschar Falkenheyns: Kriegerberichte aus Siebenbürgen und Rumänien”, apărută la edi-

tura Albert Langen Verlag din Munchen, în anul 1917).

În cele 134 de pagini ale cărții, luptele din Muscel sunt rezumate capitolul special intitulat „*La nord de Câmpulung*”.

Cu știință reportericească, aici sunt descrise primele impresii de după pătrunderea trupelor germane și austro-ungare în Rucăr, precum și episodul tragic al internării forțate a unor localnici în biserica din sat.

Reportajul propriu-zis începe cu prima descriere a locurilor: „*murdărie balcanică*”, urmată de câteva scurte secvențe care conturează atmosfera: „*Murmurul râșorului de afară dă impresia ploii. Caii zornăiesc lanțurile. De la Câmpulung se aud în pauze lungi tunurile. (...) Dinții albi ai unui cal mort rânjesc din groapă*”. După ce creează cadrul general, Koester își începe relatarea propriu-zisă: „*Am pătruns adânc în noua țară dușmană. Casele albe cu verande turcești - plugurile de lemn din curți, pătulele vechi cu porumb - totul are o înfățișare nouă și streină, iar în timpul nopții, parcă se tânguiesc în fața ta. Între grădini și garduri căzute jos e o biserică veche zugrăvită în stil bizantin, în care doi bosniaci păzesc granate de mână și pesmeți capturați. (...)*

Resturile unei case mari fumegă încă. Miroase a postav încins.

Din ruinele caselor arse, se ridică în sus coșurile din cărămidă care în întuneric și fum par niște giganți”.

Atenția reporterului se îndreaptă apoi către oameni: „*Înainte bisericii, o baionetă. Înăuntru gemete, sforăituri, suspinuri. Un miros sufocant străbate prin ușe în aerul liber. Biserica e lagărul refugiaților și al celor cu case arse. Cei mai mulți dorm în semiîntuneric. La lumina unei făclii, patru țărani români joacă cărți: au cojoace de oaie și căciuli înalte și negre. În colț, o mamă româncă, cântă copilului său, gata să adoarmă. Pe o căldare răsturnată un valah bătrân cu părul și barba fâlfâind; o înfățișare regească, homerică. El vrea să povestească multe cu tot ceasul târziu al serii. Nu-i înțeleg graiul, dar totuși bănuiesc ce vrea să spună*”...

Jurnalist cu talent, Adolf Koester, pus în imposibilitatea de a dialoga cu localnicii din cauza necunoașterii limbii române, improvizează prin a-și închipui ce i-ar relata bătrânul valah cu plete și barbă homerice internat în biserica din Rucăr.

Astfel, acesta îi invocă viața patriarhală de dinainte de război: femeile culegeau porumbul (!) și spălau rufele la râu, bărbații munceau la pădure, preotul își citea în tihnă litaniile iar „*duminica veneau excursioniști de la Câmpulung și Pitești, se juca hora și se câștigau bani*”. Dar pe neașteptate, un afiș la primărie și titluri mari de gazete au anunțat că a început războiul! Apoi, coloane lungi de soldați cântând au trecut prin sat, înspre Giuvăla.

Sătenii îi priveau cu mândrie de la porți și le ridicau arcuri de triumf din ramuri de brad: se zvonea că întreaga Ungarie urma să fie împărțită țăranilor români!

Dar nu mult timp după aceea, au început să se întorcă înspre Câmpulung soldați răniți gemând de durere, automobile grăbite și cete tot mai dese de militari. Bubuitul tunurilor se auzea din ce în ce mai aproape. Un plutonier i-a spus bărbierului satului că armata română trebuie să se retragă. În sat n-a mai rămas nici un soldat, ba au fugit și învățătorul, și primarul. În schimb, au apărut apoi călăreți străini, în haine cenușii, cu tunuri nemaivăzute de mari.

Le-au așezat în marginea satului și au început să tragă, zguduind casele de lemn; dinspre Câmpulung, cădeau obuzele românești care au distrus și au ars partea de jos a Rucărului. În casele rămase întregi s-au cazat soldații străini. Cei rămași pe drumuri, s-au adăpostit în biserică, *„în același loc cei bogați și cei săraci”*. Zi sau noapte, se auzeau necontenit detunături și împușcături. *„De ce oare toate acestea?”* - se întreba, retoric, bătrânul rucărean.

Folosindu-l ca pe un simbol al populației civile pe bătrânul rucărean, Adolf Koester prezintă suferințele umane și pagubele pe care le aduce războiul. E un reproș adus țării noastre, cea care declanșase războiul împotriva Austro-Ungariei, aliata Germaniei, deci, din punctul de vedere al

autorului, România era stat agresor. Cum nu este specificată data când el a ajuns la Rucăr, din menționarea alinamentului frontului, se poate deduce faptul că Adolf Koester a ajuns aici în ultima decadă a lunii octombrie.

Însă reporterul german nu cercetează sau nu prezintă și abuzurile ocupanților, o parte dintre acestea fiind trăite, aflate și relatate de preotul Răuțescu, în schimb e greu de înțeles de ce ocupații cei așa de civilizați în comparație cu *„balcanicii murdari”* au ars arhivele școlii, obștii, băncii populare, serviciului sanitar și ale primăriei, au devastat locuințe și mobilier și au pus pe foc inclusiv butoaie și putini. În cele mai bune case rămase în picioare au fost încartiruiți militarii, dar au fost adăpostiți și caii și catării.

Dar cel mai mare abuz al ocupanților, o adevărată crimă de război, a fost internarea forțată a localnicilor rămași în Rucăr și Dragoslavele, majoritatea dintre ei bătrâni sau nepuțincoși, în biserica din Joseni și în niște barăci de lemn improvizate în curtea acesteia.

În prag de iarnă, sub pază armată strictă, localnicii au suferit cumplit de frig, de lipsa igienei elementare și, mai ales, de foame. *„Rația de hrană”* pentru civili acordată de către ocupanți era de doar o jumătate de pâine la trei zile! În aceste condiții, care amintesc de viitoarele lagăre de concentrare naziste, au murit de foame câteva zeci de persoane, printre care și Paraschiv Baștea, cel mai mare bogătaș din Rucăr. Însă mulți dintre aceia care au supra-

viețuit au rămas cu sechele și traume psihice pentru tot restul vieții, mortalitatea fiind apoi foarte mare în rândurile lor.

Această realitate contrazice acalmia prezentată de către Koester, cu țăranii jucând cărți și cu bătrânul valah cugetând adânc despre nesăbuiința României de a intra în război!

Modul inuman în care s-a acționat la Rucăr și Dragoslavele, precum și natura și dimensiunile acestor adevărate jafuri în rândurile comunităților de aici demonstrează și situația tot mai grea în care erau aliații germani și austrieci, care sufereau din cauza aprovizionării tot mai precare de peste munți, de la Brașov.

Spectacolul fascinant al știrilor

În presa din secolele trecute, se regăsesc numeroase știri din, sau despre Rucăr.

Reproducea lor este interesantă fie pentru informațiile istorice pe care le conțin, fie pentru caracterul lor de fapt divers care le fac atractive și astăzi.

Iată câteva astfel de știri pe care le-am publicat în același volum 4 de *„Istории Neconvenționale din Muscel”*

Descoperire macabră.

Din Câmpulung ni se anunță că preotul G. Arnăuțescu din comuna Rucăru, lucrând în grădina casei sale, a găsit în dosul casei, aproape la supra-

fața pământului, la o adâncime de 25 centimetri, oseminte omenești, cari se vedeau cu ușurință că n'au fost îngropate în coșciug. La o distanță de câțiva metri numai preotul a găsit alte doua schelete, tot la suprafața pământului și la cari, ca și cel d'întîiu, se putea ușor vedea că cadavrele fuseseră îngropate fără coșciug.

Autoritățile locale și parchetul au fost înștiințate și cercetările s'au început.

Oamenii bătrîni din sat au fost chemați și întrebați dacă cum-va nu-și aduc aminte de vre-o crimă săvîrșită în acele locuri. Nici unul nu a putut spune nimic, dar mai toți, după cum raportează subprefectul din localitate, cred că acele schelete sunt de pe timpul enicerilor.

(„Epoca”, 5 septembrie 1898)

* * *

Rucăr, 20 Sept.

Facem cunoscut d-lui ministru de interne că primarul comunei Rucăr – din Muscel – nu merită să mai aibă însărcinarea de a reprezenta interesele comunei și a'i asigura buna stare; și înlăturarea lui se impune.

E omul care are convingerea că la adăpostul demnității de primar, poate și trebuie să nimicească pentru a'și mări averea, patronând contrabande și amestecându-se în întreprinderi necinstite.

Iar faptele vorbesc destul de clar.

Între altele știm că, în Maiu a. c. contrabandistul Ion Căciulă, fiind prins de un strejer de noapte și constrâns să-i de o oare care sumă de bani pentru a'l lăsa să introducă prin contrabandă niște dimie de Brașov, se plînge primarului Ion Anastase, protectorul său. Bunul primar obligă pe strejer să restituie banii luați și în același timp îl dojenește că rău a făcut de n'a lăsat pe contrabandist să treacă și i-a luat bani, de oare ce e om de ai lor din sat nu străin.

Fără comentarii.

Se poate vorbi, de asemenea despre unele furturi de vite și alte operațiuni de aceeași valoare.

Cerem d-lui ministru de interne să ordone revocarea acestui funcționar necinstit și ca urmare o serioasă anchetă pentru constatarea isprăvilor lui.

Știind cum se fac câte odată, unele anchete de acest fel, adăogăm că e de primă necesitate ca însărcinarea de-a ancheta să nu se dea unor persoane cari s'ar crede obligate să spele de rușine pe vinovat. Nu trebuie să se ia în seamă „domnu primar” e „om bogat și cu greutate”.

(„Adevărul”,
22 septembrie 1905)

* * *

Familia regală română la târgul Moșilor.

Săptămână trecută s'a deschis la București tradiționalul târg al Moșilor.

Joi au vizitat târgul și Suveranii români cu întreaga familie regală. Două grupuri de călușeri au dansat în fața Regelui și Reginei. Printre călușeri se află și un copil de 8 sau 9 ani,

care întrecea pe toți în joc. Regina chemă la sine pe acest copil, îl întreabă cum îl cheamă și-l sărută.

Ca amintire delà Moși, primăria Capitalei oferi micilor principii diferite jucării.

Astfel pentru micul principe Nicolae pregătise un clown, o trâmbiță și o cutie cu soldat. Pentru mica principesă Maria o păpușe și un elefant. Pentru principesa Elisabeta un elegant neceser, iar pentru principele Carol o copie în bronz după lupoanca Romei.

La orele 7, suveranii și familia regală făcură o vizită pe jos prin Moși, oprindu-se pe la diferiți negustori și interesându-se de aproape de mersul târgului.

Întorcându-să la pavi-lion, văzură pe o țărancă delà Rucăr, pe care o cunoscuseră. Regele, Regina și principii moștenitori se duseră la dânsa, se întreprinseseră câteva momente cu țăranca, iar Regina își alegea din țesăturile pe cari le avea expuse, o cămașe, o ie în stil antic și 12 prosoape.

(„Bunul Econom”,
30 iunie 1907)

* * *

A născut un copil cu două fete.

O femeie din Rucăr (jud. Muscel) a născut un copil care avea capul cu două fețe. Fiecare față avea câte doi ochi, două urechi, gură fără limbă, nas, iar buza de deasupra crăpată adânc. Copilul a trăit numai 24 de ore.

(„Unirea Poporului”,
3 noiembrie 1935)

Publicist

Ec. Sterian Pricope,
Câmpulung - Muscel

STIMATE DOMNULE CONSTANTIN AGRICOLA MIU, ONORAȚI INVITAȚI,

V-am cunoscut doar pe **"fir"** și prin mijlocirea prietenului nostru comun, harnicul animator cultural și vechiul **"străjer"** al copilăriei și juventuții mele, ilustrul meu consătean Cornel Stoian. Tot prin el am făcut câteva schimburi de impresii și mesaje, ne-am spionat adicăteala privind intimitățile și vulnerabilitățile, preocupările și biostările fizice și psihice, prietenul nostru fiind dibaci a descifra (fără vreun câștig cât mai acătării și firește consistent!) ce nici noi n-am putea-o face mai bine. Firește că glumesc și nici el nu e omul, îl cunosc de peste 60 de ani!

Mi-a spus atâtea de Dv. că aș fi tare bucuros să știe și despre mine tot atât de... multe! V-am citit ultima carte, **"Casa de acasă-Godenii de Muscel"**, și, după ce –mi comunicase titlul ei (vorbind cu nesaț și însuflețire despre cartea și autorul ei după lansarea de la Curtea de Argeș la care fusese prezent) am crezut că se pretează de un oareșce calambur strecurat în titlu pentru a epata, știindu-l că adesea se prevalează de un vreun renghiu pentru ca ulterior să râdem pe seama lui. Având pe moment alte lecturi, într-un moment de respiro, am luat-o pentru a mă... delecta! Și n-am mai lăsat-o din mână până la sfârșit!

Am privit-o la început cu ochii specialistului, însă de la primele pagini a trebuit să regândesc poziția **"strategică"** din perspectiva căreia o abordasem iar pe parcurs să fiu cu totul absorbit și să mi se releve un stil nou, cucceritor și fermecător în modul de abordare și prezentare a unor problematici istorico-geografice

aparent comune și locale în atât de obișnuitele încercări monografice.

Dacă inițial am privit-o ca pe o simplă compilație, o expunere aproximativă și cumva ordonată de date cronologice, fapte și banalități specifice comunităților rurale, pe măsura parcurgerii ei mi-am dat seama că se deosebește radical de simplele înșirui de fapte istorice, specificități geografice, economico-sociale, etnografice etc." și că reușiți – prin regândirea întregului material avut la dispoziție, descoperit între timp, reanalizat și adaptat unei lucrări cu asemenea pretenții – o **"panoramare"** cu valențe deloc sau rar întâlnite privitor la aportul și individualizarea factorului psihologic, de suflet al oicumenei locale sau zonale.

Ați pus într-o ecuație intimă **"omul"** și **"casa"**, pătrunzându-i și etalându-i dedesubturile pe traiectul devenirii acestui raport și în afara căruia comunitatea se înalță ca o construcție fără **"istorie și sentimente"**, o entitate rânduită urmare a unor decizii plecate dinspre cărmuire și pentru a îndeplini funcțiile dintre cele mai felurite ale colectivității.

Pomenirea înaintașilor nu este doar necesară și formală în devenirea instituțională de care facem vorbire, în cartea dv. **"particularul"** (familia, casa) conferă **"generalului"** (satul, comunitatea) acea forță vie, dinamică, pragmatică care aduce suflu construcției, emoțiile și grijile atâtor generații, palpabilul și necesarul fără de care cea din urmă nu poate exista. Câți dintre noi locuind într-o casă (!) conști-

entizăm sau gândim că este rezultatul unui efort **"peste generații"** și că ea este factorul de echilibru și împăcare (dincolo de disputele știute sau neștiute dintre membrii unei familii) care a permis individului să-și poarte în lume propria pricepere și distincție, până la urmă propria cruce.

Ați **"însuflețit"** și **"dotat"** casa la **"purtător"** (proprietarul de la un moment dat) cu funcții **"orășenești"** multiple, ați structurat-o pe etaje și compartimente, i-ați atribuit funcții aflate doar în stadiul de intenție, atribuții ale unei civilizații rurale în devenire...

Habitatul comunitar își află **"diversitatea în unitate"** refăcând **"traseul"** încrâncenărilor, renunțărilor și lipsurilor de tot felul, vicisitudinilor și amenințărilor la adresa întregii obști, fiecărei familii și fiecărei generații până a-și vedea **"visul cu ochii"**, adăpostul din care să prindă aripi și să plece în lume, să se împlinească.

Ați fost pe rând **"calfă și zidar"**, ați ales locul pentru un **"mic rai"** în care să vă simțiți bine și folositori toți ai casei iar povestea asta trebuie învățată și deprinsă și de alții, adică de noi toți. Inserțiile spiritual-enciclopedice cu care vă colorați și vă faceți cunoscut discursul livresc sunt pentru noi delicii și adevărat balsam pentru minte și suflet.

Vă mulțumesc și vă felicit!

Acest articol a fost prezentat de Stoian Cornel cu prilejul lansării monografiei „Casa de acasă” – autor: Ing. – scriitor, Miu Agricola-Constantin

George Nicolae Podișor,
Rucăr-Muscel

MANIFESTARE CULTURAL - ARTISTICĂ "GÂNDURI LA ÎNCEPUT DE SEARĂ" - CURTEA DE ARGEȘ

În luna lui "Prier" 12.04.2017 orele 15 în incinta **Cercului Militar**, din capitala regală - municipiul Curtea de Argeș, a avut loc întâlnirea deja intrată în istorie **"Gânduri la început de seară"**.

Întâlnirea a avut ca subiect **„Cu umorul nu-i de ... glumă"**, la care am fost invitați de către profesorul - doctor în istorie **George Baciu** din Dom-nești, un grup de oameni de cultură de pe meleagurile musce-lene.

Am participat la întâlnirea dintre musceleni și argeșeni un număr de 24 de persoane, din care 8 din Rucăr, Mățău, Godeni și Schitu Golești. Din nordul Muscelului - Rucăr a participat o delegație compusă din:

1. **Iosif Nistor** - artist- președintele Asociației culturale **"Ruffa Arbor"**, Rucăr;

2. **Tudor Vlad**- profesor de istorie-vicepreședinte – Asociație Culturală

3. **Cornel Stoian**- economist, secretar general asociație.

Delegația rucăreană s-a completat cu:

4. **Ion - Dudu Vlădău**- prof. română, Mățău;

5. **Constantin Agricola Miu**, inginer-scriitor, Godeni;

6. **Adrian Pătru** - tehnician-Godeni;

7. **Ștefan Radu** - Tatan - artist, Schitu Golești

8. **Elena Radu**- prof. română, Schitu Golești

Cenaclul Literar Artistic **„Mihail Lungianu"**-revista de actualitate, cultură și tradiție **„Piatra Craiului"**, care își des-

fășoară activitatea sub egida Asociației culturale **"Ruffa Arbor"** Rucăr au fost invitate la Curtea de Argeș.

Moderatorul întâlnirii a fost prof dr. George Baciu.

Programul întâlnirii cultural-artistice a început cu Rucărul. I s-a dat cuvântul d-lui Cornel Stoian, secretarul Cenaclului rucărean care prezintă istoria și activitatea desfășurată de cenaclu și revistă sub egida Asociației Culturale **"Ruffa Arbor"** Rucăr de la înființare și până în prezent.

Expune activitățile desfășurate de Cenaclul constituit la 19 ianuarie 2011, în domeniul cultural și artistic, cât și organizatoric, greutățile întâmpinate pe parcursul celor 6 ani de existență, măsurile luate pentru depășirea lor.

În afară de activitățile specifice în întâlnirile cenacliste semnalăm și alte activități culturale - artistice ca:

1. Organizarea și desfășurarea a cinci ediții **„Sezătoarea Rucăreană"** care a avut un succes deosebit, începând cu anul 2012 - 2016.

2. Organizarea cu prilejul sărbătorilor de Crăciun și Anul Nou a manifestărilor culturale-artistice **„Datini, Tradiții și Obiceiuri"** rucărene și muscelene o primă ediție 2014 și va urma a doua în 2017.

La aceste manifestări au participat un numeros public local și din afară, presă și televiziune.

Mediatizarea cenaclului și a revistei în presa scrisă muscelănească și județeană, în mediul audio-vizual, local, argeșean și

național, precum și la radio Oltenia.

În continuare expune activitatea desfășurată de cenaclu și colectivul redacțional al revistei în vederea apariției primului număr al revistei în aprilie 2011-înainte de Paște și a următoarelor numere ajungând la numărul 17-18/2016.

Revista a ajuns în multe comunități din sate, comune, orașe, municipii reședință de județ, într-o treime din județele țării.

În afară de România, revista a pătruns în Europa (Franța, Olanda, Republica Moldova, Ucraina, Spania) și pe continentul american (SUA și Canada).

Se dă cuvântul d-lui prof. Tudor Vlad președintele cenaclului rucărean care aduce în atenția asistenței o serie de detalii, referitor la scopul, rolul, obiectivele cenaclului, revistei și asociației precum și rubricile revistei.

În spiciul său inginer Constantin - Agricola Miu -președintele C.E.U.M. din Câmpulung vorbește despre activitatea cenaclului și-a epigramaștilor musceleni, despre revista **„Acidava"**, despre cei 4 ani de existență, despre greutățile întâmpinate, dar depășite.

A avut loc un duel epigramatic între umoriștii musceleni și argeșeni.

Activitatea de la Cercul Militar a fost presărată cu momente muzicale susținute de rapsodul popular **Radu- Ștefan „Tatan"** acompaniat de artistul rucărean **Iosif (Viciu) Nistor** la

acordeon, primind aplauze îndelungate, făcând o impresie foarte frumoasă și plăcută.

În cuvântul său dl. ing. George Cârstea elogiază activitatea prodigioasă a C.E.U.M. din C-lung, a epigramștilor musceleni și a președintelui ing. Constantin Agricola - Miu în redactarea revistei Acidava, care a ajuns la nr.13 și speră să nu fie cu ghinion.

Întâlnirea se încheie într-o atmosferă prietenească și cordială cu o masă copioasă la restaurant oferită cu generozitate de familia Florina și George Cârstea din Curtea de Argeș.

În spiciul meu cu acest prilej, m-am adresat celor prezenți după cum urmează:

„Sărut mâna doamnelor și domnișoarelor, bună ziua domnilor!” Cu mult drag și voie bună mica delegație rucăreană din nordul Muscelului, la inițiativa d-lui prof. dr. în istorie George Baci, a sosit pe aceste meleaguri pline de istorie, cultură și spiritualitate românească- Curtea de Argeș, una din cele trei capitale a Țării Românești și capitală regală.

Delegația s-a mărit cu oameni de cultură musceleni de pe meleagurile mățăoane, godenare și de la Schitul Golești.

Rucărenii prezenți aici, gazdă fiind **„Cercul Militar”** Curtea de Argeș reprezentat de **dl. colonel Laurențiu Domnișoru**, reprezintă: Asociația Culturală **„Ruffa Arbor”**, Cenaclul Literar- Artistic **„Mihail Lunghianu”** și revista de actualitate cultură și tradiții **„Piatra Craiului”** Rucăr.

Am să încerc să spicui câteva probleme, desigur în mare despre cenaclul rucărean.

S-a constituit în luna lui Gerar, 19 ianuarie 2011, la pensiunea **„Liniștea Serii”** patronată de artistul rucărean **Iosif (Viciu) Nistor**.

La înființare au participat un număr de 7 persoane – profesori, ingineri, artiști, economiști devenind membri fondatori ai cenaclului și la scurt timp numărul a crescut la 15, cu oameni de calitate.

La întrunirile din cenaclu am demarat diverse activități:

- recitări poezii, compoziții proprii ale unor membri;
- recitări poezi ale marilor poeți;
- prezentare proză proprie ale unor membri;
- prezentare proză ale marilor scriitori;
- discutarea articolelor pentru primul număr al revistei ce urmează să apară înainte de Paște și a numerelor următoare;
- depistarea de sponsori pentru primele 4 numere apărute în anul 2011;
- atragerea de colaboratori și redactori;
- atragerea pe lângă cenaclu a peste 30 membri de onoare din toate mediile, din multe zone ale țării care a constituit un mare beneficiu pentru cenaclu și revistă.
- mediatizarea cenaclului și a revistei în presa scrisă și audiovizuală: T.V.R.M. București, Muscel T.V., Clar T.V., din Câmpulung și Curier T.V. Pitești.
- Mediatizarea la toate manifestările cultural-artistice și spirituale cu toate ocaziile și prilejurile unde vom fi prezenți;
- invitarea unor personalități

de mare valoare la ședințele de cenaclu și ale redacției revistei;

- participarea în direct a cenaclului la radio Oltenia;
- discutarea de măsuri tehnico-organizatorice pentru bunul mers al activității cenaclului și revistei.

După înființarea cenaclu-lui la 3 luni apare primul număr al revistei **„Piatra Craiului”** înainte de Paște.

Am trecut în anul 7 de la constituirea cenaclului și apariție a revistei, ani de muncă pentru un act de cultură, am întâmpinat multe greutăți și probleme, pe care o mână de oameni le-a depășit și la data la care vă vorbesc suntem la nr. 17-18/2016 care va apare până la finele lunii.

Câteva cuvinte cu care vreau să vă rețin atenția referitor la Asociația Culturală **„Ruffa Arbor”** Rucăr un grup de 4 membri am decis să constituim această asociație și pe 9 aprilie 2015 ne-am înregistrat juridic la Câmpulung, **având ca scop:**

- cercetarea, descoperirea și introducerea în circuitul național a valorilor culturale, artistice și spirituale specifice Rucărului, zonei Muscel și Argeș.

Ne-am propus pentru implementarea scopului de mai sus o serie întreagă de obiective, pe care din lipsă de timp nu o să le detailez.

Cenaclul și revista sub egida asociației a organizat:

- 5 ediții **„Șezătoarea Rucăreană”**, bine organizate și de înaltă ținută primind aprecieri frumoase de la presă, televiziune și de la oamenii de cultură prezenți;

O primă ediție a manifestării cultural-artistice **„Datini, Tradiții și Obiceiuri rucărene**

și muscelene” ținută pe 11.12.2014 cu mari eforturi și multă muncă cu ocazia sărbătorilor de Crăciun și Anul Nou, nu am mai putut continua următoarele două ediții din lipsă de bani, sperăm că anul această să ținem ediția a II-a 2017.

Despre revista **"Piatra Craiului"** doresc să vă rețin atenția cu câteva fraze, nu voi intra în detalii, dar am să vă spun pe unde a ajuns:

- În multe comunități: sate, comune, orașe și municipii muscelene și argeșene;

- Într-o treime din județele țării, municipii și reședințe de județe.

- În comunitățile românești din Europa, Olanda (Amsterdam), Franța (Corsica), R. Moldova (Chișinău), Ucraina (Cernăuți), Spania (Madrid și Valencia);

- În comunitățile românești de pe continentul american SUA (California), și Canada (Toronto).

Suntem mândri de ce am putut realiza, dar mai avem multe de îmbunătățit, mai este mult de lucrat, în special la calitatea revistei.

Mă apropii de final, vă urez cu ocazia sărbătorilor pascale **„Învierea Domnului”** un **Paște** plin de bucurii, de fericire cu multă sănătate d-voastră, familiilor d-voastră.

Cu acest prilej să încercăm cu toții să devenim mai buni, mai înțelegători, toleranți, să aveți pace și liniște în inimile și sufletele dumneavoastră.

O după amiază și o noapte fericită să aveți!

*Publicist - Cornel Stoian,
Rucăr- Muscel*

IN MEMORIAM

**MANUSCRISE DIN LADA DE ZESTRE ALE ARH.-SCRIITOR, MUȚIU ION
DATE SPRE PUBLICARE DE DNA. GEORGETA MUȚIU (SOȚIE) ȘI ING.
VOICU MUȚIU (FIU)– BUCUREȘTI**

ȘERBAN I. MUȚIU

Penultimul din șase frați, ultimul la mâncare, primul în școală, ultimul la pretenții, primul în minister.

Bărbat cu minte sclipitoare, poet, fire singuratică și polemist...

Om de familie, și-a iubit meseria și a realizat **“Adevărata obârșie a Poporului Român”**, lucrare brevetată ca noutate în istorie.

Deasemeni a realizat **“Genetica Cosmosului”**, lucrare tipărită, cu caracter de originalitate în materie de istoria cosmosului.

Ca poet a scris două sute de poezii, cu caracter filozofic și originalitate.

În studenție a fost figurant, cu replici, la Opera Română din București, cunos-când bine melodiile și textul operelor principale.

Era îndemânatic, realizându-și singur piese de mobilier, construcții și artă.

A avut relații apropiate cu oameni de valoare, scriitori, artiști și șefi de unități spitalicești din țară.

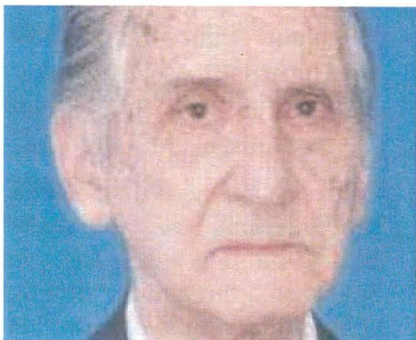
În Rucăr a înființat Muzeul de fotografii și documente al familiei, cu sute de piese originale.

Când a văzut volumul mare de lucrări și greul în înțelegerea cititorilor, a început să condenseze opera sa într-o sută de file.

Nemulțumit de mulți-me de documente care motivau noul în lucrările sale, a căutat să rezolve totul cu logică de adevăr.

După valuri de viață, s-a cufundat în scris realizând o mie de file cu caracter unic.

Cu împlinirea lucrărilor originale, rămâne un scriitor de mare valoare, originalitate și bazat pe documente citate.

MI-E DOR DE TINE, FRATE!

Până-n clasa întâia, când
ai venit în lume, al cincilea dorit,
Tăticu ți-a păzit tihna,
Măicuța ți-a dat lapte din
trup și leagăn.

Șarpe dobrogean ți-a ursit
înțelepciune,

Dacii strămoși dărzenie și
Sânt Andrei credință dreaptă.

Ai crescut furiș de iute,
în coadă-acas și frunte-n școală.

Ideile au erupt în scris
Unic, uitând de înconjur.

Ursita ți-a dat soață cu
frumos și un fiu de frunte, ce-ți
seamănă și zile-n soare.

Deodată, Cerul s-a întu-
necat și-un trăznet a despărțit tru-
puri și iubire.

Cum, când, de ce, au
rămas în suflute, de albul de hârtie
și-n Mut.

Adevărul s-a făcut în văz,
minciună cu multe, patul era
pretext, sărăcia era acum aur
gândit.

Refugiul a fost în scrisul Unic.
ADEVĂRATA OBĂRȘIE A
POPORULUI ROMÂN (brevetată),

Poezii (o mie) și
CODUL GENETIC AL
UNIVERSULUI (tipărită).

Frumos, înțelept, talent Unic,
deraiere, degringoladă în rămas.
TRĂDAREA jurământului de
femeie a bulversat totul în moarte.
Te cunosc prea târziu, frate!

După ce ți-am văzut sufărul
martiric și bărbăția de Dac, care
cu pumnii strânși răbda aruncare
în sulii.

Frate bun, mă iartă că nu
am plătit cu moarte trădătorul, mă
iartă, căci mi-e tare dor de tine
frate drag.

CIOBANI RUCĂRENI

Valea Dăii hotărăște mij-
locul Rucărului, lăsând deval
Josenii, cu căile spre soare-răsare
și soare-apune. Când mergi în Su-
seni, către miazănoapte, după Va-
lea lui Andreiași, casele se rătă-
cesc și Gârla își sprintenește
coborârea, în umbra Munțilorului
și Cărmăzanului. După Valea
Tâlvei și Valea Grozei, drumul se
îngustează iar Râșorul își repede
apele în stâncile ce vor să-i poto-
lească fuga. Satul se pierde în co-
turi și parcă te-ai rătăcit printre
brusturi și bozii, în mersul care
întește munții Măra și Păpușa...

Ciobanii, stăpânii săraci
ai munților, bătătoresc potecile,
cu urcuș la stână și coborâș la
răvășit, păstrând mintea nejdări-
tă, în libertate și uitare de parte
femeiască...

În veacul trecut am zilit
alături de mândria, asprimea și
súdoarea ciobanilor rucăreni.

După ce lași în urmă
Grindul Lupului, Valea Zânei și
Purcărețului, răsare domol pășu-
nea cosită a Oarzânii, vecină spre
noapte cu Valea Porcului. Aici,
pe partea de miazăzi a Oarzânii,
cască între fâlcii împădurite și
ierboase își trecea zilele, sărace-n
întâmplări, neica Niță Simon,
oier de plaiuri rucărene, care a
viețuit 86 de ani. Pare mult, dar
pentru stânci, viața de om ține cât
un ecou. Și întoarcerea lui pove-
stește fapte de ciobani vii...

"...Era un timp de haznă,
între o seninare de munte și un
hău cu spaime. Din hodină furată,
m-au trezit câinii, ce lătrau a
hiară, ca să văz ditamai ursu,
ce-mi înfășcase o rumegătoare și
o strângea la subțioară. Când am
răcnit la el, a zvârlit oaia și a sărit
pe mine, mormăind înfricoșător...
Ca fulgerul, am apucat zăvodarul

de la cazanul de hiert zărul pentru
urdă și cu opinteală, l-am izbit în
moalele capului. Ursul a căzut,
fără să icnească și n-a mai mișcat.
Nu-s om mai bun ca alții, dar
când mi-e viața în primejdie, dau,
de moarte! Doamne iartă! Cred că
mi s-a dus vestea prin ursime, că
de-atunci n-a mai călcat picior de
urs prin preajmă...

Acu stau singur la stână,
cu vaca, niscaiva mioare, o băba-
nă fără dinți, fo două outoare, un
purcel și cu Cazan, cănele ăsta
bătrân și schiop, care te-a lătrat.
Cu el mă asemui câteodată...

Am tot fugit de bătrânețe, dar ea
m-a prins fuga și mi-a rupt un
picior. Am strâns de toate cele,
doar de copchii n-am avut timp
dăruit...

Acu soarta m-a dovedit...

Și umbra bătrânului cio-
ban pleacă spre târla oilor, târând

cu dârzenie piciorul betegit de mașinile care au stricat dreapta orânduială.

Sângele ciobanilor daci, cu stâni devălmășite și ciobănit cu schimbul, trezește gândurile urmașilor, cu căutări de semeni, prin preajmă...

Drumețit, de peste munți, odată cu câteva mii de oi, neica Niculaie Dăncilă Căciulan a fost furat de pășunile Rucărului, unde a robot o viață...

Mocan voinic, cu plete de dac și port străbun, a bătucit cărările munților, muscelor și văilor, dând ocol boldanelor cu iarbă, mușchi ori jnepeni, vreme de-un veac pe jumătate. A dăruit țării viața celor doi flăcăi ai săi și ciobăniei trăirea sa. A dat piept cu jigăniile pădurilor ca să apere viața oilor. Umbra lui a rămas stâncă vie în furtuni și în chinul de pe lume.

După seninarea frântă a muntelui Piatra Craiului, pășunea Berilei se înecă în Dâmbovița de-nceput, tihnind în lunca muiată de ape și gâlgâit de izvoare.

Îmboldit de năcazuri, vârstnicul rucărean Cicinel Răuță își deapănă truda însingurată din munții de la soare-răsare.

“...- Cu oile am împărțit laptele și sarea. În vremea de azi, oile s-au împutinat, ciobanii căliți sunt bătrâni și tinerii umblă grăbiți de tranzistoare...

Eu păzeam oile din frăgezime și am dat piept cu ursul. Ațipisem de oboeală, când m-am trezit cu cojocul sfărtecat și scuipat de jivină. M-a făcut caracatabețe, adică m-a dat cu cracii-n sus, dar Domnul milostiv mi-a dat viața a doua oară... Într-altă noapte, soarta m-a ncremenit cu felinaru-n față unei namile de urs. Hiara nu mănâncă neam carne de om, dar

m-a stuchit și m-a rușinat. Cu al treilea urs am fost mai câinos decât câinii. Mi-am arătat dibăcia prinzându-l în laș și l-am supus cu hieru. În zori l-am găsit sugușat de bradul retezat în zbatere și l-am ucis mișelește cu bâta. Alți ciobani rucăreni și-au pierdut viața cântând s-o scape pe-a oilor.

Bârloiu, de sub Oratea, a sărit la ursul care-i furase o oaie, de pe muntele Comisu, dar jivina l-a schilăvit. Robu, un vânător de la Podu Dâmbovița, după ce omorâse 20 de urși, a sărit cu toporul la o matahală, dar de data asta hiara l-a sfâșiat.

Mai știu de Nelu Olteanu din Mătau, mursecat de urs, în munte, Ion Lemnaru și Dincă, răpuși în lupta cu stăpânul munților.

Pe alții i-am uitat, da-i știu la număr. Rucărul se mân-drește cu ciobani, care și-au apărât vitele cu preț de sânge...”

Vecini cu locul de naștere a Dâmboviței, Colții lui Andrei veghează odihna de veci a ciobanului Stavaru, care vreme de 98 de ani a păscut oile prin liniște de munți. Câte întâmplări neștiute, cu vite, hiare și păsările cerului, ascunde acum pământul în care-și doarme somnul, acolo sus, mai aproape de Dumnezeu, pentru ca în arșița lui Cuptor, oile să pască iarba născută din el, sufletul lui s-asculte cum bate inima mieilor și fluierul de pe mormânt să doinească cânt de viață ciobănească, la inimă cu sânge de cioban...

Scăpat de ursuzenie în ciobănie, Țățicu își varsă năduful după un gât de țuică:

“ - Uite-așa mărunțel cum mă vedeți, sar la namila de urs cu gură spurcată și cu ce-apuc în mână. Am în mine asta și am pe suflet cu ursu, de când mă știu...”

În muntele Găinațu, eram ciupit, adică beat, când lătratul câinilor m-a trezit lângă ursul ce târa o junică. D-odată m-a luat o apucătură și o țărât am sărit în cărcă vacii! Da, în cărcă vacii. Jigania s-a năucit în opinteala greului și pahoma a tulit-o-n răpă... Al-dată, în muntele Bătrâna, m-am pomenit cu săritură de urs în cărare. Se târa în cur și scotea limba în rotocoale de mirări. Cu buturi și-un boac, un brădușcan, la mână, în răcnete bojocite, dihania a cârmît-o-n desiș...

Pe Valea Porcului eram călare, când mi-a sărit un urs în față. Iapa a făcut vârtej în două chicioare și m-a zvârlit de n-am mai știut de mine. Rătutit și plotogit în sânge, m-a scăpat minunea lui Dumnezeu ca să-mi mai văz copiii...”

Pe latul dinspre soare-apune, Rucărul e apărât de scutul Căpitanului, cu înaltul de 1191 metri. Pe pieptișul potecii ce duce spre vârf, strașnicul oier Ion al Radului din Rucărul de mijloc își deschide băierile inimii cu istețime și voie bună:

“- La suiș, norocu se vaită, da' la coborâș, hohotește-n răs... La stână, ciobanu-i bucătar, socotitor, strajă și moașă de oi. În vârf de munte uită de muiere și face și trebile ei. Își arată bărbăția cu ursoaica și lupchii... eu m-am bătut cu hiara, dar Dumnezeu mi-a lăsat viața, pe care tot El mi-a dat-o. Pe alții, jivina furioasă i-a schingiuit.

Prin anul 1955, Gheorghe Niculescu zis Nicu, om de plai, s-a înfruntat cu ditamai ursu în muntele Cascoe, dar a fost omorât de hiară.

Oierul Niță Bălan a fost jughinit de-un urs în Valea lui Ivan, dar după trei ani s-a bătut cu

altul. Țsta i-a venit de hac și l-a răpus...

Pân 1962 Radu Popa Simon a fost mursecat, în luptă aprigă cu coșcocea ursu. Cam pân '970, tânărul cioban Ilie Bordea din Luțele, a sărit la un urs, să scape o oaie, dar dihania l-a ciungit de-o mână și tot a mâncat oaia...

Să fi fost pân 1975 când Nelu Mâzgaciu a fost mursecat în

luptă dreaptă cu un urs, pe Valea Vladului..."

Ciobanul nu se bate cu arme și glonț din ascunzișuri, ci uită de frică și sare la fiară cu cheptul gol și bâta, ca să-si verse sângele pentru-o oaie!...

Și ce sânge are ciobanul mărunțel care înfruntă fiara cu turbure de foame, câțând sa-i ia, pe drept, oaia furată!?... Cată să ai în chip o hiară în furii îngherând

în sânge de cioban puțintel, care apără cu un băț, turma altora!...

Ce sânge curat curge prin trupul ciobanilor rucăreni!...

Ciobanul împarte mămăliga cu câinii, viața cu dobitoacele și uită de muiere. Ca să se pună cu fiarele pădurii, îi trebuie curaj de nebun, hotărâre de fulger, brat de oțel și inimă de părinte...

Cu preț de sânge și năcaz ciobănășit, au plătit păstorii rucăreni laptele oilor...

SECUREA UMBREI

Bradul căzut din Podișor vecin a clătinat brad alb cu Pui de chiatră.

Securea Umbrelor pândea brad alb.

Cetina lui și-a înecat scâncetul, mințind seva în scurs. SUFĂR.

Mut de vaier. Chin de fibră.

Cercul din jur, cu da și ba. Rana în rășină.

Cu răbufneala-n rău și cetina plecată, bradul era cu fruntea Sus. CER.

Vătămat în mădulare,

Puiul luptă pentru Viu.

Seva vâscoasă frâna îndoială.

Pâlcul de brazi înconjur greul. Rugă.

Speranță. Tai.

Cel de Sus a-ndrăgit Puiul și îi mai dă o

Viață. Pentru toți. Ferice.

Mulțam. SLAVĂ.

MOȘNEAN OBÂRȘ

Umbră de mânăstire naște moșneni rucăreni în fire și os.

Vremuș trudit iscă vlăstar cu înalt de cinste și litere. Un ins cătat.

Dascăl ales, Romulus a ivit încifrări istorice, literele le-a înflorit și a lucit grai în paletă cu tot obârș.

Strajă legată prin sânge ești țintă-n lezer prin săbaș.

CASTELANUL

Cheia Rucărului, ascunziș de umbre, grote și legende, cu seninări pe ochiuri viclene e cuib de viață și mort.

Moșii-n respect temut, părinți scociorători, nepoții tulbură apa cu scop și băscău.

Mileniu de sfârșit aduce la cascadă un om alt fel. Un om. Un domn.

Plămadă de înalt, spirit viu și litere alese cu iz de Sakura.

În zi, litere bătrâne rucărene și bc sunt oaspeții castelului de sub Cheie.

Flux treaz, idei în schimb, dar cetaș de litere-n rost, gentilețe de castelan. Cinste

BRADUL ALB

Vuiet de brad căzut din Podișorul prieten a răzbătut depărtare. Am vrut să-i văd ultima rămasă, dar racul m-a ținut în lacrimi de cobalt...

Tristul m-a dus la alt brad, Întâiul brazilor rucăreni, un brad cu cetina firavă. Am vrut să-i spun ce nu știa. Frate de cruce, prieten de litere bătrâne.

Gândul întors mi-a spus c-așteaptă Voia de sus.

Racul 30 a mușcat iară răspunsul din tăcut.

Plăpând de cetină căzuse multă acolo sub podișorul pentru dragii dragi.

- Uită graba Brad Alb, că te-așteaptă îmbrățișare de prieten.

REPORTAJ UMORISTIC DĂM O FUGĂ LA SINAIA

Sună telefonul. Vocea de la celălalt capăt al ... al cui? că nu mai are fir, să zicem că de la celălalt cap al discuției telefonice, zice abrupt, imperativ și chiar obligatoriu: sâmbătă la Sinaia. Parcă-l văd pe Directorul Cioacă cum își potrivește pălăria - era să zic - hândrălia pe organul de sus al organismului uman căruia i se mai zice și cap. Fiți siguri că de cap nu duce lipsă, nici el dar nici eu.

Chiar dacă suntem la mijlocul lunii februarie, chiar dacă iarna *bate filmul* prin grădini și prin livezi, chiar dacă pătinesc după iarna imaginată de Vivaldi, nu pot să mă abțin și trag un chiot la auzul cuvântului Sinaia. La Sinaia la Cazino.

Este clar că prietenul nostru Grigore Stan, un excelent pictor târgoviștean și membru al Cenuclului din Câmpulung-Muscel, își expune tablourile pe simezele istorice lăsate de Hohenzollernii români la poalele Caraimanului. Mă bucură reîntâlnirea cu acest spiriduș al culorilor, al cerului viu și al tablourilor cu biserici pur românești. Ca să-mi termin ideea, vreau să-l felicit, și chiar am făcut-o, pentru alăturarea a două tablouri de biserici, care m-au făcut mai instruit. Moldovița și Biserica Domnească din Curtea de Argeș

Să începem povestirea cu începutul. Ne strângem în fața clubului ARO începând cu ora șapte jumătate, sâmbătă 9 februarie 2019, astfel că peste două zeci de minute se dă plecarea. S-au format două echipe din două microbuze, primul format din 8 membri iar al doilea doar din 7 exploratori, toți domnici de natură și ireal.

În aceste condiții mer-sul **"în haită"** capătă un plus de forță și echilibru la vederea unui ursuleț de ALPI. Numai cu gura îl facem praf!

Defilăm veseli prin Schei, ajungem la Gardă și începem să urcăm către benzinăria rusească de pe dreapta. Și ...ne oprim: am rămas fără motorină în rezervor.

Ce să mai comentați!

Șoferul, un atlet model, dă niște explicații, noi suntem puși pe reclamații, se mai aud exclamații, etc. Lumea nu-și aduce aminte cum se numea acest tip de pană pe vremea lui Nenea Nicu și plecăm înlăcrimați de razele soarelui care gonește norii și ne sprayază cu primele lui raze de dimineată. Cele două echipaje înaintează bară la bară ca două submarine aeriene ce vor să descopere Groapa Marianelor.

Groapa Lianelor deja s-a descoperit pentru că se cântă Imnul.

La Rucăr ne așteaptă în fața primăriei, colegul nostru

nea Cornel Stoian, care ne dă epigrame rucărene de unică folosință în schimbul a două cărți rare culese din pomul muscelean al literaturii de rezistență. Ne măsurăm în priviri, eu pe el, că el nici nu m-a văzut! La drum fraților că i se decolorează tablourile lui Grigore de atâtea așteptare. Să nu râdeți pentru că s-au mai văzut cazuri!

BUUUN! Trecem cu viteză prin Podul Dâmboviței și după ce urcăm pe drumul de costișă ce duce la Fundata, descoperim că înfundată de aici de la Fundata vine! Lăsăm speculațiile gramaticale pentru specialiști și trecem prin Bran, pe la dreapta pe lângă Râșnov și via Pârâul Rece, ieșire Predeal, Azuga, Bușteni, Poiana Țapului, Sinaia.

Peste tot vezi munți. Munți de munți!

Primul echipaj ajunge la obiectiv. Al doilea, mai șmecher, face o buclă prin Dâmbovicioara, Ciocanu, Șirnea și ajunge la Sinaia în timp util. Primul popas se face la Mănăstirea Sinaia. Aflăm bcă aceasă mănăstire a fost construită de stolnicul Mihai Cantacuzino în anul 1695 după modelul celei din Muntele Sinai. Acolo, pe acel munte a primit Moise cele 10 porunci de pe tabla legilor.

Mănăstirea noastră a fost pictată de cunoscutul pictor Pârva Mutu, care a pictat și

Mănăstirea Aninoasa, vecină Godeniului. La Sinaia, în curtea mănăstirii este mormântul fostului prim-ministru Tache Ionescu. Înarmați cu aceste informații ne deplasăm la Cazinoul din Sinaia.

Ajungem rapid la Cazinou. V-ați întrebat vreodată ce este Cazinoul.

Ați fost vreodată la un Cazinou veritabil? Păi, aflăm că aici se joacă jocuri de noroc. Toți jucătorii luptă să ia banii de la casă, de la un inamic bogat dar nevăzut. Regulile de joc favorizează casa. La Cazinoul nostru din Sinaia nu se mai joacă, aici palatul este folosit ca centru internațional cultural. Se poate juca la cazinourile din București-Casa Vernescu, Mamaia, Vatra Dornei.

Cazinoul din Sinaia a fost construit de arhitectul Petre Antonescu în anii 1912-1913 la inițiativa Regelui Carol I.

A fost inaugurat cu recitalul lui George Enescu. Este o bijuterie arhitectonică care are asemănări cu Cazinoul din Monte Carlo. Aici se găsește astăzi expoziția de pictură a lui Grigore Stan.

Comandoul pictorilor din Câmpulung este întâmpinat de pictorul gazdă împreună cu curatorul galeriei Regale.

Intrăm în faimosul edificiu și ne bucurăm să vedem în Sala Mare peste o sută de tablouri ale lui Grigore care defilează prin fața noastră, făloase și împăunate de succes. Bravo Grigore Stan! Chiar dacă cu vremea ai devenit

mai mic, noi te vedem prin ceea ce faci, din ce în ce mai mare! Peisajele de la munte, de la mare, de la soare ne încântă privirea și sufletul.

În câteva cuvinte ne desfacem emoțiile pe care le lăsăm libere să zburde printre tablourile lui Grigore.

În final închinăm un pahar, ciocnim cu pictorul pentru frumusețile afișate. Să recapitulăm: pictorul Grigore Stan a reușit să compună o expoziție de pictură cu tema *Călător prin țara mea*, chiar în Galeria Regală a Cazinoului din Sinaia.

Evenimentul a fost organizat și prezentat de curatorul Galeriei, doamna Mimi Necula.

Cine este pictorul?

Grigore STAN s-a născut la data de 29 ianuarie 1955, la Târgoviște. După terminarea liceului „**Ienăchiță Văcărescu**” din Târgoviște, urmează Școala populară de artă, clasa profesorului Tiberiu Cercel.

Este membru al Cenaclului de arte plastice „**Ion D. Negulici**” din Câmpulung - Mușcel, membru al Uniunii artiștilor plastici, filiala București-pictură. Participă la nenumărate expoziții personale și colective în diferite locații din România unde obține mai multe premii, diplome și medalii.

Leșim în parc, facem poze și ușor, ușor, foamea ne împinge la o expoziție culinară de tip „**împinge tava**”.

Mâncăm bine, cât pentru trei vizitatori, ne urcăm voioși,

cu urme de culoare în priviri, dar și cu speranța că vom reveni pe aici când se va instala primăvara, și vom culege cocărași de la cote, unde unii mai ajung și pe coate!

Picturile de pe simeze mi-au rămas pe retină. Peisajele de iarnă, mai ales pădurile aco-perite cu zăpadă, văzute și în realitate pe drumul de venire, ne dă bucuria de a trăi cu adevărat și ne învață cum să căutăm și să găsim frumosul!

HAI ACASĂ! Vorba lui Gil Dobrică. Timpul trece și ajungem la Bran. Aici nu mai recunoști locul unde era târgul de „**tot ce vrei și ce nu vrei!**”

Ordine, curățenie, igienă, civilizație. Liviu Cioacă ne sfătuiește să nu dăm banii pe prostii, să luăm papa pentru copii. Așa o fi, dar o clătită cât pălăria lui Liviu și umplută cu dulceață de căpșuni nu se poate neglija. Alta e viața la Bran. Altfel, te trezești semnalizat de teutonii din Castel și supus caznelor inchiziției U.E., că nu ști de unde mai apare și doamna Merkel a Germaniei.

Am bătut câmpii și câmpiile patriei și mai avem 2-3 munți și ajungem acasă. Liviu ne anunță că o luăm pe Șirnea-Ciocanu - Dâmbovicioara, ca să vedem un apus de soare ca-n tablourile lui Grigore.

Localitatea Șirnea ține de Brașov iar cea numită Ciocanu de Argeș. Pe teren crezi că este invers. Nu poți crede că ești în Ardeal când vezi drumul principal ca o uliță plină de noroi, cu

case vechi și dărăpănate care nu-ți inspiră nici o emoție atunci când le privești de aproape.

Realitatea este urâtă. Mi se face dor de tablourile care tratează aceeași temă și sunt semnate de pictorul muscelian Alexandru Marinescu. La fel pot spune și de tablourile profesorului de pictură Paulian.

Brusc, aproape de un vârf de deal unde drumul este de fapt o potecă pe cale de dispariție, ce șerpuiește printre niște ruine de grajduri și magazine prăbușite, brusc, spuneam, începe un drum asfaltat. Ni se spune că de aici începe județul Argeș. Nu mai înțeleg nimic. De jur-împrejur se văd vile arătoase, așezate în locuri de poveste și cu distanță între ele. Se văd și munții cu creștetele ninse și spălate de razele soarelui care se pregătește de aterizare.

Coborâm, coborâm, mai avem până la Dâmbovicioara un kilometru și se aude un.. fășâit. Nu băgăm în seamă orice zgomot rebel, noi gândim, că avem cerebel! Privim pe geam și zărim într-o vale sălbatică o casă destul de mare, casă care s-ar preta să fie amplasată și în mijlocul comunei.

Mai la stînga, la o distanță de câteva zeci de metri, este amplasat grajdul prevăzut cu etaj, cu cine știe ce magazine și acareturi interioare. De la el, în continuare, aproape de pădure se află, singuratic, măriia sa, closetul! Mare și încăpător.

Totul pare bine gândit.

Noaptea aștepta avizul de aterizare de la turnul de control localizat pe luna plină ce sta să se ivească. Gândeam cu voce tare că nu mi-ar fi frică să locuiesc singur în această casă. Vine lupul, eu închid uși și ferestre, dihania miroase, amușinează. Mai cheamă vreo doi ciraci, și se oprește la ... la ce?...că nu e gard! Deci casa, grajdul și closetul stau înșirate și neapărate. Mă văd singur, la două noaptea, în closet, fără telefon și cu lupul care zdrăngăne ușa de la budă cu botul acoperit de mustați sîngerii spunându-mi parcă, că a mai mâncat vreo doi pînă aici!

Mă scutur și deschid ochii ca să alung visul macabru, când simțim un zgomot ce se termină cu o frână. O voce străbate începutul de întineric:

- *S-a rupt cureaua de la alternator!...* și mașina a rămas blocată aici. Mai trebuia să strige careva: *Bingo!*

Mamă! Lupul! Cum culoarea alb sau galben nu se vede noaptea ca să vezi fețele călătorilor, se auzeau doar niște clănțănături neregulate de dinți cu și fără plombe. Ce ne facem?

Directorul, care a trăit pe aceste meleaguri, ne inspiră curajul montaniardului și ne spune că putea să fie și mai rău. Dar pe aici găsim doar capre, nu contează culoarea, pentru că cele negre au fost duse de lupii Moraliști în Spania sau Italia ca să ne crească P.I.B.-ul.

Șoferul o ia la vale fără motor! Ajungem în sat fără

probleme și abandonăm mașina buclucașă pentru că astăzi fiind duminică, nu are cine s-o repare. Ne urcăm toți în mașina bună și ajungem cu bine acasă.

În mașină, 15 persoane în loc de (nu știu, nu spun), măresc densitatea de guri pe metrul pătrat. Toți vorbesc, povestesc și nici nu știm când am ajuns în fața primăriei. Coborâm tiptil, unu câte unu și mulțumim lui Dumnezeu că n-am pățit nimic.

Pe la Apa Sărată văd un lup... Nu domnule, era un cățel.

Până la Godeni, adică acasă, mai văd, numai eu, vreo doi lupi jumătate care mâncau lapte bătut, credeam eu, și făceau din labă așa... un fel de *La revedere!*

La anul viitor voi merge la Sinaia, la Stan pictorul, pe post de Stan pățitul! La întoarcere nu mai pupă Șimea pe Miu.

Și-am încălecat pe-o șă și v-am spus povestea-așa!

*Inginer-scriitor,
Constantin – Agricola Miu,
Godeni-Muscel*

DAMIAN AVRĂMESCU: POET-PROZATOR ȘI EPIGRAMIST NUCȘOREAN

*„Mi-e dor de dealul cu mesteceni,
De lac, pădure și de Gruî,
De satul meu, de tot ce-mi spui
Când amintirile îți depeni.”*

A țâșnit în literatura română din izvoarele limpezi ale lacului fără fund, „Învârțita”, a înflorit precum floarea de colț crescută pe cremenea munților Făgăraș, s-a revărsat din *Găleata Moldoveanului* în *Râul Doamnei Clara*, a încolțit în pământul protector al *Bordieiilor Speranței* ale jertfitorilor din grupul de luptători anti-comuniști Arnăuțoiu, pământ plămădit în strunga oilor din ținutul feeric al Nucșoarei, scăldat în sudoarea moșilor și strămoșilor nucșoreni, păstrători de datini și obiceiuri, ascultând cântul „privighetorii munților”, doamna baladelor și doinelor, *Pițuleasa* (pe numele adevărat Maria Cristoiu), acolo sus, în satul cu nuci – inimă a comunei Nucșoara – nuci care au creat locuitorilor vocația esențelor tari, durabile și valoroase.

„Aici, spune măiestrit autorul, *dăduse Dumnezeu drumul din palmele sale primilor oameni de pe Pământ.*

Și, de dragul lor, risipise atâta frumusețe în jur, cât vezi cu ochii, așa cum face orice părinte de dragul primilor lui copii”.

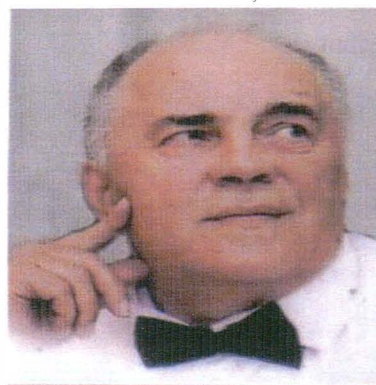
De aici, din satul cu nuci, Nucșoara, satul jertfelor în lupta contra comuniștilor, satul în care încă se mai vorbește despre sfârșitul dramatic al Mariei Jubleanu, sora bunicii scriitorului - inginer **Damian Avrămescu**, de aici a apărut prolificul prozator și poet care, în mai puțin de doi ani, a oferit literaturii trei volume de proză și poezie:

- ✚ „Clepsidre fără nisip.
- ✚ Aproape de cer”¹,
- ✚ „Poveste fără sfârșit”²
- ✚ „Satul de după gratii.
- ✚ De vorbă cu inima mea”³.

¹ Damian Avrămescu, *Clepsidre fără nisip. Aproape de cer (Poezii * Proză scurtă)*, Editura Dobrogea, Constanța, 2016.

² Damian Avrămescu, *Poveste fără sfârșit (Poezii)*, Editura Dobrogea, Constanța, 2017.

³ Damian Avrămescu, *Satul de după gratii * De vorbă cu inima mea (Povestiri * Poezii)*, Editura Dobrogea, Constanța, 2017.

Inginerul-scriitor,

Damian Avrămescu a coborât la *Marea cea mare* din înălțimile Făgărașului, în localitatea Mereni, Constanța, de unde transmite, prin opera sa, mesaje de iubire pentru oameni, de înțelepciune și înțelegeră, de dragoste pentru neamul său de ciobani neaoși nucșoreni, pentru părinții, moșii și strămoșii munteni, poezii de un lirism ieșit din comun, încărcat cu metafore de o rară frumusețe, în care autorul caută locuri dragi, iubește singurătatea, încearcă resemnarea, apoi liniștea.

Îi place frumusețea calmă a verii, fuge de stresul autumnal și își exprimă nostalgia după anii copilăriei („De-aș fi din nou copil”), „*dorul de ducă*” fiind împlânzit de „*cântecul speranțe*”.

Întregul său volum este, cu adevărat, o „*poveste fără de sfârșit*”, un perpetuum mobile liric cu mireasmă de mir și bu-suioc, ce dănuie sub candela mereu aprinsă din casele nucșorenilor, în mijlocul cărora și-a

petrecut copilăria, mirifică și de neuitat, în raiul de la poalele Făgărașilor.

Iată ce spune autorul despre aceasta: „În copilărie am crezut în povestea **„Tinerete fără bătrânețe și viață fără de moarte”**, fascinat fiind de „adevărul” că viața nu are sfârșit. Mai târziu, ajuns la venerabila vârstă a înțelepciunii, am înțeles că nu este posibil acest lucru și că pot fi adevărate și fără sfârșit doar poveștile trăite de oameni, ajunse nemuritoare și spuse din generație în generație, poveștile anotimpurilor în succesiunea lor nesfârșită, povestea copilăriei, însușită din tată-n fiu.

Ajungem să înțelegem, odată cu trecerea anilor că, ceea ce nu realizăm în scurta noastră viață, va fi împlinit de cei care vin după noi, și tot așa, la nesfârșit, devenim și noi, cu timpul, O POVESTE...”⁴

„Satul de după gratii”, cartea despre satul - erou Nucșoara, leagănul și adăpostul *Haiducilor Muscelului*, este al treilea volum al autorului, apărut în 2017, la Editura Dobrogea din Constanța.

Damian Avrănescu amintește aici de cele trei **„rude de sânge”** ale sale, care

s-au jertfit, căzând eroic sub gloanțele Securității comuniste: Titu, Marioara și Constantin Jubleanu, martiri despre care, o spunem cu părere de rău, se vorbește din ce în ce mai puțin.

În partea a doua a volumului, **„De vorbă cu inima mea”**, scriitorul inginer se destăinuie cititorilor, își deschide inima printr-un lirism impresionant, vibrant, mai ales în poezia **„Testament”**

(În amintirea fratelui meu, „plecat” demult și prea devreme):

„Mă sting încet... n-am aur... nici moșii,/ Nu-ți las nici giuvaieră, nici palate,/ Doar amintiri de când eram copii/ Și-acum te las...adio, dragă frate!”

Ne învață Damian Avrănescu cum să încercăm să nu ne irosim viața („Viața irosită”), cum să păstrăm secretul **„ca-ntr-o piramidă învechită”**, cum să ne alinăm dorul mistuitor de locurile natale, cum să ne bucurăm de frumusețea naturii în orice anotimp și, uneori, cum să facem haz de necaz.

Cărțile lui Damian Avrănescu au ceva aparte, te atrag, te cheamă la citire, îți umplu inima de nostalgie, de înțelegere pentru oameni, de iubire pentru bunii și străbunii noștri, pentru cei care au fost și nu mai sunt, pentru eroii martiri ai Nucșoarei sau de oriunde ar fi ei.

Iată ce ne spune auto-rul însuși despre satul natal: „Nucșoara, județul Argeș, a fost supranumit **„Satul dintre gratii”**, din cauza opresiunii la care au fost supuși locuitorii lui. Totul a început după 1945, când regimul comunist instaurat și abuzurile lui nu le-au convenit sătenilor. (...) În 1949, mai mulți săteni – constituiți în grupul **„Haiducii Muscelului”** – n-au mai răbdând, au plecat în munți, de unde opuneau rezistență armată regimului comunist. (...) Când stau de vorbă cu inima mea, ea doare și bate mai tare și mă gândesc: Nu cumva **„Haiducii Muscelului”** au murit în zadar în munți sau la Jilava, unde au fost împușcați?”⁵

Iubite prieten, sunt mândru că din pământurile însângerate ale Nucșoarei a încolțit, a răsărit o pagină în literatura română, semnată *Damian Avrănescu*, dus de valurile Râului Doamnei până, hăt, departe, în bogata Dobroge, scăldată de *Apa cea mare*, numită în vechime Pontul Euxin.

Prof. Ion C. Hiru –

Domnești, de Muscel

⁴ Citatul este de pe coperta a IV-a a cărții lui Damian Avrănescu *Poveste fără sfârșit (Poezii)*, Editura Dobrogea, Constanța, 2017.

⁵ Citatul este de pe coperta a IV-a a cărții lui Damian Avrănescu *Satul de după gratii * De vorbă cu inima mea (Povestiri * Poezii)*, Editura Dobrogea, Constanța, 2017.

CRONICĂ DE CARTE

DAMIAN AVRĂMESCU - „CLEPSIDRE FĂRĂ NISIP”

Coborător din înălțimile Făgărașului, zămislit din stânca de cremene a munților, scăldat în apele de legendă ale lacului „Învârtita”, lac fără fund, de o frumusețe mirifică. Iubitor al Cheilor Doamnei, unde râul se îngustează, udând bolovanul imens, așezat aici de milenii, loc unde vulturul a răpit pruncul Basarabului.

Coborător pe valurile Măriei Sale Râul Doamnei Clara, râu când involburat, când liniștit, în locul de unde a răsunat prin hăurile munților dorința de libertate a „Haiducilor Muscelului”, coloane de Lumini ale luptei, durerii și credinței în libertate ale acestui neam, inginerul **Damian Avrămescu** s-a revărsat în Marea cea Mare, tocmai la Merenii Constanței, în șesul mănăs al Dobrogei, pornind de aici, din munții sălbatici ai Nucșoarei de Muscel.

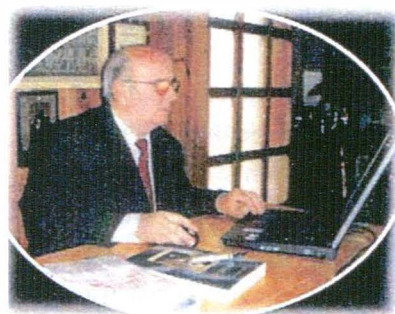
A avut șansa de a se naște într-un ținut legendar, Nucșoara, din care s-a ivit, de acolo de sus, din Slătini, și luptătoarea anticomunistă Marina Chirca (care s-a alăturat fraților nucșoreni Arnăuțoiu sau Jubleanu în lupta lor pentru democrație și dreptate), precum și greu încercata eroină Elisabeta Rizea (cea care a vegheat la „Jurământul de credință” al Haiducilor).

„Aici, spune scriitorul Damian Avrămescu, *fiecare deal și luncă au poveștile lor, fiecare susur de izvor are poezia lui, iar eu, cu parte din suflet rămasă acolo, în satul natal, simt nevoia să-mi aștern gândurile pe hârtie, să fac cunoscute poveștile bunicilor mei, iadul și grozăviile de pe frontul celui de-al Doilea Război Mondial, trăite de nucșoreni.*

Am scris amintindu-mi de truda părinților mei, care au vrut să facă din copiii lor OAMENI. Din dor și dragoste pentru ei am scris și voi mai scrie. Și pentru cântecul ciocârliei, frumusețea lanului de grâu copt, mirosind a pâine (...) Vălurit de vântul aprig dobrogean, lanul semăna cu marea (...).⁶

Clepsidre fără nisip. *Aproape de Cer* este titlul cărții inginerului scriitor Damian Avrămescu, frumos la chip și semeț ca vulturii Nucșoarei, frumos la suflet și bun ca pâinea caldă din grâul copt în lanurile Dobrogei, și este o carte de poezie adevărată, dar și de proză scurtă. Mulțumirea cea dintâi este pentru mama

⁶ Citatul este de pe coperta a patra a cărții lui Damian Avrămescu, *Clepsidre fără nisip. Aproape de cer*, Editura Dobrogea, Constanța, 2016.

domniei sale, cea care i-a stat la căpătâi în multe nopți de veghe și, cum spune autorul,

„(...) adormei trudită,
târziu, spre dimineață
Îți mulțumesc, măicuță,
fiindcă mi-ai dat viață”

(„Mamă, îți mulțumesc”).

Dorul nebun după Nucșoara natală devine pentru poet o obsesie și atunci el exclamă:

„N-am cui să caut vină că
am plecat de-acasă!

Departe sunt, departe,
dar lumii nici nu-i pasă,

Sunt tot mereu cu gândul
la vatra strămoșească,

Chiar dacă n-are cine în
prag să mă primească...”

(„Dor”).

Ar vrea să fie din nou copil, pe frumoasele plaiuri ale Nucșoarei: „Mai lasă-mă să cred că-s iar copil

Și că Iisus, din Cer, cu îngeri
ninge

Sau cu petale albe de April
Iar mâna Lui pe creștet mă atinge”

(„Din nou copil”).

Răsărit din străfundurile „Învârtitei”, cântărețul dorului de casă, al dezrădăcinării, al naturii și anotimpurilor nucșorene este chemat și de Marea cea Mare, „*tărâmul albastru și vrăjir*” („Chemarea mării”).

Damian Avrănescu scrie, de asemenea, pentru minunata ființă care este FEMEIA. „*Pentru că nu pot să ignor ce spunea Anatole France:*

Femeia este totul în lume! Ea ne învață politețea, discreția și acea mândrie de a ne feri să devenim inoportuni sau ridicoli”.⁷

Poezii ca „*De dragul tău, Femeie!*”, „*Am să te-aștept mereu*” sunt doar câteva exemple în care poetul dăruiește iubire și tandrețe femeii, singurul crez pentru care este în stare să moară și să învie.

„*Se-aude glasul roților de tren,
Oare-ai să vii? Să știi, mi-e tare frică,*

Dar poate n-ai uitat vechiul refren:

„*Hai, vino iar în gara noastră mică*”

(„Am să te-aștept mereu”)

Drăguță și atractivă este și proza scurtă a condeierului de sus, de la izvoarele Râului Doamnei. Fie ficțiune, fie realitate, proza domnului inginer Damian Avrănescu este

savuroasă, cu mult tâlc, învățăminte și umor.

Fie „*La Parlament*”, „*Aproape de Cer*” (Întâmplare adevărată), fie „*Povestea lui Popa Onea din Nucșoara*”, toate sunt scrise într-o manieră intelectualizată și sunt narațiuni savuroase, care merită a fi citite pe nerăsuflăte. Cea care mi-a atras îndeosebi atenția a fost povestioara adevărată „*A fost odată, într-o vară*”, în care autorul își evocă amintirile din vremea studenției când, în Nucșoara, s-a realizat filmul „*Răpirea fecioarelor*”, regizat de Dinu Cocea, și care-i avea ca protagoniști pe marii actori români Colea Răutu, Toma Caragiu, Emanoil Petruț, Marga Barbu, George Constantin, Marian Hudac, iar cascadoriile erau executate de trupa redutabilului Teodor Stavru.

Fotografiile din albumul familiei stau la loc de cinste, deoarece de fiecare se leagă o mică sau mare istorioară, întâmplări hazlii, ale căror personaje sunt marii actori români ce au poposit pentru o vară pe meleagurile Nucșoarei, împrietenindu-se cu localnicii, sorbind laptele nefiert, de la vacile hrănite cu iarba nepoluată a munților, desfătându-se cu bunătatea cașcavalului și bulzului ciobănesc sau aruncându-se în apa limpede a lacului nucșorean „Învârtita”, situat în centrul satului, lac

despre care bătrânii spun niște legende care, de multe ori, te îngrozesc.

Clepsidre fără nisip, titlu metaforic al unei cărți scrise cu sensibilitate de către un muntean, un muscelean, unul de-ai noștri, de pe Valea Râului Doamnei, trăitor acum în Merenii Dobrogei, la malul Mării Negre, de unde deseori își aruncă gândul și privirea spre satul natal, Nucșoara, așezat la peste 700 de metri față de nivelul mării, un sat de legendă, cu oameni frumoși la chip și la suflet, care încă mai păstrează portul și tradițiile locului.

Oameni ce-au devenit eroi, pe câmpul de luptă, în cel de-al Doilea Război Mondial, dându-și viața pentru libertate, pentru eliberarea altor popoare, eroi înghițiți de hăurile Munților Tatra, așa cum a fost nucșoreanul Vasile Șerban, luptător în Regimentul 30 *Dorobanți* Muscel, întâmplare povestită cu multă emoție, parcă printre lacrimi, de Damian Avrănescu în „*Historia magistra vitae!*”

Prof. Ion C. Hiru –
Domnești, de Muscel

⁷ Damian Avrănescu, *Clepsidre fără nisip. Aproape de cer*, Editura Dobrogea, Constanța, 2016

CRONICĂ DE CARTE

DAMIAN AVRĂMESCU - „BALADĂ PENTRU MAI TÂRZIU”

Ce dor nestins, ce lacrimă amară, ce inimă chinuită, ce suflet tremurând și, vorba poetului, ce „chin dulce” îl apasă pe Damianul Nucșoarei, Damianul Pietrelor Doamnei, al Lacului *Învârtita*, al Gruului nucșorean, al salciei ce plânge în zăvoi, al Măgurei atât de îndrăgită, cu umbra deasă a codrilor de fag, dorul de vioara lăutarului Matei, care încingea hora nucșorenilor în poiana verde unde zăreai cârdurile de mioare, în apropierea Dealului cu Mesteceni. Ce Dunăre, ce Mare poate stinge dorul inginerului-scriitor **Damian Avrămescu**, câte Râuri ale Doamnei n-ar trebui oare pentru a îneca focul din inima dezrădăcinatului condeier care este la al nu știu câtelea volum publicat, ultimul purtând numele „Baladă pentru mai târziu”. Iată niște versuri emblematice din poezia cu același nume: „Ce va fi peste ani? Nu știu./ Îți scriu acum pentru atunci/ baladă pentru mai târziu.../ Ce scriu acum să nu arunci/ În jar, să se prefacă-n scrum.”⁸

Dor, dor, dor, cuvânt propriu românilor, cu multă încărcătură emoțională. Numai un suflet de sensibilitate poetului Damian Avrămescu îl poate folosi, în cele 49 de poezii ale capitolului intitulat sugestiv „Păpușarul”, nici mai mult nici mai puțin de 35 de ori. Îl simte și îl scrie, vărsându-și lacrimile inimii în „bordeiele speranței” consătenilor grupului rezistenței anticomuniste din munții satului-

erou, Nucșoara. Îi e dor de tinerețe, de dorurile îngropate în țintirimul satului, îi e dor de-acasă, simte greutatea dorurilor mai amarnic decât povara însingurării, aude plânsul chemării din strigăt de dor, îi e dor de ploaia ce învie pământul crăpat și se-ntreabă și își dă răspuns: „Ce-a vrut ursita pentru mine?/ Doar dor, durere și venin.”⁹

De dor s-au adâncit brazdele obrazului... de dor năpraznic... de dorul primei iubiri de acolo, din satul de la poalele Făgărașului, de Maria care, „ascunsă dincolo de stele”, e găsită „în dorurile mele”.

Și țara e plânsă, țară de dor: „Mamă bună, mamă iubitoare,/ Cât mai rabzi, pradă durerilor?” De umbra codrului de fagi îi e dor poetului, codrii Nucșoarei, de prietenii din copilărie, „de Lac, de Grui și locurile dragi... mi-e dor de tine, prietene al copilăriei în priveliștea încântătoare a Dealului cu Mesteceni.” „Mi-e dor de tine că mă doare/ Ființa, gândul, amintirea ta/ De-ar fi să vii în viața viitoare,/ Chiar și atunci eu te voi aștepta.”¹⁰

Dorul e nesfârșit, dorul de ducă spre meleagurile natale ale Nucșoarei, pentru că firul dorului este născut din flori albastre de Nu-mă-uita, din cântecul din zori al păsării măiestre, al Pițulesei, al Mariei Cârstoiiu, doinitoarea baladelor, a dorului, a doinelor ce curg la vale în valurile limpezi ale Râului Doamnei, până la Marea cea Mare, la Merenii poetului nucșorean.

Dorul este de primăvară, iubită de poet, „mireasa cu ochii de sineală”, pe care o imploră să nu plece: „Când pleci, dorul de tine să nu-mi iei/ Vino. Te-astept! Îți dau din anii mei./ Să-ți lungesc viața, mândră primăvară!”¹¹ Dar dorul e și așteptarea verii, sus, în munții de la Nucșoara: „Vară, te-astept încă un an... Și dacă n-am să mor de dor,/ Am să privesc, seară de seară/ Lumina rece-a stelelor.” Dorul de ochii iubitei, care sunt „blânzi, căprui și luminoși”, în fața lui nimic nu contează, nici „hani sau averi, al nemuririi nimb”: „Când vom „pleca” în lumea „fără dor”,/ Să fim tot amândoi, ca la Altar”.

Poetul țese amintiri cu fir de DOR, îi curg lacrimi șuvoi, îi e dor de părinți („De dor ard, mă fac scrum!/ N-am ce să fac. Plec de la poartă,/ Plec cu bărbia-n piept.”¹²). Dorul a devenit o povară, se gândește mereu la părinții ce-și dorm somnul de veci, chipurile lor apărându-i tot mai des în amintire: „Povara dorurilor mele/ Crucea le-a aplecat.” Lacrimile de dor îi curg pe obrazul brăzdat, în suflet simte toamna, și spune unui prieten: „Prietene, te rog de mai ajungi./ Aprinde tu o lumânare.”¹³

Mereu nostalgic după satul natal, părinți, prieteni, locurile pitorești ale Nucșoarei, mereu iubitor, îndrăgostit de

⁸ Damian Avrămescu, „Baladă pentru mai târziu” (Poezii. Epigrame și catrene. Proză scurtă), Editura Dobrogea, 2017, p.11.

⁹ Damian Avrămescu, Op. cit.

¹⁰ Damian Avrămescu, Op. cit.

¹¹ Damian Avrămescu, „Baladă pentru mai târziu” (Poezii. Epigrame și catrene. Proză scurtă), Editura Dobrogea, 2017.

¹² Damian Avrămescu, Op. cit.

¹³ Damian Avrămescu, Op. cit., poezia „Rugămintă”, p. 57.

prieteni, de frumoasa sa familie, de oameni, în general, Damian Avrănescu știe să și rădă, un răs sănătos, molipsitor, pe care-l degajă cele 42 de epigrame și catrene puse sub genericul „**Hot... de zâmbete**”.

Proza scurtă, în care hoinărește printre amintiri, m-a fascinat, m-a lipit sentimental de sufletul nușoreanului de la Pontul Euxin, al pribeagului inginer născut într-un decembrie friguros, în 1946. „**Gușatul**”, cum el însuși spune că i se spunea

la școală, face o scurtă incursiune, privindu-și din cerdac o părticică a vieții, cu întâmplări, unele hazlii: povestea pastilelor „**de gușă**”, școala de la Domnești, îndrăgiții profesori Elisei Avram și Mihail Ionescu, povestiri despre colegi, despre dr. Teja Papahagi care „**s-a risipit pentru alții**”, întâmplări cu inginerul Gulie și cu „**Popa Kilometru**”, școala de la Pitești, cursurile la Facultatea de Agronomie din București, locurile de muncă... o viață privită din crestele

Făgărașului până la Mereni, aproape de Marea cea Mare și „**plină de amar**”.

Acesta e poetul, prozatorul, epigramistul, ing. Damian Avrănescu, țâșnit parcă din străfundurile lacului nușorean *Învârtita*, din cremenea munților, a „**bordeielor speranței**”, trăitor azi în apropierea Pontului Euxin, al *Tristelor* și *Ponticelor* ovidiene.

† **Prof. Ion C. Hiru –**
Domnești, de Muscel

SĂ NE AMINTIM DE EI

Ca de obicei, la această rubrică, prezentăm periodic personalități de marcă.

În acest număr, Roșca Remus - Coriolan (29 XII 1913, comuna Trăsnea, județul Sălaj - 28 VI 1991, comuna Rucăr) de profesie medic primar chirurg. Studiile le-a făcut la liceu în orașul Careii-Mari, în județul Satu-Mare, apoi a absolvit Facultatea de Medicină de la Cluj.

După terminarea facultății a participat în teatrele de operațiuni ale celui de-al doilea război mondial, călîndu-se ca medic al armatei române.

După război a fost încadrat ca medic chirurg la spitalul Câmpulung –Muscel, unde și-a continuat specializarea lucrând cu renumiți chirurghi ai vremii, doctorii Fălcoianu, Băcanu, Nicolescu, dar a funcționat și ca preparator al școlii de asistente medicale. A lucrat de asemenea vreme de 35 de ani - și ca medic primar chirurg și director al Spitalului Rucăr, în perioada 1950-1985.

Contribuții deosebite:

Modernizarea și dezvoltarea Spitalului Rucăr, care prin eforturile sale a funcționat tot timpul cu secțiile: chirurgie, interne, pediatrie, maternitate, cabinet Roentgen, farmacie, secție de salvare pentru urgențe, toate acestea au servit în bună condițiune populația din Rucăr și din comunele înconjurătoare.

Cunoscut ca bun organizator, manager disciplinat și exigent, a făcut echipă bună cu personalul spitalului, și cu cei 7 medici ai acestuia, cu care a lucrat în decursul timpului, între care doctorii Ulieru, Leonte, Roman, Predescu, Voicu și alții.

Participant activ la viața culturală și socială a localității: a obținut împreună cu corul Rucăr, premiul I pe țară-București, 1951, și Premiul festivalului tineretului-1953.

În 1971 s-a înființat Societatea Culturală „**Ion Barbu**” la Rucăr adunarea generală alegându-l pe doctorul Roșca președinte al acesteia.

A fost ales deputat și membru al Consiliului Popular și pentru activitatea sa a fost declarat „**Fiu al Rucărului**”, iar post-mortem strada pe care se afla casa sa a primit numele „**Dr. Roșca Remus**”.

A fost pensionat în 1985 la vârsta de 72 de ani, aducându-și în continuare o contribuție prestigioasă și după pensionare în activitatea Spitalului Rucăr.

A decedat în 1991 la vârsta de 79 de ani, și înhumat în cimitirul comunității în care a lucrat.

S-a bucurat până în ultima clipă de sprijinul prețios ca tovarăș de viață și colaborator profesional deosebit, al doamnei asistente Tili Roșca, cu care s-a cunoscut și căsătorit în timpul activității la Spitalul Câmpulung.

A fost apreciat, stimat, și recunoscut pentru prestigioasa sa activitate, atât de lumea medicală cât și de populația din zonă.

*Ing. Pietrăreanu Ion-pensionar,
Pitești-Argeș*

MAMĂ

Un prieten care scria o carte m-a rugat să-i explic înțelesurile noțiunii „mumă”.

M-am frământat mult să pot pătrunde în profunzimea și diversitatea fenomenului respectiv, este foarte greu de înțeles, trebuie trăit.

- O slăvesc poezii în scrierile lor
- O proslăvesc muzicienii răs-pândind-o în imensitatea infinitului cu cântecele lor-

- Tezaur nemăsurat de îngrijorări, nădejdi, iubire și sacrificii.
Dumnezeu mi-a îngăduit să-mi cunosc o străbunică, bunicile, bunicii și părinții până la vârste foarte înaintate. Mama era o femeie frumoasă, înaltă, voinică, cu ochii albaștri.

Ca toate mamele era harnică, înțeleaptă, curajoasă, pricepută, respectată, răspândea numai bunăvoință în jurul său. Avea puțină școală, dar moștenise școala vieții. Ne-a învățat pe mine și pe sora mea, omenia, rosturile

și cultul credinței, și al muncii, dragostea de țară, respectul și într-ajutorarea dintre oameni, să înțelegem și să prețuim natura.

Cu posibilități materiale moderate a dorit și s-a străduit să învățăm carte, să-i prețuim și să-i respectăm pe dascălii noștri, și să urmăm exemplele și îndemnurile personalităților cu care ne intersectăm pe căările destinelor noastre.

Știm de la mamele noastre că familia este baza și tăria societății omenesti, ce este adevărul și ce este responsabilitatea, corectitudinea, cinstea și pericolele ce pot fi întâlnite în viața omului, cauzele lor și cum să ne ferim de ele.

Este foarte greu de definit ce este Mama: Păstrătoare și dătătoare de viață, veghe permanentă asupra vieții create, chiar și în moduri manifestate după ce sufletul mamei a plecat în veșnicie.

Poate ar fi mai cuprinzător să spunem: „MAMĂ” – Fenomen astral de la unicitatea creației.

„oameni buni, de toate vârstele, haideți să ne aducem în inimile, sufletele și gândurile noastre,

Mamele încă în viață, pe cele plecate dintre noi, și pe cele care vor deveni mame. Va reveni acel bine, pe care ni-l dorim cu toții, pentru societatea noastră omenască, binele acesta este atât de aproape, să-l punem să lucreze.

Vă mulțumesc !

*Ing. Pietrăreanu Ion-pensionar,
Pitești, Argeș*

*„Mama este începutul tuturor
începuturilor.”*

Grigore Vieru

*„Poate că pe nimănui nu chinuim atât de mult
ca pe propria noastră mamă; poate că fiindcă nici o
dragoste nu sacrificăm mai puțin: atât de siguri
suntem că ne-a fost dată pentru totdeauna și că
întotdeauna ne va ierta.”*

(Jacinto Benavente)

DOR DE ALE VERII

Prof. Tudor Vlad, Rucăr-Muscel

1. Vreau tare mult să fie iarăși vară
Nerăbdător să te cuprind, în fapt de seară
Să alergăm nebuni, prin calde ploi
De parcă-am fi pe lume doar noi doi.

2. Vreau vara mea cu mici și dulci păcate
Ca să mă mântui de-ale lumii toate, înghețate
Și vreau din nou tot ce-am avut de mult odată
Să-mi fac iar sufletul curat și făr de pată

3. Mi-e atât de dor să vină anotimpul cald
Și-n ochii tăi degrabă să mă scald
Iar trupul tău înalt, frumos și plin
Să îl acopăr cu o frunză de pelin

4. Pe care sufletul meu aprig, făcut vânt
Să o desprindă, și s-o pună pe pământ
Și gândurile mele toate adunate
Strai de mătase să te-acopere jumate

5. Iar ce-o rămâne neacoperit
Tremur în glas, sfios, dar fericit
Voi pune părul tău, de aur, pân la brâu
Mlădiu, dar și bogat, ca spicele de grâu

6. Din vers și cânt și lacrimă și vis
Din tot ce-am spus și încă nu ți-am scris
Voal de argint pe umeri îți voi pune
FEMEIE, TU, ȘI CEA DINTÂI MINUNE

7. Și te-oi culca apoi în margini sacre de pădure
Ție, străjer duios, ca nimeni să nu fure
Nici ochii tăi, nici gândurile tale
Măiastră Vara mea, cu sute de petale...

*Scrisă acum, în vremea primăverii, cu mintea
și sufletul...la o vară neasemuită...care ar
trebui să vină...chiar un pic mai devreme.*

Academician Nicolae Dabija – Republica Moldova, Chișinău

„CE BINE A FOST...

Ce bine a fost când a fost rău
muream pe atunci de dorul tău
totul pe atunci părea nespus
și frunzele cădeau în sus
și timpul blând curgea-napoi
iar Dumnezeu ținea cu noi
atunci în veacul celălalt
când te-am iubit cât n-ai visat
și când din câni cu tot alaiul
noi cerul îl sorbeam cu paiul
apoi când ai plecat cu trenul
lăsând părăginit Edenul
n-am mai știut ce aș putea face
după război cu atâta pace
ce rău e azi, când este bine
când nu mai mor de dor de tine
nu zic cântări și nici suspine
dacă am greșit tu, Doamne zi-ne
azi totul e așa firesc

nu mai urăsc, nu mai iubesc
nu mai bocesc, nici nu mi-i dor
nu mai trăiesc și nici nu mor
azi nu mă sting de dorul tău
și sunt bătrân, ca Dumnezeu
gândind la cele vremi divine
.. ce.. bine a fost ... când n a fost
bine.

DE LA NOI ...

De la noi și pân la voi
Ca de aici și pân la lună
Cad zăpezi și pică ploi
Ca să nu fim împreună
De la voi și pân la noi
Pe pâraul din grădină
Parcă ar trece un război
Care nu se mai termină
Soarele tăcut răsare
Peste un râu lat cât o mare
Dintr-o țară trei fragmente

Parcă ar fi trei continente
Iar la Prut, pe partea stângă
Într-un zid lung nici o ușă
Și-n icoane stă să plângă
Dumnezeu prins în cătușă
Curge un râu spre nicăiri
Parcă-i drum de răstigniri
Fratele-și întrebă sora
Dar la tine cât e ora ?
Pe –o moșie patru sate
Cerule ni-i de lacrimi ud
Dar te știu, te simt , te aud
Ești în inima mea frate...

*Multumesc foarte mult Marcel
Zghierea pentru că ai pus pe
muzică așa versuri magistrale
ale poetului național Nicolae
Dabija !*

Aurel Peteoacă - București**SAT VALAH**

Lângă grajdul de pământ și o glugă
de coceni,
Zace-n veghe o căpiță, cu parfumul
de poieni,
Caii pasc fâneața moale, domolind
un dor de ducă,
Luna-mi amorțește satul, sub o
rază, ca o rugă.
Iar pădurea de stejar, îmi rânjește-n
răsărit,
Peste capul de Gorgan, care tăinuie
un mit.

Râul mlădie în vale, printre sălcii
despletite,

Iar în praful unei uliți... trăiam clipe
fericite.

Copilăria mea desculță, alintată de
bunici,

Își revendică castele în mușuroaie
de furnici.

Lângă garduri de nuiele, peste
poduri de bușteni,

Eu îmi aștept străbunii acasă, într-o
vatră de moșneni,

Iar Câmpia mea semeață, spân-
zurată de coline,

**SECRETUL DRAGOSTEI
-ACROSTIH-**

Elevă Alexandra-Maria Anuța

Se poate spune că-s naivă s-aștept în van inima ta;
Ești o ființă?. Ești aieva?. Ori ești himeră-n minte
mea?

Cu tot ce ești mi-ai dat imboldul secretului de-a te
iubi,

Regretul, însă, mă sfârâmă, fiindcă nu-ți pot
mărturisi.

Eu sunt o simplă visătoare ce-adeșea se cufundă-n
stele,

Tu ești cometa orbitoare care dansează printre ele,
Un dor năpraznic, dor de tine mi se-mpletește în
cuvânt

La care pot spera, nebună, că nu-s pierdută pe
pământ.

Dar tu departe, ca o rază, te-ascunzi de vise într-un
vis

Rămâi cu mine!... Numai astfel eu aș putea să-ți
spun deschis

Acele doruri arzătoare, iele dansând în jurul meu,
Grozave gelozii amare ce-apasă inima cu greu...

Oricum ți-ai împlinit voința și m-ai deschis ca pe
o carte

Secrete mi-ai citit din suflet și ai lăsat iluzii
sparte...

Teama de cioburi de iubire m-a întristat întreaga
viață,

Era un început cu lacrimi și un sfârșit fără speranță..
Iată-mi tăcerea! Tu păstrează-o, umplând cu ea
cruda distanță...

Îi așteaptă pe stăpâni, cu sfială să se
îchine.

Sat valah cu oameni dârzi, dar
neînchipuit de buni,

Tu ascunzi sub cruci o lume, iarba-
ți crește din străbuni.

Doamne! dacă prin minune, m-aș
mai naște a doua oară,

Tot Valahia aș alege... și m-aș naște
tot la țară.

Când am plecat de-acasă, străin printre străini,
Simțit-am sevă amară curgând prin rădăcini,
Am otrăvit un suflet plâpând cu răutate
Și am tăiat, nebună, senina bunătate;

Am șters apoi iubirea și-am continuat să-ncerc
Să cred că totu-i bine, că s-a închis un cerc,
Dar strigătul din mine, izvor de grea durere
Amar mă întristează... Dar TU râzi cu plăcere

Doar TU-mi impui voința-ți cu rânjetul de fiară
Tot ce-am iubit vreodată să scot din piept afară,
TU-mi arzi ce am mai sacru și-mi lași ce-i mai
profan,

Neregizată piesă, nereușit roman!

Azi m-am întors acasă și toate-mi par străine,
Uitându-mă-n oglindă eu te-am văzut pe TINE...

Din ochii-mi goi dispare și vis și nemurire:

De azi sunt doar o parte din cruda omenire!

**PROF. – SRIITOR, GEORGE NICOLAE - PODIȘOR,
RUCĂR – MUSCEL**

Prietenului meu, Cornel Stoian

PATRIA

Patria – e îngândurare de stele
estuar de amiezi cu cerul senin
pâlpâire de sensuri – coloana din ele
și zborul păsării lin

patria – e însingurarea din fiecare
ce ne prelinge în lucruri pe veci
patria – e dorul la plecare
lunima nou-născutului deci

un hram de înțelesuri ca o despovărare
în limpezimea sângelui de get
tranșee de azur pre-lăcrimare
și binecuvântare castă de poet

un murmur ancestral ce se dezvoltă
zidindu-ne sămânța blândeii firi
pământul nins de ape ce veghează
cândoarea maicii noastre din priviri...

CERUL, CA O FURIE OARBĂ

Prin vizuina clipei trec funii de cristal
de calpe adorații mai spânzură o rană
veniți să-ntârziem în rondul mineral
delir amar de tainic al frunzelor de toamnă

cerul, ca o furie oarbă în sufletul tău pur
miroase – a – sănii arse prin cheutori de stele
incendii iubito, vertrebele de-azur
când fumegă în păsări zăpezile rebele

AUTUMNALĂ

Toamna alunecă pe sănii de rod
se arcuiește-n frunze o molșeală
leapădă cocorii cearcăne de lumină pe-un pod
aerian cu fire de azur și beteală

ne-nstăpânim în păsări ca un miros de toamnă
lin, spulberări de dor țeș pânza de paing
silabisește roua plânsori tardive, doamnă
și boreale spații, iluziile sting

mă strivește, mă ară...
și bate toamna-naltă în tâmplele de brumă
se trag în noi ecouri neînfrunzite-n humă...

SIGILIU

Cine-mi retează slova cu nuferii de seară
pândind împerecherea vestalelor samnite
când pielea igoane plâpândă și fugară
îmi înveșmântă trupul neliniștii-n cuvinte?

sonuri încercuite de-nnourări, vai mie –
sigiliul însingurării mă subțiază-n fluturi
biet cerșetor închis în blânda colivie
a lacrimii prelinse la-nceputuri

vagi cotropiri de stea în purpură de seară
șenila cuvântului

Publicate în: revista „Amurg Sentimental”
București – decembrie 2010

**POEZII DIN VOLUMUL „CEASUL DE LA SFÂNTUL GHEORGHE ” - 2012
SCRIITOR – ION MACHIDON, BUCUREȘTI**

NINSOARE DE RUCĂR

Rucăreanului, CORNEL STOIAN, om
de mare sensibilitate și frumusețe sufletească,
cele mai bune gânduri, printr-o limbă poetică
pașnică, de ziua Zăpezii și-a Anului Nou.

Pentru mine iarna a-nceput la Rucăr,
În preajma ajunului Sfântului Andrei,
Și această minune s-a-ntâmpnat -
Că rucărenii m-au invitat la ei, acasă, -

Să vorbesc despre poezie - și prieteni
Să vorbesc cât de dragă îmi este România
Și iernile sale cu zăpezi albe de nuferi
Precum este cea de-acum, la Rucăr -

Și spun oamenilor că azi e ziua mea sfântă
Pentru că merg pe sub pomi îmbrăcați în ghirlande
Între oameni - oameni de munte -
Cum sunt rucărenii mei de față -

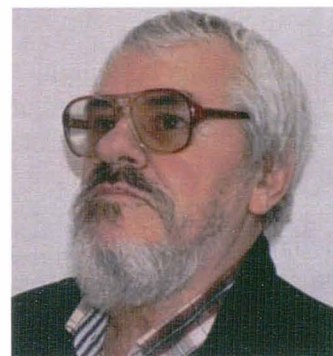
Și e sfârșit de an, pentru altă lume renaște
Doamne; cum trec în fugă, prea fugă amară
Secundele - de despărțire de Rucăr -
În noaptea asta, cu cerul în haină de nea.

Și-s singur, cu gândul în șoaptă,
Spre cei la care m-aplec tremurând
De despărțirea - de meleaguri de Rucăr
Acum când ninge - dulce ninsoare de iarnă.

Și-s singur, cu gândul în șoaptă
Spre tot ce-aud, și-s vorbe de duh —
Rucăreni, bogați în izbândă, și soare de oameni,
Acum, în ninsoare, și vreme de somn!

Vineri, 26 nov. 2010, ora 1 noaptea, Pensiuine
Scărișoara

PUBLICATĂ ȘI ÎN: AMURG SENTIMENTAL
– BUCUREȘTI

MÂNA TA DE PRIETEN

D-lui. Cornel Stoian, cu gânduri alese,

N-am știut de dumneata
N-am știut nicicum —
Cât de mult iubești poezii,
Ce de suflet mare ai -

Mi-a vorbit, cândva, o dată -
Podișor cel cu Sanhira,
Azi, la Rucăr, m-am convins,
Cine ești și cum ți-e vrerea

Mâna ta de prieten blând
Pentru toți ce-ți știu elanul
Este o dovadă-n plus—
Cât de mult iubești poezii.

Doamne, pentru tine, eu mă rog,
Să rămâi așa, c-așa-i e bine
Chiar de lumea asta-i rea
Tu încerci s-o faci mai bună —

Și mă uit în jur cum ninge,
Și mă uit la rucăreni —
Zău, de-mi vine-a crede minții
Că mai sunt astfel de oameni.

PUBLICATĂ ÎN: AMURG SENTIMENTAL
BUCUREȘTI
ROMÂNIA MARE – BUCUREȘTI NR 1071/
FEBRUARIE 2011

ODĂ

DOMNULUI CORNEL STOIAN

**AUTOR: PROF. – POETĂ, ADELINA- MIHAELA VOROVENCI,
RUCĂR-MUSCEL**

O zi frumoasă de demult
O zi când eu l-am cunoscut
Pe nea Cornel – sentimental
Încântător și punctual...

Înalt, slăbuț, mereu glumeț,
Știa că arta n-are preț
Și-ncerca „a sădi rod”
În mintea oricărui nărod!

O zi frumoasă de demult
Când ‘nea Cornel m-a cunoscut
Și eu acum îmi semnez rima:
Cu simpatie, Adelina!

Îi vizita cu pas ușor
Pe domn' profesor Podișor –
Punând la cale prețios
Lansări de carte – generos...

Atent, sensibil, ordonat
Filozofând manierat
Visează lumi de poezie
Ce nu-s doar vorbe pe hârtie...

Publicată în: Revista „Amurg
Sentimental” București /
februarie 2011

LUI CORNEL STOIAN – LA „ANIVERSARĂ – 48 ANI”

JURIST: OCTAVIAN BĂNICĂ – Boteni, Muscel

**30 August 2019
Cu ocazia aniversării
căsătoriei civile**

Sunt 48 de primăveri
Cu toamne, ierni ce au trecut
A fost frumos! Parc-a fost ieri
Aș vrea s-o luăm de la-nceput

Soție dragă-ți mulțumesc
Alături, tu, mi-ai fost mereu
M-ai înțeles, te prețuiesc
Și-n dar îți dau dau – sufletul
meu!

Cu voia Tatălui Ceres
Ai noștrii prunci - creșcuți cu
drag
Fruct ai iubirii – îi iubesc
Căci au crescut pe-al casei prag.

Să trăim simțind iubirea
Și nectarul ei – savoare
Să înobileze firea
Un suav parfum de floare

Să trăim gustând iubirea
Ca parfum suav din floare
Să-ți înobileze firea
Suflet bun – în veci nu moare.

**CÂNTEC DE LA RUCĂR-RONDEL
CORNEL STOIAN –ECONOMIST**

AUTORI: MARIA CHIRTOACĂ ȘI NELU CONSTANTIN, CÂMPULUNG-MUSCEL

Rucăreanul inimos, cu simț
practic și bun organizator,
Cornel Stoian s-a născut în data
de 29 decembrie 1943, la Rucăr,
unde și domiciliază.

Este membru fondator:
-Cenaclul „Mihail Lungianu”,
-Asociația Culturală „Ruffa
Arbor”, revista „Piatra Craiului”
colaborator la revistele:

„Pietrele Doamnei”, „C Arte
de la Curtea Curtea Veche” și

„Acidava”, secretar general al
Clubului Umoriștilor Musceleni.

O, brad frumos, o, brad frumos,
De ce mi te tăiară,
Ce fel de suflet mânios
Te-a alungat din țară

Beteală-soare luminos,
Aveai, și luna-tiară
O, brad frumos, o, brad frumos,
De ce mi te tăiară ?

Și doina-n codru-ntunecos
De jale se-nfioară,
Și cerbi și ciute amiros
A cetină amară,

O , brad frumos, o, brad
frumos !...

*PUBLICATĂ ÎN:
MELANCOLII
ÎNTRUCHIPATE-DIN
DRAGOSTE PENTRU
MUSCEL / 2018*

**DIN VOLUMUL FREMĂTÂND PE CORABIA VIEȚII
FRĂMÂNTĂRI PE CORABIA VIEȚII ȘI NOSTALGHII
TOMNATICE**

Autor, jurist Ion-Octavian Bănică, Boteni, Muscel

Dacă piatra sau pământul;
Dacă, ger cumplit sau vântul;
Dacă trăsnetul m-ar frânge;
Cine oare mă va plânge?

Parcă totul a fost vis ,
ca în iad sau paradis,
vreau să las ceva în scris!

Parcă-au fost și au trecut,
azi doar sufletu-mi ascult;
Parcă, altceva voiam,
poate noroc să și am!

Poate și dureri călcate,
toate-au fost din zi în noapte,
zboară fără încetare,
ca fumul pierdut în zare.

Pribegi și călători de-a pururi,
precum cocorii în șiruri,
duși de-a valma rânduri-rânduri,
ei n-au gânduri

Ca un blestem, sub spadă sau
secre, cădem ca lemnul din pădure;
de, cade o ramurea
"Ce-i pasă codrilor de ea"?!

O lacrimă se prelinge, între
pleoape,
și se frânge, cu durerile toate,
de mult adunate.

Pe o pală de vânt,
abia alergând,
muza mea sosește
și încet șoptește,
poetul cu pana
își alină rana.

O mare comoară
doream să apară,
pe-un drum, drept în față
să încep altă viață.

Farisei cu dublă față,
întâlnești prea mulți în viață,
dar, e trist și nu e bine,
să ai unul lângă tine.

Mă trezesc din vise frânte
răscolit de gânduri tâmpe,
și așa nu mai dorn,
mă simt săturat de somn.

Cad cu fața la pământ,
și aud morții strigând,
și văd pe crucile triste,
epitafuri, acatiste;
cu un geamăt prelungit,
pare ca un jeluț,
tânguire de învins,
un ecou fără răspuns.

Care cu boi, nu mai sunt
vremea lor, s-a dus de mult,
doar pe câmp-căluți răzleți,
ca stele verzi pe pereți.

Văd o mireasă gătită,
pentru nuntă pregătită,
văd alaiuri de nuntași,
mirii însoțiți de nași.

Toamna când adună norii
și în șir pleacă cocorii,
frunza-ncet, zburând și cade,
pe câmp om-la cules roade.

Văd uitate amintiri
șterse din închipuiri,
totul curge și se duce
pe drumuri fără răscruce.
Privesc vârful "Dealului"
ca străjer al satului,
bătut de vânturi și ploii,
netemător de nevoi.

Ce faci nucule bătrân,
în grădină pari stăpân,
până când frunza-ți rămâne,
îmi e dor și terea-ș vrea,
să mai stau la umbra ta.

Văd departe o cetate,
zidurile ei înalte,
pline de atâtea fapte
îngropate și uitate.

Seara s-au oprit în loc,
stelele pe cer din joc,
văd și luna lunecând
vrând să vină pe pământ,
are ea ceva a spune?
Ar vrea morții să învie,
tristețe să nu mai fie.

Aș vrea să apară
Steaua mea polară,
pe un zmeu călare
dinspre Ursa Mare,
sau pe un cal voinic
dinspre Carul Mic.

Luna la pătrar-
pare ca un far,
e cravașa nopții
și stăpâna bolții .
Bătrânul stejar-
falic, legendar,
rămâne în timp
ca Zeii din Olimp.
Trâmbe uriașe, de fulgere roșii,
sperie cocoșii,
fug, că vine ploaia,
mai rău ca de "Gaia,,.

Clopote băteau-
spre sat anunțau,
hai la rugăciune,
lumea să adune,
cu gânduri mai bune!

În ogradă porcul,
căutând norocul,
rămă tot cu botul
și răstoarnă totul (ca tot porcu')

Tot mai des urlând,
aud lup flămând,
buha buhăind
și păsări țipând
și crivăț în crâng bătând.

Colo-n bătătură,
o șopârlă sură,
se pitește-n iarbă
urma ei să-și piardă.

Dintr-o amintire
mi-aș coase cu aur-fîre,
o floare în piept să-mi pun,
vreau să fiu un om mai bun.

O fată frumoasă,
se vrea ca mireasă,
cu un Făt- Frumos
cât mai dragăstos.

Mi-e dor de moși și strămoși
care nu mai sunt,
azi, zac în pământ,
să vină cu toții
să-și vadă nepoții.

Arde-v-aș urâte gânduri,
în foc mare, rânduri-rânduri
și din jurul lor,
să țeș un covor,
de vise frumoase
numai din mătase.

Din suflet, să scot săgeți,
inima să mi-o fac scut
-pentru răul pe pământ,
și să bag în sperieți,
pe cei răi și pe cei nedreți.

De cei rătăciți și răi
scapă-mă Doamne de ei,
de dușmani și farisei.
Din cenușă vreau să-mi fac,
armă să le vin de hac.

Pe malul râului bătrân
amintirile-mi adun,
privesc iazul morii
și mă prind florii;
Nu mai e cea fost odată,
s-a scurs pe a vieții roată.
Ce a fost în copilărie,
aș dori din nou să fie.

Fericit, e cu puțință
"Cel ce moare-n suferință,,
zic așa sufletul său,
"că merge la Dumnezeu!"

La Sfinx mă gândesc mereu
unde o fi sufletul său?
Și la Babele tăcute,
ar vorbi, dar...Rămân mute!

Cimitirile în odihnă
par că dorm, dar nu au tihnă,
flori răzlețe pe morminte,
parcă plâng fără cuvinte.

Să mai fiu, ce-am fost odată,
preț aș da și lumea toată,
m-aș găti la "patru ace
,, dacă vremea s-ar întoarce!

Și timpul trece ca o apă;
nestăvilită-i lunga cale cu
fiecare clipă care trece... Se
scurge-ncet Comoara vieții
tale(ce frumos spune poetul)-
încearcă cu pana să-și aline
rana!

"Ochii văd- inima crede",
fiecare cum purcede...
când e vorba de iubire,
omul uită de-a sa fire. "

O femeie frumoasă place
ochilor, o femeie bună place
inimii, o femeie înțeleaptă
place sufletului; Prima, e o
comoară, a doua , două, iar a
treia- de trei ori cât
amândouă!(cugeta Napoleon!).

Din amintirile iubirii,
fă-ți jurnalul fericirii,
iar din suferință
fă-ți scut de credință.

De arde sufletul tău,
ca un lemn de șemineu,
nu uita că doar credința
îți aduce biruința,
vei gusta din"Apa vie"-
ce curge spre veșnicie.

E sfântă ziua de Crăciun;
Azi s-a născut Mântuitorul;
De acum avem Păstorul Bun-
și înspre noi curge Izvorul.
Eu pe Iisus când l-am aflat,
totul mi s-a luminat,
Și-am văzut că-n astă lume,
nu mai e deșertăciune.

E Iisus, e "Apa vie"...
E speranță....Veșnicie
(Cuhman Salvator)

El, a fost și încă este
Nu e basm sau o poveste
Este lege, e cuvânt
Este viață pe pământ.

Nicio zi cu soare, plină, nu
pune-n suflet lumină.

Lumina adevărată,
prin Iisus ni se arată!
„VENIȚI DE LUAȚI
LUMINĂ!"

Un însetat călător,
caută orice izvor,
care curge neîncetat,
"Apa vie" ni s-a dat,
e scris sigur garantat!

Deci, nu uita fii credincios,
cu grijă și cu teamă,
să lași în urmă cu folos,
în fapte bune, drum frumos,
căci pentru toți neîndoios,
la urmă vei da seamă,
căci judecați, vom fi și noi
atunci la "Vremea de Apoi".

Căci dragoste mai mare, nu
există, decât iubirea Lui-
întreaga lume,
e Cerul și Pământul precum
„Scriptura spune”..

Un tată iubitor, la fii săi cu
mare drag le dăruiește,
cine se roagă sincer și curat,
îndată, totul, primește.

Fratele meu, să iei "Aminte"
la tot ce spune Tatăl, la
sacrele cuvinte!
"E VOIA SA" toți ne-am
născut spre a muri,
murim spre a ne "naște",
"CUM A ÎNVIAT IISUS
CRISTOS"
în Sfânta zi de Paște!

Pe moarte cu moarte-a călcat,
și VEȘNICIA VIEȚII, de-
acum nu e în mormânt!

"CHRISTOS A ÎNVIAT";
"ADEVĂRAT, ÎN CER S-A
RIDICAT"

și ne așteaptă; E ADEVĂR , E
CALEA DREAPTĂ.

"NIMIC FĂRĂ
DUMNEZEU",
nimic ar fi sufletul tău,
doar chin și amărăciune,
TOTUL E DEȘERTĂCIUNE!
Nu e om mai fericit,
ca cel de TATĂL iubit,
nu mai e singur pe lume.
Cere-i tot prin rugăciune.
Sincer să mărturisești,
tot ce sufletu-ți apasă,
cere-i și atunci primești,
să fi sigur nu te lasă.

DRUM CĂTRE TINE , FEMEIE ...

Eu vin către tine, FEMEIE
Smerit, dar și cald și supus
Să-ți dau un dar, Odisee
De dorul de tine răpus

Lung drum am bătut, multă
vreme
Și drag mi-a fost pasul pribeag
Sufletul tău a vrut să mă
cheme
Să nu mă opresc nici pe prag

În părul tău lin îmi voi face
Vrednic și ultim popas
Și ochilor tăi le-oi da pace

Din volumul: „Unirea-i lacrimă și dor”- Antologie/2019

autor: prof. dr. Baci George- Domnești, Muscel

Cu dragostea ce mi-a rămas
Nestinsă văpaie se ține
Focul divin ce-a unit
FEMEIE, pe tine cu mine ,
În dragoste fără sfârșit

Scrie-ți voi viața întreagă
Cântări care încă n-au fost
Pe buzele tale de fragă
Prinos de sărut adăpost

Iubirea ce-ți port va fi zestre
La Nunta de aur și foc
Măiastru cel dans din poveste
Ursită de vis și noroc

Și-om merge apoi înainte
Câtând către stele și sori
Fericit nespus în cuvinte
Slăvind ale tale comori...

**Creată pentru tine,
FEMEIE, azi de ziua TA,
pentru că fără tine, nu există
nici vis, nici cânt, nici
poveste...**

**Menestrel din vechime
TU DOR... V(L)AD de
Ghiers**

SINGUR ÎN ȚARA MEA (CÂNTEC DE SUFLET)

*Singur sub soare, singur sub lună,
Voie la nimeni nu cer să rămân,
Veșnicia mă poartă de mână
Și dorul îmi este singur stăpân.*

Mă doare gândul de o vreme-ncoace
Și noaptea dorm ca un străin stingher,

În râuri Dunărea se reîntoarce
Carpații au înnebunit de ger.

Un ger haihui ce-n inimi ne zâmbește,
Și-n case doar bătrânii stau la foc,
Ungaria, Ardealul îl râvnește,
La Cernăuți se-nvârte cazacioc.

La Chișinău și pâinea-i mai amară,
Un ultimatum plânge-n buzunar,
Mă simt bolnav ca și această țară,
Pe care-o cumpără străinii ca-n bazar.

Sunt tot mai sigur de o vreme-ncoace
Ograda din strămoși a degerat,
Nici Mioriței gura nu-i mai tace,
Crăciunul ne colindă c-un Diktat.

Pe trupul țării-o rană sângerează
Și nimeni nu-i găsește vindecare,
O doctorie-i leacul ce-o tratează,
Și se numește România Mare.

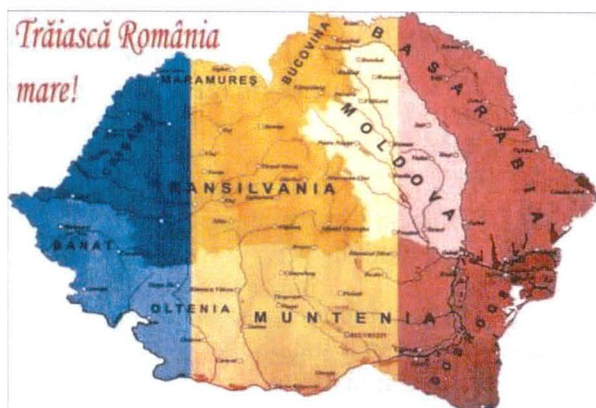
Am buletin de România-ntreagă,
Mi l-a lăsat Viteazul pe mormânt
Și chiar de par sărac și fără vlagă
Hotarul țării n-am de gând să-l vând.

O iarnă multă din Siberii vine,
Mi-e sufletul un steag în trei culori,
E ger în țara care e în mine,
Chiar dacă Prutul e un pod de flori.

Sunt tot mai singur în această țară,
Atât de singur c-am uitat să mor,
Mi-e dor de frații mei uitați afară,
Prea i-am lăsat în vrerea tuturor.

Cât Dumnezeu în grija lui ne ține
Și cât deasupra de Carpați e cer,
O spun, să știe orișicine:
Românii, chiar de-s despărțiți, nu pier.

Profesor doctor. George Baciu

CÂNTEC DE ȚARĂ

*Țara mea cu doine sfinte,
Azi de a ta sărbătoare,
Cheamă-ți fiii ca să facă
Din nou România Mare.*

Vin românii iar la Alba,
Sufletul e-un clopotar,
Țară dragă, prea des ruptă,
Sângele-ți mai e hotar.

Vremea-și plânge destrămarea,
De amar plin e paharul,
Mihai stă de strajă-n Turda
Nimeni să nu ia Ardealul!

Basarabia te-așteaptă
S-o peșești, s-o faci mireasă,
Bucovina, fata mică,
Vrea și ea să vină-acasă.

Să fim toți la masa mamei,
Dacia ne fie hartă,
Să nu mai plecăm prin lume,
Tot cerșind din poartă-n poartă!

De la Tisa, pâ'n' la Nistru
Să alerge iarăși dorul,
Iar pe buze, rugăciunea
Să ne fie Tricolorul....

La mulți ani, frumoasă țară!
Te iubim că ești a noastră
Și-o să te păstrăm în inimi,
Țară, chip de floare-albastră!

DOINĂ PENTRU UNIRE

Poetă – prof. Maria Chirtoacă

Am visat Unirea Mare
Într-o horă de narcise
Peste Prutul în vâltoare,
Peste valul blândeii Tise,

Am visat-o tulburată
De la Dunăre la mare,
L-am visat pe bietul tată.
Fluturându-i steagu-n zare,

I-am visat pe moșul Roată,
Pe Mihai, pe Cuza-n horă
Și pe Ferdinand cu toată
Românimea tricoloră.

M-am trezit strângând cu sete
Lângă piept un gol cât veacul
Și cu fața la perete
Am umplut de plâns iatacul.

EU STRÂNG ÎN PALME STELELE CE CAD,

Tu iai bucăți din durere
și le transformi în măsura timpului
le fixezi pe bolta albastră
arunci inutilul
peste lumea
goală de resemnare.

Eu, arunc fantome peste amintirea,
ce doare.

Iar tu trăiește tăcerea
Și trage perdeaua
Ca luna să rămână afară

Eu voi asculta oasele
carnea, ochii, frica, noaptea,
păcatul.

Tu vei dezbrăca ploaia de
picături
vei captura izvorul obosit
ce nu vrea să rămână.

În genunchi, pe lutul rece,
Cu privirea-n depărtare,
Unde Domnul veșnic trece
Ale cerului hotare,

M-am rugat până promis-a
Dumnezeu, că nicio hartă,
Prutul, Dunărea și Tisa,
Țara n-or s-o mai despartă.

De atunci, cu lira-n mână
Ard, chemând nerăbdătoare
Toată nația română,
Să refacă Țara Mare,

De atunci știu că odată
Iar se va-mplini Unirea
De atâția ani visată,
Să uimească omenirea!...

Eu voi alerga
cu picioarele goale
la izvorul tău
și voi spăla stelele căzute în
palmă
cu mare grijă
să nu mă murdăresc
cu strălucirea lor
ce încet se scurge peste umărul
tău.

Să nu te sperii
dacă tac
voi răsări iar.

Tu ți-ai terminat sarcina?
Ai luat respirația să o ascuți?
Ai răsturnat clipa să nu mai
fugă?
atunci
topește lumea să curgă lin
să nu iasă din matcă..
și...lasă orașul
să-și îmbrace
vesta încărcată cu vise
și te rog
nu respira odată cu el..
e toxic..

Din vol. „Valsul Cuvintelor” în curs de apariție..

*autor economist Nicu Petrescu-
București*

Umbra-mi pribeagă
încet se duce
pe lângă eul
nedefinit.

În prag de seară
ea se ascunde
în marea neagră
de infinit.

O simt cum fuge
cu pași simetrici
și nestatornici
spre apogeu.

Bătrâna umbră
pătrunde-n clipa
și definește
ce a trecut.

Supune caznei
tregeri deșarte
ce fără număr
s-au perindat.
fă-ți un prieten
albul din trai..

Motto**Ce simte marea****Când primește lacrima mea
Îi sporește oare măreția, puterea și chinul?**

Iau bucăți de mare în palmă
Întind degetul către cer
și simt depărtarea de condiția umană
depărtarea de libertatea nașterii.

Mi-ați dat un nume, un număr
și mi-ați furat libertatea
eu m-am născut liber, liber
știți ce e aia liber?

LIBER

de gânduri ascunse
de faptele duse.

Fără ea am luat marea în palma
și am salvat o stea să nu cadă
să-și lovească, strălucirea de păcat.

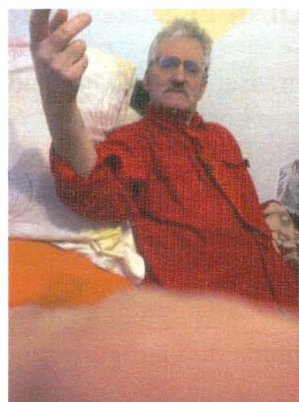
Hai să facem un joc, vrei?

Ce trist e orașul ascuns sub norii ce stau și m-apasă, un bloc se ridică mai sus, iar marginea lui e o coasă, ce taie în griul celest o pagină ce trebuie-înțoarsă.

Ce trist e orașul sub nori și mișună oameni ca viermii, își caută slujba de zor prin sute și mii de milenii, își mestecă gândul sub nori, își soarbe cafeaua-n mașină, alunecă somnul stingher pe geamul deschis de o doamnă.

Ce trist e orașul de azi ...și nimeni nu îl bagă în seamă, aleargă cuvântul prin chip sub o muzică de primăvară stingher un claxon se despică iar verdele stop s-a blocat, cineva își sărută-o iubită, și gândul concret i-a plecat, se-cheltuie orașul cuminte încet, anonim și discret.

Autor ec. Petrescu Nicolae, București

IUBIREA, ETERNA POVESTE: „ATUNCI, ACUM, ÎNTOTDEAUNA” DE MARIA- IOANA VASILOIU, București

Iubirea, aceea care-l face pe om cel mai frumos dintre pământeni, a fost, este și va fi în centrul trăirilor noastre, pentru că, în ciuda capriciilor timpului și ale destinului omenesc, rămâne aceeași, candidă, nemuritoare. Mitico-legendară, sau în ritm cu pașii noștri, iubirea tot atemporală rămâne. Am avut această senzație pe parcursul lecturii oferite de cartea unei poete dragi mie, Maria-Ioana Vasiliu.

Volumul, purtând un titlu predestinat iubirii nemuritoare („Atunci, acum, întotdeauna”), împletește armonios sensibilitatea, grația și talentul aceleia pe care abia am menționat-o și care mărturisește: „a fost alcătuit (volumul) pe parcursul a câteva decenii”, dar nu este „un hronic al vârstelor”, ci „o oglindă plimbată de-a lungul drumului spre << unica vecie dată nouă >>”.

Observ, de altfel, că sentimentul acesta peste puterea noastră de a-l stăpâni e privit în diacronie, ca într-o clocotitoare simfonie de-a lungul paginilor și, pe deasupra, foarte frumos ilustrat cu motto-uri bine alese din cele mai frumoase opere ale unor scriitori celebri: Lao Tse, Shakespeare, Apollinaire, Jerome K. Jerome, Vasile Voiculescu etc. Cea dintâi poezie preia un enunț din „Arta de a nu scrie un roman” de Jerome K. Jerome: „Trăia odată un bărbat și o femeie îl iubea” și pare să cuprindă

esența întregii cărți, dar și a destinului feminin. „Atâta este tot ce știu,/ Povestea nu mai spune altceva”, conchide autoarea („Poveste”). Pe măsură ce parcurgem paginile cărții, trăirile erotice evoluează de la înfripirea adolescenței a primelor semne, până la suferința exacerbată.

Sfârșitul copilăriei, cu „zbenguiala”, cu jocul nevinovat al primei îmbrățișări, a rămas ecoul peste ani în poezia „În care dintre noi”. Jocul continuă și în „Fruct de aur”, unde basmul pare că se îmbină cu realitatea: „Fruct de aur, mandarină, / Vreau să fiu și eu regină / Pentru cel ce l-oi alege. / I te-arunc. Te va culege?”

Totul începe în joacă, dar se continuă cu înstrăinarea de sine și identificarea cu alte imagini feminine: „Eu nu sunt eu”.

Se pare că poezia „Alchimie” constituie trecerea spre maturitate prin insistenta încercare de a cunoaște structura sufletească a celui iubit: „Aș vrea să te aflu, aș vrea să te știu! / Aș vrea să descopăr, s-ațâț focul viu / Care mocnește. Să-nlătur zgura/ De pe metalul tău nobil. Făptura/ Gândul să ardă, să iște scânteaia” („Alchimie”).

Continuând lectura, observăm cât de intens devine sentimentul: „Cu pleoapele-nchise de săruturi,/ Torc visul meu cel femeiesc/ Și mâinilor, sublime scuturi,/ Le spun în gând că le iubesc” („Mâinile lui”).

Motivul mâinilor e prezent și în alte poezii: „Dă-mi darul mâinii tale, e-o eternitate / De când l-aștept și timpul ce lung mi s-a părut!” („Rostește-mi numele”). Iubirea e, pe rând, izvorătoare de viață: „Iubirea / Ne-a-nviat din morți/ Cu dragostea/ Pe ură călcând” („Înviere”), este „Cântec de vielă”, este și „dar divin” („Darul”). Când aceasta devine incertă, iubita, onestă, nu renunță, luptă, având ca armă însăși suferința. Femeia devine „O pofticioasă Evă” în poezia „O, brad frumos”!, recurge la magie, descântându-și iubitul cu ajutorul busuiocului („Magie”).

Descântecul continuă și în „Infinit”: „Ce mică e sticluta! / Nici n-ai crede/ Cât „Infinit” se poate-ascunde-n ea!.../

Trei picături la ceafă, la ureche,
Trei picături aici, pe sâni goi.../
În zorii zilei, pe la cântători/
Sfârși-voi cu descântul, cu șoptit;
/Tu vei visa, pe undeva, prin nori,
/ Că mai adulmecă, încă, Infinitul.” Versurile par să surprindă ieșirea din contingent și interferența cu alte sfere, cel puțin atingerea norilor... Mai departe sentimentul devine covârșitor. Femeia se consideră „clocotitoare, mândră și năvalnică”, oricând capabilă să nască valuri, spume, irizări, pentru a stinge „focul.. pustiitor și crud” al iubitului.

O extraordinară metaforă încheie poezia „Foc și apă”: „Chiar de

mă tulburi, nu o să mă frângi,
/Dar de mă bei, iau forma cupei
tale.”

În „Focul” iubita mărturisește
„Sunt focul tău nebun și viu/
Sunt focul tău cel fără de păcate”.
A început războiul, inspirat, poa-
te, de unitatea și lupta contrari-
ilor, căruia femeia i se va lăsa
abandonată în cele din urmă,
pentru că și înfrângerea înseamnă
pentru ea fericire. Ce altă dovadă
poate fi adusă absolutului în
iubire, care se situează între rea-
litate, vis și vrajă (poeziile „Vis”,
„Jar”, „Vrajă”)?

Chiar atunci când iubirea ajunge
primejdioasă, suferința e dulce și
suportabilă: „Sub ochii tăi de
căprioară/ Sticlește alb surâs de
lup; /M-ai prins în gheare într-o
doară, /Și-acuma colții tăi mă
rup.” („Dilemă”).

Sfidaarea inoportunității în iubire
ajunge până acolo, încât femeia
se ia la întrecere cu soarta: „De-a
curmezișul nimeni să nu-mi stea,
/Nici oamenii, nici viața și nici
tu!” („Sfidaare”).

Iubirea, devenind obsesivă, a-
mintește de suferința lui Hrist:
„Obsesia îmi intră-n carne/ Ca o
saltea de cuie” („Obsesia”).

Și furia ia amploare: „Îmi mușc
zăbala, frâu-mi rod” („Nerăb-
dare”), pe când așteptarea dobân-
dește chipul zădărniciiei în poezia
„Te aștept”. Iubirea se transformă
în „Maladie”, dorul ajunge necu-
prinzător („Mi-e dor de tine”),
iar chemarea pare „Cântec de
femeie”: „Iubitule, / A te dori pe
tine/ Sau a dori Luna/ E totuna.”
Ca în povestea biblică, din nou

gustul mărului aduce pedeapsă și
suferință: „Plata-i o dezamăgire
/Și gustând din măr dulceața/
Chiar otrava ai să guști”.

Și cum „Treaba-i făcută”, fiecare
mușcând, bărbatului, atavic, îi
revine „dulceața”, iar femeii,
„veninul” („Paradisică”).

De aici încep pentru femeia
bolnavă de iubire insomniile, nopți
nedormite, nopți aride („Ne-
somnia”), dor („Mi-e dor de tine”),
rugi („Rămâi cu mine”), venin
 („Venin”), motiv de îngrijorare:
„Tu, dragul meu motiv dengri-
jorare,/ Constant aducător de
mari neliniști...” („Motiv de
îngrijorare”), Se ajunge la neso-
cotință în poezia „Nesocotită, iu-
birea”, la mare de lacrimi: „Su-
fletul,/ Cărauș istovit,/ Se as-
cunde.” („Mare de lacrimi”).

Iubitul devine, la rândul său, „nu
tocmai un sfânt stăpân”: „Stăpân
a tot întinsul cerurilor mele/
Ingrat stăpân ce-și izgonește sclava”.
Ce splendidă metaforă este
în poezia „Stăpân a tot întinsul
cerurilor mele”! Bărbatul este și
voltairian, dar și cel care „Cu
mâini de temnicer,/ Mi-ntinzi să-
mbuc, uscată,”

A-nsingurării pâine” („Triadă”).
Suferința femeii, de o înălțime
spirituală incontestabilă, duce
uneori și la revoltă: „De ce îmi
dai, o, Tată, atâta suferință? /E
mult mai greu s-o poarte o sin-
gură ființă!” („Revolta”).

Finalul cărții e zguduitor printr-o
evlavioasă simplitate și profundă
armonie cu natura: „Arată-mi-te
în ceva/ Să știu că ai rămas,/ Că

ești cumva în preajma mea”
 („Arată-mi-te în ceva!”).

Disparația iubirii, sau a iubitului,
aduce iarăși neliniște: „Printre
morminte,/Sunt numai eu...Și
plâng. Și plâng. Și plâng.”
 („Printre morminte”). Femeia ce
duce povara acestor sentimente
își încheie bilanțul cu viața: „Ce-
ai mai avea de dat, / Afară’ de
suferință și-un somn adânc de
moarte?” („Bilanț”). Rămâne
dorul fără odihnă: „Când am să
uit? Ai îndurare!” („De profundis
clamavi”).

Alte adăugiri fractalice nici nu
și-ar mai avea rostul. Atâta dra-
goste, câtă puteau să poarte două
suflete, sfârșește „numai prin
moarte”, soarta, destinul, sau ce o
fi, desparte cuplul: „Acu,-ntre
noi, el te-a ales/ Pe tine, cel mai
bun” („Atâta dragoste”).

Personajele mitice apar adesea în
paginile cărții. Eurydice îi repro-
șează lui Orfeu că a „schimbat
mitul”, Parcele îi așteaptă pe
îndrăgostiți. Anteu, Danae, Sisif,
Prometeu devin simboluri, ca și
personajul din basme: Cenușă-
reasa (poeziile „În treacăt” și
„Cenușăreasa”), sau ca masca
lirică a Cătălinei. Din Biblie este
amintită Eva. Uneori destinele
și rostul acestora sunt inversate
(Eurydice preia rolul lui Orfeu,
Cătălina se exprimă ca un
Hyperion). Pe lângă tema iubirii
care „a călcat pre moarte,/ Acum
și pururi. Amin” („De profundis
clamavi”), pot fi semnalate și
alte: viața, moartea, singură-
tatea: „În casa mea tăcută, doar
ceasul se aude,/ La mine-n casă

totul, miroase a trecut” („Casa mea”), destinul: „Mi-ai luat tot ce-ai vrut./ Cumplit m-ai făcut/ Să pățimesc și să-mi plătesc greșelile;” („Bilanț), dorul, năluca: „Ești tu? Chiar tu?.../ E nălucire? E sunet ce aud? E-nchiuire? Ești ori nu ești? („Ești tu?”), sufletul: „În valea asta de suspine,/ Ajută, Doamne, doi copii cărunți!” („Ce greu îi este sufletului!”). Motivele cele mai des întâlnite sunt fruntea, palma, sărutul, dulceța, veninul, jarul, lacrima, chinul mărul, luna.

Metafora, frumoasă și revelatoare ca neantul sufletului omenesc, împânzește cartea de la un capăt la altul: „Tu ești un vis trăit o zi,/ Iar eu – o rană vie” („Nu ești ce-ai trebui să fii”), sau: „La moara pustie /A sufletului meu/Mă macin doar pe mine” („Moara pustiei”), sau: „Ochi în ochi cu infinitul/ Am stat în orele albastre” („Ochi în ochi”). Nu lipsește antiteza: „te iert/ cu inima/și-apoi te cert/ cu gura”(„Afurisiții tăi de ochi”), sau: „Ba te mângâi, ba te cert, / Ba te bat, ba te dez-mierd („Doamne, spune-mi”), sau: „Și simt extaz și jale,/ Și râd și plâng de-odată” („De ce?”). Comparația exprimă profunzimea iubirii: „Când capu-mi culc în palma ta/ Ca într-un ghioc ocrotitor” („Măinile lui”), sau: „Mi-e dor de tine ca de apă, mi-e dor de tine ca de soare” („Mi-e dor de tine II”), ori următoarele versuri: „ca șarpele te-ncolăcesc/ Cu brațul meu de Evă”(„O, brad frumos!”).

Sunt impresionante epitele : „chinuri grele”, „dor fierbinte”(„Paradisacă”), „pașnice efemeride nedormite”, „noptile aride”(„Nesomn”),

„Clocotitoare, mândră și năvalnică” („Foc și apă”), repetițiile și enumerațiile: „Aș vrea să aflu, aș vrea să te știu! /Aș vrea să descopăr...” („Alchimie”),

”Sunt Solweig, Margareta./ Sunt Jeana d’Arc/ și sunt Isoda”, („Eu nu sunt eu”). Dar alegoria este dramatică și amintește de zbulciumul meșterului Manole în poezia „Tabula rasa”: „Când sunt cu tine făuresc,/ Din visul meu cel femeiesc./ Un edificiu-nalt, ceresc./ Ți-l dau în grijă; Năzuiesc, /Când mă întorc, să-l regăsesc/ Mă duc, revin, și ce zăresc?/ Locul unde era casa –/ Tabula rasa./ Și iar m-apuc să reclădesc/ Și tot așa, mereu trudesco/ Să văd cum zidurile cresc/ Pe locul gol – Tabula rasa – / Înalt din dor și lacrimi, casa”. Maria Vasiliu este o poetă profundă, care știe să-și croiască versurile după canoanele fără cusur ale literaturii române.

Uneori surprinde prin metaforă, alteori prin simplitatea expresiei, dar întotdeauna – prin viață, prin trăiri exacerbate și gânduri mature. Metrica tradițională se completează armonios cu cea modernă, poezia fiind valoroasă atât prin ideatică și trăiri, cât și prin muzicalitatea rimei și spontaneitatea ritmului. ”Atunci, acum, întotdeauna” are meritul că „actanții” iubirii sunt vii și

trăirile, reale. Monologul liric demonstrează forța de a readuce în prezent partenerul iubirii, căruia i se realizează, cu nenumărate reveniri, uimitor, portretul. Fermitatea eului liric în iubire este demnă de invidiat, dar și un exemplu grăitor. Femeia îndrăgostită devine eroină în propria carte, aprigă luptătoare pe frontul iubirii. O urmărește nu doar în planul terestru, prin masca Evei, ci și dincolo de moarte, întruchipată în gingașa Euridice. Balzac subliniază faptul că „Un singur ceas de dragoste face cât o viață întreagă” („Pielea de șagrin”), iar Platon ne amintește în „Banchetul” că „Nu există om atât de laș, pe care iubirea să nu-l transforme în erou”. Este frumos spus și așa am simțit și eu în paginile cărții de față. Salut cu dragoste (eternă dragoste de poezie) această frumoasă carte de iubire, ce prinde viață în mâinile celui care o citește...

Maria Chirtoacă

MIHAI EMINESCU - PATRIOT ȘI MARTIR

Atenție, istorici literari, făuritori de programe și manuale școlare!

Nu credeți că a venit timpul să se reducă din atenția dată criticii lui Maiorescu și să se extindă și să se aprofundeze studiul operei lui Eminescu?

Conform unui șablon convenabil, Eminescu a fost mereu prezentat ca o ființă labilă, neadaptabilă, un alcoolic care ar fi murit nebun, bolnav de sifilis. Eroare!

Eminescu a fost o ființă puternică și de o luciditate ieșită din comun.

El a fost bine ancorat în viața politică, destul de zburcumată, a vremii lui, a fost un militant activ pentru drepturile românilor din Ardeal, pentru unitate. A fost un mare ziarist și un vizionar.

Genialul poet a fost declarat nebun într-un moment decisiv pentru Țară, când Guvernul României urmărea semnarea „pactului umilinței” cu Austro-Ungaria, prin care urma să se renunțe la drepturile asupra Ardealului, iar toți naționaliștii care se opuneau deveniseră indezirabili. Eminescu nu a acceptat compromisuri, devenind astfel periculos.

El plănuia înființarea unei organizații, alta decât cea a francmasonilor, care să trezească spiritul românilor și care să încerce refacerea Daciei Mari.

P.P. Carp îi transmitea lui Maiorescu, de la Viena: „Mai potoliți-l pe Eminescu!”. Și ordinul a fost executat de francmasonul Maiorescu pe 23 iunie 1883, când Eminescu avea 33 de ani. Carp era la Viena ca să încheie un contract secret cu Tripla Alianță (Austro-Ungaria, Germania, Italia), conform căruia România trebuia să se orienteze politic spre Austro-Ungaria, nemaiputând astfel să revendice Ardealul.

Ardelenilor, veniți în număr mare la București, nu li se mai permitea să lupte din capitală pentru drepturile lor, nu mai aveau voie să-și ridice glasurile pentru a cere eliberarea Ardealului. Tratatul le-o interzicea. Printre multele voci din Regat care cereau libertate pentru Ardealul nostru, poate cea mai rezonantă era cea a lui Eminescu. Deci trebuia declarat nebun. La 28 iunie 1883, Austro-Ungaria a rupt relațiile diplomatice cu România pentru 48 de ore.

Cancelarul Bismarck îl amenința pe Carol I cu război. Au avut loc percheziții la sediile organizațiilor care luptau pentru Ardeal, printre care și „Societatea Carpați”, unde activa Eminescu. Emil Galli este expulzat din Țară și ziarul său, „L'indépendance roumaine” este închis.

Unii ardeleni, cum ar fi Simțian, Chibici, Ocășeanu și Siderescu, pentru a-și scăpa pielea, trădează cauza. La fel, Grigore Ventura, ziaristul criticat de Caragiale prin personajul „Rică Venturiano”.

Toți aceștia s-au implicat în internarea lui Eminescu la ospiciu. Trebuia executată comanda Vienei: „Mai potoliți-l pe Eminescu!”.

Ministrul P. Grăditeanu, aflat și el la Viena, își cere în public scuze pentru organizarea sărbătorii dezvelirii statuii lui Ștefan cel Mare care avuse loc la Iași. Aici Eminescu a citit poezia manifest „Doina”.

Poetul este urmărit mereu de poliție, mai ales că făcea parte din multe organizații care luptau pentru drepturile românilor din Ardeal și pentru eliberarea de sub stăpânirea austro-ungară: „Românismul”, „Orientul”, România jună”, „Societatea Carpați”.

Din aceasta din urmă făcea parte și Ioan Slavici.

În organizație erau infiltrați informatori, ca Ocășanu, cel care a adus la cunoștință lui Maiorescu întrunirea publică a societății, din 4 iunie 1882.

La rândul lui, Maiorescu îl informează pe ministrul Casei Imperiale austro-ungare, contele Kalnoky.

În ziarul „Timpul”, Eminescu a scris un articol în care îndemna pe studenții ardeleni veniți la studii în România ca, în timpul vacanțelor, să militeze pentru a orienta populația în direcția Daciei Mari, ceea

ce a condus la desființarea „Societății Carpați”.

Ziarul „Timpul”, devenit cotidian național, era o pârghe pentru propagarea ideilor lui Eminescu. El demascase aici corupția politicianilor, comisiunile încasate la concesionarea căilor ferate, condițiile umilitoare impuse României de către puterile europene. Chiar în dimineața când avea să fie dus la balamuc, îi apare în „Timpul” articolul „Pentru libertatea presei și a jurnalistului”, care demasca măsurile represive ale Guvernului Brătianu împotriva jurnalistului Emil Galli.

Varianta care s-a vehiculat a fost următoarea: pe 28 iunie, Eminescu (care stătea de câțva timp la Slavici acasă) s-a sculat dimineața și, într-un acces furibund de nebunie, a început o ceartă cu soția lui Slavici, unguroaica Ecaterina Szoke Magyarosy. Aceasta, la șase dimineața, îi trimite un bilet lui Maiorescu și îi cere să o scape de Eminescu.

Maiorescu merge direct la doctorul Șuțu și, pentru trei sute de lei, aranjează cu acesta internarea lui Mihai Eminescu, și nu examinarea lui, cum ar fi fost normal.

Lui Maiorescu i-a fost teamă că planul său nu va reuși, deoarece în acea dimineață Eminescu și-a schimbat traseul său obișnuit și s-a dus la „Capșa”, lângă care era sediul Ambasadei S.U.A., precum și reședințele mai multor ambasadori occidentali (e vorba, mai ales, de Eugene Schuler, mare apărător al drepturilor omului și pe care

Eminescu îl cunoștea personal), unde poetul mai semnalase abuzurile Guvernului român.

La „Capșa” este abordat de Grigore Ventura, care apoi declară minciuni, cum că Eminescu a ținut acolo un discurs politic, a scos un pistol și a amenințat-o pe soția patronului, strigând că va merge să-l împuște pe rege, aceasta fiind singura soluție de a rezolva situația. Ventura, în loc să-l liniștească, îi ține isonul și îi propune să meargă amândoi la Cotroceni. Regele însă nu era acolo, fiind plecat din București. Ventura îl duce apoi pe Eminescu la băile publice „Mitrașevski”, unde îl lasă singur. A anunțat apoi poliția spunând că un nebun s-a închis în băile publice.

Siderescu și Ocășanu, știind despre ce e vorba, au venit cu cămașa de forță și l-au dus pe Eminescu la doctorul Șuțu, unde deja i se rezervase un loc. Ventura a mințit însă. El nu apare în procesul-verbal al poliției ca martor. Cei doi care au venit cu cămașa de forță spun că nu știu ce s-a întâmplat înainte, ei nefiind de față. Povestea cu pistolul era o invenție. Soția patronului de la „Capșa” nu menționează în declarația ei scena amenințării cu pistolul.

Și era puțin probabil ca Eminescu, ziarist fiind, să nu știe că regele nu era în București. Nu se mai amintește nimic despre armă.

Oricum, misiunea dată de Maiorescu fusese îndeplinită. Poliția a percheziționat casa poetului, umblându-i prin

manuscrise, cu speranța că vor găsi ceva compromițător.

La ospiciu, „tratamentul” aplicat de doctorul Șuțu îl transformă pe Eminescu într-o legumă. Peste ani, fiica lui Maiorescu, Livia, trăitoare la Câmpulung, îi scria marelui eminescolog Ilie Torouțiu: „Toți cei care au încercat să cerceteze mintea lui Eminescu au avut un mare cusur - căutau miezul zilei la ora paisprezece”. (Trebuie să menționez aici că Ilie Torouțiu a petrecut, împreună cu soția, mai multe veri la Domneștii de Argeș, îndrăgostiți fiind de pitorescul locului și de firea localnicilor.

Au locuit la familia Ion Piuaru, căruia Torouțiu îi boțea fiul, punându-i numele său, Ilie.

Soții Torouțiu s-au sinucis mai apoi, în casa lor din București, în urma amenințărilor Securității comuniste și a percheziției făcute la domiciliul lor, când biblioteca, actele, manuscrisele lor au fost aruncate la gunoi. Informațiile le dețin din scrierile prof. univ. dr. Nae Georgescu.)

Maiorescu însuși știa că Eminescu nu era nebun. Poetul este transferat în noiembrie 1883 la un sanatoriu din Viena. Medicii vienezi știau și ei adevărul, dar considerau că este mult mai convenabil să-l țină departe de țară. Când avea să se întoarcă în țară, îi va scrie lui Gheorghe Panu:

„Zvonuri fără fundament, în afară de suferința mea de picioare nu am absolut nimic”. Medicii de la Viena, până la urmă, îl declară sănătos. Dar Maiorescu nu avea

niciun interes să-l aducă în țară, chiar dacă Obstreiner insista. Poetul nu-și avea locul printre bolnavii psihici. Poate de aceea, toate fișele lui medicale au dispărut în mod misterios, pentru ca cei interesați să susțină, în continuare, mitul nebuliei lui Eminescu.

Titu Maiorescu aranjază apoi plecarea lui Eminescu în Italia, pentru ca acesta să se refacă, chipurile.

La întoarcere, poetul vrea să vină la București, dar Maiorescu îl ține departe.

Eminescu îi cere cu insistență lada lui cu cărți și manuscrise, dar criticul rămâne neînduplecat.

Eminescu nu se potolește și este trimis cu forța la ospiciul de pe lângă Mănăstirea Neamț, fiind internat ca alienat, deși nu era adevărat. Din noiembrie 1886 până în aprilie 1887 este sechestrat în acest ospiciu. Gardienii aruncau pe el găleți cu apă rece, este bătut cu funia udă, toate sub pretextul că trebuie calmat. Face o tentativă să fugă din ospiciu. Se obține mutarea lui la Iași, sub îngrijirea doctorului Iszac, care-i pune diagnosticul „sifilis congenital matern”. Aceasta pentru ca Eminescu să fie total anihilat, să nu mai poată publica în ziarele vremii. Același doctor Iszac a fost cel care i-a administrat lui Eminescu doze mari de mercur (în jur de 5-7 grame), motivând că îi tratează sifilisul. Un alt psihiatru din București, Panait Sozin, fără măcar să-l cunoască personal pe Eminescu, doar din corespondența cu Henrieta, sora sa,

ajunge la următoarele concluzii aberante: psihopat ereditar, nopți albe, orgii, mistuit de narcotice și excitante, psihopat alcoolic, sifilitic.

Tocmai Eminescu, care era un mare adversar al narcoticeilor și alcoolului.

În 1888, Veronica Micle reușește să-l smulgă din mâinile doctorului Iszac și îl duce la București. Aici, Eminescu începe iar să publice dar, în urma unui articol virulent împotriva Guvernului, apărut în „România liberă”, poetul este internat iar cu forța tot la spitalul doctorului Șuțu, unde de altfel va și muri nu peste mult timp. Moartea a survenit în urma unei lovituri la cap cu o piatră. Doctorul Marinescu, cel care i-a făcut autopsia, nu a făcut analiza la microscop a creierului ca să dovedească dacă poetul fusese sau nu bolnav.

Înainte de a arunca la gunoi creierul geniului, medicul a fost totuși nevoit să consimneze mărimea impresionantă a creierului. Actul de deces este „semnat” de amprente degetelor a doi martori analfabeți din personalul spitalului.

Întrebare: „De ce publicistica lui Eminescu a fost trecută sub tăcere, interzisă, cenzurată? Activitatea lui de jurnalist a avut aceeași amploare ca opera lui poetică. Dar publicistica lui a fost total interzisă, după cel de-al doilea război mondial.

Efectele acestei interdicții se văd și astăzi, când niște întunecați la minte spun despre cultul lui Eminescu

cum că ar fi o „dimensiune confecționată”.

Prin diversiune, se creează impresia că eminescianismul este un element nefast, un inamic al democrației și al evoluției Statului Român. Gheorghe Grigurcu, un adevărat mercenar antieminescian, compara cultul pentru Eminescu cu acela al lui Ceaușescu.

La fel, „românul” Horia Patapievici, care fără pic de rușine îl numește pe Eminescu „cadavru nostru din debara, de care trebuie să ne debarasăm, dacă vrem să intrăm în Europa”.

Spun unii că Eminescu ar fi fost mason. Nu. El lucra pentru crearea unei organizații românești, numită „Societatea Matei Basarab”, în afara masoneriei.

Ținta acestei organizații era unirea tuturor românilor.

În cartea sa „Amintiri de la Junimea”, Gheorghe Panu notează unul dintre sfaturile date de Eminescu: „Panule, să știi tu că în lumea asta nu este nimic mai interesant decât istoria poporului nostru, trecutul lui...”.

Dacă toate acestea se știu, de ce să nu-i acordăm poetului, în continuare, cinstirea și respectul ce i se cuvin?

Sau, cum am mai spus, de ce nu s-ar putea, mai puțin Maiorescu și mai mult Eminescu?

Răspundeți, români de bună credință!

†Prof. scriitor Ion C. Hiru –
Domnești, Muscel

A FI PATRIOT...

Motto: „Cine bea apă din pumni streini, nu se satură niciodată”.

Anton Pann

Patriotismul, iubirea de țară, este sentimentul cel mai înalt, care înobilează sufletul și ridică pe oameni deasupra ființei lor trecătoare. „Patriotismul, spunea Emile Faguet, este sănătatea popoarelor. Numai popoarele bolnave nu-l au”.

Dragostea de țară înseamnă sentimentul nobil, puternic, ce exprimă legătura dintre individ și patria sa. Vorbele poetului „Cântării României” sunt edificatoare. „Patria, spune Alecu Russo, e aducerea-aminte de zilele copilăriei... coliba părintească cu copacul cel mare din pragul ușii...dragostea mamei... plăsmuirile (nevinovate) ale inimii noastre... locul unde am iubit și am fost iubiți... câinele care se juca cu noi...sunetul clopotului bisericii satului ce ne vestește zilele frumoase de sărbătoare... zbieratul turmelor, când se întorceau în amurgul serii de la pășune... fumul vetrei ce ne-a încălzit în leagăn, înălțându-se în aer... barza de pe streășină, ce caută duios spre câmpie... și aerul, care nicăierea nu este mai dulce...”

Iubirea de patrie nu înseamnă ură împotriva altor neamuri, dar nici iubirea altor popoare mai presus de poporul tău.

Adevărate sunt vorbele fostului președinte al Statelor Unite, Roosevelt, spuse cu peste șase decenii în urmă: „Omul care iubește celelalte țări în același grad ca pe a sa, este vătămător

societății, ca și bărbatul care iubește celelalte femei cu aceeași dragoste ca pe a lui proprie”.

Patria, pentru noi, românii, este munca strămoșilor noștri, amintirea faptelor și gândurilor lor, monumentele rămase de la ei, munții semeți și văile încântătoare, câmpiile mănoase, Dunărea albastră și Marea cea Mare, „Balada” lui Ciprian Porumbescu, „Doina” lui Mihai Eminescu, „Rapsodia” lui Enescu, „Poarta Sărutului” săpată-n piatră de Brâncuși și multe, multe altele.

Peste tot sunt umbrele strămoșilor noștri. O cruce din cremene, o cetate din care au rămas doar niște ziduri năruite ne aduc aminte de faptele vitejești ale strămoșilor. O mănăstire sau o bisericuță ne aduc aminte de voievozii iubitori de țară, pereții Sarmizegetusei, lăsați astăzi în plângere totală, ne aduc aminte de Marele Rege Decebal și de Împăratul Traian. Toate constituie falnice amintiri.

Barbu Ștefănescu Delavrancea spunea că „Patria nu e pământul pe care trăim din întâmplare, ci e pământul plămădit cu sângele și întărit cu oasele înaintașilor noștri”. Dacă uneori suferim nedreptăți, nu este vina patriei, ci a oamenilor.

Oricât de nedreptățiți am fi, nevoile noastre nu trebuie să le punem pe seama patriei, dar nici mai presus de nevoile morale și materiale ale neamului nostru

românesc. Fuga din țară, chiar dacă e mai la îndemână și chiar dacă apare ca o soluție în îndemnul făcut de un președinte pripit în afirmații, nu este o rezolvare permanentă, ci una de moment. Acolo nu găsim râuri de lapte și miere, nici munți de pilaf, găsim oameni neprimitori, inimi reci, nu calde ca ale fraților noștri, acolo suntem aspru judecați și ne înrobim pentru un pumnișor de bani.

A. D. Xenopol afirma: „Oamenii ce nu se pot înțelege printr-o vorbire comună, sunt împiedicați de a lucra împreună. Acei ce vor-besc altă limbă sunt pentru noi străini. Deosebirea graiului atrage după sine deosebire în felul gândirii, în concepțiunile estetice, filosofice (...) pe de altă parte, traiul mai unit al acelor ce vorbesc aceeași limbă, unifică moravurile și obiceiurile, restrânge interesele materiale comune(...) Este deci firesc lucru, de a iubi mai mult pe conaționali decât pe străini”.

Nepăsarea vremelniceilor conducători ai neamului, îndemnurile lor pripite și negândite sunt nocive. Ei nu înseamnă patrie, nu înseamnă neam, sunt ființe trecătoare, trăind în palatele lor luxoase, rupți de popor, aplecându-și urechea doar la minciunile consilierilor lingușitori. Ei uită de patrie, uită de acest duios și adânc cuvânt. Nu iau în seamă îndemnuri, cum ar fi acesta, scris

de Simion Mehedinți: „Întoarce-ți-vă, oriunde veți fi, cu ochii spre acest scump pământ, pe care, de mai bine de două mii de ani, au trăit, au muncit, au luptat și au murit părinții noștri. Ridicați-i în sufletele voastre un altar de veșnică dragoste”.

Caracterul românului, su-fletul său nobil, a fost descris ast-fel de marele Alecsandri: „*Mie mi-i drag Românul și știu a pre-pui bunătățile cu care l-a dăruit natura. Mi-i drag să-l privesc și să-l ascult, căci el e simplu și frumos în înfățișarea lui, căci e curat, înțelept, vesel și poetic în graiul său. Îmi plac obiceiurile sale patriarhale, credințele sale fantastice, danțurile sale vechi și voinicești, portul său pitoresc, cântecele sale jalnice și melo-dioase și, mai ales, poeziile sale așa de armonioase*”.

Tot referitor la popor, Alexandru Vlahuță afirma:

„*Poporul nostru e încă sub spaima primejdiilor pin care a trecut. El nu-i strângător, pentru că a strâns de mii de ori și de mii de ori a fost jefuit; el nu-i încrezător în dreptatea și rându-iala omenească, pentru că mereu s-a încrezut și mereu a fost înșe-lat, și de oameni, și de soartă. El e acum, bietul, ca un copil bătut, un copil bun, blând, înzestrat cu cele mai alese însușiri – comori ascunse dorm în sufletul lui, ca și în pământul în care trăiește – și în ziua când, înseninat și trezit la adevărata viață, va fi chemat să și le arate, nu va fi popor pe lume mai cuminte, mai generos și mai*

de ispravă, ca poporul româ-nesc”.

Cât adevăr scoate la iveală această scriere a cărturarului patriot! Să nu crezi, popor român, că astăzi, cei peste o mie de oa-meni (ce au strâns averi cât să le ajungă până la al nouălea neam), nu vor fi nevoiți să dea înapoi, fie lui Dumnezeu, fie neamului ace-sa, „copil bătut”, bun și blând, dar care se va trezi și va trebui să lupte pentru dreptatea lui.

Credeți că este vreo deo-sebire între președinții/ miniștrii care conduc țara și poporul care, cu munca mâinilor și a capului, lucrează la propășirea patriei? Nicio deosebire. Atât numai, de preocupare, de îndeletnicire.

Meritul conducătorilor, de fapt îndatorirea lor este de a asigura locuri de muncă oame-nilor, munca dezvoltă energia și este leacul împotriva patimilor, împotriva ieșirilor în stradă, a violențelor, a vărsărilor de sânge, a jignirilor și a plecării a aproape trei milioane de români în neagra străinătate, rece și neprimitoare.

Voltaire spunea: „Siliți pe oameni la muncă, și-i veți face cinstiți”. Acolo unde munca, lo-curile de muncă lipsesc, domneș-te anarhia, sărăcia, cu tot lanțul lor de nenorociri.

Să ne deșteptăm, să vă tre-ziți măcar azi, când vedem pri-mejdia cu ochii, căci mâine va fi poate prea târziu.

Și această trezire înseamnă tot dragoste de țară, de poporul pe care îl cârmuim, după cum patriotism înseamnă și dragoste, respect față de părinți, frați,

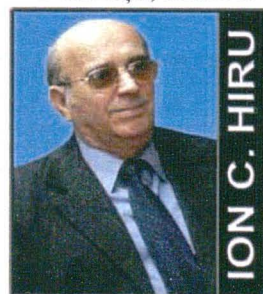
surori, pentru casa părintească, pentru istoria unui neam care „niciodată nu se vinde”, dar pe care, din păcate, suntem nevoiți să o încuiem, s-o lăsăm pradă pânzelor de păianjen, nevoiți fiind să ne adăpostim într-o cameră străină și rece, pe alte continente. Un popor nu poate să trăiască o viață demnă, muncind pentru alte popoare, nici împrumu-tându-se la străini, îngenunchindu-se financiar, înge-nunchind generațiile viitoare, ce-și vor blestema trecutul și pe înaintași, plătind datoriile de miliarde de euro.

A. D. Xenopol spunea:

„*Îndată ce un popor cu-getă că un altul intrupează fru-mosul și că un altul îi îndepli-nește binele, el nu mai are niciun rost de trai în această lume și poate să dispară, fără ca prin aceasta să se piardă vreo notă din armonia cea mare a civili-zației universale*”. Dar noi, popo-rul român, nu vom pieri.

Pentru că, de-a lungul istoriei noastre, după cum bine spune Alexandru Vlahuță, „*vijelii cumplită au trecut peste noi, la toate am ținut piept, și nu ne-am dat, ș-aici am stat. Ca trestia ne-am îndoit sub vânt – dar nu ne-am rupt*”.

† Prof. scriitor Ion C. Hiru –
Domnești, Muscel

A FOST ODATĂ, CA NICIODATĂ...

Am fost și voi rămâne mereu un mare iubitor al efervescenței culturale și artistice a satului românesc, mereu izvor nescut de nestemate, de briliante folclorice, de personalități ce au înscris pagini de aur în cultura și în istoria noastră.

Adevărat grația filosoful că „veșnicia s-a născut la sat”.

Oare a murit acea efervescență a satului românesc contemporan? Oare ni s-au stins animatorii și, odată cu ei, animația satului argeșean în care erupeau, ca dintr-un vulcan, acele coruri, adevărate orgi, echipele de dansuri, care rupeau pardoselele scenelor cu *Brâul*, *Sârba* și *Jocurile de doi*, acei instrumentiști coborâți din Vârful Brătilei sau lezerului și care doineau din fluier și caval doinele și baladele noastre.

Unde sunt acei soliști care interpretau melodii populare din zona lor folclorică, nealterate, autentice, așa cum le cântau în seriile lungi de iarnă, în șezători, unde învârteau rotanul, torceau caierele de lână, umplând, cu o măiestrie rară, fusele cu fire țigaie, sau mănuiau sucala care zbârnâia țevile din soc bine uscat?

Nu sunt un nostalgic, nu tânjesc după acele vremuri trepte, nu vorbesc de guverne și guvernanți, mă străduiesc doar să reamintesc tuturor acea „fierbere” exuberantă, mai ales din timpul repetițiilor, pline de sudoare, ale formațiilor de amatori, în preajma concursurilor și festivalurilor, care transformau întreaga țară într-o imensă scenă, brodată cu frumusețea fotei și ici, a betelor țesute

în război, a fesurilor și, mai ales, a maramei ce împodobeau chipurile angelice ale artistelor autentice, fără machiaj și zorzoane kitsch.

Unde este Corul Căminului Cultural din Călinești, dirijat multe decenii la rând de preotul Ion Ionescu, cor înființat în anul 1947, perioadă istorică grea.

Formație corală care, în mai puțin de un an, cu un repertoriu de peste 25 de cântece, obține locul întâi pe județul Muscel, loc obținut și în 1948. Urmează locul întâi pe țară, în 1950, locul doi în 1951. Corul și dirijorul său sunt aplaudați de participanții la cel de-al treilea Festival al Tineretului și Studenților de la București (1953). În 1954, ocupă din nou locul întâi pe țară, interpretul la fluier Gheorghe Neacșu, cu doinele și sârbele lui, ridicând în piciorare publicul din sălile de spectacol bucureștene.

Unde este echipa de călușari din Colonești, care, îmi amintesc și acum, a rupt pardoseala scenei improvizate în Parcul Ștrand al Piteștiului, executând dansul popular *Călușul* așa cum era învățat de la străbuni.

Unde-s dansatorii de la Pucheni și Boteni? Unde-s vremurile când echipa de fluierași din Vaideeni, dirijor I. Stănușescu, învățator, ajutat de vârstnicii fluierași Victor Ionescu și Dumitru Zăvoi, cu ale lor *Jieneasca*, *Învârtita*, *Hai, odor, hai, păsărică* și, mai ales, cu *Jieneasca Vaideenilor*, au fost finaliști la mai multe concursuri pe țară? Vremuri pe care eu, tânărul de atunci, le-am trăit.

Sârba, Brâul, Jocul de doi, niciodată nu au fost interpretate mai bine decât o făcea formația de dansuri din Stănești, instructor fiind regretata învățătoare Maria Dudu care, la o emisiune locală a Centrului de radio-ficare Domnești, îmi spunea, prin anul 1968: „*Suntem o formație veche. Am ocupat locul întâi și doi la concursurile pe țară. N-am avut pic de răgaz. Ne-am pregătit încontinuu, îmbogățindu-ne repertoriul.*”

Am avut, bineînțeles, și greutăți. Trebuia să înfrângem mentalitatea că doi tineri căsătoriți nu mai au ce căuta pe scenă.

Căutam la hora satului noi talente, le găseam, și apoi tinerii noștri se căsătoreau. Și apoi, iară la hora satului, căutam...

În final, am reușit să învingem aceste prejudecăți, așa încât, în anul 1953, peste 60% dintre dansatori erau perechi căsătorite”.

Îleșeau flăcări din opincile dansatorilor stăneșteni, feciori zdraveni și fete ca niște Ilene Cosânzene, arătând în obraji arși de soare și sănătoși, bronzul căpătat prin munca de la câmp și efectul benefic al jintitei de la stânele din Leaota și Zârna.

Îngreunate de plușul masiv, cortinele marilor scene ale țării se deschideau. Ropote de aplauze veneau să răsplătească tabloul impresionant oferit de albastrul siniliu al iilor și fotelor, cusute cu fir de borangic, cu fluturi aurii, de maramele revărsate în jurul chipurilor angelice ale muntencelor din Domnești, din sânul cărora

răzbătea parfumul busuiocului și al sulfinei.

Alături, pentru bărbați, vesta neagră, poalele brodate ale cămășii, în contrast cu albul cioarecilor bătuți în dărstă și cu pălăriuțele ciobănești negre.

Toate aceste minunate straie muscelene îmbrăcau trupurile celor peste două sute de coriști, pline de sănătatea tinereții, a bulzului și a pastramei perpelite în jarul din fața stânelor de la Brătla, Valea Rea, Zârna.

Acesta era tabloul poetic al Corului din Domnești, în lumina reflectoarelor de la Sala Palatului, de la Opera Română, de la Ateneu sau de la Sala Sindicatelor din București, reflectoare focalizate pe această imensă orgă umană albastră, care la fiecare apariție îi purta pe spectatori într-un tărâm mirific, cu Feți Frumoși și Ilene Cosânzene.

Aceasta era poezia muzicii dirijorului prof. Alfons Popescu care apărea, ca un purtător de apă vie, după ce intrau în scenă două buciume mari, un buciur curbat, unsprezece tulpici și nelipsiții fluierași. Cu mersul său de fost fotbalist la „Unirea Tricolor”, cu capul în pământ, ajuns în mijlocul scenei, maestrul se întorcea cu fața la public, îl saluta, apoi revenea cu fața spre „copiii” săi, dădea tonul, făcea un gest discret și „orgă” începea.

Repertoriul corului încânta pe toată lumea, fie că era vorba de *Cântecul țapinarilor*, *Joacă și tu, domnișancă*, *De la Domnești mai la vale*, *Valurile Dunării*, *Cântec de leagăn*, *Balada haiducească* sau *Balada hidrocentralei*, *Balada ciobănească*, *Bandura* și chiar

muzică clasică. „*Prin muncă și transpirație, îmi spunea maestrul Alfons Popescu, am câștigat atâtea trofee la concursurile pe țară, am câștigat stima României, prețuirea publicului care se ridică în picioare și ne aplauda minute în șir, în timp ce eu și coriștii plângeam de emoție.*”

Erau lacrimile bucuriei pentru succesul, pe bună dreptate, meritat. În 1954, premiul I pe țară, în 1956, premiul III.

Premiul I la Festivalul Tineretului, în 1959, premiul I și titlul de Laureat, în 1961 se repetă succesul. Am refuzat, Nelule, premiul oferit de Ministerul Culturii, condus de Contanța Crăciun, pentru că meritam mai mult”.

A fost cândva un „odată”, „ca niciodată”, au fost coruri celebre în Argeș: Rucăr, Călinești, Domnești. Și niște dirijori care au sorbit din apa succeselor de multe ori, îndrăgostiți fiind de Euterpe și Terpsihora. Într-o bună zi, au plecat, tăcuți și singuri, înspre veșnicie. Povești adevărate cu finaluri triste: preotul Ion Ionescu, Mircea Cotoian, Alfons Popescu, dr. Roman, Emanoil Popescu, Gică Gomoiu. Ca un tremur de vers de baladă au rămas numai umbrele mâinilor minunate, vorbind despre „*sunet de frunză și stele, / sunet al inimii mele, / sunet de frunză și iarbă, / lasă-mi inima să fiarbă*”. A fost un „odată”, dar „ca nicio-dată”, o mână măiastră de învăță-toare, un suflet nobil de coregraf, care ani de-a rândul, a umplut de bucurie inimile iubitorilor dansului popular românesc autentic, o mare doamnă pe care o chema Maria sau „doamna învățătoare Dudu” și ca-

re, vreme îndelungată, a modelat sufletele micuților, dar și ale copiilor mai mari, ale dansatorilor stăneșteni, meșteri la muncile câmpului și la creșterea oilor, dar și la dansuri românești. Și câți mulți alții nu au îmblânzit cu sufletul, cu iscusința și dăruirea lor, acele vremuri pe care unii le numesc „de tristă amintire”.

Unde sunt formațiile artistice de amatori din acele frumoase zile, unde este eferescența festivalurilor și concursurilor, unde sunt talentele satului nostru argeșean și muscelan? Pe toate, cei de azi le numesc tot „grele moșteniri”? Unde sunt Căminele noastre Culturale, luminate până la miezul nopții, la început nu cu lumină electrică, ci cu lămpi, felinare, petromaxuri? Poate că acestea nu vor rămâne doar niște întrebări retorice, poate că cineva îmi va răspunde.

Dar CINE să-mi răspundă?!

Căci NEPĂSAREA, GOANA DUPĂ AVERI și PRACTICILE NEORTODOXE sunt mereu tăcute.

† Prof. scriitor Ion C. Hiru – Domnești, Muscel

BLESTEMUL UNUI ȚINUT MIC, DACIA, MAI TÂRZIU ROMÂNIA ÎN MIJLOCUL UNOR MARI IMPERII

Unirea Principatelor, Moldova și Țara Românească și-a găsit o primă expresie geografică la 24 ianuarie 1859 sub conducerea col. Alexandru Ioan Cuza. Era un început pe urmele pașilor măreți și nobili ai lui Mihai Viteazul.

Primul război mondial, în care poporul român a sângerat și suferit ca nici un alt popor.

A pierdut aproape un milion de oameni în acel măcel mondial dar, a început să-și reface existența.

Blestemul istoric a lovit din nou mișelește. Împărțită, fărâmițată, rănită și umilită, România se sprijină pe afinitatea de neam cu Franța, Anglia și S.U.A. care nu au ținut cont și ne-au abandonat. Germania a cucerit Franța.

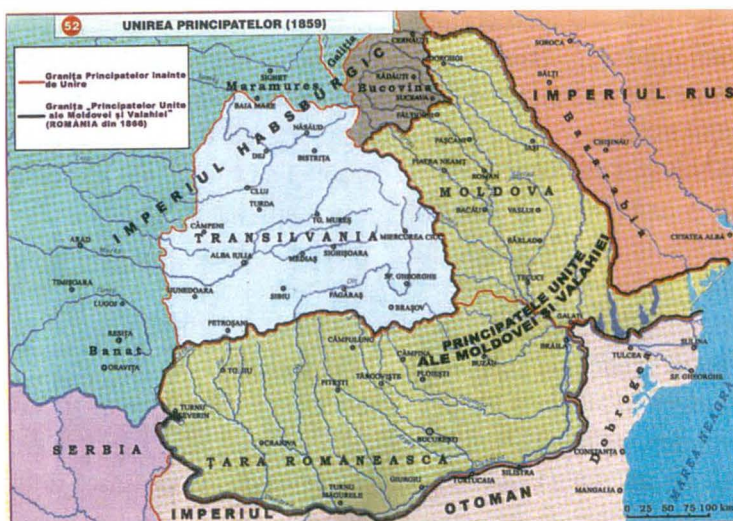
România se găsea între doi dictatori: Hitler și Stalin.

Prin pactul Ribbentrop – Molotov din 23 august 1939 România și Polonia răsăriteană erau date Rusiei.

După ultimatumul dat României de Stalin la 26 iunie 1940, Basarabia și Bucovina de Nord și ținutul Herței sunt alipite Rusiei.

Străvechea provincie românească, ținutul dintre Prut și Nistru cu peste 4 milioane de locuitori este ocupată de armata sovietică.

Peste numai două luni, la 30 august 1940, va avea loc la

Viena în palatul Belvedere, semnarea Dictatului între Ribbentrop – Molotov și Ciano – ginerele lui Mussolini, prin care România a fost silită să cedeze aproape jumătate din teritoriul Transilvaniei în favoarea Ungariei horthyste, tratatul rămânând în istorie cunoscut ca „**odiosul dictat de la Viena**”. La semnarea acestui tratat, ministrul de externe al României a leșinat.

România făcea eforturi și pentru a păstra un echilibru intern rupt și de domnia unui rege autoritar, corupt și vicios, Carol al II-lea. Acesta nu a avut curajul să ia o poziție în fața lui Stalin, aceasta ducând la pierderea Basarabiei și Bucovinei.

Din punct de vedere moral, Carol al II-lea era jos.

El a avut trei căsătorii: prima la Odessa cu Zizi Lambri-no în data de 01 septembrie 1918; a doua la Atena cu viitoarea regină Elena la 10 martie 1921 și a treia în 1947 în Brazilia cu amanta sa Elena Lupescu.

Poporul român nu știa ce i se pregătește, încă din anul 1943.

Președintele Roosevelt (SUA) i-a promis lui Stalin încă de la 20 februarie 1943 cadou România.

În alt document secret din octombrie 1944, România și Europa de Răsărit sunt promise Rusiei de către Churchill (Anglia) și cu acordul S.U.A..

Marii trădători demonstrează duplicitatea, cinismul și inconștiența politică a celor doi mari vinovați de trădarea occidentului care sunt Roosevelt și Churchill. Ca urmare a acestor trădări România ajunge sub influența U.R.S.S. pentru o jumătate de secol.

România își amintește din istorie de cutremurătoarele ocupații rusești din anii 1806 – 1812, 1828-1834, 1848-1851, 1877-1878 și din 1916. Dar, cea mai cumplită ocupație a fost la 23 august 1944.

Până la 25 decembrie 1989 România a plătit daune de război pentru invazia U.R.S.S. alături de

Germania nazistă pentru a repara urmările Dictatului lui Stalin din 26 iunie 1940 și a recupera provinciile românești Basarabia și Bucovina fapt care nu s-a realizat nici până astăzi.

Victimă a lui Hitler și Stalin, poporul român a trebuit să lupte alături de unul împotriva celuilalt, neavând ce altceva să facă deoarece întreaga Europă era la pământ și tremura sub cizma nemiloasă a lui Hitler.

Pentru a răspunde titlului acestui articol, am să dau câteva date despre imperiile care ne-au subjugat și exploatat peste 2000 de ani.

Aceste imperii sunt: Imperiul Roman, Imperiul Otoman, Imperiul Austro-Ungar, Imperiul Țarist și URSS.

Primul război al Imperiului Roman împotriva Daciei și a lui Decebal a fost în anul 87 d. Hr. unde Decebal iese învingător. Anul următor o mare armată romană vine peste Decebal care va fi înfrânt în Banat la Tapae, pe lângă Porțile de Fier.

Noul împărat al Romei, Traian 98 – 117 d. Hr., se hotărăște să-l înfrângă pe Decebal.

Al doilea război roman din vara anului 105 d. Hr., face ca dacii să piardă confruntarea cu romanii și Decebal să se sinucidă în anul 106 d. Hr.. În urma acestei înfrângeri Dacia devine Provincie Romană până în anul 271. Ca o încununare a acestei victorii, regele Traian construiește la Roma celebra Columnă a lui Traian pe care

apar scene de luptă cu dacii și sinuciderea lui Decebal.

Al doilea imperiu care a cucerit Țările Române și le-au subjugat, a fost imperiul Otoman care a profitat de conducătorii slabi din ambele țări românești care au plătit tribut mii de galbeni. Cei mai viteji Domni din acea perioadă au fost Mircea cel Bătrân 1386-1418 pentru Țara Românească și Dobrogea, și Ștefan cel Mare 1457 – 1504 pentru Moldova.

Țara Românească a fost atacată de Baiazid în anul 1394 cu o armată de 40000 de ieniceri, iar Mircea cel Bătrân avea 10.000 de oșteni. Lupta a avut loc la Rovine și oștenii lui Mircea cel Bătrân i-au spulberat pe turci.

Această victorie a românilor asupra turcilor l-a inspirat pe Eminescu la scrierea Scrisorii a III-a.

După moartea lui Mircea cel Bătrân la 31 ianuarie 1418, Țara Românească rămâne o provincie unitară, independentă, cu ieșire la Marea Neagră și cu un prestigiu în Europa. Pe tronul Moldovei la 1456 se afla Petru Aron, fiul lui Alexandru cel Bun care se învoiește să plătească tribut turcilor de 2000 de galbeni pentru a înlătura pericolul care venea din partea lor.

În anul 1457 Petru Aron este înlăturat de pe tronul Moldovei de Ștefan cel Mare. Acesta duce mai multe lupte cu turcii nevrând să le plătească tribut. În vremea domniei lui Ștefan cel Mare Moldova se întindea până

la Nistru. Ștefan poartă multe războaie cu turcii, printre care cele de la Vaslui/ Podul Înalt și Războieni, unde iese biruitor.

În anul 1489, după lungi războaie purtate cu turcii, Ștefan cel Mare a semnat un tratat de pace cu sultanul otoman Mohamed al II-lea. Acesta din urmă s-a angajat ca în schimbul unui bir plătit anual de către moldoveni să nu mai atace Moldova.

În acea vreme Moldova era o poartă a creștinătății și dacă aceasta va ceda, creștinătatea din apus ar fi în „pericol și primejdie”.

Ștefan cel Mare a construit foarte multe mănăstiri și cetăți și a avut mulți copii în toată Moldova. Imperiul Austro-Ungar a apărut ca urmare a așezării în Câmpia Panonică a hoardelor hunilor asiatici ale lui Arpad în anii 896 - 900.

După consolidarea puterii vor întreprinde numeroase campanii împotriva statelor din centrul, estul și vestul Europei.

Prima încercare a marilor feudali maghiari și a clerului catolic de a catoliciza populația ortodoxă, a fost o expediție condusă de Carol Robert de Anjou regele Ungariei, împotriva Țării Românești cu scopul de supunere. Bătălia are loc între 9 și 12 noiembrie 1330 în locul numit Posada.

Basarab I, domnitorul Țării Românești cu capitala la Câmpulung, rămâne în istorie ca un mare învingător a primei

încercări de cucerire a unui popor pașnic pe meleagurile sale strămoșești de către maghiarii care aveau obiceiuri de expansiune către vecini.

Imperiul Arstro-Ungar a reușit să stăpânească și Transilvania confruntându-se cu multe răscoale ale populației băștinașe asuprite. Acești cotropitori veniți din nordul Mongoliei călare pe cai, au reușit să subjuge Transilvania până la sfârșitul primului război mondial când la 1 decembrie 1918 a luat naștere România Mare. La acea dată se reunesc toate provinciile unde trăiesc vorbitorii de limbă română, adică, Basarabia, Bucovina, Transilvania, Banat, Crișana, Maramureș, Sătmăr și Cadrilaterul, cu Regatul României.

După 22 de ani, la 30 august 1940, când se semna Dictatul de la Viena, România o fost obligată să cedeze nord-vestul Transilvaniei în favoarea Ungariei horthyste.

„În felul acesta, mișelește, prin fraudă și surprindere, ca de tâlhari în miez de codru – avea să consemneze diplomatul de carieră Raoul Bossey – a fost vremelnice ucisă România Mare, mai întâi de Stalin, apoi de Hitler și Mussolini prin uneltele lor, Ribbentrop și Ciano”.

Teritoriile din estul României vor fi folosite de-a lungul istoriei ca monedă de schimb între diferitele ocupații.

La începutul secolului al XVIII-lea, Rusia se apropia de

granițele Moldovei. Pentru a atrage de partea sa popoarele aflate sub stăpânire otomană, țarismul rus susținea pe față eliberarea acestor popoare și formarea de către ele a unor state naționale independente, dar în realitate dorea să le subjuge.

La 13 aprilie 1711 domnul Moldovei, Dimitrie Cantemir, convins de temeinicia afirmațiilor lui Petru cel Mare despre posibilitatea acordării independenței principatului, a încheiat cu acesta o alianță antiotomană. Principala continuatoare a acestei politici a fost Ecaterina II, când războaiele ruso-turce se întreau și țările române deveneau teatrul lor de luptă. Adevăratele intenții ale rușilor începeau să iasă la iveală: **„Ecaterina II a dus două războaie împotriva Turciei. În 1772-74, armatele rusești au ocupat amândouă principatele, și Ecaterina se gândea să le transforme în provincii rusești. Ea i-a silit atunci pe boierii moldoveni să-i facă o cerere în care, între altele, aceștia cereau ca în fruntea administrației militare a Moldovei să fie pus un general rus.”**

Dar adevăratele tendințe rusești de expansiune spre țările române abia acum, după 1775, începeau să ia amploare.

Războiul din 1787-1791 s-a dat în mare măsură pe teritoriul nostru, rușii ocupând ani în șir întinse regiuni românești.

În anul 1806, rușii au pornit un nou război contra

Imperiului Otoman, încheiat în anul 1812. Inițial, rușii au cerut fixarea graniței pe Dunăre și anexarea Principatelor Valahiei și Moldovei, care urmau să fie unificate într-o gubernie rusească intitulată pompos Regatul Daciei. Însă, în cele din urmă, rușii au anexat doar Moldova dintre Prut și Nistru, care mai târziu, a devenit Republica Moldova.

Vecinătatea rusească a avut consecințe nefaste pentru români. Chiar dacă românii au recuperat trei județe din sudul Basarabiei în 1856, Rusia le-a anexat din nou, în 1878, la finalul unui nou război contra turcilor, la capătul căruia România, condusă de Carol I, și-a dobândit independența. La finalul Primului Război Mondial, România a recuperat Basarabia, iar granița a fost restabilită pe Nistru. Însă doar pentru 22 de ani, pentru că, în 1940, rușii au anexat din nou pământul dintre Prut și Nistru, numit Basarabia.

În 1941, România a intrat în Cel de-al Doilea Război Mondial, tocmai pentru a recupera Basarabia, însă, la finalul războiului, acest teritoriu a fost din nou ocupat de ruși. De data aceasta, rușii nu s-au mulțumit cu atât, ci au impus în România un regim dictatorial comunist care a rezistat până în anul 1989.

*Prof. Nicu Lăcătușu -
Câmpulung Muscel*

OAMENI GENEROȘI – TRAIAN GĂIȘTEANU

*„Cuvintele sunt lacrimile celor care ar fi vrut
așa de mult să plângă și nu au putut.”*

Da, în viață întâlnim tot felul de oameni! Dar priviți-i atent pe cei cu sufletul curat.

O vorbă veche spune:
„scrie supărările pe nisip și mulțumirile în piatră”.

Acest minunat Om, **domnul Traian Găișteanu** împreună cu soția sa, doamna Lili, locuitori ai com. Dărmănești-satul Piscani, plai binecuvântat de Dumnezeu, au ținut aceste minunate mărturii, acest **„Jurnal de război”**, vreme de peste 50 de ani. Cu harul lui Dumnezeu și la îndemnul unui **„ne-ostenit cărturar”**- prof.Ion C. Hiru , au fost scoase la lumina tiparului, deci la cunoașterea noastră. Cartea a fost intitulată **„JURNAL DE RĂZBOI”**, pentru a nu se confunda cu cartea preotului Radu Drăgoi.

Jurnalul aparține lui **CONSTANTIN R. STURZA** (1882-1952), magistrat și avocat (nepot al lui Vasile Sturza, unul dintre cei trei caimacami ai Moldovei, care au sprijinit alegerea domnului Unirii, Alexandru Ioan Cuza, în 1859) și care a luptat, ca ofițer de rezervă, în Primul Război Mondial, în Regimentul 9 Roșiori, fiind martor direct al evenimentelor legate de șarja de la Robănești.

(Jurnal de Război – Constantin R. Sturza – Coordonator: Traian Grăișteanu –p. 298)

„Jurnalul de front” al ofițerului Constantin Sturza este scris caligrafic, cu nume și date exacte ale evenimentelor vremii.

Este un „Jurnal al Întregirii Neamului”.

Redau mai jos două zile de sărbătoare, consemnate de ofițer:

Duminică 25 Decembrie.

*Posomorât Crăciun!
Departa de tot ce iubești, de tot ce-ți e drag, cu ciuda învinșului în inimă, cu jalea unei jumătăți de Țară pierdute, cu supărarea părăsirii celor scumpi acolo, în țara cotropită de dușmani, în mâna brutelor spurcate cu neliniștea sufletească de a nu ști nimic de dânsii și niuimic de noi înșine. Și mereu aceeași mirare dureroasă de a vedea împrejurul tău o nemaipomenită inconștiență, o nepăsare de neînțeles, de a fi înconjurat de oameni aproape veseli, cari râd, glumesc, cântă, mai au obrazul să petreacă, să bea, să-și bată joc de chiar nenorocirile noastre și cari mai găsesc cuvinte de admirație și de simpatie pentru Nemți!.(p.209)*

DUMINECĂ 1 Ianuarie 1917.

Anul Nou! Cu ce vremuri! Cum l’or fi trăind cei de dincolo și ce nenorociri vor

fi răbdând? Ce ne așteaptă în anul acesta nou? Câte năpaste veni-vor încă pe capetele noastre? Se slujește azi un parastas, în câmp afară, pentru morții Regimentului 9, pentru toți cei căzuți vitejește, dar atât de zadarnic, în fața dușmanului. Schina (Mihai Schina a fost unul dintre generalii Armatei Române în Primul Război Mondial, n.red.), numit de curând comandantul Diviziei (deși e încă Colonel și cu toate că Pierre Greceanu e General), vine să asiste la parastas.”
.....(p.212)

„Între 28 iulie 1914 și 11 noiembrie 1918 , mai mult de 70 de milioane de militari au fost mobilizați, iar 15 milioane de oameni au fost uciși. Mulți și-au pierdut viața în spatele liniilor frontului, datorită lipsei resurselor de bază (mâncare, căldură sau combustibil), mobilizate cu prioritate pentru alimentarea armatelor.”(p.328)

Datele din jurnalul ofițerului Constantin R. Sturza sunt cu lux de amănunte, necesare generației de astăzi, pentru cunoașterea adevărului!

Aceștia sunt „Cetățenii de onoare” ai Grădinii Maicii Domnului! Vă mulțumim d-le T. Găișteanu.

Publicist, *Nușa Cantemir – Pitești, Argeș*

EROUL NICOLAE BĂLCESCU, DOUĂ SECOLE DE LA NAȘTEREA SA „Patria este norodul, nu tagma jefuitorilor”

Născut în vremuri des-tul de aspre pentru țară, la 29 Iunie 1819 în București, NICOLAE BĂLCESCU istoricul, scriitorul și revoluționarul român de mai târziu, dovedește o inteligență scilpitoare încă de mic copil. Răscola țăranilor din 1821, deși îl prinde în brațele mamei, când răsculații lui Tudor Vladimirescu trec Oltul și se îndreaptă spre București, îl va marca peste câțiva ani. Eroul nostru își va aminti drumul parcurs de mama sa, împreună cu ceilalți frați spre Cotmeana, apoi continuând spre Câmpulung și mai departe spre Rucăr.

A încurajat și s-a alăturat totdeauna confrăților săi în lupta pentru înlăturarea rânduiei apăsătoare, a eliberării de opresiunea străină.

Fiind fiu de moșnean adevărat din Vladimireștii Gorgului, ager și curajos ca și rădăcinile sale, se avântă de tânăr în armată. Astfel găsim pe tânărul absolvent al Colegiului Sf. Sava, Nicolae BĂLCESCU, la 13 iunie 1838, cerând angajarea în cadrul oștirii Țării Românești. După foarte puțin timp, la 8 Iulie 1838 i se acordă gradul de iuncăr (ofițer) în Regimentul din Capitală – Escadronul III de cavalerie.

În tot acest timp, fiind și profesor, vorbea soldaților despre actele de vitejie ale marelui Mihai Viteazul, spunându-le: „*Prin popor se înțelege adunarea tuturor oamenilor dintr-o țară*”

„*Poporul nostru va cunoaște zile slăvite când toată patria română fi-va un singur simțământ și o singură lege.*

Penru aceasta au luptat înaintașii, încă din cele mai vechi timpuri, împotriva puhoaielor năvălitoare, care întunecau văzduhul cu săgețile și lăncile lor.” (p.57- Fănică N. Ghe - „Martirul”).....

Tânărul profesor cucerise inimile tinerilor soldați, care așteptau cu drag revederea. Dar, au loc schimbări și iuncărul, ofițerul nostru este judecat, condamnat și eliminat din rândurile oștirii.

Astfel este condamnat la trei ani de închisoare. Din octombrie 1840- martie 1842 îl găsim în închisorile de la Gorgani și Mărgineni.

Aici reîntâlnește pe poetul Grigore Alexandrescu. Venit din străinătate, Ion Ghica îi vizitează la închisoare.

Starea sănătății i se înrăutățește brusc, dar respectul său pentru țară și pentru oștirea

română, nu îl vor părăsi nicio dată. Spunea tuturor:

„*O, mândră oaste va avea România, când îi va veni și ei rândul pe lume!*...” (p.96)

Dar vârsta își spune cuvântul și tânăra Luminița Florescu îi va ține tovărășie până la finalul vieții.

Conștient de boala sa, știind că zilele îi sunt numărate, încredințează manuscrisele sale „Istoria Românilor supt Mihai Voievod Viteazul”-lui Ion Ghica –spre a fi publicate nea-mului românesc și nu numai. Cei doi frați Golești – Ștefan și Alexandru se vor ocupa de tipărirea lucrării sale. Moare ca un adevărat martir pe meleaguri străine, fiind refuzat de Vodă Știrbei să revină în țară, la nu-mai 33 de ani, dar cu gândul la țara sa.

„*Je suis ne sous une étoile mauvaise*”... ..„*Virtus Romana Rediviva!*”... (p.200).

Este ingropat în groapa săracilor a călugărilor capucini din Sicilia, dar faptele și scrierile sale vor dăinui veșnic în sufletele românilor cu drag de locul unde i-a hărăzit bunul Dumnezeu.

Nușa Cantemir – Pitești, Arge

IMPLICAȚII ALE BISERICII ORTODOXE ÎN CONTEXTUL ȘI REALIZAREA MARI UNIRI – Partea a II-a

Al doilea mare moment din procesul de reîntregire națională a statului unitar român a avut loc la 15/28 noiembrie 1918, când Congresul general al Bucovinei, format din reprezentanții aleși ai românilor și ai naționalităților din Bucovina, a hotărât, în unanimitate, „unirea necondiționată și pe vecie a Bucovinei, în vechile ei hotare până la Ceremuș, Colacin și Nistru cu regatul României”.

Românii din acest teritoriu românesc s-au integrat luptei popoarelor din Imperiul Austro-Ungar pentru autodeterminare. În octombrie 1918, deputații români din Parlamentul de la Viena au constituit Consiliul Național Român, condus de Constantin Iosipescu Grecul și George Grigorievici. La 9 octombrie 1918 C.N.R. a cerut, în numele națiunii, dreptul la autodeterminare și a exprimat dorința de secesiune.

Afirmarea politică a mișcării românești din Bucovina s-a împlinit în ziua de 27 octombrie 1918, când la inițiativa lui Sextil Pușcariu și Iancu Flondor deputații români bucovineni din Parlamentul vienez, foști deputați din Dieta Bucovinei, primarii români din localitățile Țării de

Sus a Moldovei împreună cu alți reprezentanți ai provinciei istorice românești s-au adunat în Sala Mare a Palatului Național din Cernăuți, unde au pus bazele Adunării Constituante sub președinția fruntașului Dionisie Bejan, care a ales un Consiliu Național format din 50 membri din toate județele și păturile sociale, avându-l ca președinte pe Iancu Flondor, ales cu unanimitate de voturi.

Iancu Flondor citește Moțiunea adoptată, pe fondul muzical al lui Deșteaptă-te române!. A fost hotărâtă convocarea Congresului General al Bucovinei, pentru data de 28 noiembrie 1918, care să decidă asupra viitorului provinciei în care-și avea cetatea de scaun și mormântul de veci Domnitorul român Ștefan cel Mare și Sfânt.

În acest teritoriu românesc au început să pătrundă trupe ucrainiene cu scopul de a-l ocupa și anexa Ucrainei.

Iancu Flondor a necesitat să se refugieze în reședința mitropolitană, pentru că ucrainenii îl căutau să-i facă sfârșitul.

Noul guvern cere ajutorul armatei române și astfel, la 9 noiembrie 1918, Divizia a 8-a, condusă de generalul Iacob Zadic, intră în Bucovina, iar două zile mai târziu trupele

române sunt în Cernăuți, rezervându-li-se o primire entuziastă.

De acolo, ele ajung până la vechea graniță a Bucovinei de la Ceremuș, Colacin și Nistru.

La 11 Noiembrie 1918 a avut loc un schimb de telegramme între Consiliul Național și Regele Ferdinand privind eliberarea Bucovinei.

La 12 noiembrie 1918 în ședința Consiliului Național a fost adoptată Legea fundamentală a Bucovinei, („Legea fundamentală din 12 noiembrie 1918 asupra puterilor Țării Bucovina”), prin care își asumă întreaga putere în Bucovina, în baza căreia puterea legislativă era exercitată de către Consiliu, iar cea executivă de către un guvern român, constituit în aceeași zi, avându-l în frunte pe Iancu Flondor între miniștrii fiind și Sextil Pușcariu (externe).

Sextil Pușcariu, ajuns secretar de stat la externe, pleacă la Iași pentru a mulțumi Regelui Ferdinand pentru trimiterarea armatei în Bucovina. După audiență, se întâlnește cu Ion Nistor, președintele Comitetului refugiaților bucovineni, cei doi vechi prieteni ajungând la concluzia unirii necondiționate a Bucovinei cu România. Revenit la Cernăuți la 23 Noiembrie, Ion Nistor

înmânează șefului guvernului, Iancu Flondor, un mesaj din partea guvernului român.

Consiliul Național, completat cu 12 fruntași dintre refugiații bucovineni, hotărâște convocarea, la 28 noiembrie 1918, a Congresului General al Bucovinei pentru "stabilirea raportului politic al Bucovinei față de Regatul Român".

La 25 noiembrie 1918, Consiliul Național Român s-a adunat din nou, de această dată discutându-se despre atitudinea minorităților (polonezi, germani și evrei) în legătură cu unirea Bucovinei cu Regatul Bucovinei. Marea lor majoritatea au fost de acord cu unirea, însă au dorit în schimb ca învățământul să se poată dezvolta liber în Bucovina.

După această nouă întâlnire a urmat alegerea delegaților, ținându-se cont de ponderea fiecărei naționalități.

Astfel, au fost aleși 74 de delegați români, 13 ruțeni, 7 germani și 6 polonezi.

În ziua istorică de 28 noiembrie 1918, în sala de marmoră din Mitropoliei Ortodoxe din Cernăuți, 74 membri ai Consiliului Național au început lucrările în Congresul General al Bucovinei, alături de 7 delegați germani, 6 polonezi și 13 din comunele ucrainene, reprezentanții Basarabiei, în frunte cu Pan Halippa, membrii marcanți din Consi-

liul Național Român, între care Ion I. Nistor și ceilalți patrioți bucovineni din sufletul mișcării de eliberare, sub președinția lui Iancu Flondor, propus de Dionisie Bejan președinte al Congresului care citește Moțiunea de Unire:

„Drept aceea noi, Congresul General al Bucovinei, întrupând suprema putere a țării și fiind investiți singuri cu putere legiuitoare, în numele suveranității naționale, HOTĂRĂM: Unirea necondiționată și pentru vecie a Bucovinei, în vechile ei hotare pînă la Ceremuş, Colacin și Nistru, cu Regatul României”.

Profesor univ dr. Dimitrie Marmeliuc, secretar de stat pentru apărare națională în Guvernul bucovinean, relatează: „Ropote de aplauze acoperiră ultimele cuvinte ale moțiunii, rostite cu glas emoționat de Iancu Flondor, în ochii căruia se iviră două lacrimi mari, prinos al nesfârșitei sale iubiri de neam”.

Votul Congresului a fost adus la cunoștința Regelui Ferdinand printr-o telegramă. Regele a răspuns prin următorul mesaj: „Salut cu nespusă bucurie actul măreț prin care Congresul General al Bucovinei, ca expresiune a voinței întregului popor al acestui vechi pământ românesc, a hotărât unirea completă a Bucovinei cu Regatul Român. Din adâncul sufletului mulțumesc Proniei

divine că mi-a îngăduit ca, sub domnia mea, fiica răpită acum 144 de ani să se reîntoarcă la sânul țării-mame, aducând noi forțe pentru propășirea neamului. În aceste clipe înălțătoare, gândul meu se îndreaptă către oamenii patrioți, care, cu toate suferințele îndurate în cursul vremurilor, au știut să țină vie în inimile poporului memoria lui Ștefan cel Mare și Sfânt și sentimentul național, pregătind astfel, fără șovăire și însuflețiți de un patriotism cald, ziua binecuvântată de azi.

Cu adâncă recunoștință primesc, dar, în numele poporului meu, întruparea Bucovinei la Regatul Român, asigurând populația Bucovinei că în mine va găsi mereu un sprijin tare și o dragoste părintească”.

Congresul a ales o delegație de 15 persoane în frunte cu Iancu Flondor, între care și Mitropolitul Vladimir Repta care, a doua zi, 29 noiembrie, a prezentat, la Iași, Regelui Ferdinand Actul Unirii.

Duminică 1 Decembrie 1918, Suveranii români au dat o masă de gală la Palatul Regal din București, în timpul căreia a sosit și telegrama de la Alba Iulia vestind unirea Transilvaniei cu România.

Entuziasmul acestor zile sfinte din istoria României a întrcut orice așteptare.

Actul Unirii Bucovinei cu Țara a fost adus la cunoștința

guvernelor din Iași, Paris, Londra, Roma și Washington.

La 31 Decembrie 1919, apare Decretul-lege privitor la unirea Bucovinei cu România cu următorul cuprins: „**Bucovina, în cuprinsul granițelor sale istorice, este și rămâne de-a pururi unită cu Regatul României**”. Semna Regele Ferdinand I și Ion I.C. Brătianu, președintele Consiliului de Miniștri și ministru al afacerilor externe. Tot la acea dată a fost semnat și Decretul-lege privind administrația Bucovinei, care institua un secretariat administrativ cu 9 secretariate de serviciu.

Unirea Bucovinei cu România a fost recunoscută oficial, în 1919, prin tratatul de la Saint Germain, care preciza că Austria renunță la fostul Ducat al Bucovinei în favoarea României. Camera și Senatul român au ratificat la București, la 31 Decembrie 1919, Unirea Bucovinei cu Țara iar prin recunoașterea Unirii de către Congresul de pace de la Paris și prin includerea ei în Constituția României din 1923, memorabilul act al Unirii Bucovinei cu Regatul României din 28 Noiembrie 1918 a rămas definitiv.

Istoricul Ion Nistor, care a pregătit alături de Iancu Flondor și Sextil Pușcariu, Congresul general al românilor bucovineni și Adunarea națională cu caracter plebiscitar din Cernă-

uți, a fost numit administrator al Bucovinei, cu rang de ministru. El a sosit la Cernăuți la 5 aprilie 1919, luând parte la slujba de Sf. Paști săvârșită de mitropolitul Vladimir Repta în catedrala mitropolitană.

A convocat un consiliu pentru alcătuirea programului de guvernare, care a luat hotărârea reintroducerii limbii române ca limbă oficială în administrație, justiție și școală.

După votarea Constituției României Mari din 1923, Bucovina s-a integrat cu totul în viața politică și administrativă a Regatului Român.

La 24 Octombrie 1920, s-a inaugurat Universitatea românească din Cernăuți, în prezența Familiei Regale. Reorganizarea universității s-a făcut cu ajutorul profesorilor de teologie, în frunte cu Vasile Tarnavski, noul rector devenind Ion Nistor.

Biserica Bucovinei și-a păstrat mitropolia la Cernăuți cu episcopia sufragană a Hotinului, cu reședința la Bălți. Noul mitropolit a fost Nectarie (1924 – 1935), urmat de Visarion Puiu (1935 – 1940) și de Tit Sime-drea (1940 – 1945).

În 1925 s-a soluționat problema Fondului bisericesc al Bucovinei, administrat de Congresul bisericesc sub conducerea mitropolitului.

Din nefericire, epoca de pace a Bucovinei avea să fie de scurtă durată. Urmare a ultima-

tumului rus din 27 Iunie 1940, a doua zi armata roșie a ocupat Bucovina de nord, ocupație care a durat inițial până la 5 Iulie 1941, când trupele armatei române izgoniră pe invadatori din Bucovina. Generalul Calotescu a fost numit de către Mareșalul Antonescu guvernator militar al Bucovinei. Autoritățile civile și bisericești se reîntoarseră la Cernăuți. În August 1944 rușii ocupă din nou Bucovina, iar la 12 Septembrie România a fost obligată să semneze, la Moscova, armistițiul cu guvernele Națiunilor Unite, prin care nordul Bucovinei (județele Cernăuți și Storojineț), rămâne sub stăpânirea U.R.S.S.

Tratatul de pace de la Paris, din 10 Februarie 1947, a ratificat această nedreptate istorică.

În cursul anului 1918, monarhia habsburgică a fost supusă presiunii popoarelor pentru autodeterminare. Congresul națiunilor din imperiu, desfășurat în aprilie 1918 la Roma, adoptase hotărârea fiecăreia dintre acestea de a se constitui în stat național independent sau de a se uni cu statul său național existent.

În aceste condiții, la 12 octombrie 1918, Comitetul Executiv - Partidul Național Român (Partida Națională) din Austro-Ungaria, partidul majoritar în Transilvania, are loc la Oradea.

Reprezentanții Partidului Național Român întruniți la Oradea au adoptat o Declarație „în virtutea dreptului național al fiecărei națiuni să-și decidă propria soartă”, în care proclamau libertatea națiunii, separarea politică de Ungaria și asumarea suveranității în teritoriul național.

Alexandru Vaida Voevod a prezentat această Declarație de autodeterminare în Parlamentul Ungariei la 18 noiembrie 1918.

Alexandru Vaida Voevod s-a născut la 27 februarie 1872, în Bobâlna, și a trecut la cele veșnice la 19 martie 1950, Sibiu. S-a născut într-o familie românească veche și bogată care se înrudea cu mari personalități politice și bisericești din trecutul Transilvaniei. Vărul său primar, preotul Gavril Vaida, a fost bunicul mamei lui Corneliu Coposu. Absolvent al Facultății de Medicină din cadrul Universității din Viena, membru al Consiliului Dirigent, s-a numărat între cei patru delegați ardeleni, care au adus regelui Ferdinand I Rezoluția Unirii pentru a fi ratificată.

Pentru coordonarea acțiunilor mișcării naționale, la 30-31 octombrie 1918 s-a constituit la Arad Consiliul Național Român Central, organism provizoriu de guvernare pentru Transilvania, format din 6 reprezentanți ai Partidului Social Democrat și 6 reprezentanți ai

Partidului Național Român. În acest scop, Partida Națională înființează la Arad un Comitet de Acțiune prezidat de Vasile Goldiș.

La 30 octombrie, episcopul Aradului, Ioan I. Papp, a cerut episcopilor români, ortodocși și greco-catolici, să-și precizeze atitudinea cu privire la Consiliul Național Român Central.

Primul răspuns a venit din partea episcopului Miron Cristea al Caransebeșului, în forma unei adrese din 1 noiembrie pentru Consiliul Național Român, în care amintea dreptul fiecărui popor de a dispune liber de soarta sa, iar **„interesele de viață ale neamului românesc pretind ca un categoric imperativ înfăptuirea acestui drept de liberă dispoziție și față de neamul nostru“**.

De asemenea, printr-o adresă comună din 21 noiembrie, semnată de toți episcopii ortodocși și greco-catolici din Transilvania, Consiliul Național Român era recunoscut ca for conducător al luptei de eliberare națională și se asigura aportul „din toate puterile la întruparea aspirațiilor noastre naționale“.

În noiembrie 1918, profesorul Nicolae Bălan de la Academia Teologică „Andreiană” din Sibiu, viitor mitropolit al Transilvaniei (1920-1955), a făcut parte din delegația trimisă de Consiliile Naționale din Sibiu și Arad pentru a lua legă-

tura cu conducătorii politici din România.

Astfel, la 14 noiembrie, Nicolae Bălan a ajuns la Iași, unde erau refugiați membrii Guvernului român. Acolo a intrat în contact cu diferiți demnitari de stat, dar și cu reprezentanții diplomați ai Franței, Angliei și Statelor Unite ale Americii, pe care i-a informat despre situația din Transilvania. De la Iași a trimis o scrisoare către Vasile Goldiș, prin care îi recomandă convocarea imediată a unei adunări naționale, de preferință la Alba Iulia, care să „proclame alipirea necondiționată la România“.

La 6 noiembrie 1918 C.N.R.C. a publicat manifestul „Către națiunea română”, în care erau argumentate drepturile românilor din teritoriile ce aparțineau atunci Ungariei, la autodeterminare C.N.R.C. a publicat la 7 noiembrie 1918 textul convocării la Alba-Iulia a Adunării naționale a românilor. La 9-10 noiembrie, C.N.R.C. a adresat guvernului maghiar o notă ultimativă, prin care cerea întreaga putere de guvernare. Guvernul maghiar a trimis o delegație pentru tratative.

Acestea s-au desfășurat la Arad în zilele de 13-14 noiembrie 1918. Tratatивele au eșuat deoarece maghiarii recunoșteau doar autonomia Transilvaniei și nu separarea definitivă de Ungaria. Va urma!

*Preot paroh,
dr. Arsulescu Ion Sebastian
parohia Rucărul de Jos*

O SUTĂ DE ANI DE LA CUCERIREA BUDAPESTEI DE CĂTRE ARMATA ROMÂNĂ

Despre războiul purtat de România în anul 1919 împotriva Ungariei bolșevice conduse de fostul secretar al lui Lenin, Bella Kun, nu prea s-a scris nici până în decembrie 1989, dar nici după.

Aceasta dintr-o falsă pu-doare rezultată din ideea tot de sorginte comunistă cum că românii nu au dus decât războa-e de apărare. Din cele ce urmează vom vedea că adevărul este cu totul altul.

Haosul creat de retrage-re trupelor germane, austriece și maghiare, cât și acțiunea e-nergică a oamenilor politici transilvăneni pentru unirea pro-vinciei cu țara mamă, România, au creat mari tensiuni în rândul ungarilor din Transilvania și Ungaria.

Gărzile ungurești iritate la maximum de perspectiva pier-derii iminente a Ardealului și aflate în plin proces de bolșevi-zare, au trecut la represalii sălbatice. Trupe de voluntari iredentiști, care purtau la chipiu inscripția “Pentru Ardeal”, “Gărzile de oțel” și “Gărzile roșii”, s-au năpustit cu o ură de moarte asupra satelor și orașelor românești rămase fără apărare.

Cele mai mari masacre s-au produs în județele Caraș-Severin, Arad și Bihor. Peste 180 de români au fost uciși în județul Caraș-Severin și aproxi-mativ 300 în județul Arad.

Printre aceștia, femei și copii. Preoți români au fost legați și târați pe ulițele satelor până ce deveneau bucăți de carne sângerândă. Femei gravi-de erau spintecate și copiii ju-cați în săbii. În județul Bihor jafurile, bătaile și omorurile se petreceau în toate satele.

Comuna Sighișel a fost bombardată și mitraliată, după care au fost incendiate casele, peste 50 de săteni murind arși de vii. La 26 februarie 1919, cortegiul funerar al marelui fruntaș ardelean Gheorghe Pop de Băsești a fost atacat de secui cu focuri de mitralieră.

În noaptea de 3-4 aprilie 1919 oamenii politici ardeleni Ioan Ciordaș și Nicolae Bolcaș au fost sechestrați, duși în comuna Lunca și uciși în chinuri groaznice: li s-a tăiat nasul, li s-au sfărâmat brațele cu paturile puștilor, li s-au înfipt baionetele în gură și ceafă, li s-au scos ochii, după care au fost îngropați de vii.

În aceste condiții, Consi-liul Dirigent a cerut, în mod im-perios, intervenția armatei române.

Ca urmare, la 16 noiem-brie 1919, trupele Diviziei 7 In-fanterie, comandate de genera-lul Traian Moșoiu, el însuși ardelean originar din Bran, au pătruns în Transilvania.

Neîntâmpinând o rezis-tență serioasă, acestea au înain-

tat rapid, ajungând la 26 noiem-brie la râul Mureș. Din păcate, Consiliul Militar Interaliat de la Paris, trecând cu ușurință peste sacrificiile imense ale României în război și situația grea cu care se confrunta Ardealul, a interzis armatei române să depășescă această linie de demarcație.

Ulterior, declanșarea și victoria revoluției comuniste conduse de Bela Kun, fost se-cretar al lui Lenin, au dus la transformarea Ungariei într-o Republică Sovietică a Sfatu-rilor.

Aceasta devenise cel mai înaintat avanpost al revoluției bolșevice către centrul Europei, determinând ca Parisul să dea lumină verde armatei române, înaintată deja pe linia de demar-cație Arad – Oradea – Satu-Mare.

Armata maghiară dispu-nea de aproximativ 80.000 de oameni, trupe de honvezi și voluntari bolșevici – bande indisciplinate și cu o instrucție sumară.

Generalul Gheorghe Mărdărescu, numit ulterior co-mandantul forțelor române din Transilvania (2 divizii de infan-terie, 2 divizii de vânători, o divizie de cavalerie și o brigadă de roșiori), a ordonat declanșar-ea defensivei la 16 aprilie 1919. Cele mai importante lupte s-au dus pe râul Tisa.

Divizia de secui, cea mai sângeroasă, dar și singura mare unitate cât de cât disciplinată (aprox. 10.000 de oameni), a fost încercuită și dezarmată la 29 aprilie.

Pe fondul unor noi retracări ale foștilor noștri aliați de la Paris, care ordonaseră armatei române să se oprească pe Tisa, Bela Kun a atacat Cehoslovacia și Ucraina subcarpatică, urmărind astfel să-și realizeze granița comună în Rusia sovietică. Ba mai mult, concentrează noi forțe pe Tisa, în intenția de a declanșa o puternică ofensivă împotri-

va trupelor române. Aceasta s-a și declanșat, de altfel, la 17 iulie, după un puternic bombardament de infanterie.

Armata română, superioară la mai toate capitolele, mai puțin numeric, rezistă atacului maghiar, după care trece la contraofensivă pe toate direcțiile. Drumul spre Budapesta nu mai poate fi oprit de o armată improvizată și cuprinsă de haos.

Cercul de foc se strângea tot mai mult în jurul capitalei ungare. În acest timp, populația maghiară din localitățile cucerite, terorizată de derbedeii lui

Bela Kun, răsufla ușurată, primindu-i cu flori și recunoștință pe ostașii noștri.

Inevitabilul s-a produs și la 4 august 1919 armata română a intrat în Budapesta, cucerind-o.

Acest articol a fost publicat în presa centrală de prof. Cornel Carp și preluat de prof. Nicu Lăcătușu pentru revista noastră, "PIATRA CRAIULUI" din Rucăr, Muscel

*Prof. Ing. Nicu Lăcătușu,
Câmpulung- Muscel*

O SCHIȚĂ UMORISTICĂ CU TÂLC DIN PROZA AROMÂNĂ

Hristu Cândroveanu, scriitor aromân, a reunit într-un volum intitulat „DIN PROZA AROMÂNĂ” piese din care să ne dăm seama despre universul spiritual al unei entități cu individualitate distinctă între populațiile din peninsula Balcanică.

Este vorba de o literatură culeasă ori scrisă până în deceniul al treilea al secolului trecut.

În dialectul aromân se mai scrie și astăzi atât în română, unde s-au stabilit de prin 1925, numeroase familii de aromâni emigranți succesiv din locurile lor de baștină, cât și în sudul Dunării în Balcani, mulți dintre ei trăiesc în: Grecia, Albania, Macedonia de nord și Bulgaria.

Prozele cuprinse în antologie, înfațișează realități sociale și pilde cu tâlc din care trăgeam învățăminte.

Pentru exemplificare redau în dialect cât și limba română cultă, următoarea schiță umoristică

DI SCL'INCIUREAȚA A PĂRINTELUI,
ARĂMĂNE HIL'ILU BOU

Învețatlu și cu mare numă, Aristip, forte ghine plăti noară un scl'inci și glaru părinte,

cando asistu lu întribă – cîtu vrea și caftă și facă hil'i-su învețatu.

– *Pre aist*, dzîțe Aristiplu, *șinte sute di taleti!* Părintele l'i fațe: – *Tră ahtînți piguni pot și cunpar un bou!* Și Aristiplu l'i respune: – *Du-te di cunpără, – diapoi va si ai doi!*

DIN CALICIA PĂRINTELUI, RĂMĂNE FIUL BOU
Învățatul și renumitul Aristip i-a plătit bine de tot, într-un rînd, unui părinte zgârcit și neajutorat la minte, cînd ăsta l-a întrebat cît îi cere – să i-l învețe pe fiul-său. – *Pentru ăsta*, zise Aristip, privind băiatul ce i se păru cam greoi – *cinci sute de taleri!* Tatăl copilului răspunse: – *Oho! Cu atîtea parale cumpăr un bou!* Aristip mai zise doar atît: – *Du-te de-l cumpără. Așa o să ai doi!*

Schița adeverește cele menționate mai sus. Totodată din citirea ei, în paralel me dăm seama că, dialectul aromân în întregimea lui, ca vocabular, cât și structură este limba română în una din fazele ei de evoluție.

Ion Dumbi Molovișteanu*

** Moloviște – Macedonia de nord este locul de origine a familiei*

500 DE ANI DE LA PRIMA ATESTARE DOCUMENTARĂ A SATULUI BĂJEȘTI

Călătorul care străbate drumul de la Pitești la Câmpu-lung, odată ajuns la km. 19, se poate abate la stânga și, după o jumătate de oră de mers pe jos printre holde mănoase, răstimp în care traversează celebra paralelă 45, pătrunde în mirifica vale a Bratiei, în lumea fascinantă a satului Băjești așezat ca un cuib de rândunică la poala pădurii. Scăpată de strânsoarea muscelor, de la Bălilești mai la vale, Bratia se avântă voinește spre câmpie cam cât bate un voinic cu săgeata, lăsând loc căsuțelor să se pituleze printre pomi și flori, de parcă te-ai afla la Poarta Raiului. Întemeietorul lui a fost moșul Băj, pe vremea când satele umblau pe bătrâni. El a bătut primul țărșul arătând că a luat în stăpânire împreună cu frații lui mai mici sau mai mari, fapt de la care se trage și numele așezării.

O legendă culeasă în anul 1873 de către Thoma Ionescu, învățătorul satului, vorbește despre o cruce de dimensiuni uriașe ridicată în lunca proprietății de către Negru Vodă, dovadă că la întemeierea primelor formațiuni statale românești satul Băjești era într-o perioadă de înflorire.

Dar adevăratul CERTIFICAT DE NAȘTERE este documentul din 5 septembrie 1519, când Monahia Magdalena, pe numele ei laic Mușă lui Cârjeu din Corbi face danie Mănăstirii Valea din Țițești o ocină în Băjești, unde să ridice un schit de călugărițe.

De menționat că mănăstirea arseese în 1506. Acest schit s-a ridicat și a dăinuit până în anul 1666 când, pe ruinele lui, Mareș Băjescu ridică biserica actuală.

O altă legendă culeasă de același învățător spune că... se vorbește din bătrâni că de la biserica comunii care a fost schitul, puțin spre apus și mieznoapte ar fi o comoară ca o culă sau casă de bani care joacă adeseori seara făcând o flacăra ca o căpiță de fân aprinsă. Pentru care se vorbește că ceva surpă biserica să se descopere și să iasă la iveală.

Monahia Magdalena nu este o călugăriță oarecare.

Ea este fiica marelui ban Neagoe Strehăianu, sora boierilor Craiovești Barbu, Pârnu, Danciu și Radu, dar și mătușa străluminatului voievod Neagoe Basarab.

În decursul timpului, moșia Băjești stăpânită de moșneni, datorită vitregiilor vremii a intrat în stăpânirea marelui pitar Dragomir din Băjești 1604-1605, tatăl lui Ivan Paharnic, socrul marelui vistier Pârnu Vlădescu.

Marele pitar cumpără ocinile a 24 de moșneni pentru suma de 38.700 de aspri.

Aceștia, pe parcurs, s-au răscumpărat pe sume de 7-8 ori mai mari, dar vitregiile timpului i-au făcut să se vândă rumâni lui Mareș, orășeanul din Câmpulung și tatălui acestuia boierul Gheorghe.

Mareș era logofăt în cancelaria lui Matei Basarab și, încântat de frumusețea locurilor, și-a luat numele de Băjescu, așa cum a rămas în istorie. Procesul de cumpărare efectivă a satului a durat aproape 24 de ani și s-a

încheiat în anul 1662, după cum glăsuiește pisană fântânii din curtea conacului.

Fiind pe rând mare vistier, mare vornic, mare ban și locțiitor al scaunului domnesc, el a ctitorit un adevărat ansamblu feudal fortificat, unic în Țara Românească în acele vremuri: conac, beci, lăcaș de cult, toate împrejmuite cu ziduri puternice de apărare, cu turnuri și locașuri de tragere, apoi povarnă, eleșteu, vistieră (instalație de împăslit țesăturile), sistem subteran de alimentare cu apă de la un izvor aflat la cca 700 de m.

Satul de astăzi care se întinde pe 15 km pătrați este urmare a unei hotărânicii din anul 1698 când fiii săi Mihai postelnic și Gheorghe căpitan za dorobanți revendică stăpânirile lui Mareș în vatra satului Bălilești.

Aceste stăpâniri le sunt retrocedate, dar la hotarul de sud al satului Bălilești, fapt ce aduce hotarul istoric al satului Băjești cu 500 m mai spre Bălilești, cum este și astăzi.

Numele lui Mareș Băjescu îl întâlnim pe documentul din 1669 când se înființează prima școală românească la Câmpulung. Mareș Băjescu este axul în jurul căruia gravitează istoria satului Băjești datorită ctitoriilor sale, îndeosebi biserica Adormirea Maicii Domnului, din 1666, unicat în arhitectura și pictura religioasă a secolului al XVII-lea.

Am putea spune că această ctitorie este păstrătoare așapte minuni: pictura în frescă originală datând din 1669 păstrată în totalitate, portretul lui Dragomir, primul portret de meșter zidar din pictura medievală românească, tabloul votiv înfățișând pe Mareș Băjescu, soția sa și cei 8 copii, portretul domni-torului Antonie vodă din Popești, portretul lui Dositeos, patriarhul Ierusalimului, umivalnița din piatră în care se vărsa apa de la botez având pe cupă trei capete umane reprezentând cele trei religii, portretul lui Mihai Viteazul între boierii Buzești.

Moartea lui Mareș Băjes-cu survenită în jurul anului 1673 a însemnat un moment de regres în evoluția satului Băjești, întrucât nici unul nu s-a ridicat la înălțimea marelui lor înaintaș.

Urmașii lui Mareș au stăpânit moșia până în anul 1810 când Andricu Băjescu o vinde lui Ștefan Bellu și familiei sale.

Ultimul stăpân a fost baronul Barbu Bellu, cel care donează în București terenul pentru vestitul cimitir, de două ori ministru în guvernul Krețulescu, văr cu Lascăr Catargiu și prieten apropiat al lui A.I. Cuza.

În 1887 vinde moșia Băjești lui Dumitru Nicolau, iar la puțin timp apare pe străzile Bucureștiului conducând primul automobil din România, prilej cu care s-a născut celebru calambur: Bellu cu automobilu.

Dumitru Nicolau cu cei cinci urmași ai săi o stăpânesc până la 6 martie 1945, când, prin

reforma agrară este împărțită țăranilor. Dacă teritorial schimbările sunt nesemnificative, demografic populația cunoaște modificări.

De la 121 capi de familie în 1838 și o populație de 529 locuitori, satul numără astăzi 456 de case și o populație de 1.143 locuitori.

Pe parcursul timpului, din Băjești s-au ridicat personalități deosebite care au înscris satul pe harta țării, a județului și chiar a lumii, sporind astfel numele și faima acestui sat.

Iordache Băjescu, ispravnic de județ, mort nevinovat din porunca lui Ștefan Cehan Racoviță în 1763 ca să dea o pildă răzvrătiților împotriva Semilunii.

Șetrarul Costandin Băjes-cu, paznicul taberei lui Tudor Vladimirescu, prieten apropiat al acestuia, cu care se sfătuia în fiecare noapte, până la prinderea și uciderea Pandurului.

Michail Băjescu, student, care la 1848 cere ministrului de război Christian Tell înrolarea în armată ca infanterist pentru a apăra idealurile revoluției.

Niță Boteanu și Ion Bucurelu, dorobanți, căzuți la datorie în timpul războiului pentru independență de la 1877.

Preotul Stan dăltuiește în piatră pisania bisericii de la Cornetu în 1666, iar în 1676 pe cea a Mănăstirii Aninoasa și semnează : Pis popa Stan mnogo greașnic ot Băjești (mare păcătos).

Ioniță Preda Orboiu, reprezentantul clăcașilor, luptă din răzputeri pentru aplicarea Legii Agrare a lui Cuza din 1865,45 de flăcăi căzuți pe câmpul de luptă în Primul Război Mondial și 34 în cel de-al II-lea.

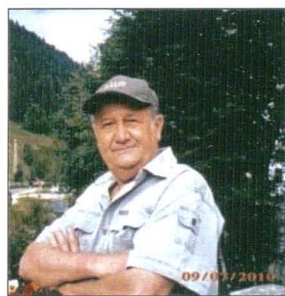
Ion Marinescu, inginer, reprezentant al României la C.A.E.R. pentru industria minieră.

Ion Sandu, inginer, Șeful Inspectoratului de stat pentru

calitatea produselor.

Gheorghe Sandu, diplo-mat în SUA, băjeșteanul care s-a spălat în apele cascadei Niagara.

Ion Toma, profesor de Educație fizică, antrenor al echipei A.S. Bodu, campioană națională la fotbal în sală, antrenor al echipei de tineret Steaua participantă în Liga Campionilor alături de Olympique Lyon și Chelsea Londra, fiu al satului Băjești care a călcat pa toate marile stadioane ale țării și ale Europei.

Nelu Constantin, pictor, membru al Uniunii Artiștilor plastici din România, cu expoziții în Bulgaria, Belgia, Germania.

În tablourile sale a imortalizat oameni și peisaje din satul Băjești.

S-a remarcat în domeniul epigramei dar și ca un poet de mare sensibilitate.

Vol. reprezentative: Scena vieții, Figuranți pe scena vieții, Epigrame și catrene.

Gheorghe Voican-me-dic, personalitate puternică a vieții sociale, culturale. Om de înaltă ținută morală, legat sufletește de satul său natal. Pentru sătenii din

Băjești derâine cea mai înaltă specialitate medicală: DOMNUL DOCTOR VOICAN.

Nicolae Pantazică, profesor, instructor artistic de mare succes, istoric, etnograf și folclorist. În anul 1983 a lansat pentru prima dată în țară conceptul de Satiră Populară, obținând trei premii la Festivalul Național de Satiră și Umor Tudor Mușatescu în 1980, 1982, 1986. A publicat numeroase studii și comunicări științifice de istorie locală, etnografie și folclor de pe valea Bratiei. A realizat monografia satului Băjești în patru volume: Satul de la Poarta Raiului, Recurs

la istorie, Trepte spre veșnicie și Pământ frământat cu zâmbete.

5 septembrie 1519-5 septembrie 2019! 500 de ani de la prima atestare documentară a satului Băjești, pământ muscelan încărcat de istorie și legendă! Să ne plecăm frunțile cu respect pentru acești oameni de demult sau mai de curând pentru că ei au udat glia cu lacrimi și sudoare, au îngrășat-o cu sânge și au apărut-o cu piepturile lor când țara i-a chemat la datorie.

În amintita monografie a satului ce însumează peste 1.000 de pagini și 600 de ilustrații, în zecile de studii, articole de presă și comunicări științifice la nivel

judetean sau național, am așezat în lada lui de zestre atât hainele de lucru, cât și pe cele de sărbătoare, arătându-l contemporanilor strălucitor cum a fost și lăsându-l urmașilor ca un prilej de nemărginită mândrie.

Pentru zilele care mi-au mai rămas, până când voi...trage pleoapa grea peste lumini, mă rog Bunului Dumnezeu să nu-mi ostenească nici mintea, nici condeiul pentru numele și slava satului nostru drag.

La mulți ani, Băjești! La mulți ani, băjeșteni!

Prof. Nicolae Pantazică –
Băjești, muscel

COMERȚ ȘI TRANSHUMANȚĂ ÎN CULOARUL RUCĂR-BRAN ÎN SECOLELE XIV-XIX.

*„Satul a fost și rămâne
pentru deapururi energia
noastră vitală”*

Valer Ceuca, Gheorghe Bleda

Culoarul Rucăr -Bran are un renume național, atât ca referință geografică, cât și ca spațiu istoric, loc al unor intense schimburi comerciale atât între cele două entități statale medievale de mărime medie, Țara Bârsei și Muscelul pe de o parte, cât și cele două entități statale medievale de mare întindere, Transilvania și Țara Românească pe de altă parte.

Documentarea riguroasă făcută de către cercetători de renume, cât și cercetările interdisciplinare permanente au reușit să realizeze un contur foarte bine stabilit al acestui spațiu de trecere între entitățile statale anterior menționate.

Deși foarte apropiate din punct de vedere geografic, Rucărul și Branul au avut totuși un destin istoric destul de diferit, dar acest lucru s-a dovedit a avea consecințe pozitive, în final pentru evoluția lor ca localități de capăt, de marcare a unei artere de importanță majoră, pentru Evul Mediu Românesc. Chiar dacă activitatea social-economică a avut un rol extrem de bine definit în acest culoar, prin spațiul mărginit de Rucăr la sud și Bran la nord, s-a desfășurat și o intensă aculturație, un transfer de elemente de cultură și civilizație materială și spirituală românească, în mod prioritar, dar și internațională, aparținând diverselor naționalități care au tranzitat sau au avut o existență sedentară, de conlocuire cu românii.

În ceea ce privește atestările documentare, referi-toare

atât la activitatea de co-merț, cât și la cea de transhumanță, fondul de acte, documente, hrisoave, privilegii comerciale, sau referințe bibliografice dintre cele mai diverse, conturează un peisaj social, economic și istoric care se încadrează cu un loc de prim rang în structura și tiparele civilizației medievale românești, dintr-o perioadă de timp cuprinsă între Evul Mediu dezvoltat și zorii Epocii Moderne.

Din punct de vedere al localizării cronologice Rucărul, are ca primă atestare cronologică ultimul sfert de veac al seco-lului al-XIV-lea.

La 19 noiembrie 1377, regele Ungariei, Ludovic I, într-un document în care își arată intenția de a aduce Țara Românească sub puterea sa, amintește de hotărârea de a ridica o nouă cetate la Bran, și că în

viitor, aici se va lua vamă, iar nu la *Ruffa Arbor* - Pomul Roșu, adică Rucăr, aceasta fiind forma latină a denumirii satului.

Deși apare în document relativ târziu, Rucărul era deja sat de vamă domnească apărut de o fortificație -cetatea de pe locul denumit Oratia, încă din secolul al XIII lea , cetate întemeiată de cavalerii teutoni.

(Pârnuță, 1996,p.18-19)

Numeroase documente din întreaga perioadă a Evului Mediu, arată rolul extrem de important al acestui sat, ca vamă domnească. Astfel, în anii 1418-1420, Mihail, voievodul Țării Românești, spunea:

„Io Mihail, mare voievod și domn. Scrie domnia mea, slugilor domniei mele din Cetatea Dâmboviței, și vameșilor din Rucăr și Turciu (Bran)și astfel vă poruncește domnia mea, ca să vă feriți de acești brașoveni, să nu-i prădați, ci să le luați vamă dreaptă; mai mult încă, să fiți îngăduitori cu ei....Altfel nu va fi , după porunca domniei mele”...

(Pârnuță, 2004, vol.1,p.6)
...Într-un alt document din 1530, se precizează: „De la județul din Brașov și cei 12 pârgari, multă sănătate aducem vouă, vameșilor de la Rucăr.Și drept aceea dau în știrea voastră cum că a venit Mihail din Râjnov, și astfel ni s-a plăns înaintea noastră, cum că are de la voi o oarecare năpaste.De aceea vă rugăm ca pe frații noștri, să faceți pentru noi să se facă legea și dreptul, ca să n-aibă supusul vostru pagubă, precum facem supușilor noștri

lege dreaptă.Și Dumnezeu să vă bucure, la voi vameșilor din Rucăr”.(Pârnuță,2004,vol.1, p.17)

Domnitorul Constantin Brâncoveanu în 1706, dă un document prin care stabilește dreptul de judecată a vameșilor din Rucăr și Dragoslavele: „*Milostiiu Bojiu, Io Constantin Voievod i gospodină pisah Gospodstvomi, voa pârcălabilor de la Rucăr și de la Dragoslavele,către aciasta vă fac domnia mea în știre că aici , la domnia mea spuse părintele Iosif –egumenul de la sfânta mănăstire ot Câmpulung, că au fost obiceiul mai denainte vreme să judece schilerii de la Rucăr și Dragoslavele, iar voi ați venit de ați zis că a fost obicei să vă judecați voi între voi, și nești-ind povestea, v-am dat domnia mea voie să vă judecați între voi”*

(Pârnuță, 2004, vol.2, p.17)

Pe lângă potențialul economic dat de statutul său de vamă domnească, Rucărul avea și un mare potențial economic și mai ales pastoral, potențial dat de stăpânirea de către obștea satului a numeroșilor munți, patrimoniul obștei rucărene a sporit permanent de-a lungul secolelor Evului Mediu, iar dacă în unele perioade locuitorii au fost iobăgiți și părți din proprietăți au fost luate în stăpânire de către mari boieri sau domnitori, au existat și răscumpărări din iobăgie așa cum se prezintă un fragment din Cartea de Moși sau Ocolnița satului din anul 1797.

OCOLNIȚA SATULUI
RUCĂR (MUSCEL)
1797(7306) noiembrie 30

„Adică noi, sătenii moșteni rucăreni, împreună cu preoții iarăși moșteni, cari mai jos ne vom iscăli, scriem si adevărăm cu această credincioasă carte a noastră.

Pentru alegerea moștenirii a tot satul, ne-am strâns bătrâni si cu preoți moșteni la un loc și am făcut sobor înaintea sfintei biserici și așa am socotit între noi cum că ar fi cu dreptatea lui Dumnezeu mai bine a ne împărți moștenirea ce o am avut de obște tot satul, adică din munții ce-am avut până acum moștenii neîmpărțiți și dimprejurul satului și din lături livezile cele de fân, care sânt zapise de cumpărătoare bune și drepte și de moștenire care ni le-au răscumpărat fieștecare moș singură la megieșie și la răscumpărătoarea satului de rumânie, au dat moșii noștri jupânesii Buichii și jupânesii Elinii, fetele doamnei Florica bani gata ughi 1200 galbeni pre tot coprinsul satului din munți din câmp, cu pădurea, cu uscat, cu apa cu tot și din hotarul satului și tot șezutul satului, cu ocină cu tot, după cum scrie hrisovul de răscumpărătoare ce-l avem de la răposatul domn Matei Basarab voievod (de) la leatul 7142 februarie 18.

Și această ocolniță s-au făcut cu zisa a tuturor moștenilor și preoților moștenitori.

Și au fost osârduitor și îndreptător de s-au descoperit și s-au îndreptat această alegere ce s-au făcut mai vârtos prin

osteneala popei Ion Baștea prin hrisoave i zapise vechi.

Pisah Nițu sin Ezechil Enescu logofăt cu zisa a tot satul.”

(Pârnuță, 2004, vol.2, p.230)

Localizarea geografică strategică a culoarului Rucăr-Bran a atras din vremuri străvechi atenția stăpânitorilor epocii, fiecare dorind să aibă controlul acestei trecători.

Cavalerii teutoni sunt și cei care primesc în 1211, de la regele Andrei al II-lea al Ungariei, Țara Bârsei-Terra Borza sau Burzenland, ei având obligația de a se stabili în regiune spre a apăra granița de sud-est a Transilvaniei de cumani și pecenegi. Ei ridică o fortăreață la Bran, dar în 1226 ei sunt izgoșiți din regiune. Tot prin actul din 19 noiembrie 1377 regele maghiar Ludovic de Anjou-Ludovic cel Mare, acordă locuitorilor Brașovului-Kronstadt, privilegiul construirii unui castel, care în anul 1388 este finalizat.

Acest castel avea și rol de vamă, reținea 3% din valoarea mărfii care intră și iese din Transilvania, dar și de fortăreață la granița estică a Transilvaniei, destinată încercării de a opri extinderea Imperiului Otoman.

Rolul castelului de la Bran era extrem de important în Transilvania Evului Mediu, castelanul fiind ales de către rege dintre sași, iar la sfârșitul secolului al-XV-lea, comandantul cetății ajunge să dețină și titlul de vicevoievod al Transilvaniei. (castelulbran.ro)

De vreme ce limitele culoarului Rucăr-Bran erau bine asigurate, comerțul și transhu-

manța au primit un nou impuls de dezvoltare. De remarcat este însă faptul că atât comerțul cât și transhumanța erau influențate direct de drumurile care legau provinciile istorice ale spațiului românesc.

Desigur, din cele mai vechi timpuri păstorii din Țara Bârsei treceau dincolo de munți, pentru a căuta pășuni bogate în văile munilor și în toată întinderea șesului, până la stufurile bălții dunărene.

Relațiile comerciale pe care le dezvoltă Transilvania cu Țara Românească și Moldova sunt o urmare firească a evoluției economiei interne a fiecăreia dintre ele, precum și a apropierii lor din punct de vedere geografic. Transilvania, mai evoluată economic decât celelalte două țări române, va găsi aici un loc de unde se putea face aprovizionarea cu materii prime

(Oltean, 2010, p.61)

Comerțul se intensifică permanent începând cu secolul al XV-lea, drept dovadă fiind și numeroasele documente care atestă acest lucru. În anii 1409 Domnitorul Mircea cel Bătrân acordă un nou privilegiu de comerț negustorilor din Polonia și Lituania, confirmă prevederile privilegiului mai vechi și face precizări referitoare la taxele vamale și la mărfurile aduse în Țara Românească.

În 1413 la data de 25 august, același domnitor încheie un tratat de comerț cu brașovenii, cu detalii referitoare la produsele care făceau obiectul negoțului cu Țara Românească.

(Matei, 1972, p.85-86)

Și Ștefan cel Mare face același lucru în 1458 cu negustorii brașoveni, fapt care permite numeroaselor ateliere și manufacturi din Brașov să se dezvolte din ce în ce mai mult și implicit să crească volumul mărfurilor, o mare parte dintre ele fiind tranzitate și spre Țara Românească prin culoarul Rucăr-Bran.

(Matei, 1972, p.95)

Brașovul își continuă activitatea sa meșteșugărească, prin înființarea în 1546 a unei mori de hârtie, de către negustorii brașoveni Hans Fuchs și Johannes Benkner. Această fabrică va livra hartia necesară activității tipografice și în țara Românească.

(Matei, 1972, p.121)

Chiar dacă Brașovul ca centru de comerț și meșteșuguri era un mare furnizor de mărfuri care treceau prin vama de la Bran, vama permanentă a Țării Românești era la Rucăr.

Venind dinspre Brașov-Bran drumul comercial intra, așadar, în Țara Românească pe la Rucăr și Dragoslavele, spre a face primul popas important la Câmpulung.

(Murgescu, 1996, p.109)

Analiza extrem de amănunțită a cercetătorului Ștefan Meteș arată același lucru:

„Al patrulea drum de negoț e cel care pleca din Brașov prin Brașovul-vechiul la stânga pe șesul îngustat de dealuri și munți sub cetatea Rânovului, păzită pe la 1565 „cu câțiva români” – care și ajunsese un târgușor, fiindcă era la acest drum de negoț - trecea prin pasul Branului în Țara Românească.

La Bran se ridicase o cetate de pază a drumului, unde se lua și vamă de la mărfurile importate sau exportate din Brașov.

Cetatea Branului, fiind proprietatea regilor Ungariei, apoi a principilor Ardealului, ei o arendau când unuia când altuia dintre nobilii unguri și Brașovenilor, care, cum vom vedea, aveau adeseori neînțelegeri cu Domnii munteni, fiindcă supușilor acestora, le lua prea mare vamă sau îi jefuiau de bani și marfă oamenii castelanului de Bran.

Brașovul numai datorită acestui drum, viu cercetat în preajma căruia se aciuase și capitala Țării-Românești: Târgoviște, unde rezida Vodă cu curtea sa de boieri, -putu să se ridice la acea mare înflorire comercială și industrială, și la acea mare bogăție materială, dându-i de multe ori un rol hotărâtor în afacerile Ardealului și ale Țării-Românești, cu care avea cele mai întinse și mai puternice legături zilnice, prin cari s-au câștigat puterea și strălucirea de odinioară Brașovul săsesc.

Trecând muntele prin pasul Branului drumul mai departe întovărășea apa Dâmboviței, pe al cărei mal drept se ridicaseră cele dintâi popasuri, unde odihneau negustorii și vitele lor obosite, pentru reîmprospetare puterilor la calea cea grea și lungă. În aceste popasuri: la Rucăr, de unde veneau la Brașov în 1503 negustorii și căraușii: Vlad, Bota și Mihail, și cea mai jos la Dragoslavele – foarte probabil aceasta e Cetatea Dâmboviței ridicată de Teutoni și

așa de adeseori amintită și în privilegiile de negoț-stăteau vameșii lui Vodă, cari luau vama pentru mărfurile trecătoare prin aceste localități.

De la Dragoslavele calea atinge și târgușorul întemeiat de Cavalerii Teutoni la începutul veacului al XIII-lea: Câmpulungul, localitate unde fiul lui Mircea Cel Bătrân, Mihail Vodă sau Dan Vodă al II-lea pune o nouă vamă, pe care însă Radu Praznaglava pe la 1422 la rugarea Brașovenilor o desființează. La 4 Aprilie 1427 însuși, Împăratul Sigismund se află în acest oraș pentru a restabili pe Dan Vodă în scaun, dându-i privilegiul de scutire pentru proviziile trebuitoare minerilor săi.

Un document al lui Gheorghe Duca Vodă din 12 Martie 1674 ne spune, că drumul pela Rucăr era rezervat mai mult pentru solii, cari mergeau sau veniau dela Vodă din Târgoviște apoi București și pentru călătorii cari străbăteau Țara Românească. E drept că, pe aceasta cale de la Rucăr mergeau soliile și călătorii străini, dar totuși ea are însemnătate înainte de toate pentru circulația vie și zilnică comercială ce se face între cele două țeri vecine din timpurile cele mai îndepărtate, cum se va arăta mai departe.”

(Meteș, 1921, p.17-19)

Amploarea schimburilor comerciale în spațiul românesc mai este dată și de marile axe comerciale interne. Una dintre aceste axe era pentru Țara Românească alcătuită din drumurile care uneau porturile de la

Dunăre cu cele două orașe săsești, Sibiu și Brașovul. De la acesta din urmă, negustorii plecau spre Brăila, pe drumul Buzăului, al Teleajenului, al Prahovei-de la Comarnic în sus.

Drumul părasea însă albia, urcând pe plai, foarte mulți mergeau pe la Bran, prin Rucăr și Câmpulung.

(Ghelasse, 1944, p.160)

Drumurile comerciale, drumurile de migrație sau drumurile transumanței, denumite și „drumurile oilor”, aveau o direcție radieră, cu plecare din satele pastorale, carpatice sau din imediata apropiere a munților Carpați, și cu puncte terminus aflate uneori și la 1000 km distanță. Ele urmau văile apelor, cât și plaiurile și cumpenele apelor; în zona muscelor Câmpulungului, drumurile din lungul dealurilor și munților se numesc și astăzi *plaiul oilor*.

Orientarea pe aceste drumuri nu era o treabă ușoară. Adesea pe drumurile pastorale ciobanii ridicau cruci de piatră, care serveau la orientarea turmelor și aprecierea distanțelor, nu prin numărarea kilometrului parcurs, ci prin monumentele memoriale.

(Sireteanu, 2017, vol.3 p.11)

Transumanța s-a practicat pe tot cuprinsul spațiului românesc. Pe nesfârșitele drumuri ale oilor, intrate în memoria locală și presărate cu cruci de piatră, turmele erau duse la iernat spre stepele din vestul și sud – estul României, Bărăganul fiind stepa cea mai întinsă din România, ajungând până la bălțile Dunării.

(Ghinoiu, 2003, p.162-163)

Spațiul în care s-a desfășurat pastoritul mocanilor brăneni cuprinde locurile de pășunat din sat, poienile din păduri, golurile de munte apartinătoare Branului sau de peste munți, drumurile transhumanței pastorale și locurile pentru iernat din câmpie. Locuitorii satelor din zona Bran au practicat –potrivit criteriului ariei teritoarelor de răspândire – trei tipuri de păstorit:

a)păstoritul pendular cu vâratul la munte și iernatul în sat, tip de păstorit la care participa întreaga familie.

b)păstoritul transhumant, caracterizat prin vâratul turmelor în munte și iernatul în câmpie la care participa numai ciobani angajați „cu anul” pentru îngrijirea turmelor de animale sau care făceau parte din familia mocanului, proprietarul turmei.

c)păstoritul local, în hotarul satului, care era practicat în satele Branului de Sus, în Șirnea și Fundata prin organizarea stânilor pe pășunile din sat, proprietate devălmașă.

Brănenii au pendulat între munții Bucegi și Piatra Craiului și din Pănicerul Soho-dului până la Pasul Strunga.

Spațiul pastoral brănean cuprinde și fânețele și pășunile din zona hodăilor, din hotarul satului, cu drumurile și potecile de plai care le leagă de globul de munte destinat vâratului.

(Praoveanu, 2019, p.33)

Sfârșitul secolului al XVIII lea, constituie perioada de apogeu în practicarea transhumanței, perioadă care se va prelungi însă și în prima jumătate a secolului al XIX lea. Un grup de oieri, mari

proprietari din zona Branului, încep să arendeze de la domnitorii și boierii din Țara Românească, pășuni pe versantul sudic și chiar pe cel estic al Carpaților Meridionali.

Pe parcursul timpului, condițiile de arendare a munților, evoluează în raport direct cu dezvoltarea comerțului și a piețelor interne și externe de desfacere a produselor pastorale.

Andrei Veress remarcă în lucrarea „Păstoritul ardelenilor, în Țara Românească și Moldova” că: „Până la 1630 păstorii din Țara Bârsei plăteau proprietarilor de munți o arendă în bani sau în natură, după învoială, iar vistieria domnească nu le cerea nici un fel de dijmă.

(Morariu, Stoica, 1981, p.21-22) Colibașii de din sus de Branconsemnează un document din 1771-trăiesc timp de pace în Țara Românească de unde își aduc nu numai alimentele lor, ci și vitele și le duc acolo la iernat, iar unii își duc și vara oile la pășunat.

Un document din 1843 menționează că brănenii au închiriat munții Rucărului și Dudele mari de la Dâmbovița.

Șimenii închiriau prin licitație, cu plata „în brânză” de la musceleni, munții Funduriei și Grindu aparținând boierului Gogu Baștea Ionescu din Rucăr, munții Colți și Valea Speriată, proprietatea boierului Moise Bunescu din Rucăr.

(Praoveanu, 2019, p.56)

Aceiași colibași brăneni la 1788 arendaseră de la boierul Cârstica din Târgoviște, niște munți pentru pășunatul cu suma de 1077 lei.

(Meteș, 1925,p.108)

Circulația intensă dinspre Transilvania spre Țara Românească a mai avut și un alt efect deloc de neglijat și anume acela al unor valuri masive de emigrări, din cauze social-economice, politice sau religioase. Emigranții în Principate, erau cunoscuți cu numele de: mocani sau bârsani, cei din jurul Brașovului, țuțuieni cei din satele dinspre munte din jurul Sibiuului, așa-numiții mărgineni, toți aceștia erau oieri; dar numele cel mai larg răspândit era de ungureni, în înțelesul de origine de sub stăpânirea ungurească: Transilvania și Ungaria. Satele întemeiate și locuite numai de ei s-au numit Ungureni, în altele s-au așezat într-o parte a satului, cu pământeni, și atunci partea lor se numea cu numele vechi al satului adăugat și cu Ungureni.

În Argeș avem astfel satele Albești –Ungureni, Bădenii-Ungureni, Uda-Ungureni, Căpățânenii-Ungureni, Ceparii-Ungureni, Cerbu-Ungureni, Oeștii-Ungureni, și Valea Ungurenilor, iar în Muscel avem Berevoieștii-Ungureni.

Oricât de izolate ar părea regimurile pastorale, transhumanța prezintă în linii mari, unitate și un sens definit care nu poate fi înțeles decât în lumina preferențelor pe care le-a favorizat: Întreținerea legăturilor dintre românii trăitori sub diferite stăpâniri, mișcările de populație angrenate de oieri în timpul deplasărilor periodice, circulația valorilor și omogenizarea limbii și a obiceiurilor, răspândirea producțiilor po-

pulare cu ce au acestea mai de preț, toate acestea sunt numai o parte din șirul marilor împliniri care ne arată că acest fenomen pastoral reunește în ansamblul său câteva secole de istorie socială românească.

(Sireteanu, 2017, vol2, p.38)

În îndelungata și frământata istorie a acestor locuri, culoarul Rucăr-Bran are merite de necontestat la nivel național.

Sub aspectul structurilor de istorie, cultură și tradiții existente între cele 2 țări, acest culoar a permis o osmoză spirituală excepțională, pentru dezvoltarea culturii tradiționale românești.

În contemporaneitate, revalorizarea prin cercetarea interdisciplinară a acestui spațiu în egală măsură geografic și istoric aduce beneficii majore pentru înțelegerea unor aspecte de prim ordin pentru civilizația românească

Prof. Vlad Tudor, Rucăr-Muscel

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

CEUCA VALER, BLEDEA GHEORGHE-*Țara Durerilor*, Editura ziarului „Desrobirea”, Sfântu Gheorghe, 1944

GHELASSE I.ION- *Mocanii- importanța și evoluția lor social-economică în România*, Institutul de arte grafice „Tiparul Românesc”, București, 1941

GHINOIU.I coordonator, *Atlasul Etnografic Al Romaniei- Vol.II, Ocupațiile* Editura Academiei Române, Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, București, 2003

MATEI HORIA, *Istoria României în date*, Editura Enciclopedică Română, București, 1972

METEȘ ȘTEFAN-*Emigrări românești din Transilvania în secolele XIII-XX*. Editura Științifică București, 1971

METEȘ ȘTEFAN-*Păstori ardeleni în principatele române* Editura Librăriei Diecezane Arad, 1925

METEȘ ȘTEFAN-*Relațiile comerciale ale Țerii Românești cu Ardealul până în veacul al XVIII lea*, Tipografia lui W.Kraft Sighișoara, 1921

MORARU OLIVIA, STOICA GEORGETA-*Zona etnografică Bran*, Editura Sport-Turism, București, 1981

MURGESCU COSTIN-*Drumurile unității românești*, Editura Enciclopedică, București 1996

OLTEAN VASILE - Configurația istorică și bisericească a Brașovului, sec.XIII-XX, Editura Andreiana, Sibiu, 2010

PÂRNUȚĂ GH., RĂUȚĂ MIHAI- *Tezaurul documentelor comunei Rucăr-Muscel județul Argeș, vol. 1-2, Editura Făt-Frumos, București, 2004*

PÂRNUȚĂ GH., TRÂMBACIU ȘTEFAN - *Tezaurul documentelor comunei Rucăr-Muscel județul Argeș, vol.3, Editura Făt-Frumos, București, 2005*

PÂRNUȚĂ GH.-*Rucăr-Muscel-Istoric, Case Memoriale, Amintiri*, - Editura „Vasile Cârlova”, București, 1996

POPESCU SIRETEANU ION- *Termeni păstorești în limba română, vol.1,2,3, Editura Alfa, Iași, 2003*

PRAOVEANU IOAN- *Așezările Brănele*-Editura Etnologică, București, 2019

PRAOVEANU IOAN- *Ocupațiile, sărbătorile și obiceiurile populare din satele brănele* -Editura Etnologică, București, 2019

NOTĂ:

STUDIU PREZENTAT LA AL XIV – lea
Simpozion Internațional CUCUTENI 5000
REDIVIVUS IAȘI, 21-22 noiembrie 2019

PORTUL POPULAR MUSCELEAN ÎNTRE TRECUT ȘI PREZENT

Din punctul meu de vedere, portul popular trebuie neapărat păstrat mii de ani în istoria poporului nostru român, exact ca o vietate preistorică venerată în marile temple din Egipt, tradiția fiind dusă mai departe de viitoarele generații.

Pentru mine, portul popular muscelean nu este nimic altceva decât o amintire vie, rămasă nestinsă, în conformitate cu viitoarele generații, care schimbă tot mai multe elemente vechi, cu tot atâtea elemente noi, exact ca niște designeri vestimentari renumiți.

Nu știu în ce mod să îmi exprim părerea în ceea ce privește această înlocuire „neobișnuită”. Pe de o parte, e ok să adaptăm stilul trecutului cu cel al prezentului, și în cele din urmă al viitorului.

Dacă stau să mă gândesc mai bine, prima variantă scârțâie puțin.... Dacă am continua să îmbunătățim portul popular muscelean eliminând și adăugând diverse elemente, și vom continua să înlocuim trecutul cu un prezent nou, rezultatul va consta în distrugerea unei valori culturale de mare preț: portul popular muscelean, prin înlocuirea perfectului cu cea a imperfectului.

Pe de altă parte, consider că ar fi mai bine să îi bucurăm pe

strămoșii noștri, purtând hăinuțele pe care s-au străduit să le creeze și să le confecționeze ani la rând pentru noi... Cred că în acest moment, când citești acest eseu, portul popular muscelean începe să prindă viață.... Glumesc, normal că glumesc. Portul popular muscelean nu prinde viață pentru că îl citești tu acum.

El a prins deja viață prin vechime, farmec și istorie.

De la unirea poporului dac cu cel roman, portul popular, (dacă nu întreg măcar doar pe jumătate) a fost purtat și de vestiții haiduci pe murgii lor de mare renume și puterea lui Vodă după dâșii.

E o întreagă istorie, o poveste captivantă despre un costum cu mari funcții și atribuții la vremea respectivă. O neprețuită comoară, un diamant neștefuit, care a ajuns vai de capul și de zilele lui, otrăvit de oamenii care nu-l respectă cu sfințenie și drag de unicitate națională și internațională.

Măcar au mai rămas sărbătorile în stilul Expopastoralis (Zilele Comunei Rucăr) și serbările prichindeilor de clasă pregătitoare care, să fim sinceri, cred că îl poartă cu plăcere. În zilele de azi, exemplele părintești sunt foarte puține, iar anturajul

este, din nefericire, foarte mare.

Din acest motiv, nu cred că portul popular muscelean va vedea lumina zilei de mâine. Mai de grabă garantez, cu părere de rău, că frumoasele ii, bogatele fote, cu măiestri lucrări cioareci și chimirul lui Haralambie nu își vor găsi tragicul sfârșit într-o cutie aruncată la plesneală în pod, până va binevoi careva să o ducă la groapa cu gunoi.

Ceea ce am vrut eu, Pîmuță Maria-Rebecca, să evidențiez prin prisma acestui eseu, și ideea principală care se poate deduce din munca mea de peste noapte este următoarea:

În ciuda faptului că portul popular muscelean nu dispare pe zi ce trece, datorită faptului că este un subiect destul de controversat, mereu vor exista persoane care să spună „Stop!” acestui fenomen care mie personal îmi sugerează un fel de uitare a costumului național popular.

Elevă – Pîmuță Maria Rebecca
Rucăr, Muscel

DĂ-LE, DOAMNE, LA SĂRACI! CONSTANTIN AGRICOLA MIU

Miercurea, după amiază, era rezervată de Cel de Sus pentru analiza activității pământenilor în urma ajutoarelor acordate de Bunul Dumnezeu. De data aceasta pionul principal a fost Sfântul Petru care a condus un colectiv format în totalitate din îngeri economici, un adevărat CFI al cerului, care a lansat strategia celestă, o adevărată operă de artă ce se derula cu ajutor divin.

”- Petre, Eu nu mai văd de aici, din înaltul cerului, pata verde care acoperea un vast teritoriu ce se întindea de la Balaton până la Marea Neagră. Ori ai încurcat culorile, ori harta este greșită! Nu te juca, după cum spune proverbul, nici cu îngerimea și nici cu prostimea.”

”-Înălțimea Ta, pata verde era mulțimea pădurilor ce acopereau aproape în totalitate o țară care încă se mai numește România. Trăitorilor pe aceste meleaguri, cunoscuți și cu numele *de români*, au muncit peste 2000 de ani ca să le distrugă prin incendiere (când erau invadați de armatele inamice!) sau prin tăiere, obținând produsul final numit *buștean* pe care îl livrează pe mai nimic la *săracii bogați* din vestul Europei.”

”- Da, Neamțul și Tanti ce fac?”

” Înălțimea Ta, eu credeam că dorm *buștean pe la Sinaia sau Bușteni!* Dar am înțeles că se ceartă, după surse, de dimineață până seara. Seamănă cu ce era în Africa Centrală acum o jumate de secol, pe vremea canibalului Bokassa și a nevestelor sale acuzate că dau maimuța la englez.

Azi nu mai avem nici englez. A fugit pe geamul Europei când a văzut tandemul românesc că a ajuns să conducă ”legal” Europa. Dar ”îngerul a strigat!” Vorba lui Fănuș Neagu. El a trompetizat că li se mai poate da o șansă pe care o propune ca înger păzitor carpatin: dacă la arabi le-ai băgat țitei sub nisip, ca să nu se vadă și să se revolte ceilalți muritori, aici în mijlocul Europei este dificil. Plus că toți vecinii încearcă să mai smulgă o bucată de teritoriu românesc, singurul vecin cumsecade și onest fiind Marea Neagră, bagă-le Doamne pe sub ea niște gaze. Pot să fie curate și simple, fără țitei, care murdărește și te dă de gol.”

” Fie ca tine Petre, dar să și-l extragă și comercializa singuri!”

” Doamne-Ți mulțumesc! Așa de bogați vor ajunge săracii de români, dar le trebuie un Hagi Tudose. Îi privește. Dumnezeu dă, dar nu bagă și-n traistă, mai ales dacă este și găurită!!! Să cânte trompetele!”

Ing. scriitor Miu Agricola C-tin – Godeni, Muscel

CU COȘBUC... DE ZIUA LUI EMINESCU

Și așa cum ne povestea Geo Bogza, Dumnezeu, la rugămintea Sfântului Petre, înfăptui o minune în satul vizitat de curând, loc care îi adusese atâta bucurie prin truda, vrednicia și înțelepciunea oamenilor săi. Drept recompensă, la Ipotești, în familia unui căminar numit Eminovici, se născu un băiat care primi numele românesc Mihai, nume de arhanghel ortodox. Era 15 ianuarie 1850. Ursitoarele au ajuns la concluzia că nu pot dezlega taina cu care a venit pe pământ acest copil. Viitoarea lui meserie ieșea din canoanele înțelepților pământului! Apărea cu certitudine ca un poet ieșit din comun, cu aptitudini literare ce se vor înrădăcina în conștiința poporului său!

Totul s-a adevărit, poezia eminesciană, unică, s-a născut din patimi, sărăcie și suferință. Eminescu, Regele Poeziei Românești a avut parte, dar din păcate după ce a intrat în neființă, de locul pe care-l merită. Dumnezeu a citit poezia *DOINA* și a ajuns la concluzia că poporul acesta împărțit în atâtea împărții, are mult mai mulți poeți geniali. A chemat îngerii cu aripi albastre, pacificatori ai cerului, și le-a poruncit să făurească și să parcurgă un traseu, care să plece de la casa lui Eminescu și care să se sfârșească la casa unui alt mare poet al poporului român.

Îngerii literari împreună cu îngerii cercetași, s-au gândit

bine, și n-au luat-o spre Botoșani, s-au îndreptat spre Suceava. De aici au ajuns la Gura Humorului, apoi au făcut puțin la stânga și au ajuns la Voroneț. Gândeau că trebuie să-și înnoiască albastrul de pe aripi. Ajunși la Mănăstire, au înțeles că albastrul de Voroneț provenea din coji de cer senin. Cineva, ceva, le făcuse să cadă peste acest așezământ sfânt. Oamenii locului credeau, din auzite, că vulturul care-l tortura pe Prometeu, cel înlănțuit pe Muntele Ararat, la fiecare insucces lovea cu ciocul de oțel în stinghiile cerului, din care cădeau cojile albastre. Alți oameni auziseră de argonauți, alții de nibe-lungi, toți responsabili nu numai de apariția cojilor albastre de Voroneț, dar și ale peticelor de auroră boreală așezate pe Mănăstirile din Moldovița, Sucevița, Humor.

Îngerii au continuat traseul spre Câmpulungul Moldovei și au ajuns în Țara Dornelor, în țara de la marginea Bucovinei. Au navigat pe deasupra Șarului Dornei și a Dornei Cândrenilor, au trecut prin pasul Tihuța, ca Hogaș cu Piscuța. Au lăsat din zbor cărțile de intrare la Castelul lui Vlad-Voevod și au intrat în Țara Bârgaielor. Au dat binețe nemților din Bistrița și au poposit în Țara Năsăudului, la Hordou. Au prezis că și aici, la 16 ani după apariția lui Eminescu, se va naște un copil ales care se va numi Gheorghe, ca sfântul care a

înving balaurul. Va fi unul din cei 14 copii ai preotului unit Coșbuc din Hordou. Dumnezeu a fost mulțumit și și-a rechemat îngerașii acasă.

Nu după multă vreme, viitorul membru al Academiei Române a compus poezia *Cântec*, ca o continuare la *Doina* eminesciană.

Eminescu a compus mai multe *Scrisori* iar Coșbuc a organizat o petrecere românească, *Nunta Zamfirei*.

Au apărut astfel mucenicii literari ai literaturii române cu nume inconfundabile, care au vegheat ca această țară să nu se transforme într-un teritoriu, iar poporul român să nu devină o populație.

Și au fost Ion și Marin, Adrian și Nicolae, Octavian și Petre, Ilie și Constantin, Elena și Elisabeta, Maria și Eusebiu, Ștefan și Ana, Mihai și toți cei care supravegheați de ochiul Dumnezeiesc de la Mănăstirea Neamț au sădit slova românească în buchea literaturii universale. Gheorghe a propus și poporul a ales ca unic **Rege al Poeziei** pe Mihai Eminescu.

De aceea, propun ca începând cu acest an, în această zi, ziua de naștere a lui Eminescu, să sărbătorim și

**ZIUA NAȚIONALĂ
CULTURALĂ A TUTUROR
ROMÂNILOR!**

**SĂRUTMÂNA MAJESTATE
LITERARĂ! MULȚI ANI SĂ
DĂINUIEȘTI ÎN SUFLETELE
NOASTRE! TE IUBIM!**

Ing. scriitor Miu Agricola
C-tin – Godeni, Muscel

IATĂ CUM SE CONTUREAZĂ TABLOUL POLITICIENILOR, DIN GURA UNUI RUCĂREAN

Rucărean doar după mamă, Ion Muțiu, arhitect de meserie, s-a lansat ca scriitor de proză cu multe subiecte fierbinți din Rucăr, pe care le-a cuprins în peste 250 de schițe și nuvele.

Coloratura rucăreană l-a determinat pe autor să scoată de sub tipar volumul „Rucărul în Noua Europă”, Editura RBA media, București, 2010.

Rucărenii vorbesc, ei între ei, în timp ce-și savurează porția de tărie, despre parlamentari, cei cărora comunitatea le-a încredințat responsabilitatea de a se ocupa de treburile publice, despre guvernanți și faptele lor, despre câteva personalități politice,

cultura-le, oameni de afaceri, susține autorul.

Iată tabloul politicianilor doar în viziunea rucăreană:

- ION ILIESCU – dă sfaturi cu oftat după trecut
- TRAIAN BĂSESCU – vaporean certat, cu undiță pentru rechini
- NICOLAE VĂCĂROIU – stângaci din naștere, dar are patimă de dreapta altora
- GIGI BECALI – are o inimă mare și o gură și mai mare
- PETRE ROMAN – și-a scrântit stânga și acum folosește dreapta
- MARKO BELA – scrie poezii, râde câș și zice ca toți, cu ascuns

- MIRCEA GEOANĂ – un pion împins în final cu șah la rege
- DAN VOICULESCU – fustangiu ostenit de-o cârmă uzată

Cum sunt rucărenii în proză?

„Rucărenii beau cu măsură, mai mare sau mai mică, acasă ori în locuri de pahar și mărimea înfurie, blegește, țipă sau cântă șchiop. Unii fac scandal, alții iau pe muta-n gură, ori se zbat în bolmojeală de minte blegită de tărie.”

Preluare din „Actualitatea Musceleană”, Noiembrie 2014

UN MECENA AL CULTURII

În una din frumoasele zile de vară ale lui 2018 împreună cu nepoți de-ai mei am poposit la Apa Sărată la Muzeul Automobilului Românesc și al Artei Romano-Aromân.

În liniștea camerelor primitoare înconjurați de costume și obiecte, ale ambelor culturi, m-a cuprins emoția și am îndrăznit să îi cer domnului inginer Emil Hagi câteva date personale creând un dialog, motiv de interviu, care îmi permit să îl prezint într-o formă scurtă, atât cât ne permite spațiul.

Autorul interviului Ion Dumbi (I.D.)

I.D.: Domnule inginer Emil Hagi, cine sunteți d-voastră?

E.H.: Un simplu cetățean al Muscelului.

I.D.: Știu că sunteți modest, dar să o lăsăm puțin deoparte și să încercăm câteva creionări.

E.H.: Sunt un român cu sânge de viță aromână, născut la data de 21 iulie 1955, în Câmpulung. Tatăl meu, Nicu Hagi (1923-1970), născut la Veria, Macedonia – Grecia, venit în România în anul 1943.

A absolvit Școala Normală din Câmpulung și a fost învă-

țător și director la Apa Sărată până în 1970.

Mama mea, Angela Cotescu Hagi (1930-2017), absolventă de filologie, a fost profesoară la Școala Oprea Iorgulescu.

O învățătoare de excepție, a primit titlul de învățătoare „emerit”, fiind foarte exigentă și de o corectitudine deosebită chiar și cu mine când i-am fost elev în clasa a IV-a.

Menționez că am primit din partea ei, o educație deosebită și datorită ei sunt Hagi de astăzi pe care îl cunosc muscelenii. Părinții mei au fost buni gospodari ca toți aromânii, iar în familia noastră nu a lipsit niciodată o oaie. Că zicea tata:

„Cum să te numești aromân dacă nu ai în nară mirosul oii?” Asta pe lângă crezul de a fi bun gospodar m-a călăuzit toată viața.

I.D.: Continuați vă rog cu elementele principale despre dumneavoastră.

E.H.: Am absolvit Școala Generală și Liceul „Dinicu Golescu” promoția 1974.

Sunt absolvent al Facultății de Construcții Hidrotehnice din Cadrul Institutului Politehnic Gh. Asachi Iași. Mi-am adus aportul ca inginer la lucrările barajului de la Pecineagu; amenajarea lacului Văcărești și amenajări exterioare la Palatul Parlamentului.

După anul 2000, am considerat că pot face mai mult pentru societate. Având în sânge spirit de întreprinzător am înființat firma HARALD IMPEX S.R.L. ce funcționează cu succes având ca obiect de activitate comercială furnizarea materialelor de construcții, atât de necesară dezvoltării orașului.

Pentru a supraviețui am depus eforturi uriașe și toată pricepe-rea mea pentru a face față concurenței neloiale și a încrengăturilor existente în societate.

I.D.: Mai cunoaștem și noi ceva, dar prin eforturi uriașe a-ți reușit să faceți ce alții nu ar putea face o viață!

E.H.: Fiind un mare iubitor de artă și cultură am înțeles că numai luându-mi lângă mine oameni de valoare voi putea face lucruri benefice pentru oraș.

I.D.: Și?

E.H.: „Decât un hoț și un prost la câștig, mai bine cu un deștept și un cinstit la pagubă.”

I.D.: Rezultatul?

E.H.: Cred că am reușit. Ușor, ușor am făcut câte ceva.

I.D.: Ne puteți spune câte „ceva-uri”, că sunt foarte multe.

E.H.: Să începem cu „Centrul Cultural Apa Sărată.” Căminul Cultural care era părăsit și devenise o ruină, am reușit să îl concesionez. L-am transformat într-un superb muzeu, cu săli funcționale, o adevărată bijuterie a orașului. În vechea grădiniță a satului am făcut muzeu etno și de artă, iar în alte clădiri construite din nou o adevărată simbioză de artă autentică Romano-Aromână.

I.D.: Știm că a-ți înființat muzeul ARO în care sunt expuse și alte mărci de mașini și a-ți mai organizat expoziții, prezentări, defilări ale mașinilor de epocă. Expozițiile au avut loc nu numai la muzeu, ci și în oraș, cât și în afara lui. În sala de spectacol se știe că începând cu anul 2011 aveți un program încărcat de manifestări culturale.

E.H.: Aveți dreptate. De sfântul Gheorghe, 23 aprilie și Sf. Dumitru, 26 octombrie, după calendarul pastoral care marchează urcarea și coborârea oilor la sat de la munte.

I.D.: În toți anii a-ți avut invitați de seamă nu numai aromâni ci și alți din alte țări balcanice.

E.H.: Organizăm spectacole cu formații aromâne și românești. Comunicări, expoziții cu oi de rasă și cai și încă multe alte manifestări.

I.D.: Sunt atâtea activități în care v-ați implicat și vă implicați încât ar trebui să scriu un roman!

E.H.: La romanul vieții zilnic trebuie să scriem câte o pagină cu condiția ca tot ce faci să fie benefic.

I.D.: Și totuși, mai dați-ne câteva exemple.

E.H.: Să mai scormonesc în memorie, tabăra de studii comparate a costumului popular din zonele de munte și aromânești cu studenți din Bulgaria, Grecia, Macedonia și România.

Colaborarea cu Cenaclul de Pictură „I.D.Negulici” și Casa de Cultură „Tudor Mușatescu” am organizat tabere de pictură naționale și internaționale, 5 la număr cu pictori din Moldova, Italia, Grecia, Bulgaria, Rusia, Olanda, Danemarca, Siria, Turcia, Bosnia și din multe județe ale țării, pictori de valoare membrii ai renumitului cenaclu muscelean. Am mai fost partener la organizarea a sute de expoziții de pictură locale, naționale și internaționale, dar să ne oprim că mai sunt și altele.

I.D.: Știm că a-ți sponsorizat activități multe și acțiuni cetățenești cum ar fi: contribuția esențială cu materiale la construirea frumoasei troițe cu fântână din Băjești, a-ți dat sprijin unor pictori aflați la nevoie, a-ți dotat Cenaclul de Pictură cu multe materiale și oamenii recunosc, apreciază și vă iubesc.

E.H.: Facem și noi ce putem, dar din păcate în vremurile actuale și la mine sacul e gol,

iar din partea edililor nu am sprijin mare lucru, cel puțin moral. Știu că fonduri sunt puține, dar cu chibzuință și voință se pot face multe.

I.D.: Domnule inginer, eu sunt uluit de câte aud, sunt atâtea activități culturale, științifice, artistice în care v-ați implicat și continuați să o faceți. Sunteți satisfăcut, aveți regrete?

E.H.: Satisfacția este foarte mare: Când văd pot să spun și eu umărul la multele activități culturale făcute de oameni de valoare. Lansări de carte, istorie, literatură, monografii, poezie, reportaje, epigrame, albume de artă și Dumnezeu mai știe câte, activitatea este bogată, chiar foarte bogată.

I.D.: Regrete? Nemulțumiri?

E.H.: Că nu am putut și nu pot face mai mult. Sunt foarte multe lucruri de făcut în zonă, lucruri ce par mărunte dar au mare însemnătate.

I.D.: Cum ar fi?

E.H.: Câmpulungul este o istorie vie, puțini de la noi o știu, străinii nici atât. Să o luăm de la intrarea în oraș:

-Nici la sud nici la nord nu știi de unde începe orașul, sigla orașului nu e pe nicăieri. Statuile nu au nume, altele date greșite. Case unde au locuit oameni de seamă nu au toate plăci comemorative.

-Nu au statui multe valori. Nimeni nu știe unde este Grădina Mersi.

-Vedem că s-a început câte ceva, să vedem ce o ieși. Aș dori un oraș - bijuterie.

I.D.: Oamenii de valoare au semnalat, se mișcă ceva?

E.H.: Sfatul seniorilor a adus și aduce la cunoștință tot ce trebuie, dar cine are urechi să audă, dar om vedea.

I.D.: Știu că aveți în vedere ridicarea multor statui, monumente, cel puțin la muzeu ce l-ați înființat.

E.H.: Am dorit pentru Aron Loica, Berechet, Țuța, Culeia, Radu Gir, Arnăuțoiu și încă mulți alții din cei 400 musceleni ce s-au remarcat de-a lungul vremii.

I.D.: Aveți vreo speranță?

E.H.: Toți dorim, dar va fi greu. Nu s-au găsit bani să-i facem o placă comemorativă lui Victor Naghi sau acolo la intersecția ARO, o pancardă „Aici a fost cândva ARO”. Fierul, inoxul, bronzul și câte alte metale ce s-au furat, aveam materie primă să facem sute de statui, dar din păcate...

I.D.: Anul acesta împliniți o vârstă 64 de primăveri, aveți de gând să predați ștafeta urmașului?

E.H.: Dumneavoastră aveți 90. De ce nu stați liniștit acasă?

I.D.: Pentru că am sânge de aromân și noi suntem luptători.

E.H.: A-ți răspuns singur la întrebarea pe care mi-ai pus-o pentru că suntem luptători. Ștafeta o va duce mai departe fiul și cealaltă generație. Știți că la ștafetă aleargă patru atleți, cum alerg eu.

I.D.: Domnule Emil Hagi, nici nu știu cum să vă etichetez, doar mă adresez cu un cuvânt unic în lume: vârful lui de munte „Omul”. Omule dragă, m-ai convins, înconjurat de atâția oameni de valoare la care le-ați întins o mână de ajutor veți duce mai departe acest război?

E.H.: Permanent cu hoția, prostia, indolența, neglijența, bârfa, incompetența, ura, trădarea, profitorii, nemernici, panglicari și încă multe epitete care din păcate le observăm la tot pasul.

I.D.: E grea lupta.

E.H.: Da, doar dacă edilii care se vor alia cu noi, vor dori să luptăm alături vom reuși.

I.D.: Să vă audă Dumnezeu!

E.H.: Asta speram, poate bunul Dumnezeu ne mai poate ajuta.

*ION DUMBI - București,
Diplomat în Științe Economice*

„DINCOLO DE APARENȚE”- CORNEL STOIAN, ECONOMISTUL CARE A IEȘIT ÎNTOTDEAUNA PE PLUS LA CAPITOLUL OMENIE

Invitatul din această săptămână al rubricii „Dincolo de aparențe” este **Cornel Stoian**, care a reușit să se facă cunoscut consătenilor și nu numai prin bogata activitate culturală pe care o posedă. Membru fondator al Cenaclului literar artistic „**Mihail Lungianu**”, participant activ la redactarea revistei trimestriale „**Piatra Craiului**”, OMUL, **Cornel Stoian** a avut de parcurs o perioadă foarte grea pentru a ajunge ceea ce este astăzi. De mic copil, s-a luat la trântă cu destinul crud, dar și cu ideile preconcepute ale părinților și a ieșit la liman mînat de o dorință acerbă de a studia și a deveni OM MARE, cu carte. Așa cum însuși declara mai jos, nu i-a fost deloc ușor, dar a strâns din dinți și a învățat, și iar a învățat până ce a ieșit la lumină. Putem spune metaforic că fuga de la stăpîn l-a făcut stăpîn pe propriul destin, muncind pe brânci pentru a realiza ceea ce are și mai ales pentru a ajunge cine este astăzi. Greutățile vieții nu i-au înnegrit sufletul de ură, ci, din contra, i l-au umplut de bunătate, dăruire și căldură care a dat-o mai departe semenilor și familiei sale. Ajuns la vârsta de 69 ani, **Cornel Stoian** se poate considera un om bogat din toate punctele de vedere, care nu are ce-și reproșa și care nu a uitat niciodată să fie OM și ceea ce este cel mai important, să rămână OM.

Tatiana PETRESCU

Care au fost cele mai emoționante momente din viața dumneavoastră? (Dați-mi exemplu trei astfel de momente.

Pe drumul lung al vieții ce l-am parcurs în cei 69 de ani, ca orice om, am avut parte și de multe momente emoționante.

Primul moment, dacă ar fi să le luăm în ordine cronologică, a fost pe 15 septembrie 1959-prima zi de școală în clasa a cincea, după o absență de cinci ani. Pentru a înțelege mai bine acest aspect vreau să vă spun că, în 1954, am terminat clasa a patra, după care părinții nu au mai avut posibilitatea să mă dea în continuare la școală.

Al doilea moment emoționant a fost atunci când am cunoscut-o pe viitoarea mea soție. Asta se întâmpla prin vara lui 1971.

În toamna aceluiași an, ne-am căsătorit civil și religios și am avut parte de o nuntă frumoasă. În fine, cel de-al treilea moment emoționant a fost în 1972, când s-a născut primul nostru copil, o fetiță pe nume **Cornelia-Claudia**, care ne-a făcut fericiți și împliniți, urmată de doi băieți, **Iosif -Cornelius** și **Ion -Ciprian**.

Dacă ar fi să dăm timpul înapoi, spuneți-ne care ar fi cele mai mari trei dezamăgiri pe care le-ați trăit până acum?

Păcat că nu putem da timpul înapoi! Așa cum era normal, m-am confruntat cu multe dezamăgiri. Prima mare dezamăgire pe care am trăit-o a fost în 1954 când părinții mei au luat decizia de a mă opri să-mi continui studiile în clasa a cincea, decizie care mi-a frânt aripile în zborul meu spre o viață mai bună. O alta a avut loc în 1962, când am absolvit șapte clase.

Chiar dacă am fost premiant în fiecare an, la vârsta pe care o aveam atunci nu mi s-a permis să merg să-mi continui studiile la o școală mai bună. Toate ușile la care am bătut mi-au fost închise, fiind blocat în continuarea școlii, întrucât aveam nevoie de o dispensă. Am urmat, între 1962-1968, școala profesională de comerț și Liceul Teoretic, profil Real, și am dorit să urmez Facultatea de Istorie-Geografie, la FF. Din păcate, situațiile subiective și-au pus amprenta și atunci și am trăit iar o mare dezamăgire.

Când ați fost cel mai fericit?

Aș fi rău cu mine dacă aș afirma că nu am fost și fericit.

Am fost foarte fericit când am pășit pentru prima dată în clasa întâi, când, după cinci ani am putut să-mi continui studiile generale și după trei ani am absolvit clasele V-VII, atunci când mi-am cunoscut soția, când au venit pe lume copiii, și mai ales, când am devenit bunic.

Ce vă deranjează cel mai mult la cei din jurul dumneavoastră?

Cred că cel mai mult mă deranjează prostia din jurul meu care se manifestă prin lipsa de respect și obrăznicie, ura dintre noi, care a devenit violentă, dar cel mai mult mă deranjează faptul că tineretul de azi, în mare parte, nu mai iubește munca, ci discotecile și barurile.

Dacă ar fi să schimbați ceva la dumneavoastră, care ar fi acel lucru?

Ar fi multe de schimbat și dacă prin absurd aş putea da înapoi roata vieții, aş vrea să schimb anul 1989, atunci când aş fi putut realiza lucruri mult mai bune pentru familia mea.

Ce apreciați cel mai mult la subalternii și colegii dumneavoastră?

Atunci când eram în activitate ca lucrător comercial la Cooperativa de Consum Rucăr am avut șefi pe cale ierarhică, am fost subaltern, dar și propriul meu șef. La colegii mei cu care am lucrat direct sau indirect am apreciat lucrul în echipă, profesionalismul lor, respectul dintre noi, buna credință, ajutorul reciproc.

Dacă ar fi s-o luați de la zero ați face același lucru?

Dacă ar fi s-o iau de la început, cred că ar fi loc de mai bine, ar fi multe lucruri de îmbunătățit. Toată viața mea am fost un om corect și cinstit, prin meseriile pe care le-am practicat am pus mai presus de toate OMUL, cu grijele și nevoile sale și de aceea am fost respectat și iubit.

Când v-a fost cel mai greu?

Cel mai greu mi-a fost, dacă ar fi s-o iau cronologic, atunci când mama a divorțat de tatăl meu biologic, rămânând fără protecție și apărare, atunci când eram foarte mic. Am fost crescut de bunicii din partea mamei și am avut o copilărie nefericită. Ea s-a rezumat la treburi gospodărești, și, la paza și îngrijirea animalelor. Mi-a mai fost foarte greu atunci când am fost oprit de la școală și a trebuit să muncesc de la o vârstă fragedă, în timp cei de vârstă

mea studiau și se jucau, eu am fost slugă prin munți, pe la stâne. la baciul Nae Răuță, unde îngrijeam de oi și vaci, alături și de tatăl meu vitreg. Am suferit enorm că toată copilăria mea nu am avut o jucărie, am crescut în lipsuri financiare, dar am avut voință și am revenit la școală, fugind de la stăpân, împotriva voinței părinților mei.

Unde vă vedeți peste 10 ani?

Este cea mai grea întrebare la care mă obligă să răspund. În 10 ani se pot întâmpla multe.

În folclorul popular se spune că "Oamenii se nasc pe rând și pleacă pe sărite". Am apărut pe lume pe 29 decembrie 1943. Dacă ar fi să rămân pe acest pământ, sper să ne întâlnim pentru un alt interviu.

Dați-mi exemplu de două calități și două defecte de-ale dumneavoastră.

Nu știu dacă este defect sau calitate. Înclin spre a doua variantă. Sunt un tipicar, îmi place lucrul bine făcut, nu-mi place lucrul de mântuială.

Cred că sunt un bun organizator atât în familie cât și în societate, știu să-mi fac amici, cunoștințe, colaboratori și prieteni, sunt un bun catalizator. Desigur că nu există întruchipată în om "Perfecțiunea", am și eu defecte, ca orice muritor. Cred prea mult în oameni și din acest motiv rămân de multe ori cu un gust amar. Caut să servesc și mă implic mai mult decât trebuie pentru unii semeni de-ai mei în detrimentul meu, ceea ce nu este bine, pentru că binele făcut se uită și, în loc de mulțumire, omul te vorbește de rău.

Credeți în legea compensației? S-a întâmplat să se dovedească în cazul dumneavoastră?

Îmi pare rău, eu nu prea cred în legea compensației și în cazul meu nu prea s-a dovedit. În viața mea am făcut mai mult bine, nu-mi amintesc să fi făcut rău semenilor de lângă mine. În Cartea Sfântă se zice: "Cereți și vi se va da!", dar "Domnul nu-ți pune în traistă". Dacă mă refer la cele două citate, noi

toți cerem. Compensația ar fi să și dăm, dar, din păcate, nu prea se întâmplă acest lucru.

Atunci când sunteți obosit ce faceți ca să ieșiți din această stare?

Oboseala se manifestă fizic și psihic la fiecare dintre noi. Atunci când sunt obosit prefer să ies în natură, s-o admir, fac plimbări, citesc, privesc la televizor, discut la telefon cu cei dragi și oboseala dispare.

Se spune că pentru a fi un om împlinit trebuie să construiești o casă, să faci un copil și să sădești un pom. Dumneavoastră cam ce ați mai avea de făcut pentru a fi împlinit?

Cred că mi-am făcut datoria față de mine, familie, societate. Am reconstruit casa din temelii, am dotat-o cu cele necesare, am sădit pomi fructiferi și am trei copii sănătoși, frumoși, gospodari care, la rândul lor, mi-au dăruit cinci nepoți.

Sunteți un om darnic? Dar iertător?

Sunt un tip darnic cu cine trebuie, îmi este milă de acei oameni care nu pot munci, de cei bolnavi și neajutorați. Dacă sunt un om iertător? Da, atunci când sunt lovit pe la spate, nejustificat, iert, cu condiția să-mi ceară scuzele de rigoare, dar nu pot uita.

Dacă ar fi să vă caracterizați în câteva cuvinte ce ați spune despre dumneavoastră: că sunteți un conservator sau un om modern, adaptat timpului în care trăiți?

Aș putea spune despre mine că am căutat atât în familie, în relațiile cu copiii sau nepoții, precum și în societate să îmbin conservatorismul cu modernismul și cred că am reușit. Am un mare grad de înțelegere între aceste două curente care au început să divizeze societatea noastră.

Poveștiți-ne cum v-ați ales profesia.

A fost o oportunitate sau ceea ce v-ați dorit mereu?

Dacă mi-am ales profesia? Nu. La 19 ani când am absolvit clasa a VII-a fără niciun sprijin, m-am descurcat singur și nu aveam nicio oportunitate.

Am ales meseria de lucrător comercial, iar mai târziu de economist. Eu mi-aș fi dorit multe, pentru că eram dotat cu inteligență, absolvisem cu aproape 10, dar soarta a lucrat împotriva mea, dar, cu toate acestea, sunt multumit de mine, de ceea ce am realizat în viață.

Tânjiți după ceva?

Da, după sănătatea familiei mele, a copiilor și nepoților, pentru un trai decent, după libertate, democrație, respectarea legilor și a statului de drept.

O vorbă spune că: „A fi om e lucru mare, a fi domn e o întâmplare”. Sunteți de acord cu acest lucru?

Sunt în totalitate de acord cu această expresie și este de mare actualitate în societatea de astăzi când politicienii se războiesc și se sfâșie între ei indiferent de culoarea politică pe spinarea poporului.

Cât de important este să ai "cei 7 ani de acasă"?

Pentru mine au fost primordiali. Nu am avut copilărie, mi-a lipsit tatăl și o perioadă și mama. Încă din fragedă copilărie m-am confruntat cu munca grea, griji, lipsuri și singurătate, dar voința m-a ajutat să lupt și să merg mai departe.

Succesul determină șansa sau șansa deter mină succesul?

Munca în profesiunea aleasă este determinanță în obținerea de succese. Șansa m-a cam ocolit în viață, nu a ținut cu mine. În 1989, puteam avea șansa de a începe o afacere privată. Omul cinstit și corect este ocolit de șansă. Numai munca cinstită oferă șansa unui succes.

Oamenii puternici cred că destinul ți-l faci singur. Credeți în destin sau în voință proprie?

Desigur, fiecare om are un destin, o soartă. Destinul îi este hărăzit omului încă de la naștere, când îi este scrisă foaia de parcurs în viață, până când se stinge. Eu cred că destinul este influențat, în afară de ceea ce am spus mai sus, de fiecare individ în parte sau de cei care îl înconjoară. Pentru mine, munca a fost un factor esențial.

Mai aveți prieteni din copilărie? Dar dușmani, oameni cu care nu vă înțelegeți oricât ați încerca?

Am foarte mulți prieteni din copilărie, din anii de școală, din locurile de muncă unde am profesat, oameni de mare valoare, de diverse profesii și meserii, în special din domeniul culturii. Cât despre dușmani, cine nu are? o zicală spune: "Ferește-mă Doamne de prieteni că de dușmani, am eu grijă!"

Care credeți că este cel mai important lucru care ar trebui schimbat la politicienii din ziua de azi?

Politicienii de la așa-zisa Revoluție și până în ziua de azi nu mai pot fi schimbați în comportare și mentalitate. Ei sunt unși cu toate alifiile tranziției, au învățat să ne fure votul, să facă ce vor cu el, să ne manipuleze la fiecare patru ani pentru a obține putere și bogății fabuloase. Singura soluție este să importăm politicieni de afară.

Cu cine sunteți în concurență?

Nu se mai poate vorbi de concurență, nu sunt în concurență cu nimeni, am fost în clasele V-VII cu colegii de clasă, dar unii dintre ei m-au întrecut, urmând studii superioare pentru care îi felicit. Acum, concurez cu mine, cu cunoștințele mele, cu talentul meu.

V-ați pierdut vreodată încrederea în prieteni?

În prietenii adevărați nu mi-am pierdut niciodată încrederea, aș putea spune cu mici excepții. Sunt oameni-prieteni- falși care uită tot ce ai făcut pentru ei, pentru o cauză comună, s-au văzut cu "sacii-n căruță"! șterg cu buretele prietenia de-o viață.

Din nefericire, acest lucru mi s-a întâmplat și mie, dar nu mi-a zdruncinat încrederea în oameni, și mai ales, în prietenii adevărați.

Care au fost și sunt lucrurile esențiale din viața dumneavoastră?

Esențial în viața mea a fost să-mi pun în practică cunoștințele acumulate în meseriile practicate cu cinste și corectitudine.

Care ar fi definiția dumneavoastră pentru ceea ce se întâmplă la ora actuală în politica din țara noastră?

Consider că foștii comuniști și odraslele lor nu au plecat niciodată de la putere în 23 de ani, doar s-au rotit la putere din 4 în 4 ani, au făcut legi pentru a-și conserva puterea și bogăția, în detrimentul poporului.

Care era lucrul care vă plăcea să-l faceți în copilărie?

Așa cum v-am spus, am muncit de mic copil, la început în gospodăria părinților și, mai apoi, la stăpân. Cel mai plăcut lucru pentru mine a fost s-o rup cu trecutul și prezentul de atunci și să evadez în viitor, iar viitorul meu a fost școala.

Povestiți-ne o întâmplare haioasă din copilărie care s-a lăsat cu bătaie.

Eram cioban la stâna din Tămășelu Mic împreună cu tatăl meu vitreg. Plecam dimineața cu vacile la păscut și ne întorceam seara. Într-o zi toridă de vară am adormit la marginea pădurii iar o parte din vaci s-au pierdut. Le-am căutat toată ziua, dar nu le-am găsit. M-am întors la stână cu restul de vaci și din acest motiv am primit o bătaie de la tatăl vitreg pe care nu am s-o uit niciodată. Vacile le-am găsit apoi, după două zile, după ce le-am căutat cu mai mulți ciobani.

Ce este dominant în viața dumneavoastră: munca sau familia?

Aș spune că amândouă.

Publicat în 29.11.2012 în Actualitatea Musceleană, Câmpulung

INTERVIU CU MAESTRUL EMERIT- PROFESOR GAVRIIL PRUNOIU

-Partea a V a-

**„Când dispare Biblia, dispare
și Folclorul” !!!**

T.V. Este din ce în ce mai greu să fi natural, în vremea contrafacerilor de tot felul , inclusiv în folclor ?

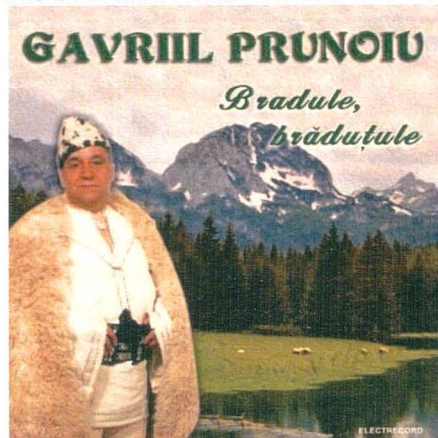
G.P.este greu, dar am observat că au început să apară pe modelul de la Liceul de Muzică „Dinu Lipatti” din București, care și-a pus o amprentă mare pe toată țara, în primul rând că am fost șef de catedră 20 de ani.

Aici am putut să lucrez și la minister, să înființez școli în țară, de canto popular, de nai și țambal, am făcut ca toate instrumentele populare să meargă la olimpiadă, că înainte nu mergeau, doar cei cu vocea. Ca șef de catedră, am introdus multe treburi, nai, țambal, canto clasic, pian, vioară, canto popular și teatru-sectie unică pe țară.

Dar cât am fost eu șef de catedră au mers treburile foarte bine, am ramificat în toată România, aceste secții. Îi simt imediat pe elevii foarte buni, care vin dintr-o școală de canto.

T.V. Cum vedeți viitorul folclorului românesc ?

G.P. Atâta vreme cât există tineri ca și cei de la festival, atâția copii buni care cântă baladă și doină și au dragoste de folclor, treburi importante, extraordinare, sunt și din Moldova și din Ardeal, de peste tot, nu se poate așa ceva, nu va dispare folclorul, mulți îmi pun întrebarea asta și eu le spun scurt și cuprinzător: **„Când dispare Biblia, dispare și Folclorul” !!!**

T.V. La final, care este viziunea dumneavoastră asupra Ethos-ului, specificul etno-estetic popular românesc ? Cum vedeți dumneavoastră spiritul popular românesc ?

G.P. Aicea trebuie să ai și gândire și sensibilitate ca să vorbești despre Ethos, despre frumusețea cântecului popular românesc. Trebuie să gândești foarte mult, ca să faci ceea ce trebuie să faci pentru cântecul popular românesc. Văd că avem tineri cărora le place foarte mult, și trec și fac, și vor merge mai departe cu cântecul nostru românesc, și mai cu seamă muscelean. Acest festival „Sus la munte la Muscel”, pe mine m-a impresionat extraordinar !

T.V. Vă mulțumesc !

(NOTA REDACTORULUI: **Trofeul Festivalului Național de Folclor pentru Copii și Tineri, „Sus la Munte la Muscel”, poartă numele de „Gavriil Prunoiu”, ca o onoare deosebită, și ca o recunoaștere națională și chiar internațională, a activității deosebite a Maestrului Emerit, profesor, etnomuzicolog, cercetător și interpret de legendă al folclorului muscelean, profesor Gavriil Prunoiu, din Boteni, Muscel.)**

Prof. Tudor Vlad,
Rucăr, Muscel

**SATUL DE DUPĂ GRATII. DE VORBĂ CU INIMA MEA. POVESTIRI –
POEZII****AUTOR: ING. SCRIITOR DAMIAN AVRĂMESCU – MERENI,
CONSTANȚA****PASAJE SELECTATE DIN ACEST VOLUM
DINCOLO DE APARENȚE**

Muncă și suferință?

Astea sunt aparențele!

Cine sunt eu, cel de dincolo de aparențe?

Dar ce întrebări să-mi pun ca să ne lămurim – euși ceilalți – de tot ce înseamnă o viață de om dincolo de trudă?

Și iată, un nesperat ajutor mi-a venit din partea unui prieten din Rucăr – Muscel, **Cornel Stoian** pe nume, un om de o energie „fabuloasă și cu o putere de muncă de invidiat!” El mi-a trimis un chestionar al unui ziar muscelan important, care trata lunar tocmai această problemă: „**Un om dincolo de aparențe!**” Și Cornel mi-a cerut să răspund la întrebările din chestionar, eu fiind muscelan 100%, născut, crescut și trăit o perioadă în satul Nucșoara, satul adoptiv al **Elisabetei Rizea** și leagănul mișcării anticomuniste și antirusești, dusă cu îndârjire de organizația „**Haiducii Muscelului**”, condusă de **Toma Arnăuțoiu**: organizație care i s-au alăturat o mulțime de oameni din sat și din împrejurimi. Am răspuns la întrebările chestionarului. Și, peste o lună, răspunsurile mele au fost publicate în totalitate, până la ultima virgulă, în ziarul „Actualitatea muscelană” nr. 231, din 21 noiembrie 2013.

**In memoriam
DINCOLO DE APARENȚE****„UN OM SE CONSIDERĂ BĂTRÂN CÂND ARE MAI MULTE AMINTIRI DECÂT
PLANURI DE VIITOR”****Curriculum vitae**

Data și locul nașterii: 6 decembrie 1946, comuna Nucșoara

Studii: ciclul primar (1953-1957) la școala din comună.

Ciclul gimnazial (1957-1960) la Școala din Domnești până în 1959, până la final, la Școala Medie nr.2 Pitești.

Studii universitare: 1966-1971 - Facultatea de Agricultură a Institutului Agronomic Nicolae Bălcescu din București.

Locuri de muncă: 24 octombrie 1971, repartizat ca inginer - stagiar la CAP Mereni- județul Constanța;

- 1973 - inginer pe probleme de irigații;

- 1974- numit șef fermă vegetală;

- 1975 - numit șef la CAP Mereni;

- 1976 - 1977 - președinte și inginer șef la CAP Mereni. De la sfârșitul lui 1977 și până în 1984 - inginer șef la CAP Mereni.

- 1984 - transferat în interesul serviciului la Consiliul Unic Agroindustrial de Stat și Cooperatist Domnești, până în 1986, ca inginer zootehnist, în coordonare intrând la zootehnia de la CAP

Domnești, Berevoești, Aninoasa, Vâlsănești și Complexul de creștere și îngrijire a taurinelor de la Slănic. Timp de un an - șef la CAP Vâlsănești Argeș, ca inginer.

-1984-1986 - deputat județean

- 1987 - transferat în interesul serviciului la CAP Mereni, jud. Constanța

-1990 - 1995 - director Cămine Culturale din Mereni

- 1995 - 2010 - pensionat pe caz de boală

- 2010 - pensionat pentru limită de vârstă

Cu excepția legislaturii 1996-2000, consilier local în comuna Mereni, în toți anii de după Revoluție.

•Care au fost cele mai emoționante momente din viața dumneavoastră?

(Dați-mi exemplu trei astfel de momente.)

Dacă ar fi s-o luăm cronologic, ar fi momentul căsătoriei, nașterea celor trei copii, împlinirea și desăvârșirea lor profesională. Au mai fost și alte momente, dar parcă cele mai emoționate reprezintă coloana vertebrală a familiei.

Dacă ar fi să dăm timpul înapoi, spuneți-ne care ar fi cele mai mari trei dezamăgiri pe care le-ați trăit până acum?

Profesia - de departe de ce speram să fie, anii de după Revoluție, cu o clasă conducătoare iresponsabilă, starea mea de sănătate extrem de precară care mi-a făcut existența un calvar, în anumite momente.

Când ați fost cel mai fericit?

Fericirea ca și adevărul absolut sunt noțiuni relative. Poate că venirea pe lume a celor doi nepoți Ilinca și Răzvan, m-au făcut să trăiesc momente unice.

Ce vă deranjează cel mai mult la cei din jurul dumneavoastră?

Mitocănia, violența fizică și verbală (amândouă pot ucide). Iar violența juvenilă și cea domestică mă înspăimântă de-a binelea. Nu înțeleg de ce atâtea ziduri de ură, ranchiună, invidie, ridică oamenii între ei.

Dacă ar fi să schimbați ceva la dumneavoastră care ar fi acel lucru?

Prea mare încredere în oameni. Aș acorda mai multă atenție familiei.

Ce apreciați cel mai mult la subalternii și colegii dumneavoastră?

Loialitatea, spiritul de echipă, lucrul bine făcut.

Dacă ar fi s-o luați de la zero, ați face același lucru?

În niciun caz. Mi-aș alege în primul rând, o altă profesie.

Dar când v-a fost cel mai greu?

Atunci când în 1995, mi-a fost extirpat un rinichi. Am așteptat îngrozit două săptămâni rezultatul examenului patologic. Din fericire, a fost vorba de o tumoră benignă. După trei săptămâni însă, a urmat uninfarct. Eu îl făcusem, desigur!

Unde vă vedeți peste zece ani?

Peste zece ani? Nu vreau să forțez mâna destinului. Nu-mi fac iluzii, nici calcule, nici planuri de viitor. Se spune că un om se consideră bătrân când are mai multe amintiri decât planuri de viitor. Cred că ați tras, deja, concluzia.

Dați-mi exemplu de două calități și două defecte de-ale dumneavoastră.

Calitățile....iată, printre ele: cinstea, sunt un om de cuvânt, îmi țin promisiunile cu sfințenie, chiar cu riscul de a constata că pierd. În legătură cu defectele, nu pot să nu amintesc prea marea încredere în oameni în faptul că, uneori, iau hotărâri pripite. Noroc că îngerul meu păzitor, soția, intervine uneori, la timp.

Credeți în legea compensației? S-a întâmplat să se dovedească în cazul dumneavoastră?

Nici nu cred măcar despre compensație că este o lege. Lege sau nu, în cazul meu n-a acționat niciodată.

Se spune că pentru a fi un om împlinit trebuie să construiești o casă, să faci un copil și să sădești un pom. Dumneavoastră cam ce ați mai avea de făcut pentru a fi împlinit?

Consider că un om nu este împlinit dacă n-a văzut lumea, n-a călătorit. Din nefericire, eu am călătorit prea puțin. Noroc cu...Travel, Digi World...

Sunteți un tip darnic? Dar iertător?

Constat că uneori, dăruiesc cui nu trebuie. De iertat, iert, dar nu uit, fără să încerc să mă răzbun.

Dacă ar fi să vă caracterizați în câteva cuvinte ce ați spune despre dumneavoastră, că sunteți un conservator sau un om modern, adaptat timpului în care trăiți?

Sunt un conservator când este vorba de păstrarea tradițiilor, obiceiurilor sau uniforme școlare. Sunt un om modern când este vorba de calculator, internet, ținută vestimentară modernă și bun simț. Stridențele, excesele, opulența mă dezgustă.

Povestiți-ne cum v-ați ales profesia. A fost o oportunitate sau ceea ce v-ați dorit mereu?

Profesia (inginer agronom) am ales-o urmând tradiția familiei. Când eu și fratele meu am terminat liceul la Pitești, am urmat sfatul fraților mamei și soțiilor lor care toți patru erau de mai mulți ani ingineri agronomi. Și uite așa, am reușit la Institutul Agronomic București și eu și fratele meu și peste cinci ani eram încă doi agronomi în familie, în total, șase. În presa vremii, după ce eu și fratele meu am făcut o vechime de câțiva ani, a apărut un articol cu referire la familia noastră, intitulat: „Cum să împarți 120 de ani de agricultură (vechimea totală a celor șase la acea dată) la șase ingineri agronomi”? După cum vedeți, profesia asta n-a fost ce mi-am dorit mereu. Eu mi-am dorit cu ardoare să fiu inginer geolog sau profesor de geografie. N-a fost să fie....

Tânjiți după ceva?

Tânjesc după tinerețe. Mi-e dor de tinerețe, mi-e dor de locurile natale, de iarba verde de acasă, de casa bunicilor, de pădurea cu mesteceni, până și de mărul de la poartă, bătrân, uscat și slut!

O vorbă spune că „A fi om e lucru mare, a fi domn e o întâmplare”.

Sunteți de acord cu acest lucru?

Sunt perfect de acord cu această formulare în toată profunzimea ei. Cu o mențiune: parcursul de la Domn la OM este mai greu decât cel de la DOMN la OM. Oamenii cu O mare nu sunt pe toate drumurile. Pe așa ziși domni (vorba olteanului), calci pe ei ca pe duche.

Cât de important este să ai cei șapte ani de acasă?

Esential. Copilul nu face ce i se spune, ci ceea ce vede în familie. Aici se conturează caracterele, personalitatea. Ceilalți stâlpi ai societății - biserica, școala, societatea încearcă să

modeleze, să cizeleze cu multă migală ce a făcut familia în cei șapte ani. Dacă a făcut! Dacă nu, e jale!

Succesul determină șansa sau șansa determină succesul?

Probabilitatea de a avea succes este sprijinită de șansa și viceversa. Între ele este o interdependență, o simbioză, intercondiționare reciprocă.

Oamenii puternici cred că destinul ți-l faci singur. Credeți în destin sau în voința proprie?

Prin voință proprie nu poți manevra destinul. Nu-i stă nimănui în putere să evite mâna destinului, nici măcar celor care au voință de fier.

Mai aveți prieteni din copilărie? Dar dușmani, oameni cu care nu vă înțelegeți oricât ați încerca?

Nu, nu mai am prieteni din copilărie. Am, în schimb, câțiva prieteni din facultate, nu prea mulți, pentru că cine are mulți prieteni, nu are, de fapt, niciunul. Dușmani? Mai curând, oameni cu care nu mă înțeleg nicicum. Îi ignor și îi evit.

Care credeți că este cel mai important lucru care ar trebui schimbat la politicienii din ziua de azi?

Ar trebui schimbată concepția lor în legătură cu menirea de politician. Încă nu au învățat că înainte de a te întreba ce a făcut țara pentru tine, întreabă-te ce ai făcut tu pentru țară? Și, mai trebuie să înțeleagă un lucru: țara reconciliere națională, politica românească va merge din eșec în eșec.

Cu cine sunteți în concurență?

Nu am fost și nici nu sunt în concurență cu nimeni. Încerc să-mi respect principiile și să fiu OM. Aș spune, mai repede, că sunt în concurență cu mine.

V-ați pierdut vreodată încrederea în prieteni?

Sigur. Atunci când prietenii s-au folosit de mine ca să-și atingă scopurile. Apoi, m-au ignorat. Și atunci nu numai că mi-am pierdut încrederea în ei, dar m-a durut groaznic. Înseamnă că am mari carențe în alegerea prietenilor.

Ce vă face fericit? Dar nefericit?

Fericit? Sunt fericit când familia este alături de mine. Foarte fericit când soția e lângă mine, ea fiind cea care m-a ajutat să arcuiesc punți peste hăurile care mă pândeau. Și a făcut-o de atâtea ori. Nefericit sunt când mă gândesc că într-o zi unul dintre noi nu va mai fi, va trece în regatul lui Hates. Și atunci, dacă în doi, în aritmetica iubirii, unu plus unu făceau totul, de dată asta, doi minus unu este egal zero. Unul dintre noi, cel care va rămâne, se va simți singur, și singurătatea e o altfel de moarte. Și dacă în doi, când unul se întorcea acasă și după ce închidea ușa spunea: „Bună seara!”, atunci când rămâne unu, este cumplit să intre pe ușă tăcând.

Care au fost și sunt lucrurile esențiale din viața dumneavoastră?

Fără nicio ezitare, afirm cu toată responsabilitatea că ele sunt: corectitudinea, cuvântul dat, cinstea. Când am plecat de acasă în lume, tata mi-a spus: „Ai mare grijă, să nu dai cinstea pe rușine!”

Care ar fi definiția dumneavoastră pentru ceea ce se întâmplă la ora actuală în politica din țara noastră?

Sunt mai multe definiții:

- a) o ecuație cu foarte multe necunoscute, un labirint din care pe alegători nici firul Ariadnei nu-i mai poate ajuta să iasă;
- b) politica în România e moartea caracterului;
- c) politica românească seamănă din ce în ce mai mult cu niște doamne dintr-un stabiliment deasupra ușii căruia există un felinar roșu. Ca o concluzie: dacă e vorba de politică, nu vă-ncredeți în sondajele de opinie referitoare la ea. Pentru că ele sunt ca fustele scurte: te fac să visezi frumos, dar îți ascund esențialul.

Care era lucrul care vă plăcea să-l faceți în copilărie?

Erau multe: împreună cu copiii la cules de fragi, alune sau flori, primăvara în pădure. Era minunat să explorez camera bunicii. Și toamna ce nu găseam aici: dulceață de fragi, afine, agrișe, poame coapte, mure, carne afumată la borcan și câte și mai câte....

Povestiți-ne o întâmplare haioasă din copilărie care s-a lăsat cu bătaie.

Scosese cloșca vreo cincisprezece răuște. Mama a plecat la fân și mi-a spus:

„Ai grijă, să nu găsească răuștele flămânde!”

Și le-am dat și tot dat de mâncare până ce gușile li s-au umflat în așa hal încât centrul greutatei era în vârful ciocului și biete nu mai puteau să meargă. Câteva au și murit din cauza indigestiei. N-am înțeles însă, de ce am luat bătaie.

Dacă și când îți faci datoria.....

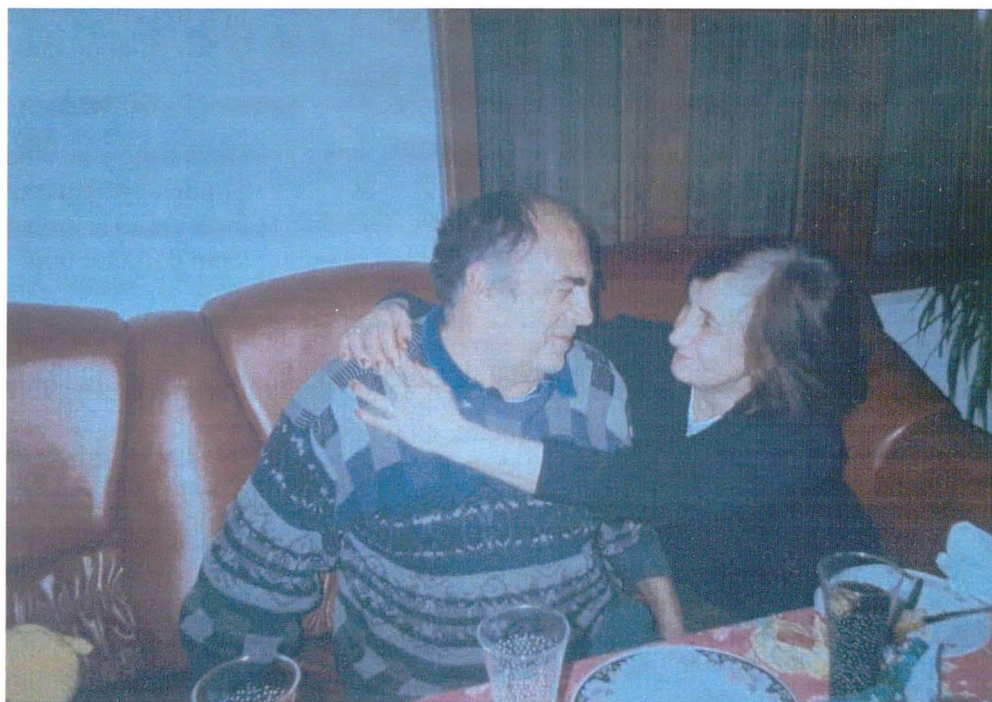
Când sunteți obosit, ce faceți ca să ieșiți din această stare?

Oricât de obosit aș fi, dați-mi un loc de pescuit. Mai merg în pădure, care m-a ajutat întotdeauna să lămuresc următoarea aparentă enigmă: în pădure mă duc ca să mă regăsesc, uneori, paradoxal, rătăcindu-mă.

Ce este dominant în viața dumneavoastră: munca sau familia?

Munca a fost în detrimentul familiei. Regret pentru asta, dar este prea târziu.

Publicat în premieră în Actualitatea Musceleană din 21.11.2013

EPIGRAME ȘI CATRENE

INGINER SCRIITOR- DAMIAN AVRĂMESCU

Mereni, Constanța

IN MEMORIAM

Tot căutând prin biblioteca de acasă, dau de două cărți de poezii semnate de Damian Avrănescu. Le așez la urgențe și iau la mână și revista Acidava. Nu trec trei zile și primesc un telefon de la Cornel Stoian. Vocea îi era schimbată, cu greu am înțeles că dl. Damian Avrănescu de la Mereni, Constanța, ne-a părăsit de câteva zile. Sun la Constanța și mi se confirmă. Am rămas mut și încep să-mi filtrez amintirile.

Cu cele 20 de numere ale revistei Acidava în față, cercețez rubrica "De vorbă cu cititorii." Și iată concluzile:

- S-a născut în anul 1946 la Nucșoara Muscel, pe care o vizita anual.
- Familia lui a fost hăituită de comuniști,
- A reușit ca în urma unui efort extraordinar să iasă inginer agronom.
- A trăit toată viața la țară.
- A cochetat de tânăr cu poezia, dar și cu epigrama și proza satirică
- Ne-a ajutat nu numai la redactarea revistei, dar și popularizarea și vânzarea ei pe terțe piețe vest europene.

Damian Avrănescu apare pentru prima dată la Câmpulung, în revista noastră cu nr.3, cu câteva epigrame, în luna iunie, anul 2014. Apoi participă la toate concursurile organizate de Acidava, numărul epigra-

melor apărute este în creștere, ca și numărul de gazete muscelene unde-l întâlnim.

În anul 2016 ne întâlnim la Nucșoara. Pot spune că am cunoscut un intelectual cu un bagaj serios de cultură generală, iubitor de țară și de Eminescu, serios, modest, bun camarad, talentat și aplecat spre literatură. A plecat dintre noi lăsându-ne mai săraci cu un epigramist.

Omul Avrănescu a plecat poate undeva unde să-i fie mai bine!

Dumnezeu să-l aibă în paza Sa!

CONSTANTIN AGRICOLA MIU

Iată câteva din poeziile și epigramele și catrenele sale:

IUBIREA, VĂPAIE LUI CORNEL STOIAN

Iubirea mea-i văpaie arzând nedomolită,/

Nu-i spuza-n care jarul doar pâlpâie mocnit.

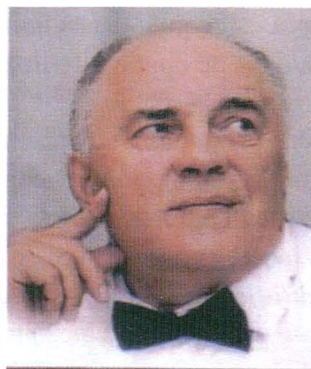
Și tot mereu va arde, văpaie infinită

De dorul tău, când fi-voi de-a pururi adormit.

LUI CORNEL STOIAN

Aleargă șapte hotare,
De parcă șapte vieți are!
N-aleargă după cucoane,
Ci pe la ... simpozioane!

Iată ce-i transmitea redacția revistei ACIDAVA în nr. 6 din martie 2015: *Suntem fericiți că avem prieteni ca d-vs*

*și odată cu venirea primăverii
să ne cuoăștem mai bine și să
slujim sub același drapel epi-
grama românească!*

PETE...PERMANENTE

Știu o mie de soluții
Să spăl pete (după caz),
Dar nu știu să spăl rușinea
Petelor de pe ... obraz!

HAI NOROC

Făcu țuică, ce să zici,
Țuică să-i ajung-un an!
Și-n trei zile, la cazan
O bău cu-ai lui amici!

SFADĂ

Două babe s-au sfădit
Și-ndelung s-au tras de păr,
Încât capul le-a chelit
Cum e fructul unui ... păr!

CU DOUA FETE !

Am dus-o la altar...părea
sfioasă

Dar am aflat curând ce e
..."Năpasta":

Calvar îmi era viața cu
nevasta!

Și-am "șters-o" într-"O
noapte furtunoasă"!

Iată ce transmitea el redacției revistei ACIDAVA cu nr.11, Cireșar 2016.

Mi-am luat inima în dinți și vă trimit al doilea plic! Ascunde câteva încercări de epigramă ...închinată Măriei Sale-Epigramă și "Licuricilor care trudesesc pentru ca praful de rimă al epigramelor să devină praful de aur. Șlefuite de epigramiști musceleni, acestea capătă străluciri de diamant... Îmi vine în

mintă o zicere a lui Nicolae Iorga care spunea:- Ce deosebește diamantul de cărbune?Nu că primește mai multă lumină, ci că trimite mai multă înapoi." Zăbovesc un pic în zona asta: iată cum spiritul lui Mușatescu, nestinsa lui lumină care-i veghează și pe meșterii epigramiști, de undeva, din cer și îi îndeamnă să se apropie de perfecțiune, a făcut ca aparenta lipsă de strălucire a debutului

Acesta a fost omul Inginer scriitor Damian Avrămescu-Mereni Constanța.

și debutanților-cărbune în urmă cu câțiva ani, să capete, cu timpul, străluciri de diamant!.. Eu, "începătorul" în ale epigramei...mă rog să-i țină Dumnezeu sănătoși și că m-au acceptat ca ucenic! Nu știu dacă timpul va mai avea răbdare cu mine, măcar să avansez de la stadiul de lignit, la cel de antracit. Slavă Domnului, de la cine să învăț, am.

30 aprilie 2019

EPIGRAME PROASPETE CU GAZDĂ ȘI OASPETE...

Domnului MIU, epigramist

E un om de viță veche,
Nu scrie după ureche.
Orice temă abordează,
Poanta îi rămâne... trează!

Ion Dumbi

Domnului Dumbi, epigramist

Nu-i ușor de urcat panta
Ca să afli unde-i poanta,
Dar cu Dumbi lângă tine,
Sigur, trează ...se menține!

Constantin Agricola Miu

Domnului Dumbi la 91 de ani

Mulțumesc Mărite Doamne
Că i-ai dat atâtea toamne
Junelui epigramist.
Mai dă-i zece și-i... sutist!

Constantin Agricola Miu

Domnului Miu, cu simpatie

Vă mulțumesc pentru rugă,
Dar ca mica buturugă
Ce lasă urme când trece,
Eu aș vrea...o sută zece!!

Ion Dumbi

Clasamentul dezastrelor

La furtuni și la potop,
Am ajuns primii în top.
Inundând și șes și munte,
În UE suntem în frunte!

Ion Dumbi

Un păcat, doi păcați...

Unde vezi un cataclism,
Sau bolnavi de reumatism,
Unde ți-a fugit mândria?
Desigur, din România!

Constantin Agricola Miu

Calea unui june nonagenar

Mucalit de-o bună vreme,
Scriu epigrame, catrene
Ele nu-mi oferă bani,
Bagă în desagă ani.

Devenire

În viață am făcut bugete,
În fugă sau pe-ndelete,
Am folosit și pix cu har,
Și m-am trezit nonagenar

Pădurea ieri și azi

Tăiau lemnul și înainte,
Dar, o făceau cu multă minte:
Azi sunt puși pe jecmăneală
Și au lăsat pădurea cheală.

A la păcală

De azi ordin, un legământ
Nu mai vindem păduri, pământ:
A la Păcală îs toate
De mult sunt înstrăinate.

Parcări pe trotuare

Nefiind locuri de parcare
Pun mașini pe trotuare:
Pe unde trecem, n-am habar,
Întrebați pe primar.

EPIGRAME ION DUMBI

Promisiuni

Toți vom strânge pentru voi
Vă vom da tot la nevoi:
Vom opri și noi un pic,
Să facem un „mic” butic.

Balanța dreptății

Astăzi se înclină balanța,
pentru cei ce le merge clanța:
Dar cu bani mulți faci cam de
toate
Și n-o să vezi în veci dreptate.

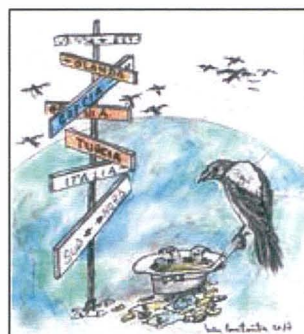
Nedumerire

Ne laudăm c-avem de toate
Ce mișcă și libertate:
Dar nu înțeleg care-i misterul
La mulți dispare caracterul.

Creșterea pensiilor și cupoanelor - taloane CFR

Răvașe noi s-au dat
Cu surprize s-au împănat:
Viteza, s-a micșorat
Și tariful s-a dublat.

Migrație naturală

Ne pleacă în lungă zare
Multe păsări călătore:
Dar vedem, de multe ori,
Migrează cârduri de ciori.

Avem de toate

Avem o țară bogată
Pe glob bine așezată,
Pământ bun, ne dă de toate
Și aleșii...calamitate

Constatare

Constat surprins că dintr-o dată
Ai renunțat la apa plată
Deoarece, lângă izvor,
Ai un butic cu vinișor.

Fugit irreparabile tempus

Mai ieri, prea țănoș și vioi,
Precum și unii dintre noi;
Mai nou, într-o cârjă-apare,
Cu... Tinerețea trecătoare!

LA VOLAN PRINTRE BELELE

Autor- Iulian Citer-Marinescu

Bughea de Jos - Mușcel

Drum lung...

Ca s-ajungi la Câmpulung
Gropi sunt multe, drumu-i lung,
Dar când ai ajuns în el
Nu poți circula la fel!

... și cale bătută!

Ai permis ori n-ai permis,
Circulatu-i interzis,
Dar primarul e prea sus
Și pân-la el drumuri nu-s!

Necazuri auto în oraș

Două sunt- scrise în lege:
N-ai pe unde circula
Și apoi, se înțelege,
Nu ai nici unde parca

La drum cu nevasta

N-am băut dragă decât Coca-Cola
I-a spus în drum, când l-a lovit năpasta,
N-a fost surprins că s-a nverzit fiola
Ci că se-nverzise și nevasta.

Pe sens unic

- Domnule, e interzis
Chiar dacă aveți BMW-u!
M-a privit ușor surprins:
-Bă, tu ști cine sunt eu?...

Ultima dorință

Vreau la capu-mi să îmi stea
Un GPS, nu o cruce,
Că de-oi mierli-o cumva,
Să știu pe unde m-oi duce

Constatare

S-a rupt a vieții scurtă ață,
Spre cer drumul mi-e deschis
Dar e prima dată-n viață
Când circul fără permis.

**Constatare la moartea
șoferului**

O viață a dat în gropi
Dar, azi l-a lovit năpasta
Când, slujit piroș de popi,
A nimerit și-n groapa asta.

Succes

Fără prea mult drag de carte
Fata, cu puține clase,
A ajuns totuși departe
C-avea picioare... frumoase.

Autostrăzi ... ca la noi

Zarvă, flaș-uri, fast magistru,
Multă lume venită să vadă
Cum deschid dom' ministru
Șapte coți... de- autostradă.

Regret

Dus de car, de copârșeu
Zac sub flori de trandafir
Dacă l-aș conduce eu
N-ar ajunge-n cimitir

Eveniment auto între El și Ea

Șucăriți de incident
Scot, pe lângă-njurătură,
El- fum pe eșapament,
Dumneai- flăcări pe gură.

Drumuri...drumuri

Se văd astăzi pe șosele
Mărci de top sau mărci model
Mai mari ori mai mititele....
Dar și cratele... La fel!

Șmecher

Privind polițista bine,
Zise, făcând pe cocoșul:
De ce mă-amendezi pe mine
Când și mata ești pe roșu?

Polițist la intersecție

Fum, claxoane,-njurături,
Scrâșnete pe-asfaltul dur
Și printre suduituri:
-Bagăți bă, bastonu-n...!

În Câmpulung

Dac-ar vedea Brâncoveanu
Strada ce-i poartă sigiliu,
Ar veni cu iataganu'
Peste..." turcii" din Consiliu.

După...

Se mira săracul om,
Ignorând adrenalina.
Nu că este el în pom,
Ci cum de e și mașina.

Eterna grabă

Trec vârtej, cum trece apa...
Urcând Golgota durerii,
Pietnii-și sapă groapa
În care-i împing... șoferii.

Eveniment (banal) rutier

Polițiștii –au rămas paf.
Constatând, bătu-l-ar vina,
Că șoferul era „ praf”
Și-alături, tot praf, mașina.

Cotidiană pe autostradă

S-a constatat- fără-a-l plânge,
După tristul carambol,
Că n-avea alcool în sânge,
Ci avea sânge-n alcool.

Se-ntâmplă și așa

Călcând sensul, interzisul,
M-a privit mirat prin geam
Aflând că-și pierde permisul:
-Fugi d-aci ... Că nici nu am!

Urmare

Crezându-se un bun șofer
Și-a zis că este prea banal
Să-nvețe Codul Rutier ...
Și-nvață-acum...Codul Penal

Dorință împlinită

Cu un selfie la volan
Voia s-ajungă celebru....
Și a ajuns..dintr-un Nissan,
Rece, într-un car funebru.

Întâmplare rurală

La ieșirea din cătun
Sătenii au constatat
Că polițistul este „ tun”
Dar șoferul mort ...de beat.

Ea la volan

Pare-o stea de pe ecran:
Ce mai ochi!...Și ce mai gură!...
Dar când este la volan
S-o auzi cum te înjură.

Polițiști

Stau de lemn, la semafoare,
Cu ochii ca girofarul.
Și-amendează-o trecătoare
Findcă ... „, face trotuarul”.

Întâmplare rurală

La ieșirea din cătun
Sătenii au constatat
Că polițistul este „ tun”
Dar șoferul mort ... de beat.

Coliziune

După cum s-a constatat
Coliziunea a fost dură:
El s-a trezit divorțat,
Iar ea, cu burta la gură.

**Julian CITER
MARINESCU****Frunza**

De ce soi e, nu contează
Pentru Adam și speța sa,
Câtă vreme toți visează
Numai ce ascunde ea!

Unde nu-i cap

E dovada clară că
Atunci când prostia doare,
Capul ce nu judecă
Are mintea ...în picioare.

Justiția, azi-ieri

De generații întregi
Fenomenul se repetă:
Cei fără școală fac legi,
Cei cu școală le respectă.

**Epigonilor maestrului
Tănase**

Avea NAS pentru umor
Al satirei sacru monstru...
A-l urma nu-i prea ușor,
Că-i prea sus de ...nasul
nostru!

Visul evazionistului

Madagascar...un vis fugar
S-ajungi acolo cu-o avere,
Să cheltui ce-ai furat avar,
Să ți se rupă de Putere.

CUPRINS

CĂLĂTORUL, ÎNȚELEPTUL ȘI PRINȚESA	1
CÂNTEC ȘI VERS PENTRU MAESTRU	3
DIN VOLUMUL „TIMPUL FUGE ... FUGE ... SPRE VREMURI VIITOARE”- ANTOLOGIE/2019 , CUVÂNTUL AUTORULUI	4
FLOAREA DE COLȚ A RUCĂRULUI	5
CUVINTE DE ÎNCEPUT	6
RÂNDURI PENTRU UN MARE SUFLET	
VINTILĂ NAPOLEON PURNICHICI O VIAȚĂ DEDICATĂ MUSCELENILOR	8
PRIETENII LUI VINTILĂ NAPOLEON PURNICHICI ȘI GÂNDURI ALE UNOR	
LANSARE DE CARTE LA LICEUL TEORETIC „DAN BARBILIAN” -CÂMPULUNG	9
9 ANI DE EXISTENȚĂ A REVISTEI RUCĂRENE „PIATRA CRAIULUI” DIN MUSCEL	10
BUNĂ REVENIRE! -„PIETRELE DOAMNEI” - DOMNEȘTI, MUSCEL	12
LOCUIITOR IN MUSCELE	13
RÂNDURI ȘI GÂNDURI PENTRU UN IUBITOR DE CULTURĂ	15
ISTORII NECONVENȚIONALE DIN MUSCEL - VOL. IV/2016	20
STIMATE DOMNULE CONSTANTIN AGRICOLA MIU, ONORAȚI INVITAȚI	29
MANIFESTARE CULTURAL - ARTISTICĂ "GÂNDURI LA ÎNCEPUT DE SEARĂ" - CURTEA DE ARGEȘ	30
IN MEMORIAM- MANUSCRISE DIN LADA DE ZESTRE ALE ARH.-SCRIITOR, MUȚIU ION DATE SPRE PUBLICARE DE DNA. GEORGETA MUȚIU (SOȚIE) ȘI	32
MI-E DOR DE TINE, FRATE!	33
CIOBANI RUCĂRENI	33
SECUREA UMBREI	35
REPORTAJ UMORISTIC, DĂM O FUGĂ LA SINAIA	36
DAMIAN AVRĂMESCU: POET-PROZATOR ȘI EPIGRAMIST NUCȘOREAN	39
CRONICĂ DE CARTE DAMIAN AVRĂMESCU - „CLEPSIDRE FĂRĂ NISIP”	41
CRONICĂ DE CARTE DAMIAN AVRĂMESCU - „BALADE PENTRU MAI TÂRZIU	43
SĂ NE AMINTIM DE EI	44
MAMĂ	45
DOR DE ALE VERII, PROF. TUDOR VLAD, RUCĂR-MUSCEL	46
SECRETUL DRAGOSTEI –ACROSTIH- ELEVĂ ALEXANDRA-MARIA ANUȚA	47
PATRIA, PROF. SCRIITOR, GEORGE NICOLAE - PODIȘOR, RUCĂR - MUSCEL	49
POEZII DIN VOLUMUL „CEASUL DE LA SFÂNTUL GHEORGHE ” - 2012	49
SCRIITOR - ION MACHIDON, BUCUREȘTI	
ODĂ DOMNULUI CORNEL STOIAN AUTOR: PROF. - POETĂ, ADELINA- MIHAELA VOROVENCI, RUCĂR-MUSCEL	50

LUI CORNEL STOIAN - LA „ANIVERSARĂ - 48 ANI" JURIST: OCTAVIAN BĂNICĂ - BOTENI, MUSCEL	50
CÂNTEC DE LA RUCĂR-RONDEL CORNEL STOIAN -ECONOMIST	50
DIN VOLUMUL FREMĂTÂND PE CORABIA VIEȚII	51
DRUM CĂTRE TINE, FEMEIE	53
SINGUR IN ȚARA MEA (CÂNTEC DE SUFLET)	53
IUBIREA, ETERNA POVESTE: 57 „ATUNCI, ACUM, INTOTDEAUNA" DE MARIA-IOANA VASILOIU	57
MIHAI EMINESCU - PATRIOT ȘI MARTIR	60
A FI PATRIOT...	63
A FOST ODATĂ, CA NICIODATĂ	65
BLESTEMUL UNUI ȚINUT MIC, DACIA, MAI TÂRZIU ROMÂNIA ÎN MULOCUL UNOR MARI IMPERII	67
OAMENI GENEROȘI - TRAIAN GĂÎȘTEANU	70
EROUL NICOLAE BĂLCESCU, DOUĂ SECOLE DE LA NAȘTEREA SA	71
IMPLICAȚII ALE BISERICII ORTODOXE ÎN CONTEXTUL ȘI REALIZAREA MARII UNIRI - PARTEA A II-A	72
O SUTĂ DE ANI DE LA CUCERIREA BUDAPESTEI DE CĂTRE ARMATA ROMÂNĂ	76
O SCHIȚĂ UMORISTICĂ CU TÂLC DIN PROZA AROMÂNĂ	77
500 DE ANI DE LA PRIMA ATESTARE DOCUMENTARĂ A SATULUI BĂJEȘTI	78
COMERȚ ȘI TRANSHUMANȚĂ ÎN CULOARUL RUCĂR-BRAN ÎN SECOLELE XIV-XIX.	80
PORTUL POPULAR MUSCELEAN INTRE TRECUT SI PREZENT	86
DĂ-LE, DOAMNE, LA SĂRACI! CONSTANTIN AGRICOLA MIU	87
CU COȘBUC... DE ZIUA LUI EMINESCU	88
IATĂ CUM SE CONTUREAZĂ TABLOUL POLITICIENILOR, DIN GURA UNUI RUCĂREAN UN MECENA AL CULTURII	89
„DINCOLO DE APARENȚE"- CORNEL STOIAN ECONOMISTUL CARE A IEȘIT ÎNTOTDEAUNA PE PLUS LA CAPITOLUL OMENIE	92
INTERVIU CU MAESTRU EMERIT- PROF. GAVRIL PRUNOIU PARTEA A V-A	96
SATUL DE DUPA GRATII. DE VORBĂ CU INIMA MEA. POVESTIRI – POEZII (AUTOR: ING. SCRIITOR DAMIAN AVRĂMESCU MERENI, CONSTANȚA)	97
EPIGRAME ȘI CATRENE INGINER SCRIITOR- DAMIAN AVRĂMESCU MERENI, CONSTANȚA	102
EPIGRAME ION DUMBI	104
LA VOLAN PRINTRE BELELE AUTOR- IULIAN CITER-MARINESCU BUGHEA-MUȘCEL	105

Revista "PIATRA CRAIULUI"
Rucăr – Muscel

Colectivul de redacție:

1. **ing. Ion GHIDAN** - redactor-șef
2. **prof. Cristina VLĂDESCU** –
redactor adjunct și tehoredactor
3. **ing. Constantin MOICEANU** –
secretar general
4. **Ec. Cornel Stoian** –
5. **redactor și corector**
6. **Prof. Tudor Vlad**–
redactor coordonator și corector

Sediul redacției și al Cenuclului:

PENSIUNEA
"LINIȘTEA SERII",
strada Brașovului
RUCĂR, Argeș

ASOCIAȚIA CULTURALĂ
"RUFFA ARBOR,,
Rucăr – Muscel

1. **Nistor Iosif** – președinte
2. **Vlad Tudor** – vicepreședinte
3. **Moiceanu Constantin** – vicepreședinte
4. **Stoian Cornel** – secretar general

1. Responsabilitatea pentru conținutul articolelor revine integral autorilor.
2. Revista se distribuie contra-cost.
3. Fotografiile aparțin colecției personale prof. Tudor Vlad, Stoian Cornel, open source/facebook

Colaboratorii interesați să publice articole în această revistă, le pot trimite pe adresa:

tudor_lunca@yahoo.com

Pentru publicare, vă rugăm să respectați următoarele reguli de tehoredactare:

- materialul trebuie să cuprindă titlul, numele și prenumele autorului, profesia acestuia, conținutul articolului și bibliografia, acolo unde este cazul;
- utilizați editorul de texte Microsoft Word;
- editați pe format A4, font Times Roman, titlul de dimensiune 14, iar conținutul materialului cu caractere de 12, totul scris la un rând;
- culegeți materialele cu semne diacritice, altfel acestea nu vor putea fi publicate;
- articolele pot fi însoțite de imagini.

Autorii articolelor își asumă răspunderea pentru originalitatea acestora.

Redacția

SPONSORII REVISTEI
”PIATRA CRAIULUI, Rucăr
Sponsorii revistei nr. 10-11/2021

1. *EPURE MIHAI - Diplomat*
2. *GÂZDOIU ADRIAN –Actor*
3. *GHIDAN ION- Inginer*
4. *LAMBESCU MARIANA – Profesor*
5. *NEACȘU CEZAR- Profesor*
6. *PIETRĂREANU ION – Inginer*
7. *STOIAN CORNEL – Publicist*
8. *TĂNASE LIVIU – Economist*
9. *VLAD TUDOR - Profesor*

Coperta 1: Familia Domnica și Ion Dulamă –Rucăr
Coperta 2, 3: poze colecția prof. Tudor Vlad
Coperta 4: „ La troiță”- pictor Marinescu Alexandru

Membrii fondatori ai
Cenaculului „ Mihail Lungianu”
Rucăr-Muscel

1. Prof. Vlad Tudor – președinte
2. Ec. Stoian Cornel – secretar
3. Ing. Moiceanu C-tin – trezorer
4. Ing.-prof. Avram Gheorghe
- †5. Prof.-scriitor Nicolae Gheorghe
– Podișor – DECEDAT
6. Artist Nistor Iosif
7. Prof. Vorovenci Adelina

Membrii ai
Cenaculului „ Mihail Lungianu”
Rucăr-Muscel primiți ulterior

1. Arsulescu Ion Sebastian –
preot paroh - doctor
2. Ancu Virgil – constructor
3. Chîdar Ion – inginer
4. Purnichi Petruța – profesor
5. Vlad Maria – profesor
6. Vorovenci Ana - profesor

“Pe pământ avem două șanse, credința și arta.”
Grigore Leșe

ISSN 2247-1553
ISSN-L 2247 – 1553
EDITURA LARISA